PHILIP PULLMAN

LUMINILE NORDULUI

BESTSELLER INTERNAȚIONAL

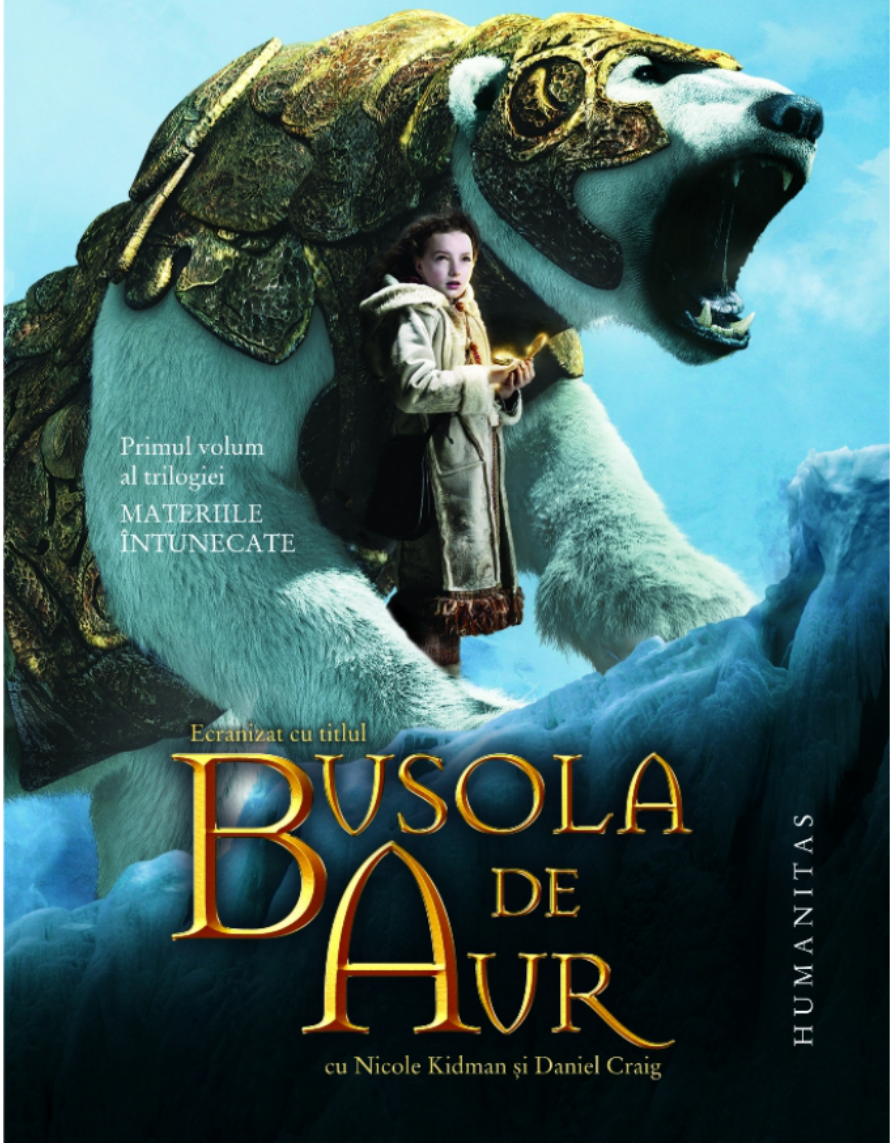

Primul volum
al trilogiei
MATERIILE
ÎNTUNECATE

Ecranizat cu titlul

BUSOLA DE AUR

cu Nicole Kidman și Daniel Craig

HUMANITAS

PHILIP PULLMAN s-a născut în Norwich, la 19 octombrie 1946. Cea mai mare parte a vieţii a călătorit de la un capăt la celălalt al lumii, pentru că tatăl său lucra în Royal Air Force. Copilăria şi-a petrecut-o în Australia. De la 11 ani s-a întors în Marea Britanie. A urmat Colegiul Exeter, Oxford, unde după câţiva ani revine ca profesor, la Colegiul Westminster. Nu va părăsi Oxfordul decât pentru a-l regăsi altfel, scriind despre el.

Pentru trilogia *Materiile întunecate* şi pentru activitatea sa ca autor de literatură pentru copii, Philip Pullman a obţinut Camegie Medal Award, în 1996; Guardian Children's Fiction Award şi British Book Award; Whitebread Book of the Year, 2001, premiu acordat pentru prima dată unei cărţi pentru copii, pentru ultimul volum al trilogiei; Reading Award şi International Reading Association Children's Book Award în 1998; Premiul Autorul Anului în 2002 la Premiile Nibbies; Eleanor Faijeon Award în 2002. În 2007 a obţinut prestigiosul premiu Carnegie of Carnegies, volumul *Luminile nordului* fiind votat drept cea mai bună carte pentru copii din ultimii şaptezeci de ani.

PHILIP PULLMAN

MATERIILE ÎNTUNECATE

Volumul I

LUMINILE NORDULUI

Traducere din engleză de AIDA OPREA şi IRINA PACHIŢANU

H U M AN ITA S
junior

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României PULLMAN, PHILIP

Materiile întunecate / Philip Pullman; trad.: Alina Oprea, Irina Pachiţanu. – Bucureşti, Humanitas, 2007
3 vol.
ISBN 978-973-50-1904-4

Vol. 1: Luminile Nordului. – 2007. – ISBN 978-973-50-1905-1

I. Oprea, Alina (trad.)
II. Pachiţanu, Irina (trad.)

821.111-93-312.9 = 135.1

PHILIP PULLMAN
NORTHERN LIGHTS
© 1995 by Philip Pullman
Cover illustration © MMVII New Line Productions, Inc *The Golden Compass*™ and all related characters, places, names and other indicia are trademarks of New Line Productions, Inc.
All rights reserved.

Aicea, în acest abis sălbatic,
Matrice a Naturii, poate, chiar
Mormântul ei, abis ce nu-i nici mare,
Nici foc, nici aer, nici pământ – ci toate
Aceste elemente laolaltă,
Ce, -n valmele pricinii lor fecunde,
Sortite-s să se lupte între ele,
În veci de veci Atoateziditorul
De nu le pune-n bună rânduială
Materiile negre, să creeze
Din ele alte lumi, – da, în acest
Abis sălbatic, duşmanul prudent,
Satan, îşi aruncă o clipă ochii
Pe ţărmul Iadului popăsuind,
Călătoria lungă cumpănindu-şi…

JOHN MILTON, *Paradisul Pierdut,* Cartea a doua{1}

PARTEA ÎNTÂI **Oxford**
Decantorul de Tokay
O viziune a Nordului
Jordanul Lyrei
Alethiometrul
Petrecerea
Plasele
John Faa
Frustrare
Spionii
Consulul şi Ursul
Armura
Băiatul pierdut
Scrima
Luminile din Bolvangar
Cuştile cu daimoni
Ghilotina de argint
Vrăjitoarele
Ceţuri şi Gheţuri
În captivitate
Până la moarte
Întâmpinarea Lordului Asriel
Trădarea
Podul spre stele

PARTEA ÎNTÂI
Oxford

Decantorul de Tokay

Lyra şi daimonul ei înaintară prin Sala întunecată având grijă să meargă aproape de perete pentru a nu fi văzuţi de cei din bucătărie. Cele trei mese mari care umpleau toată Sala erau deja întinse, cu argintăria şi cristalurile strălucind în licăririle slabe de lumină, iar băncile cele lungi erau deja pregătite pentru musafiri. De-a lungul pereţilor, sus, în semiîntuneric, atârnau portretele foştilor Stăpâni. Lyra ajunse la podium şi se uită înapoi spre uşa deschisă de la bucătărie şi, văzând că nu e nimeni, urcă lângă masa înălţată. Aici tacâmurile erau din aur, nu din argint ca celelalte, iar cele paisprezece locuri nu erau pe bănci de stejar ci pe scaune de mahon, cu perne de catifea.

Lyra se opri lângă scaunul Stăpânului şi atinse uşor cu unghia paharul mare de cristal. Clinchetul străpunse Sala cu un sunet cristalin.

— Nu eşti serioasă, şopti daimonul ei. Fii cuminte!

Daimonul ei se numea Pantalaimon, iar acum era sub formă de molie, una maro închis, care să nu iasă în evidenţă în semiîntunericul din Sală.

— Fac prea mult zgomot ca să audă din bucătărie, răspunse Lyra în şoaptă, iar Majordomul nu vine înainte de primul clopot. Nu te mai agita atât.

Puse, totuşi, palma peste cristalul răsunător, iar Pantalaimon zbură de la celălalt capăt al mesei prin uşa întredeschisă a Camerei de Odihnă. După un moment apăru din nou.

— Nu e nimeni acolo, şopti el, dar trebuie să ne grăbim.

Mergând pe vine în spatele mesei celei mari, Lyra se avântă înainte, prin uşa întredeschisă, în Camera de Odihnă unde se ridică şi privi împrejur. Singura lumină venea de la şemineul în care ardeau liniştit câţiva buşteni, trimiţând un şuvoi de scântei pe coş în sus. Trăise aproape toată viaţa în Colegiu, dar niciodată până acum nu văzuse Camera de Odihnă: numai învăţaţii şi invitaţii lor aveau voie aici, şi niciodată femeile. Menajerele nu aveau voie să facă aici curat. Era numai şi numai treaba Majordomului.

Pantalaimon se aşeză pe umărul ei.

— Mulţumită? Acum putem pleca? şopti el.

— Fii serios! Vreau să mă uit!

Era o cameră mare, cu o masă ovală din lemn de trandafir lustruit pe care erau diferite decantoare, pahare, o narghilea şi un stativ cu pipe. Pe o etajeră în apropiere erau o tipsie şi un coş cu măciulii de mac.

— N-o duc prea rău, nu-i aşa, Pan? spuse ea în şoaptă.

Se aşeză într-unul din fotoliile din piele verde. Era atât de adânc încât mai că se afundă până la pământ, dar se ridică apoi şi îşi strânse picioarele sub ea ca să poată vedea mai bine portretele de pe pereţi. Probabil alţi bătrâni învăţaţi: în robă, cu barbă şi cu feţe mohorâte, te priveau din ramele lor cu o dezaprobare solemnă.

— Despre ce crezi că vorbesc? spuse sau începu să spună Lyra, pentru că până să termine întrebarea, auzi nişte voci în spatele uşii.

— După fotoliu – repede! şopti Pantalaimon şi, într-o secundă, Lyra sări din fotoliu şi se piti în spatele lui. Nu era cel mai bun după care să te ascunzi: alesese unul chiar din mijlocul camerei şi doar dacă era foarte tăcută…

Uşa se deschise şi lumina din cameră se schimbă: unul dintre vizitatori aducea o lampă pe care o puse pe etajeră. Lyra îi putu vedea picioarele: pantaloni verde-închis, cu pantofi negri. Era un servitor.

Apoi se auzi o voce gravă,

— Lordul Asriel a ajuns?

Era Stăpânul. Ţinându-şi respiraţia, Lyra văzu daimonul servitorului (un câine, ca majoritatea daimonilor servitorilor) care veni în grabă şi se aşeză liniştit la picioarele acestuia; apoi se văzură şi picioarele Stăpânului cu pantofii negri, ponosiţi, pe care îi purta întotdeauna.

— Nu, Stăpâne, spuse Majordomul. Nu avem nicio veste, nici de la Aerodock.

— Presupun că o să-i fie foame când ajunge. Să-l conduci direct în Sală, te rog, ai înţeles?

— Prea bine, Stăpâne.

— Şi ai scos puţin vin special de Tokay pentru el?

— Da, Stăpâne. Din cel din 1898, aşa cum ai poruncit. Excelenţei Sale îi place foarte mult vinul din anul acela, după cum îmi amintesc.

— Bine. Acum lasă-mă.

— Stăpâne, mai ai nevoie de lampă?

— Da, las-o. Să vii în timpul mesei să aranjezi flacăra, ai înţeles?

Majordomul făcu o mică plecăciune şi se întoarse să iasă, cu daimonul călcând ascultător în urma lui. Din locul ei nu-prea-bun-de-ascuns, Lyra urmări cum Stăpânul se îndreaptă spre un dulap mare de stejar din colţul camerei, îşi ia roba de pe umeraş şi o îmbracă laborios. Stăpânul fusese un om puternic la viaţa lui, dar acum era trecut destul de mult de şaptezeci de ani, iar mişcările îi erau încete şi greoaie. Daimonul Stăpânului avea forma unui corb şi, imediat ce Stăpânul termină de îmbrăcat roba, sări de pe dulap şi se cuibări în locul său obişnuit, pe umărul drept al acestuia.

Lyra îl simţi pe Pantalaimon zbârlindu-se de frică, fără însă a scoate niciun sunet. Cât despre ea, putea spune că era plăcut intrigată. Vizitatorul pe care îl menţionase Stăpânul, Lordul Asriel, era unchiul

ei, un om pe care-l admira şi de care se temea foarte tare. Se spunea despre el că ar fi implicat în cercurile politice înalte, în explorări secrete, în războaie îndepărtate şi nu ştiai niciodată când putea să apară. Era un om aprig: dacă o prindea aici o pedepsea amarnic dar, până la urmă, Lyra s-ar fi împăcat chiar şi cu gândul acesta.

Ceea ce descoperi pe urmă schimbă totuşi complet situaţia.

Stăpânul luă din buzunar o hârtie împăturită şi o puse pe masă. Scoase capacul unui decantor cu un vin greu, auriu, deschise hârtia şi turnă în carafa un praf alb, după care mototoli hârtia şi o aruncă în foc. Apoi luă un creion din buzunar, amestecă vinul până când se dizolvă tot praful şi puse capacul la loc.

Daimonul lui scoase un cârâit scurt şi aspru. Stăpânul răspunse cu un mormăit şi aruncă o privire împrejur din ochii înceţoşaţi ascunşi sub glugă înainte de a ieşi din cameră, pe aceeaşi uşă pe care intrase.

Lyra şopti:

— Ai văzut, Pan?

— Normal că am văzut! Hai repede afară, până nu vine Intendentul.

Dar în timp ce vorbea se auzi clopoţelul sunând o dată, de la celălalt capăt al Sălii.

— E Intendentul! spuse Lyra, credeam că avem mai mult timp.

Pantalaimon flutură precipitat din aripi până la uşa Sălii şi se întoarse rapid înapoi.

— Intendentul e deja la uşă. Şi tu nu poţi ieşi pe uşa cealaltă…

Uşa cealaltă, cea pe care intrase şi ieşise Stăpânul, dădea într-un coridor aglomerat, care făcea legătura între Bibliotecă şi Camera Comună a învăţaţilor. La ora aceasta era plin ochi de bărbaţi care îşi îmbrăcau robele pentru cină sau care se grăbeau să îşi lase hârtiile sau servietele în Camera Comună, pentru a merge apoi în Sală. Lyra îşi programase să plece la fel cum venise, mizând pe câteva minute în plus înainte de a suna Intendentul.

Şi dacă nu l-ar fi văzut pe Stăpân turnând praful acela în vin, poate chiar ar fi avut curaj să înfrunte mânia Intendentului sau ar fi încercat să treacă neobservată prin coridorul aglomerat. Dar era total bulversată şi asta o făcu să ezite.

Apoi auzi paşi grei pe podium. Intendentul venea să verifice dacă era pregătită Camera de Odihnă pentru servirea macului şi a vinului după cină. Lyra se repezi spre dulapul de stejar, îl deschise şi se ascunse înăuntru, trăgând uşa exact în momentul în care intra Intendentul. Nu-şi făcea griji pentru Pantalaimon: culorile din cameră erau închise, şi, oricum, el s-ar fi putut ascunde oricând sub un scaun.

Auzi respiraţia şuierată a Intendentului şi, prin uşa întredeschisă, îl văzu cum aranjează pipele pe suportul de lângă narghilea şi cum inspectează cu privirea decantoarele şi paharele. Apoi îşi netezi părul de peste tâmple cu ambele palme şi îi spuse ceva daimonului său. Era

servitor, deci daimonul era un câine; dar un servitor de rang mai mare, prin urmare, daimonul său trebuia să fie un câine de rasă. Era, de fapt, un setter roşcat. Daimonul părea suspicios şi începu să se uite împrejur, ca şi cum ar fi simţit prezenţa unui intrus dar, spre marea uşurare a Lyrei, nu se îndreptă spre dulap. Lyra se temea de Intendent, care o bătuse de două ori.

Auzi o şoaptă abia perceptibilă; bineînţeles că Pantalaimon se strecurase lângă ea.

— Acum va trebui să stăm aici. De ce nu mă *asculţi* niciodată?!

Nu-i răspunse până când nu plecă Intendentul. Obligaţia lui era să supravegheze masa cea mare până când veneau invitaţii. Lyra îi putu auzi pe învăţaţi intrând în Sală; murmurul vocilor, târşitul picioarelor.

— E bine că n-am ieşit, îi şopti ea. Altfel n-am fi văzut cum pune Stăpânul otravă în vin. Pan, ăla era vinul de Tokay, despre care îl întreba pe Majordom! O să-l omoare pe Lordul Asriel!

— Nu ştii dacă e otravă sau nu.

— Aa, bineînţeles că este. Nu-ţi aduci aminte, l-a făcut pe Majordom să iasă din cameră înainte s-o toarne în vin? Dacă era ceva nevinovat nu l-ar fi deranjat că vede şi Majordomul. Şi *ştiu sigur* că se întâmplă ceva – ceva politic. Servitorii discută despre asta de zile întregi. Pan, putem împiedica o crimă!

— N-am mai auzit o asemenea prostie, spuse el scurt. Cum crezi că o să poţi sta nemişcată ore întregi în dulapul ăsta înghesuit? Stai să mă duc să mă uit pe coridor, îţi spun când e liber.

Pantalaimon zbură de pe umărul ei, iar ea îi văzu umbra cea mică strecurându-se prin fanta de lumină.

— N-are niciun rost, Pan. Eu rămân aici, spuse ea. Sigur mai e o robă sau ceva asemănător pe-aproape. O s-o pun pe jos ca să stau comod. *Trebuie* să văd ce fac.

Stătuse ghemuită. Se ridică în picioare cu grijă şi începu să pipăie în jurul ei umeraşele, având grijă să nu facă niciun zgomot, şi descoperi că dulapul era mai mare decât crezuse la început. Mai erau câteva robe academice şi glugi, unele cu blană, majoritatea cu faţa din mătase.

— Toate astea or fi ale Stăpânului? şopti ea. Când primeşte câte un titlu onorific din alte părţi poate că îi dau robe elegante, pe care şi le ţine aici să le îmbrace când vrea să se dichisească… Pan, tu chiar crezi că aia nu era otravă?

— Nu, spuse el. Cred, ca şi tine că e otravă. Şi mai cred că nu e treaba noastră. Şi mai cred că ar fi cea mai mare prostie din lume să ne amestecăm. N-avem nimic de-a face cu treaba asta.

— Nu fi prost, spuse Lyra. Nu pot să stau aici şi să mă uit cum îl otrăvesc pe Lordul Asriel!

— Păi, hai să plecăm, atunci.

— Pan, eşti un laş.

— Bineînţeles că sunt. Pot să te întreb, te rog, ce ai de gând să faci? Ai să sari şi ai să-i smulgi paharul din mâna lui tremurătoare? Ce-ai avut în cap?

— N-am avut nimic în cap, şi o ştii foarte bine, se repezi ea la el, în şoaptă. Dar, acum, că am văzut ce a făcut Stăpânul, nu am de ales. Tu trebuie să ştii ce este aceea conştiinţă, nu-i aşa? Cum pot eu să mă duc să stau în Bibliotecă sau în altă parte şi să-mi frâng degetele, ştiind ce se va întâmpla? N-am de gând să fac *asta*, te asigur.

— Asta ai vrut tot timpul, spuse el după un moment. Ai vrut să te ascunzi aici şi să te uiţi. De ce nu mi-am dat seama mai înainte?

— Bine, aşa e, spuse ea. Toată lumea ştie că pun la cale ceva secret. Că au un ritual sau ceva de genul ăsta. Şi am vrut să ştiu despre ce e vorba.

— Nu e treaba noastră! Dacă ei vor să-şi ţină secretele, atunci noi să fim mai presus decât ei şi să-i lăsăm în pace cu secretele lor. Ascunsul şi spionatul sunt pentru copiii mici şi proşti.

— Eram sigură că asta o să spui. Acum nu mă mai bate la cap.

Stătură amândoi tăcuţi pentru o vreme, Lyra într-o poziţie incomodă, pe lemnul tare al dulapului, iar Pantalaimon, cu antenele sale de molie îndoite şi răsucite, pe una dintre robe. Lyra simţea că o mie de gânduri i se războiesc în cap şi nimic nu i-ar fi făcut o plăcere mai mare decât să i le împărtăşească daimonului, dar ţinea şi ea la mândria ei. Poate că ar trebui să încerce să şi le lămurească singură. Primul gând era de nelinişte şi teamă, dar nu pentru ea. Avusese necazuri destul de des, aşa că se obişnuise cu ele. De data aceasta era îngrijorată pentru Lordul Asriel şi pentru ce puteau să însemne toate acestea. El nu venea prea des la Colegiu şi faptul că acesta era un moment de tensiune politică însemna sigur că el nu venea aici doar să mănânce, să bea şi să fumeze, alături de câţiva prieteni vechi. Ştia că atât Lordul Asriel, cât şi Stăpânul erau membri ai Conciliului Cabinetului, corpul consultativ al Primului Ministru, deci putea fi ceva legat de aceasta; dar şedinţele Conciliului Cabinetului se ţineau la Palat, nu în Camera de Odihnă a Colegiului Jordan.

Şi apoi, mai erau şi zvonurile despre care tot şuşoteau toţi servitorii de câteva zile. Se spunea că tătarii invadaseră Muscovy şi se îndreptau spre nord, spre Sankt Petersburg, de unde puteau domina Marea Baltică şi poate chiar cuceri întreaga Europă de Vest. Iar Lordul Asriel fusese în Nordul îndepărtat: ultima dată când îl văzuse, se pregătea pentru o expediţie în Laponia…

— Pan, şopti ea.

— Da?

— *Crezi* că va fi război?

— Nu încă. Lordul Asriel n-ar veni aici să ia cina dacă ar fi să

începapă un război săptămâna viitoare sau aşa curând.

— La asta mă gândeam şi eu. Dar mai târziu?

— Şşşşt! Vine cineva.

Lyra se ridică în capul oaselor şi îşi lipi ochiul de crăpătura din uşă. Era Majordomul care venise să aranjeze lampa, aşa cum îi poruncise Stăpânul. Camera Comună şi Biblioteca erau iluminate cu lumină anbarică, dar în Camera de Odihnă învăţaţii preferau lămpile vechi, cu naftalină. N-ar fi schimbat asta pentru nimic în lume cât timp trăia Stăpânul.

Majordomul tăie fitilul, puse încă un buştean pe foc şi apoi ascultă cu atenţie la uşa dinspre Sală, după care se servi cu o mână de iarbă din narghilea.

Abia apucă să pună la loc capacul când clanţa se mişcă, făcându-l să tresară speriat. Lyra încercă să nu chicotească. Majordomul îndesă grăbit mâna de iarbă în buzunar şi se întoarse cu faţa spre noul venit.

— Lord Asriel! spuse el, iar Lyra simţi cum o străbate un fior rece de surpriză. Nu-l putea vedea din locul în care era, şi încercă din răsputeri să îşi înăbuşe impulsul de a se mişca şi de a se uita.

— Bună seara, Wren, spuse Lordul Asriel. Lyra asculta întotdeauna vocea aceea aspră cu un amestec de plăcere şi teamă. Am ajuns prea târziu pentru cină. Voi aştepta aici.

Majordomul păru foarte stingherit. Musafirii intrau în Camera de Odihnă numai la invitaţia Stăpânului, iar Lordul Asriel ştia acest lucru; dar Majordomul observă şi că Lordul Asriel se uita fix la umflătura din buzunarul lui, aşa că se hotărî să nu protesteze.

— Să îl anunţ pe Stăpân că aţi ajuns, Excelenţă?

— Nu văd nimic rău în asta. Ai putea să-mi aduci şi nişte cafea.

— Foarte bine, Excelenţă.

Majordomul făcu o plecăciune şi se grăbi să iasă, cu daimonul călcând ascultător lângă piciorul lui. Unchiul Lyrei se îndreptă spre foc, îşi întinse braţele deasupra capului şi căscă precum un leu. Purta haine de drum. Lyra îşi aminti, cum făcea întotdeauna când îl vedea, cât de tare o înspăimânta acest om. Era clar că acum nu mai putea ieşi neobservată; va trebui să stea cuminte şi să spere că nu o va descoperi nimeni.

Daimonul Lordului Asriel, o femelă de leopard alb, stătea alături de el.

— Vei proiecta imaginile aici? spuse ea încet.

— Da. Va fi mai puţină agitaţie decât dacă ne-am muta în Sala de Lectură. Vor dori să vadă şi specimenele; îl trimit pe hamal imediat. Este un moment dificil, Stelmaria.

— Ar trebui să te odihneşti.

Se întinse într-unul dintre fotolii, iar Lyra nu îi mai putu zări faţa.

— Da, da. Ar trebui să-mi schimb şi hainele. Probabil că au vreun

cod vechi de conduită potrivit căruia m-ar putea amenda cu o duzină de sticle, pentru că am intrat aici îmbrăcat cum nu se cuvine. Ar trebui să dorm trei zile. Problema e că…

Se auzi un ciocănit în uşă şi Majordomul intră cu o tavă din argint pe care erau o cafetieră şi o ceaşcă.

— Mulţumesc, Wren, spuse Lordul Asriel. Acela de pe masă este vin de Tokay?

— Stăpânul a poruncit să îl decantez special pentru Excelenţa Voastră, spuse Majordomul. Au mai rămas numai trei duzini de sticle din ’98.

— Toate lucrurile bune au un sfârşit. Lasă tava aici, lângă mine. Ah, şi spune-i hamalului să trimită sus cele două lăzi pe care le-am lăsat în Hol, da?

— Aici, Excelenţă?

— Da, aşa cum auzi, aici. Şi voi mai avea nevoie de un ecran şi de un proiector, tot aici, şi tot acum.

Majordomul abia se putu abţine să nu caşte gura de uimire, dar reuşi să îşi înăbuşe întrebarea, sau împotrivirea.

— Wren, îţi uiţi locul, spuse Lordul Asriel. Nu-mi pune nicio întrebare, fă doar cum ţi-am zis.

— Foarte bine, Excelenţă, spuse Majordomul. Dacă îmi este permis să sugerez, poate că ar trebui să îl anunţ şi pe domnul Cawson despre intenţiile Excelenţei Voastre, altfel ar putea fi surprins, înţelegeţi ce vreau să spun.

— Da, bine; spune-i atunci.

Domnul Cawson era Intendentul. Între cei doi exista o duşmănie veche şi bine înrădăcinată. Intendentul era superiorul Majordomului, dar Majordomul avea mai multe ocazii de a se băga pe sub pielea învăţaţilor şi le folosea din plin. Ar fi dat orice să poată avea şansa de a-i demonstra Intendentului că ştie mai multe decât el despre ceea ce se întâmplă în Camera de Odihnă.

Se înclină şi ieşi. Lyra îl urmări pe unchiul ei turnându-şi o ceaşcă de cafea pe care o dădu peste cap imediat şi apoi încă una, din care începu să soarbă mai încet. Stătea ca pe ghimpi: specimene? O lanternă proiectoare? Ce avea Lordul Asriel să le arate învăţaţilor, care să fie atât de important?

Apoi Lordul Asriel se ridică în picioare şi se îndepărtă de foc. Îl văzu pe de-a întregul şi se minună de contrastul dintre el şi Majordomul mic şi îndesat, şi învăţaţii umili şi ofiliţi. Lordul Asriel era un bărbat înalt, cu umeri puternici, o faţă întunecată şi aprigă şi cu ochi ce păreau să se aprindă şi să strălucească într-un râs sălbatic. Era o faţă de care ori erai dominat, ori încercai să o înfrunţi; în niciun caz o faţă pe care să încerci să o iei de sus sau de care să îţi fie milă. Toate mişcările sale erau ample şi perfect echilibrate, ca cele ale unui animal

sălbatic, iar în momentul în care apărea aşa în cameră părea să fie chiar un animal sălbatic ţinut într-o cuşcă prea mică pentru el.

În acel moment însă, avea o expresie distantă şi preocupată. Daimonul se apropie şi îşi sprijini capul pe şoldul lui. El se uită în jos, la ea, cu o privire de nepătruns, după care se întoarse şi se îndreptă spre masă. Lyra simţi cum i se strânge inima, pentru că Lordul Asriel scosese dopul decantorului de Tokay şi îşi turna în pahar.

— Nu!

Strigătul înăbuşit izbucni înainte ca Lyra să îl mai poată opri. Lordul Asriel auzi şi se întoarse imediat.

— Cine-i acolo?

Nu se putu abţine. Se rostogoli afară din dulap şi încercă să se caţere şi să-i smulgă paharul din mână. Vinul se vărsă împroşcându-se pe o margine a mesei şi pe covor, iar paharul căzu şi se sparse. El o prinse de încheietura mâinii şi suci tare.

— Lyra, ce naiba faci?

— Dă-mi drumul şi am să-ţi spun!

— Mai întâi o să-ţi rup mâna. Cum îndrăzneşti să vii aici?

— Tocmai ţi-am salvat viaţa!

Rămaseră nemişcaţi pentru un moment, fata încovoiată de durere dar strâmbându-se tare, ca să nu ţipe, iar bărbatul aplecat deasupra ei, încruntat, ca un tunet.

— Ce-ai spus? zise el mai potolit.

— Vinul ăla e otrăvit, bâigui ea printre dinţii încleştaţi. L-am văzut pe Stăpân punând un praf în el.

Îi dădu drumul. Ea se prăbuşi pe podea iar Pantalaimon fâlfâi neliniştit până lângă umărul ei. Unchiul o privea cu furie reţinută, iar ea nu îndrăznea să îi întâlnească privirea.

— Am intrat doar să văd cum e camera, spuse ea. Ştiu că n-ar fi trebuit. Dar aveam de gând să plec înainte ca ceilalţi să intre, numai că l-am auzit pe Stăpân venind şi am rămas închisă aici. Dulapul era singurul loc în care mă puteam ascunde. Şi l-am văzut punând praful în vin. Dacă n-aş fi…

Se auzi un ciocănit în uşă.

— Trebuie să fie hamalul, spuse Lordul Asriel. Înapoi în dulap. Dacă aud cel mai mic zgomot o să te fac să-ţi pară rău că eşti în viaţă.

Sări imediat înapoi în dulap şi abia apucă să închidă uşa că îl auzi pe Lordul Asriel strigând:

— Intră.

Aşa cum spusese, era Hamalul.

— Aici, Excelenţă?

Lyra îl văzu pe bătrân stând neîncrezător în pragul uşii şi, în spatele lui, colţul unei lăzi de lemn.

— Da, Shutter, spuse Lordul Asriel. Adu-le pe amândouă şi pune-le

jos, lângă masă.

Lyra se mai linişti puţin şi se lăsă pradă durerii de la umăr şi încheietură. Ar fi fost îndeajuns ca să o facă să plângă, de-ar fi fost o fată plângăcioasă. În schimb, îşi încleştă dinţii şi începu să mişte braţul uşor, până când aceasta se mai domoli.

Apoi se auzi un zgomot de sticlă spartă şi gâlgâitul unui lichid care se varsă.

— Să te ia naiba, Shutter, bătrân neghiob şi neatent! Uite ce-ai făcut!

Lyra putu să vadă puţin. Unchiu-său reuşise să răstoarne decantorul de Tokay de pe masă şi făcu să pară ca şi cum Hamalul l-ar fi răsturnat. Bătrânul puse cu grijă lada jos şi începu să se scuze.

— Îmi pare sincer foarte rău, Excelenţă. Trebuie să fi fost mai aproape decât mi-am închipuit…

— Adu ceva să cureţi mizeria asta. Hai, repede, până nu intră în covor!

Hamalul şi asistentul său mai tânăr se grăbiră să iasă. Lordul Asriel se apropie de dulap şi vorbi cu voce scăzută.

— Dacă tot eşti acolo, poţi măcar să te faci utilă. Când intră Stăpânul, urmăreşte-l cu atenţie. Dacă îmi spui ceva interesant despre el, o să te ajut să nu intri şi mai tare în buclucul în care deja te-ai băgat singură. Ai înţeles?

— Da, unchiule.

— Cel mai mic zgomot şi s-a zis – nu te mai ajut. Te descurci singură.

Se îndepărtă şi se întoarse din nou cu spatele la foc pe când Hamalul reveni cu o mătură şi un făraş, ca să adune cioburile, şi cu un vas şi o cârpă.

— Nu pot decât să repet, Excelenţa Voastră, îmi cer sincer şi din toată inima iertare; nu ştiu ce s-a…

— Gata, adună mizeria.

În timp ce Hamalul ştergea vinul de pe covor, Majordomul ciocăni şi intră împreună cu servitorul Lordului Asriel, un bărbat pe nume Thorold. Cărau amândoi o ladă grea, din lemn lăcuit, cu mânere din alamă. Văzură ce făcea Hamalul şi rămaseră încremeniţi.

— Da, era vinul de Tokay, spuse Lordul Asriel. Păcat. Asta-i proiectorul? Thorold, instalează-l lângă dulap, te rog. Voi pune ecranul la celălalt capăt.

Lyra îşi dădu seama că, prin crăpătura din uşă, va putea vedea ecranul şi tot ce se proiecta pe el şi se întrebă dacă nu cumva unchiu-său îl pusese aşa intenţionat. În zgomotul pe care îl făcea servitorul desfăşurând pânza rigidă şi prinzând-o în ramă, ea şopti:

— Vezi, a meritat să venim, nu-i aşa?

— Poate, spuse Pantalaimon rece, cu vocea lui subţire, de molie.

Sau poate că nu.

Lordul Asriel stătea în picioare lângă foc, sorbind ultima gură de cafea şi urmărind întunecat cum Thorold deschide lada proiectorului, scoate capacul de pe lentile şi verifică rezervorul de ulei.

— E ulei destul, Excelenţă, spuse el. Să trimit după tehnician, ca să îi dea drumul?

— Nu. Mă voi descurca singur. Mulţumesc, Thorold. N-au terminat încă cina, Wren?

— Cred că sunt aproape de sfârşit, Excelenţă, răspunse Majordomul. Dacă am înţeles bine de la domnul Cawson, Stăpânul şi invitaţii săi nu vor fi dispuşi să mai zăbovească prea mult când vor afla că sunteţi aici. Să iau tava?

— Ia-o şi du-te.

— Foarte bine, Excelenţă.

Se înclină uşor, luă tava şi ieşi, iar Thorold îl urmă. Imediat după ce se închise uşa, Lordul Asriel îşi îndreptă privirea direct spre dulap, iar Lyra simţi forţa acelei priviri ca şi cum ar fi avut formă fizică, de parcă ar fi fost o săgeată sau o lance. Apoi se uită în altă parte şi spuse ceva încet daimonului.

Aceasta veni şi se aşeză calmă lângă el, atentă, elegantă şi periculoasă, cu ochii ei verzi scrutând camera, ca apoi să şi-i îndrepte, o dată cu cei ai Lordului, către uşa dinspre Sală, chiar în momentul în care clanţa se mişcă. Lyra nu putea vedea uşa, dar îi auzi pe cei doi trăgând aer în piept în momentul în care intră prima persoană.

— Stăpâne, spuse Lordul Asriel. Da, m-am întors. Dar, te rog, invită musafirii înăuntru; am ceva foarte interesant să vă arăt.

O viziune a Nordului

–Lord Asriel, spuse Stăpânul apăsat şi înainta să-i strângă mâna.

Din ascunzătoare, Lyra urmări ochii Stăpânului şi văzu că, într-adevăr, aceştia se întoarseră o secundă spre masă, acolo unde fusese vinul de Tokay.

— Stăpâne, spuse Lordul Asriel, am ajuns prea târziu ca să te mai deranjez de la masă, aşa că m-am făcut comod aici. Bună ziua, Sub-Rectore. Mă bucur să văd că arăţi aşa de bine. Rog să scuzaţi aspectul neîngrijit; abia am aterizat. Da, Stăpâne, Tokay-ul a dispărut. Cred că tocmai calci în el. Hamalul l-a răsturnat de pe masă, dar a fost vina mea. Bună ziua, Capelane. Ţi-am citit ultima lucrare cu foarte mare interes…

Făcu câţiva paşi alături de Capelan, lăsându-i Lyrei loc să vadă clar faţa Stăpânului. Era impasibilă, dar daimonul de pe umăr îşi foia penele şi se fâţâia de pe un picior pe altul. Lordul Asriel domina deja încăperea şi, cu toate că avea mare grijă să fie foarte curtenitor faţă de Stăpân, fiind pe teritoriul acestuia, în realitate era clar unde stătea puterea.

Învăţaţii îl salutară pe vizitator şi trecură în cameră, unii aşezându-se la masă, alţii în fotolii; în scurt timp camera se umplu cu zumzetul conversaţiei. Lyra îşi dădu seama că erau puternic intrigaţi de lada din lemn, de ecran şi de proiector. Îi cunoştea bine pe învăţaţi: Bibliotecarul, Sub-Rectorul, Cercetătorul şi ceilalţi; erau oamenii pe care îi văzuse lângă ea toată viaţa, de la care învăţase, care o pedepsiseră, o consolaseră, îi aduseseră cadouri, o goniseră de la pomii fructiferi din Grădină; ei erau singura familie pe care o avusese vreodată. Poate chiar i-ar fi considerat familia ei dacă ar fi ştiut ce este aceea o familie, deşi, dacă ar fi ştiut, probabil că ar fi simţit asta pentru servitorii de la Colegiu. Învăţaţii aveau lucruri mai importante de făcut în loc să piardă timpul îngrijindu-se de sentimentele unei fete pe jumătate sălbatică, pe jumătate civilizată, lăsată din întâmplare printre ei.

Stăpânul aprinse lampa cu spirt de sub tipsia din argint şi încălzi nişte unt, după care tăie o jumătate de duzină de măciulii de mac şi aruncă seminţele înăuntru. Întotdeauna se servea mac după Ospăţ: limpezea mintea, dezlega limba şi făcea conversaţia să fie mai bogată. Tradiţia era ca Stăpânul să îl pregătească el însuşi.

În sfârâitul untului topit şi zumzetul conversaţiei, Lyra se suci uşor ca să îşi găsească o poziţie mai confortabilă. Luă cu foarte, foarte mare grijă de pe umeraş una dintre mantii (una lungă, de blană) şi o aşeză pe jos, în dulap.

— Ar fi trebuit să iei una veche şi aspră, şopti Pantalaimon. Dacă stai prea comod o să adormi.

— Dacă adorm, e datoria ta să mă trezeşti, replică ea.

Se aşeză şi ascultă discuţia. Şi era una al naibii de plicticoasă; aproape numai politică, politica de la Londra şi tot aşa, pe tema asta; nimic interesant despre tătari. Mirosul de mac prăjit şi frunză de fumat se strecură plăcut prin uşa dulapului şi, nu o dată, Lyra se trezi adulmecând şi dând aprobator din cap. În cele din urmă auzi că cineva încearcă să atragă atenţia ciocănind uşor în masă. Vocile amuţiră şi apoi Stăpânul vorbi.

— Domnilor, spuse el, sunt sigur că vorbesc în numele tuturor atunci când îi urez bun venit Lordului Asriel. Vizitele sale sunt rare, dar întotdeauna nesfârşit de valoroase, şi înţeleg că în această seară are să ne arate ceva deosebit de interesant. Acesta este un moment de mare tensiune politică, cum ştim cu toţii; Lordul Asriel este aşteptat mâine la prima oră la White Hall, şi de îndată ce terminăm discuţia, trenul va fi gata, cu motoarele încălzite, să îl ducă la Londra; deci trebuie să ne folosim timpul cu înţelepciune. După ce va termina de vorbit, îmi imaginez că vor fi şi nişte întrebări. V-aş ruga să fie scurte şi la obiect. Lord Asriel, vrei să începi?

— Mulţumesc, Stăpâne, spuse Lordul Asriel. Pentru început am să vă arăt câteva diapozitive. Sub-Rectore, cred că de aici ai putea vedea cel mai bine. Poate Stăpânul ar vrea să ia loc pe scaunul de lângă dulap?

Bătrânul Sub-Rector era aproape orb, aşa că era politicos să îi facă loc mai aproape de ecran, în faţă, ceea ce însemna că acum Stăpânul trebuia să stea lângă Bibliotecar, doar la câţiva centimetri de locul unde Lyra şedea ghemuită în dulap. Când se aşeză în fotoliu, Lyra îl auzi murmurând:

„Pe dracu'! *Ştia* de vin, sunt sigur."

Bibliotecarul murmură şi el:

— O să ceară fonduri. Dacă forţează un vot…

— Dacă o va face, va trebui să argumentăm împotrivă, cu toată elocvenţa de care dispunem.

Proiectorul începu să bâzâie în timp ce Lordul Asriel pompa cu putere. Lyra se mişcă uşor ca să poată vedea ecranul pe care începuse să strălucească un cerc alb de lumină. Lordul Asriel întrebă:

— Vrea cineva să stingă lumina?

Se duse unul dintre învăţaţi, iar camera se cufundă în întuneric.

Lordul Asriel începu:

— După cum unii dintre voi ştiu deja, cu douăsprezece luni în urmă, am pornit către Nord, într-o misiune diplomatică pe lângă Regele din Lapland. Cel puţin aşa pretindeam eu. În realitate, scopul meu era să merg şi mai departe în Nord, până peste gheţuri, să încerc

să descopăr ce s-a întâmplat cu expediţia lui Grumman. Într-unul dintre ultimele mesaje pe care Grumman le-a trimis la Academia din Berlin, spunea ceva de un anumit fenomen natural întâlnit numai pe tărâmurile din nord. Eram hotărât să verific acest fapt şi să aflu cât mai multe despre Grumman. Dar prima imagine pe care o să v-o arăt nu se referă direct la niciunul dintre lucrurile acestea.

Puse primul diapozitiv în ramă şi îl împinse în spatele lentilelor. Pe ecran apăru o fotogramă rotundă, în tonuri puternice de alb-negru. Fusese făcută în timpul nopţii, sub lună plină. În plan mediu se vedea o colibă din lemn, cu pereţii profilându-se întunecaţi pe fondul alb al zăpezii ce o înconjura şi care se depusese în strat gros pe acoperiş. Lângă colibă erau nişte instrumente filosofice, care, în ochii Lyrei, arătau ca cele din Parcul Anbaric, de pe drumul spre Yarnton: antene, fire, cabluri, izolatori din porţelan, toate lucind în lumina lunii, acoperite de un strat gros de gheaţă. În prim-plan stătea un bărbat înfăşurat în blănuri, cu faţa abia zărindu-i-se din gluga adâncă şi cu mâna ridicată parcă într-un salut. Lângă el se vedea o siluetă mai mică. Luna scălda totul într-o lumină palidă.

— Fotograma aceasta a fost făcută cu emulsie de nitrat obişnuită, spuse Lordul Asriel. Acum aş vrea să vă arăt altă fotogramă, pe care am făcut-o în acelaşi loc, un minut mai târziu, cu ajutorul unei emulsii noi, preparate special.

Scoase primul diapozitiv şi puse altul în ramă. Acesta era mult mai întunecat; ca şi cum lumina lunii ar fi fost filtrată. Orizontul era încă vizibil, se distingea forma întunecată a colibei cu acoperişul luminos, acoperit de zăpadă, ieşind în evidenţă, iar instrumentele complicate erau ascunse în întuneric. Bărbatul însă era cu totul schimbat: scăldat în lumină, cu o cascadă de particule strălucitoare, care părea să izvorască din mâna sa ridicată.

— Lumina aceea, spuse Capelanul, coboară sau urcă?

— Coboară, spuse Lordul Asriel, dar nu este lumină. Este Praf.

Ceva din felul în care o spuse o făcu pe Lyra să îşi imagineze cuvântul *Praf* scris cu literă mare, ca şi cum nu ar fi vorba de un praf obişnuit. Reacţia învăţaţilor îi confirmă sentimentul, cuvintele Lordului Asriel provocând o subită linişte colectivă, urmată de sunete de uimire.

— Dar cum…

— Fără îndoială că…

— Nu se poate…

— Domnilor! se auzi vocea Capelanului. Să îl lăsăm pe Lordul Asriel să ne explice.

— Este Praf, repetă Lordul Asriel. S-a imprimat, ca şi lumina, pe peliculă fiindcă particulele de Praf afectează această emulsie în acelaşi fel în care fotonii afectează emulsia de nitrat de argint. De fapt, într-o

oarecare măsură, acesta este şi motivul pentru care am făcut expediţia în Nord, în primul şi în primul rând. Cum observaţi, silueta bărbatului este perfect vizibilă. Acum aş dori să vă uitaţi la forma din stânga sa.

Arătă spre forma ştearsă – o siluetă mai mică.

— Credeam că acesta este daimonul omului, spuse Cercetătorul.

— Nu. În acel moment, daimonul lui era încolăcit în jurul gâtului, sub forma unui şarpe. Silueta aceea pe care abia o zăriţi este un copil.

— Un copil despicat? spuse cineva, iar felul în care îşi curmă vorba arătă că şi-a dat seama că nu trebuia să fi spus aşa ceva.

Urmă o linişte intensă. Apoi Lordul Asriel spuse calm:

— Un copil întreg. Care, dată fiind natura Prafului, este exact ceea ce ne interesează pe noi, nu-i aşa?

Timp de câteva secunde nimeni nu scoase o vorbă. Apoi se auzi vocea Capelanului.

— Ah, făcu el, ca un om însetat care, după ce a băut pe săturate, pune jos paharul şi lasă să iasă respiraţia pe care a ţinut-o câtă vreme a băut.

— Şi razele de Praf…

— Vin din cer, şi îl scaldă în ceea ce pare a fi lumină. Puteţi examina această imagine cât de aproape vreţi: o voi lăsa aici după ce plec. V-am arătat-o ca să demonstrez efectul asupra noii emulsii. Acum aş vrea să vă arăt o nouă imagine.

Schimbă diapozitivul. Următoarea fotogramă fusese făcută tot noaptea, dar, de data asta, fără lumina lunii. În prim-plan era un grup mic de corturi, reliefat uşor pe fondul liniei joase a orizontului; lângă ele, erau aruncate nişte lăzi din lemn şi o sanie. Însă punctul principal de atracţie al imaginii era cerul. Şuvoaie şi văluri de lumină atârnau din cer în perdele, în falduri agăţate în cârlige nevăzute, la sute de kilometri depărtare în înaltul cerului sau fluturând într-o parte, în bătaia unui vânt de neimaginat.

— Ce-i asta? zise Sub-Rectorul

— Este o imagine a Aurorei.

— E o fotogramă foarte frumoasă, spuse Profesorul Palmerian. Una dintre cele mai frumoase pe care le-am văzut vreodată.

— Iertată fie-mi ignoranţa, se auzi vocea tremurândă a bătrânului Dirijor, dar, dacă am ştiut vreodată ce este Aurora, acum am uitat. Este ceea ce se mai numeşte Luminile Nordului?

— Da. Are multe nume. Se formează din furtuni de particule încărcate şi raze solare de o putere şi intensitate extraordinare – invizibile în sine, dar care provoacă această radiaţie luminoasă, în momentul în care interacţionează cu atmosfera. Dacă aş fi avut mai mult timp, aş fi colorat diapozitivul ăsta, să vedeţi şi voi nuanţele; vernil şi roz în cea mai mare parte, cu o umbră de roşu aprins la marginea de jos a formaţiunii de tip perdea. Asta este făcută cu

emulsie obişnuită. Acum aş vrea să vă uitaţi la o fotogramă făcută cu emulsie specială.

Scoase diapozitivul. Lyra îl auzi pe Stăpân spunând încet:

— Dacă forţează un vot, am putea încerca să invocăm clauza rezidenţei. N-a mai fost rezident al Colegiului de treizeci de săptămâni, din ultimele cincizeci şi două.

Lordul Asriel puse un alt diapozitiv în rama din faţa lămpiţei. Aceeaşi scenă. Ca şi în celelalte două, multe dintre trăsăturile vizibile în lumină obişnuită erau mult mai şterse, şi la fel erau şi perdelele iridiscente din cer.

Dar, în mijlocul Aurorei, departe sus, peste peisajul sumbru, Lyra putu distinge ceva solid. Îşi lipi faţa de crăpătura din dulap ca să vadă mai bine, şi observă că şi învăţaţii care stăteau aproape de ecran se aplecară în faţă. Cu cât se uita mai bine, cu atât uimirea ei creştea, fiindcă acolo, în cer, distingea fără nicio urmă de îndoială, conturul unui oraş: turnuri, cupole, ziduri… clădiri şi străzi, suspendate în aer! Aproape că scoase un icnet de uimire.

Învăţatul Cassington spuse:

— Arată ca… un oraş.

— Exact, spuse Lordul Asriel.

— Un oraş din altă lume, fără îndoială? spuse Decanul cu dispreţ în voce.

Lordul Asriel îl ignoră. Un fior de emoţie trecu peste învăţaţi, ca şi cum, după ce ar fi scris tratate despre existenţa unicornului, fără să fi văzut vreunul, tocmai li s-ar fi arătat un exemplar viu, abia prins.

— Asta e povestea aia cu Barnard-Stokes? spuse Profesorul Palmerian. Asta este, nu-i aşa?

— Asta vreau şi eu să aflu, zise Lordul Asriel.

Stătea în picioare, de o parte a ecranului luminat.

Lyra îi putu vedea ochii întunecaţi căutând printre învăţaţii care priveau intens diapozitivul cu Aurora, ca şi strălucirea verde din ochii daimonului de lângă el. Toate venerabilele capete erau aplecate în faţă, cu ochelarii sclipind; numai Stăpânul şi Bibliotecarul se lăsaseră pe spate în fotoliu, cu capetele apropiate.

Capelanul zise:

— Lord Asriel, ai spus că erai în căutarea unor veşti despre expediţia lui Grumman. Doctorul Grumman cerceta şi el acest fenomen?

— Cred că da, şi cred că deţinea destul de multe informaţii despre el. Dar n-o să ni le poată spune pentru că este mort.

— Nu se poate! zise Capelanul.

— Mi-e teamă că da, şi am dovada aici.

Un fior de teamă străbătu Camera de Odihnă când, la indicaţiile Lordului Asriel, doi sau trei dintre învăţaţii mai tineri aduseră lada din

lemn în faţă. Lordul Asriel luă ultimul diapozitiv, dar lăsă becul proiectorului aprins şi, în conul teatral de lumină, se aplecă să deschidă lada. Lyra auzi scrâşnetul unghiilor pe lemnul umed. Stăpânul se ridică să se uite, blocându-i vederea. Unchiul ei vorbi din nou:

— Dacă vă aduceţi aminte, expediţia lui Grumman a dispărut acum optsprezece luni. Academia Germană l-a trimis în nord, să meargă până la polul magnetic, şi să facă observaţii astronomice. În cursul acelei expediţii a descoperit fenomenul ăsta curios pe care tocmai l-am văzut şi noi. La scurt timp după aceea, a dispărut. Se presupune că a avut un accident, iar cadavrul său a zăcut în tot acest timp într-o crevasă. De fapt, n-a fost niciun accident.

— Ce ai acolo? spuse Decanul. Un container vidat?

Lordul Asriel nu răspunse la început. Lyra auzi clinchetul clamelor din metal şi şuieratul aerului intrând în container, după care urmă un moment de tăcere. Care nu dură însă mult. După o clipă sau două, Lyra auzi un mormăit confuz: strigăte de groază, proteste vehemente, voci speriate şi mânioase.

— Dar ce…

— … cu greu poţi să spui că e uman…

— … a fost…

— … ce s-a întâmplat cu el?

Vocea Stăpânului s-a auzit mai tare decât toate celelalte.

— Lord Asriel, ce-i asta, pentru numele lui Dumnezeu?

— E capul lui Stanislaus Grumman, spuse vocea Lordului Asriel.

Peste amestecătura de voci Lyra auzi pe cineva repezindu-se la uşă şi ieşind, scoţând sunete disperate. Ar fi vrut să vadă şi ea ce vedeau ceilalţi.

Lordul Asriel spuse:

— I-am găsit trupul îngheţat lângă Svalbard. Cei care l-au omorât i-au jupuit capul în halul ăsta. O să observaţi felul unic în care i-au luat scalpul. Ar putea să vă fie familiar, domnule Sub-Rector.

— Am văzut că tătarii făceau aşa. Este o tehnică pe care o întâlnim la aborigenii din Siberia şi Tungusk. De acolo, bineînţeles, s-a răspândit şi înspre ţinuturile Skraeling, deşi am înţeles că în Noua Danemarcă este interzisă. Pot să mă uit mai de-aproape, Lord Asriel? Bătrânul spuse toate acestea cu o voce calmă.

Tăcu o clipă şi vorbi din nou.

— Privirea mi-e în ceaţă şi gheaţa e murdară, însă mi se pare că e o gaură în fruntea craniului. Nu?

— Aşa e.

— Trepanare?

— Exact.

Vorbele îi fură urmate de un murmur de emoţie. Stăpânul se dădu

la o parte şi Lyra văzu din nou. Bătrânul Sub-Rector, luminat de proiector, ţinea în faţa ochilor un bloc greu de gheaţă şi Lyra vedea obiectul dinăuntru: o masă amorfă însângerată, despre care cu greu se putea ghici a fi capul unui om. Pantalaimon se zbătu în jurul Lyrei, distrăgându-i atenţia cu frământarea lui.

— Şşşt, şopti ea. Ascultă.

— Dl Grumman a fost odată învăţatul Colegiului, spuse Decanul înflăcărat.

— Să ajungi pe mâinile tătarilor…

— Chiar şi în Nordul îndepărtat?

— Cred că au ajuns mai departe decât şi-a imaginat cineva vreodată!

— Ziceai că ai găsit-o lângă Svalbard? întrebă Decanul.

— Aşa ziceam.

— Să înţelegem că *panserbørn*-ii n-au avut nicio legătură cu asta?

Lyra nu ştia ce înseamnă cuvântul acela, dar cu siguranţă învăţaţii ştiau.

— Imposibil, spuse învăţatul Cassington ferm. Niciodată nu s-ar comporta aşa.

— Deci nu-l cunoşti pe Iofur Raknison, spuse profesorul Palmerian, care făcuse câteva expediţii în regiunile arctice. Nu m-ar surprinde deloc să aflu că a început să scalpeze oameni după moda tătară.

Lyra îl privi din nou pe unchiul ei, care îi urmărea pe învăţaţi cu un zâmbet sardonic, fără să spună nimic.

— Cine e Iofur Raknison? întrebă cineva.

— Regele din Svalbard, spuse profesorul Palmerian. Da, exact, un *panserbørn.* Un uzurpator; şi-a croit calea către tron prin şiretlicuri, sau aşa am înţeles; o personalitate puternică, însă în niciun caz un prostănac, în ciuda afectărilor sale ridicole – a pus să se construiască un palat din marmură din import – şi a înfiinţat ceea ce el numeşte o universitate…

— Pentru cine? Pentru urşi? spuse altcineva, şi toată lumea râse.

Profesorul Palmerian continuă:

— Vă spun eu că Iofur Raknison ar fi capabil să-i facă aşa ceva lui Grumman. În acelaşi timp ar putea fi făcut să se comporte total diferit, dacă e cazul.

— Şi tu, Trelawney, ştii cum să-l amăgeşti, nu? spuse Decanul zâmbind dispreţuitor.

— Într-adevăr, ştiu. Ai idee ce vrea el mai presus de orice? Mai presus de orice titlu onorific? Vrea un daimon! Găseşte-i un daimon şi va face orice pentru tine.

Învăţaţii începură să râdă din toată inima.

Lyra era copleşită de uimire: ceea ce spusese profesorul Palmerian nu avea niciun sens. În plus, era nerăbdătoare să afle mai multe

despre scalpuri şi despre Luminile Nordului şi despre Praful acela misterios. Fu dezamăgită, căci Lordul Asriel îşi termină parada de relicve şi diapozitive, iar conversaţia se transformă în curând într-o ceartă colegială: să-i mai dea sau nu ceva bani să înceapă o nouă expediţie? Argumentele veneau din toate părţile şi Lyra simţi cum i se închid ochii. Adormi buştean într-o clipă, cu Pantalaimon înfăşurat după gât în poziţia lui favorită de somn, ca o hermină.

Se trezi brusc, când cineva o scutură de umeri.

— Taci, îi spuse unchiul. Uşa dulapului era deschisă şi îi vedea profilul în lumină. Au plecat cu toţii, dar mai sunt câţiva servitori în preajmă. Du-te la tine în dormitor şi ai grijă să nu spui nimic despre toate astea.

— Au votat să-ţi dea banii? spuse ea somnoros.

— Da.

— Ce e Praful? întrebă ea, chinuindu-se să rămână în picioare după ce stătuse atâta timp ghemuită.

— Nu te priveşte.

— Ba mă priveşte, spuse ea. Dacă voiai să spionez din dulap ar fi trebuit să-mi fi spus ce să spionez. Pot să văd capul omului?

Blăniţa albă de hermină a lui Pantalaimon se zbârli. Simţea cum o gâdilă pe gât. Lordul Asriel râse.

— Nu fi nesuferită, spuse el şi începu să-şi împacheteze diapozitivele şi cutia cu mostre. L-ai văzut pe Stăpân?

— Da, înainte de a face orice altceva a început să-şi caute vinul.

— Bine. L-am mai domolit pentru moment. Fă ce-ţi spun şi du-te la culcare.

— Dar unde pleci?

— Înapoi în Nord. Plec în zece minute.

— Pot să vin şi eu?

Se opri şi se uită la ea, ca şi cum n-o mai văzuse înainte. Şi daimonul lui îşi întoarse ochii mari şi verzi, de leopard, către ea, şi, sub privirile concentrate ale amândurora, Lyra se înroşi. Dar le aruncă o privire supărată.

— Locul tău e aici, spuse unchiul în cele din urmă.

— De ce? De ce locul meu e aici? De ce nu mă luaţi cu voi în Nord? Vreau şi eu să văd Luminile Nordului şi urşii şi aisbergurile, totul. Vreau să ştiu ce e Praful. Şi oraşul acela din aer. E o altă lume?

— Nu vii cu noi, copilă. Ia-ţi gândul; vremurile sunt prea periculoase. Fă ce-ţi spun şi du-te la culcare, şi dacă eşti fetiţă cuminte o să-ţi aduc un colţ de morsă, cu inscripţii eschimoşe. Dacă mai comentezi, mă supăr.

Daimonul său scoase un mârâit sălbatic înfundat, care o făcu pe Lyra să-şi dea seama deodată cum ar fi să se trezească cu nişte dinţi muşcând-o de gât.

Lyra îşi strânse buzele şi se încruntă la unchiu-său. El scotea aerul din recipient şi nu o băga în seamă, ca şi cum ar fi uitat de ea. Fără niciun cuvânt, cu buzele ţuguiate şi ochii micşoraţi, fata şi daimonul său se duseră la culcare.

Stăpânul şi Bibliotecarul erau prieteni şi aliaţi vechi şi le stătea în obicei, după momente dificile, să bea un pahar de brantvin şi să se consoleze unul pe celălalt. Aşa că, după ce îl văzură pe Lordul Asriel plecat, se îndreptară către locuinţa Stăpânului şi se instalară în biroul său de studiu, cu perdelele trase şi cu focul înteţit, cu daimonii aşezaţi în locurile lor preferate, pe genunchi sau pe umăr, gata să analizeze ceea ce tocmai se petrecuse.

— Chiar crezi că ştia de vin? întrebă Bibliotecarul.

— Bineînţeles. Nu ştiu cum, dar ştia, şi el a vărsat decantorul, sunt sigur.

— Iartă-mă, Stăpâne, dar nu pot să nu răsuflu uşurat, Niciodată nu mi-a plăcut ideea de…

— De a-l otrăvi?

— Da, de crimă.

— Nu ştiu cui i-ar plăcea, Charles. Întrebarea e dacă a face acest lucru ar fi mai rău decât ceea ce s-ar întâmpla dacă nu l-am face. Ei bine, a intervenit cumva Providenţa şi nu s-a întâmplat. Îmi pare rău doar că v-am încărcat memoria cu aşa ceva.

— Nu, nu, protestă Bibliotecarul. Dar mi-aş fi dorit să-mi fi spus mai multe.

Stăpânul tăcu o vreme şi apoi spuse:

— Da, probabil ar fi trebuit. Alethiometrul ne avertizează de consecinţe îngrozitoare dacă Lordul Asriel îşi continuă cercetările. În afară de orice altceva, copila va fi atrasă în toată povestea asta, iar eu vreau s-o protejez cât mai mult cu putinţă.

— Povestea Lordului Asriel are ceva de-a face cu noua iniţiativă a Curţii Consistoriale de Disciplină? Cum spun ei: Comitetul de Oblaţii?

— Lordul Asriel? Nu, nu, dimpotrivă. Nici Comitetul de Oblaţii nu dă socoteală în întregime Curţii Consistoriale. E o iniţiativă pe jumătate privată; este condusă de cineva care nu-l iubeşte deloc pe Lordul Asriel. Între ele două, Charles, mă apucă tremuratul.

Bibliotecarul tăcu, la rândul său. De când Papa Ioan Calvin mutase scaunul Papal la Geneva şi înfiinţase Curtea Consistorială de Disciplină, puterea Bisericii asupra oricărui aspect al vieţii era absolută. Papalitatea însăşi fusese abolită, după moartea lui Calvin, şi o încrengătură de tribunale, colegii şi consilii, toate sub numele de Magisterium, apăruse în locul ei. Aceste agenţii nu erau întotdeauna unite; uneori se năşteau rivalităţi violente între ele. O bună parte din secolul trecut, cel mai puternic fusese Colegiul Episcopilor, însă în anii din urmă Curtea Consistorială de Disciplină îi luase locul ca fiind cea

mai activă şi cea mai de temut dintre toate organizaţiile bisericeşti.

Agenţiilor independente le era întotdeauna imposibil să se dezvolte sub protecţia unei alte părţi din Magisterium, iar Comitetul de Oblaţii, la care se referise Bibliotecarul, era una dintre acestea. Bibliotecarul nu ştia prea multe, dar îi displăcea şi se temea de ceea ce auzise, aşa că înţelegea întru totul îngrijorarea Stăpânului.

— Profesorul Palmerian a menţionat un nume, spuse el după câtva timp. Barnard – Stokes? Ce e cu Barnard – Stokes?

— A, nu e de competenţa noastră, Charles. După câte ştiu, Sfânta Biserică ne învaţă că sunt două lumi: lumea lucrurilor pe care le putem vedea, auzi şi atinge, şi o altă lume, lumea spirituală a raiului şi a iadului. Barnard şi Stokes au fost – cum să zic – teologi renegaţi, care au postulat existenţa mult mai multor lumi ca aceasta, care nu erau nici în rai, nici în iad, ci erau făcute doar din materie şi păcat. Ele sunt aici, în apropiere, însă invizibile şi de neatins. Sfânta Biserică a respins, firește, această erezie abominabilă, iar Barnard şi Stokes au fost reduşi la tăcere.

Din nefericire pentru Magisterium, însă, se pare că există argumente matematice puternice pentru această teorie a altor lumi. Eu, unul, nu le-am verificat, însă învăţatul Cassington îmi spune că sunt adevărate.

— Şi acum, Lordul Asriel a fotografiat una dintre aceste lumi, spuse Bibliotecarul. Şi l-am finanţat să plece în căutarea ei. Înţeleg.

— Evident. Comitetul de Oblaţii şi puternicii săi protectori vor crede că, de fapt, Colegiul Jordan este un focar de sprijin al ereticilor. Şi, Charles, trebuie să menţin un echilibru între Curtea Consistorială şi Comitetul de Oblaţii, iar între timp, copilul creşte. N-o s-o uite. Mai devreme sau mai târziu va fi şi ea implicată, dar va fi atrasă încă de pe acum, fie că dorim să o protejăm, fie că nu.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de unde ştii? Tot de la alethiometru?

— Da. Lyra joacă un rol în toată povestea asta, şi nu unul oarecare. Ironia este că trebuie să facă toate astea fără să-şi dea seama. Poate, însă, primi ajutor şi dacă planul meu cu Tokay-ul ar fi avut succes, ea ar fi fost protejată puţin mai mult. Mi-ar fi plăcut să o scutesc de călătoria în Nord. Aş vrea, mai mult decât orice, să fiu capabil să-i explic…

— N-o să te asculte… spuse Bibliotecarul. Ştiu eu prea bine cum e ea. Dacă încerci să-i spui ceva serios o să te asculte cu o ureche vreo cinci minute, după care o să înceapă să se foiască. Şi întreab-o data viitoare despre ce i-ai vorbit şi o să vezi că a uitat tot.

— Şi dacă i-aş spune despre Praf? Crezi că n-o să asculte?

Bibliotecarul scoase un sunet care arăta cât de improbabil era să se întâmple aşa.

— Ce motiv ar avea să te asculte? De ce crezi că o ghicitoare teologică ar stârni interesul unui copil sănătos, nepăsător?

— Din pricina experienţelor pe care va trebui să le trăiască. Asta include în parte şi o mare trădare…

— Cine o s-o trădeze?

— Nu, nu, asta-i partea cea mai tristă: ea va fi trădătoarea, iar experienţa va fi îngrozitoare. Nu trebuie să ştie asta, bineînţeles, dar nu văd niciun motiv pentru care ea să nu ştie despre Praf. Poate te înşeli, Charles; poate că i-ar trezi interesul dacă i s-ar explica simplu. Şi ar putea să-i fie de ajutor mai târziu. Mi-ar fi, cu siguranţă, mie de ajutor, ca să nu mai fiu atât de îngrijorat în privinţa ei.

— Asta-i datoria celor în vârstă, spuse Bibliotecarul. Să-şi facă griji pentru cei tineri. Iar datoria celor tineri este să dispreţuiască îngrijorarea celor în vârstă.

Rămaseră încă o vreme şi apoi se despărţiră, căci era târziu şi erau cu toţii bătrâni şi îngrijoraţi.

Jordanul Lyrei

Colegiul Jordan era cel mai măreţ şi mai bogat dintre toate colegiile de la Oxford. Era probabil şi cel mai mare, deşi nimeni nu ştia sigur lucrul acesta. Clădirile, grupate în jurul a trei patrulatere neregulate, datau din toate perioadele, de la Evul Mediu timpuriu, până la mijlocul secolului al optsprezecelea. Nu existase niciodată un plan: crescuse treptat, prezentul şi trecutul coexistând în fiecare colţ, pentru a da un efect final de măreţie amestecat şi sordid. Câte o aripă stătea mereu să cadă şi, de cinci generaţii, aceeaşi familie – familia Parslow – fusese angajată permanent de către Colegiu ca zidari şi oameni ce se îngrijeau de schelărie. Actualul domn Parslow îşi învăţa fiul meserie. Cei doi, împreună cu alţi trei meseriaşi, se aruncau ca nişte furnici destoinice pe schelele pe care le ridicaseră la colţul Bibliotecii, sau pe acoperişul Capelei, şi ridicau blocuri noi din piatră, rulouri din plumb strălucitor sau grinzi din cherestea.

Colegiul avea ferme şi proprietăţi pe tot cuprinsul Brytaniei. Se spunea că puteai merge de la Oxford la Bristol într-o direcţie, şi la Londra în cealaltă, şi tot nu părăseai teritoriul Jordanului. În fiecare parte a regatului găseai boiangerii şi cuptoare de cărămizi, păduri şi ateliere de atomcrafturi care plăteau chirie colegiului Jordan şi, la fiecare Zi de Trimestru, Trezorierul şi oamenii lui făceau totalul, îl anunţau Conciliului şi comandau o pereche de lebede pentru festin. O parte din bani se reinvesteau – Conciliul aprobase de curând cumpărarea unei clădiri de birouri în Manchester – iar restul se folosea pentru a plăti modestele stipendii ale învăţaţilor şi chenzinele servitorilor (ale familiei Parslow şi ale unei alte duzini de familii de meseriaşi şi comercianţi care serveau în slujba Colegiului), pentru a ţine crama îmbelşugată, pentru a cumpăra cărţi şi anbarografuri pentru imensa Bibliotecă ce ocupa o latură a Curţii Melrose şi se extindea, ca o vizuină, câteva etaje sub pământ; şi, nu în cele din urmă, pentru a cumpăra cel mai nou aparat filosofic pentru Capelă.

Era important să se menţină Capela cu informaţii la zi, deoarece Colegiul Jordan nu avea rival, nici în Europa, nici în Noua Franţă, ca centru de teologie experimentală. Lyra ştia şi ea măcar atâta lucru. Era mândră de eminenţa Colegiului ei şi îi plăcea să se laude cu asta în faţa feluriţilor derbedei şi coate-goale cu care se juca pe malul Canalului sau prin Lutărie. Privea vizita învăţaţilor şi a profesorilor eminenţi din alte părţi cu un dispreţ compătimitor, fiindcă ei nu aparţineau Jordanului şi, în consecinţă, cunoşteau mai puţine, sărmanii, decât cei mai umili dintre învăţaţii mai mici ai Jordanului.

Cât despre însemnătatea teologiei experimentale, Lyra n-avea habar

mai mult decât tovarăşii ei de joacă. Îşi crease ideea că avea de-a face cu magia, cu mişcările aştrilor şi planetelor, cu particulele minuscule ale materiei, însă nu erau decât presupuneri. Probabil şi stelele aveau daimoni, exact ca şi oamenii, iar teologia experimentală însemna să vorbeşti cu ei. Lyra şi-l imagina pe Capelan vorbind mândru, ascultând remarcile daimonilor stelari, încuviinţând judicios sau dând din cap cu regret. Dar ce se petrecea între ei, nu-şi putea imagina.

Nu că ar fi fost prea interesată. În multe privinţe, Lyra era o barbară. Cel mai mult îi plăcea să se caţere pe acoperişurile Colegiului cu Roger, băiatul de la bucătărie, care era prietenul ei special, ca să scuipe sâmburi de prune în capul învăţaţilor ce le treceau pe dedesubt, sau să ţipe ca bufniţele pe geamul unei clase în care tocmai se preda, sau să se alerge pe străduţele înguste, sau să fure mere din piaţă, sau să poarte războaie. După cum Lyra nu avea ştiinţă de curentele politice ascunse ce se derulau sub suprafaţa aparentă a afacerilor Colegiului, nici învăţaţii, pe de altă parte, nu erau capabili să vadă reţeaua vastă şi clocotitoare de alianţe şi animozităţi, de feude şi tratate care umplea viaţa unui copil la Oxford. Copii jucându-se împreună: ce frumoasă privelişte! Ce putea fi mai inocent şi mai fermecător?

De fapt, bineînţeles, Lyra şi tovarăşii ei erau angajaţi într-o luptă pe viaţă şi pe moarte. În primul rând, copiii (tinerii servitori şi copiii servitorilor şi Lyra) dintr-un colegiu declarau război celor din alt colegiu. Însă această duşmănie era dată la o parte când copiii din oraş atacau un membru al colegiului: atunci, toate colegiile se adunau într-o singură bandă şi intrau în război cu orăşenii. Această rivalitate dura de o sută de ani şi era foarte profundă şi plină de satisfacţii.

Dar, până şi acestea erau uitate când ameninţarea venea de la alţi inamici. Un duşman era permanent: copiii cărămidarilor, care locuiau lângă Lutărie şi erau dispreţuiţi la fel, şi de elevii colegiului, şi de orăşeni. Cu un an în urmă, Lyra şi nişte orăşeni încheiaseră un armistiţiu temporar şi dădură un raid prin Lutărie, bombardând copiii cărămidarilor cu bulgări grei de lut şi dărâmând castelul jilav pe care îl construiseră, înainte de a-i rostogoli prin materia lipicioasă din care trăiau, până când învingători şi învinşi laolaltă semănau cu o hoardă de golemuri ţipând strident.

Celălalt duşman obişnuit îşi făcea apariţia sezonier. Familiile de gitani, care trăiau pe canal, în ambarcaţiuni, care veneau şi plecau o dată cu târgurile de primăvară şi de toamnă şi întotdeauna erau buni de-o bătaie. Cu o anume familie de gitani, care se întorcea regulat la cheiul din acea parte a oraşului, numită Jericho, îşi disputa teritoriul încă de când fusese capabilă să arunce prima dată cu o piatră.

Când au fost ultima oară la Oxford, ea şi Roger şi alţi băieţi de la bucătăria Colegiului Jordan şi Sf. Mihail le pregătiseră o ambuscadă,

aruncând cu noroi în bărcuţa lor pictată în culori vii, până când întreaga familie a ieşit să-i alunge – moment în care escadronul de rezervă, sub conducerea Lyrei, a atacat barca şi a împins-o de la mal, să plutească în jos pe canal în calea celorlalte ambarcaţiuni, în timp ce atacatorii comandaţi de Lyra scotoceau barca de la un cap la altul, în căutarea cepului. Lyra chiar credea în cepul ăsta. Dacă îl scoteau, îi asigurase ea, barca s-ar fi scufundat de îndată; însă nu l-au găsit şi au trebuit să abandoneze vasul când i-au prins gitanii, zbughind-o uzi până la piele, în strigăte triumfătoare, pe străduţele înguste ale Jerichoului.

Acestea erau lumea Lyrei şi bucuria ei. Era o mică sălbăticiune, necioplită şi hrăpăreaţă, în cea mai mare parte. Avea totuşi întotdeauna un sentiment vag că aceasta nu era lumea ei întreagă; că o parte din ea aparţinea şi grandorii şi ritualurilor de la Colegiul Jordan, şi că undeva în viaţa ei exista o legătură cu înalta lume a politicii reprezentată de Lordul Asriel. Toate aceste gânduri n-aveau alt efect decât că o ajutau să îşi dădea aere şi să îi domine pe ceilalţi copii. Nu-i trecuse niciodată prin cap să afle mai multe.

Aşa îşi petrecuse copilăria, ca o pisică pe jumătate sălbatică. Singura variaţie în viaţa ei apărea în acele ocazii neaşteptate când Lordul Asriel vizita Colegiul. Aveai de ce să te lauzi cu un unchi bogat şi puternic, însă preţul lăudăroşeniei era că trebuia să fie prinsă de cel mai agil învăţat şi să fie adusă în faţa Menajerei pentru a fi spălată şi îmbrăcată într-o rochiţă curată, după care să fie escortată (cu multe ameninţări) până la Camera Comună a Seniorilor, ca să ia ceaiul cu Lordul Asriel. Mereu era invitat câte un grup de învăţaţi Seniori. Lyra se prăbuşea răzvrătită într-un fotoliu, până când Stăpânul îi spunea tăios să se ridice în picioare, după care le arunca nişte priviri fioroase, de până şi Capelanul începea să râdă.

Ceea ce se întâmpla în timpul acelor vizite stângace, oficiale, nu avea nicio variaţiune. După ce luau ceaiul, Stăpânul şi ceilalţi câţiva învăţaţi care fuseseră invitaţi plecau şi îi lăsau pe Lyra şi pe unchiul ei împreună, iar el o chema în faţa lui să-i spună ce-a mai învăţat de la ultima sa vizită. Ea mormăia ce-şi mai amintea despre geometrie sau despre arabă sau istorie sau anbarologie, iar el se lăsa pe spate, cu o gleznă sprijinindu-se pe celălalt genunchi, şi o privea impenetrabil, până când ea nu mai putea să scoată un cuvânt.

Cu un an în urmă, înaintea expediţiei din Nord, mai întrebase: „Şi ce faci tu când nu studiezi silitoare?“

Ea a bâlbâit ceva de genul:

— Mă joc prin jurul Colegiului. Mă joc… şi-atât.

El a zis:

— Ia să-ţi văd mâinile, copilă.

Şi-a întins mâinile la inspecţie şi el i le-a luat şi le-a întors să-i

analizeze unghiile. Lângă el, daimonul lui stătea ca un Sfinx pe covor, mişcându-şi coada din când în când şi uitându-se fără să clipească la Lyra.

— Murdare, spuse Lord Asriel, împingându-i mâinile înapoi. Aici nu vă pun să vă spălaţi?

— Ba da, răspunse ea. Însă unghiile Capelanului sunt întotdeauna murdare. Sunt şi mai murdare decât ale mele.

— El e un om învăţat. Tu ce scuză ai?

— Cred că le-am murdărit după ce m-am spălat.

— Pe unde te joci de te murdăreşti în halul ăsta?

Se uită la el suspicios. Avea sentimentul că era interzis să te duci pe acoperiş, deşi nimeni nu spusese asta cu adevărat.

— În camerele vechi, spuse ea în cele din urmă.

— Şi mai unde?

— În Lutărie, uneori.

— Şi?

— La Jericho şi la Port Meadow.

— Nicăieri altundeva?

— Nu.

— Eşti o mincinoasă. Te-am văzut pe acoperiş chiar ieri.

Îşi muşcă buza şi tăcu. Se uita la ea sardonic.

— Deci te joci şi pe acoperiş, continuă el. Mergi vreodată la Bibliotecă?

— Nu. Dar am găsit o cioară pe acoperişul Bibliotecii, continuă ea.

— Chiar? Tu ai prins-o?

— Avea un picioruş bolnav. Am vrut s-o omor şi s-o prăjesc, dar Roger a zis că trebuie să o ajutăm să se facă bine. Aşa că i-am adus resturi de mâncare şi nişte vin, după care s-a făcut bine şi şi-a luat zborul.

— Cine-i Roger?

— Prietenul meu. Băiatul de la bucătărie.

— Aha. Deci aţi străbătut tot acoperişul…

— Nu pe tot. Nu poţi să te urci pe Clădirea Shelton pentru că trebuie să sari de pe Turnul Pelerinului peste un hău. Este un luminator care se deschide către acoperiş, dar nu-s destul de înaltă să ajung la el.

— Aţi fost pe toate acoperişurile cu excepţia Clădirii Shelton. Dar în subsol?

— În subsol?

— Colegiul e la fel de mare sub pământ ca şi deasupra lui. Sunt surprins că nu aţi aflat asta până acum. Ei bine, o să plec acum. Arăţi destul de sănătoasă. Poftim.

Căută prin buzunar şi scoase un pumn de monede, din care îi dădu 5 dolari de aur.

— Nu te-au învăţat să spui mulţumesc? întrebă el.

— Mulţumesc, mormăi ea.

— Îl asculţi pe Stăpân?

— O, da, bineînţeles.

— Şi îi respecţi pe învăţaţi?

— Da.

Daimonul Lordului Asriel râse uşor. Era primul sunet pe care îl scotea, şi Lyra roşi.

— Mergi şi te joacă, atunci, spuse Lordul Asriel.

Lyra se întoarse şi se îndreptă glonţ spre uşă uşurată, amintindu-şi să se întoarcă şi să arunce în fugă un „La revedere“.

Aşa se petrecuse viaţa Lyrei, înainte de ziua în care a decis să se ascundă în Camera de Odihnă şi în care a auzit pentru prima oară despre Praf.

Şi bineînţeles că Bibliotecarul n-avea dreptate când îi spunea Stăpânului că nu ar fi fost interesată. Ar fi ascultat cu mare atenţie, acum, pe oricine i-ar fi putut spune ceva despre Praf. Urma să audă mult mai multe în lunile viitoare şi, în cele din urmă, ar fi ştiut despre Praf mai multe decât oricine din lume, însă între timp, în jurul ei la Jordan se trăia o viaţă intensă.

Şi în orice caz era ceva diferit la care să te gândeşti. Un zvon străbătea străzile de câteva săptămâni: un zvon care-i făcea pe unii să râdă, pe alţii să amuţească, aşa cum unii oameni iau fantomele în râs iar altora le e frică de ele. Nimeni nu-şi putea imagina de ce începuseră să dispară copii.

Se întâmpla cam aşa.

La estul marelui fluviu Isis, înţesat cu barje încărcate de cărămizi abia mişcându-se, cu bărci cu asfalt şi vase pline cu porumb, după Henley şi Maidenhead, înspre Teddington, unde ajunge fluxul Oceanului German şi chiar mai departe: la Mortlake, după casa marelui magician Dr. Dee, lăsând în urmă Falkeshall, unde se întind grădinile plăcerilor, luminate ziua de strălucirea fântânilor arteziene şi de arce frumos împodobite, iar noaptea de lămpi şi artificii; după Palatul White Hall, unde Regele îşi ţine săptămânalul său Consiliu al Senatului; după Turnul Shot, din care se revarsă fără încetare o ploaie măruntă de plumb topit în cuvele cu apă neagră; şi încă mai departe, până la locul în care râul acum întins, învolburat şi murdar face un cot larg spre sud.

Aici este Limehouse, şi acesta este copilul care va dispărea.

Se numeşte Tony Makarios. Mamă-sa crede că are nouă ani, însă memoria ei e roasă de băutură; băiatul poate să aibă opt ani sau zece. Numele de familie e grecesc însă, la fel ca şi cu vârsta, şi asta e o presupunere a maică-sii, pentru că el seamănă mai mult cu un chinez decât cu un grec, şi-i mai curge prin vine şi sânge de irlandez, de

skraeling şi de lascar, din partea mamei. Tony nu e prea isteţ însă are o moliciune puţin stângace, care-l îndeamnă uneori să-şi îmbrăţişeze puternic mama şi să-i lipească un sărut umed pe obraz. Biata femeie este de obicei prea ameţită să iniţieze ea însăşi o aşa procedură, însă îi răspunde cu destul de multă căldură de îndată ce realizează ce se întâmplă.

Acum Tony pierde vremea prin piaţa de pe strada Pie. Îi este foame. Abia s-a înserat şi n-o să primească de mâncare acasă. Are un şiling în buzunar, pe care un soldat i l-a dat ca să-i ducă un mesaj mândrei lui, însă Tony n-are de gând să-l cheltuiască pe mâncare, când ştie că poate să ia atâtea pe gratis.

Aşa că se plimbă prin piaţă, printre tarabele cu haine vechi şi cele cu răvaşe norocoase şi zodii, printre vânzătorii de fructe şi vânzătorul de peşte prăjit, cu micuţul lui daimon pe umăr, o vrabie, uitându-se încolo şi-ncoace; iar când un tarabagiu şi daimonul său se uită în altă parte, pasărea ciripeşte scurt şi Tony îndeasă degrabă în bluza largă un măr sau vreo două nuci şi, în final, o plăcintă caldă.

Tarabagiul vede şi strigă şi daimonul-pisică sare, însă vrabia lui Tony şi-a luat zborul iar Tony însuşi a ajuns deja în stradă. Urmează blesteme şi înjurături care îl însoţesc, dar nu prea departe. Se opreşte din alergat pe treptele Oratoriului Sfânta Caterina, unde se aşază şi-şi scoate premiul aburind şi turtit, lăsând o dâră de sos pe cămaşă.

E urmărit. O doamnă într-o pelerină portocalie cu guler de vulpe, o doamnă tânără şi frumoasă al cărei păr negru străluceşte delicat în umbra glugii îmblănite, stă în uşa Oratoriului, la câţiva paşi mai sus de el. Poate că s-a terminat slujba, fiindcă lumina vine din spatele ei, de dincolo de uşă, orga se aude cântând, iar doamna are în mână un breviar bătut cu pietre preţioase.

Tony nu ştie nimic din toate acestea. Cu faţa înfundată în plăcintă, cu tălpile goale lipite între ele şi cu degetele răsucite înăuntru, mestecă şi înghite în timp ce daimonul se transformă în şoarece şi-şi piaptănă mustăţile.

Daimonul tinerei doamne iese de sub pelerina din blană de vulpe. Arată ca o maimuţă, dar nu una obişnuită: blana îi e lungă şi mătăsoasă, de un auriu strălucitor şi intens. Cu mişcări sinuoase coboară treptele către băiat şi se aşază cu o treaptă deasupra lui.

Apoi şoarecele simte ceva şi devine vrabie din nou, întorcând o clipă capul într-o parte şi ţopăie doi paşi mai încolo, pe piatră.

Maimuţa se uită la vrabie, vrabia se uită la maimuţă.

Maimuţa se apropie încet. Mâna-i e mică şi neagră, unghiile arată ca nişte gheare cornoase, mişcările îi sunt blânde şi ispititoare. Vrabia nu rezistă. Sare mai departe, şi mai departe, şi apoi, dintr-o fluturare, ajunge pe mâna maimuţei.

Maimuţa o ridică şi se uită atent la ea înainte să se ridice în

picioare şi să se întoarcă la omul ei, luând daimonul-vrabie cu ea. Doamna îşi apleacă parfumatul cap şi-i şopteşte.

Tony se întoarce, nu se poate abţine.

— Ratter! spuse el, pe jumătate alarmat, cu gura plină.

Vrabia ciripeşte. Trebuie să fie în siguranţă. Tony înghite îmbucătura şi cască ochii.

— Bună, spuse frumoasa doamnă. Cum te cheamă?

— Tony.

— Unde locuieşti, Tony?

— Aleea Clarice.

— Cu ce e plăcinta?

— Cu carne de vită.

— Şocolatul îţi place?

— Îhî!

— Ştii, se întâmplă că am mai mult şocolat decât aş putea bea. Nu vrei să vii cu mine să mă ajuţi să-l beau?

E pierdut, gata. Era pierdut din momentul în care daimonul întârziat la minte a sărit în palma maimuţei. Le urmează pe frumoasa doamnă şi maimuţa aurie pe strada Danemarca şi de-a lungul cheiului Spânzuratului, şi în jos pe scările Regelui George, spre o uşiţă mică şi verde, dintr-o latură a unui mare depozit. Doamna bate la uşă, uşa se deschide, intră cu toţii, uşa se închide. Tony nu va mai ieşi niciodată – cel puţin nu pe unde a intrat. Şi nu-şi va mai vedea mama niciodată. Ea, o biată beţivă, va crede că el a fugit de acasă şi, când îşi va aminti de băiat, va crede că a fost vina ei şi va jeli din toată inima plină de remuşcări.

Micuţul Tony Makarios nu era singurul copil prins de doamna cu maimuţa aurie. A mai găsit alţi doisprezece, băieţi şi fete, niciunul mai în vârstă de doisprezece ani. Deşi, de vreme ce toţi aveau un trecut similar, niciunul nu era sigur de vârsta lui. Ceea ce Tony nu observase, desigur, era elementul care-i unea. Niciunul dintre copiii adunaţi în crama călduţă şi plină de aburi nu ajunsese la vârsta pubertăţii.

Buna doamnă l-a văzut aşezându-se pe o bancă rezemată de perete şi primind de la o servitoare tăcută o cană de şocolat din oala de pe soba de tuci. Tony mâncă restul de plăcintă şi bău licoarea dulce şi fierbinte, fără să bage prea mult de seamă ce era în jurul lui. Iar ce era în jurul lui nu îl băga în seamă prea mult: era prea mic să reprezinte o ameninţare şi prea nesimţitor ca să dea vreo satisfacţie în calitate de victimă.

Un alt băiat puse întrebarea firească:

— Hei, doamnă! Pentru ce ne-ai adus aici?

Era un prăpădit, cu o figură aspră, cu urme de şocolat pe buza de sus şi cu un şobolan negru şi sfrijit drept daimon. Doamna stătea lângă uşă şi vorbea cu un bărbat solid cu alură de căpitan de vas şi, când se

întoarse să-i răspundă, păru atât de angelică în lumina sfârâitoare a lămpii cu petrol încât copiii tăcură brusc.

— Vrem să ne ajutaţi, spuse ea. Nu vă supăraţi că vă cerem ajutorul, nu?

Nimeni nu sufla o vorbă. Toţi se uitau uimiţi, intimidaţi deodată. Nu văzuseră niciodată aşa o doamnă. Era aşa de graţioasă şi de dulce şi de blândă încât li se părea că nu meritau aşa un noroc, şi orice ar fi cerut i-ar fi dat cu bucurie, doar ca să mai stea un pic în preajma ei.

Ea le spuse că urmau să plece într-o călătorie. Urmau să fie bine hrăniţi şi îmbrăcaţi cu haine călduroase, iar cei care doreau puteau să trimită mesaje familiilor lor şi să le spună că erau în siguranţă. Căpitanul Magnusson urma să-i îmbarce pe vasul său foarte curând şi, când mareea le va permite, o vor porni pe mare spre Nord.

În curând, cei câţiva care doreau să trimită un mesaj acasă se strânseră în jurul frumoasei doamne care scria după dictare cele câteva rânduri şi, după ce îi lăsa să zgârie câte un X stângaci în josul paginii, o băga împăturită într-un plic parfumat şi scria adresa pe care i-o spuneau. Tony ar fi vrut şi el să-i trimită ceva mamei lui, însă era foarte realist în ceea ce priveşte capacitatea ei de a o citi. Trase de mâneca din blană de vulpe a doamnei şi şopti că i-ar plăcea să-i spună mamei lui unde pleacă, şi restul. Doamna îşi înclină graţiosul cap apropiindu-se îndeajuns de aproape de trupul lui rău mirositor ca să poată auzi, îl mângâie pe creştet şi îi promise că o să transmită mesajul mai departe.

Apoi, copiii se strânseră ciorchine să-şi ia rămas-bun. Maimuţa aurie îi mângâia pe ceilalţi daimoni şi toţi se atinseră de blana de vulpe ca să le meargă bine, sau ca şi cum ar fi luat de la doamnă cine ştie ce putere, sau speranţă, sau bunătate. Doamna le ură drum bun şi îi dădu în grija bravului căpitan, la bordul şalupei cu aburi de la debarcaderul de pe chei. Cerul se întunecase, râul era o masă de luminiţe plutitoare. Doamna rămase pe debarcader şi le făcu din mână până când nu le mai văzu deloc feţele.

Apoi se întoarse înăuntru, cu maimuţa aurie cuibărită la piept, şi aruncă mănunchiul de scrisori în sobă înainte de a pleca pe acelaşi drum pe care venise.

Copiii de mahala erau uşor de ademenit, însă oamenii îşi dădură seama în cele din urmă şi poliţia fu stârnită cu greu să ia măsuri. O vreme vrăjile încetară. Dar se născuse un zvon, care încet-încet se schimbă, crescu, se răspândi şi când, după o vreme, dispărură câţiva copii din Norwich, şi apoi din Sheffield, şi din Manchester, oamenii acelor locuri, care auziseră de dispariţiile din alte părţi, au adăugat noi dispariţii la întreaga poveste şi i-au dat o amploare şi mai mare.

Şi aşa crescu o legendă despre un grup misterios de vrăjitori care răpeau copii. Conducătorul lor, spuneau unii, era o frumoasă doamnă,

alţii spuneau că e un bărbat înalt cu ochii roşii, iar o a treia poveste era despre un tânăr care râdea şi cânta victimelor, care ajungeau să-l urmeze ca oile.

Cât despre locul unde îi duceau pe aceşti copii pierduţi, nu erau două poveşti la fel. Unii spuneau că îi duceau în Iad, sub pământ, pe Tărâmul Zânelor. Alţii spuneau că erau duşi la o fermă unde erau ţinuţi şi îngrăşaţi pentru a fi mâncaţi. Alţii, că aceşti copii erau ţinuţi şi vânduţi ca sclavi tătarilor… Şi aşa mai departe.

Dar un lucru cu care toţi erau de acord era numele acestor răpitori invizibili. Trebuiau să aibă un nume, sau să nu li se zică în niciun fel. A vorbi despre ei – în special dacă erai la căldurică şi la adăpost, acasă, sau la Colegiul Jordan – era delicios. Iar numele care părea să se fi instaurat, fără ca cineva să ştie de ce, era Cobleri.

— Să nu întârzii pe-afară, că te fură Coblerii.

— Vară-mea din Northampton cunoaşte o femeie căreia Coblerii i-au luat băieţelul…

— Coblerii au fost văzuţi în Stratford. Se zice că se îndreaptă spre sud!

Şi, inevitabil:

— Hai să ne jucăm de-a copiii şi de-a Coblerii!

Aşa îi spuse şi Lyra lui Roger, băiatul de la bucătăria Colegiului Jordan. Ar fi urmat-o până la capătul pământului.

— Cum se joacă?

— Te ascunzi, şi eu te găsesc, şi te tai în două, ştii, cum fac Coblerii.

— Habar n-ai cum fac ei. Poate că nu fac asta.

— Ţi-e teamă, ai? Văd eu.

— Ntz. Oricum, nu cred în ei.

— Eu cred, spuse ea hotărât. Da' nici mie nu mi-e frică. Fac doar ce a făcut şi unchi-miu când a venit ultima oară la Jordan. L-am văz't. Era în Camera de Odihnă, şi era şi un musafir care nu era politicos, aşa că unchiu' i-a aruncat o privire dură şi omu' a căzut mort pe loc, cu spume la gură.

— Niciodată n-a… încercă Roger cu îndoială… niciodată n-au vorbit nimic despre asta în bucătărie. Oricum, n-aveai voie în Camera de Odihnă.

— Bineînţeles. N-ar zice ei aşa ceva servitorilor. Şi eu *am fost* în Camera de Odihnă, na. Oricum, unchiul meu face mereu chestia asta. A mai făcut-o unor tătari când l-au prins odată. L-au legat şi voia să-i scoată maţele, da' când a venit primul cu cuţitu', unchiu' doar ce s-a uitat la el şi ăla a căzut lat, după care a mai venit unu' şi i-a făcut aceeaşi faţă, şi, în final, nu mai rămăsese decât unu'. Unchiul a spus că-l lasă în viaţă dacă-l dezleagă, aşa că l-a dezlegat după care unchiul l-a omorât oricum, ca să-i dea o lecţie.

Roger era mai puţin sigur de povestea asta decât de Cobleri, însă povestea era prea bună ca s-o piardă, aşa că au jucat pe rând rolul Lordului Asriel şi al tătarilor pe ducă, folosind nişte şerbet pe post de spumă la gură.

Totuşi, asta era doar o distracţie. Lyra nu renunţase la ideea de a se juca de-a Coblerii, aşa că îl îmbrobodi pe Roger şi-l târî în pivniţele de vin, în care intrară cu cheile de rezervă ale Chelarului. Împreună se furişară pe sub uriaşele bolţi unde brantvinul şi vinul de Tokay, de Canary şi de Burgundy al Colegiului zăceau înfăşurate în pânze seculare de păianjeni. Arce din piatră străveche se ridicau deasupra lor, sprijinite pe stâlpi groşi cât zece trunchiuri de copaci, dale de piatră neregulate se întindeau la picioare şi peste tot erau aranjate, rastel după rastel, raft după raft, sticle şi butoaie. Era fascinant. Coblerii fiind din nou uitaţi, cei doi copii străbătură pivniţa de la un capăt la altul, în vârful picioarelor, cu o lumânare în mâinile tremurânde, cercetând fiecare colţ întunecat, în mintea Lyrei crescând o singură întrebare, din ce în ce mai presantă: ce gust are vinul?

Era un mod simplu de a răspunde. Lyra – în ciuda protestelor vii ale lui Roger – luă cea mai veche, mai contorsionată şi mai verde sticlă pe care o găsi şi, neavând cu ce să scoată dopul din plută, îi sparse gâtul. Ascunşi în cel mai îndepărtat colţ, sorbiră licoarea purpurie şi îmbătătoare, întrebându-se când o să se îmbete şi cum o să-şi dea seama că s-au îmbătat. Lyrei nu-i plăcu prea mult gustul, însă trebui să admită cât de măreţ şi de complicat era. Cel mai nostim lucru era să-i priveşti pe cei doi daimoni ai lor, care păreau să fie din ce în ce mai zăpăciţi: căzeau unul peste altul, chicoteau fără rost şi îşi schimbau înfăţişarea în gargui, încercând să arate unul mai urât decât celălalt.

În final, şi aproape simultan, copiii descoperiră ce înseamnă să fii beat:

— Şi chiar le *place* treaba asta? icni Roger, după ce vomită din plin.

— Da, zise Lyra în aceeaşi stare. Şi mie îmi place, adăugă ea cu încăpăţânare.

Lyra nu învăţă nimic din episodul acela, cu excepţia faptului că joaca de-a Coblerii îi ducea în locuri interesante. Îşi aminti cuvintele unchiului din timpul ultimei lor întrevederi şi începu să exploreze subsolul, pentru că ceea ce se afla deasupra pământului era doar o mică parte din întreg. Ca nişte enorme ciuperci ale căror rădăcini se întind pe acrii întregi, Jordanul (care se înghesuia la suprafaţă cu Colegiul Sfântul Mihail, pe de o parte, Colegiul Gabriel, pe alta, şi cu Biblioteca Universitară în spate) începuse, cândva în Evul Mediu, să se întindă sub pământ. Tuneluri, puţuri, pivniţe, beciuri, scări săpaseră atât de mult în pământul de dedesubtul Jordanului şi pe atâtea sute de iarzi în jurul său, încât era la fel de mult aer dedesubtul pământului cât era deasupra; Colegiul Jordan stătea pe un fel de spumă de pietre.

Şi acum, că Lyra prinsese gustul explorării acestui spaţiu, îşi abandonă bântuiala obişnuită pe Alpii neregulaţi de pe acoperişurile Colegiului şi se cufundă împreună cu Roger în acest tărâm de jos. Jocul de-a Coblerii se transformase într-o vânătoare de Cobleri, căci nimic nu părea mai probabil decât că ei se ascundeau sub pământ.

Într-o zi, ea şi Roger îşi croiră drum către cripta de dedesubtul Oratoriului. Generaţii de Stăpâni fuseseră îngropaţi acolo, fiecare într-un sicriu din stejar căptuşit cu plumb, în nişte nişe săpate în pereţii de piatră. Numele le era scris pe o placă din piatră, dedesubt:

Simon Le Clerc, Stăpân, 1765-1789, Gerebaton Requiescant în pace

— Ce vrea să zică asta? spuse Roger.

— Prima parte e numele iar partea a doua e în romană. Şi datele de la mijloc sunt când a fost el Stăpân. Celălalt nume trebuie să fie al daimonului.

Se plimbară de-a lungul criptei în tăcere, descoperind cuvintele de pe mai multe inscripţii:

Francis Lyall, Stăpân, 1748-1765, Zohariel
Requiescant în pace

Ignatius Cole, Stăpân, 1745-1748, Musca
Requiescant în pace

Pe fiecare sicriu, văzu Lyra cu interes, pe o placă din alamă era imaginea unei alte făpturi: aici un vasilisc, aici o femeie frumoasă, acolo un şarpe, dincolo o maimuţă.

Îşi dădu seama că erau imaginile daimonilor celor morţi. Când oamenii deveneau adulţi, daimonii lor îşi pierdeau puterea de a se schimba şi luau o singură formă, pe care o păstrau în permanenţă.

— Sicriele astea au schelete în ele, şopti Roger.

— Carne în putrefacţie, şopti Lyra. Şi viermi care le mişună în orbite.

— Tre' să fie stafii p'aici, spuse Roger tremurând, cu un sentiment amestecat de teamă şi plăcere.

În spatele primei cripte găsiră un culoar de trecere de-a lungul căruia se întindeau rafturi nesfârşite din piatră. Fiecare raft era împărţit în secţiuni pătrate şi în fiecare secţiune era câte un craniu.

Daimonul lui Roger, cu coada bine strânsă între picioare, tremura tare şi scoase un urlet înăbuşit.

— Şşşt, spuse el.

Lyra nu îl putea vedea pe Pantalaimon dar ştia că, în forma lui de molie, stătea pe umărul ei şi, cel mai probabil, tremura şi el.

Se întinse şi ridică uşor primul craniu din lăcaşul său.

— Ce faci? întrebă Roger. Nu tre' să le-atingi!

Ea îl întoarse pe toate feţele, nebăgându-l în seamă pe Roger. Deodată ceva căzu din gaura de la baza craniului – îi trecu printre degete şi se lovi cu zgomot de podea, iar Lyra aproape că scăpă craniul din mână de frică.

— E o monedă! exclamă Roger, începând să pipăie pe jos după ea. Poate-i o comoară!

O ridică şi o ţinu în lumina lumânării şi amândoi se uitară cu ochii larg deschişi. Nu era o monedă, ci un mic disc din bronz cu o inscripţie gravată rudimentar, şi care înfăţişa o pisică.

— E ca alea de pe sicrie, spuse Lyra. Este daimonul lui. Asta trebuie să fie.

— Mai bine-l pui la loc, zise Roger speriat, iar Lyra întoarse craniul în sus şi puse discul la loc în locul său străvechi, după care aşeză craniul pe raft.

Fiecare dintre celelalte cranii pe care le-au găsit avea un disc-daimon, înfăţişând tovarăşul de o viaţă al celui mort, alături de acesta şi pe lumea cealaltă.

— Cine crezi că erau ăştia când trăiau? spuse Lyra.

— Probabil că învăţaţi, cred. Numa' Stăpânii au primit sicrie. Probabil că au fost atâţia învăţaţi de-a lungul secolelor, că n-au mai avut loc să-i îngroape cu totu' şi le-a tăiat doar capu' şi l-a păstrat. Şi, oricum, asta-i partea cea mai importantă.

N-au găsit niciun Cobler, dar catacombele de sub Oratoriu fură prilej de ocupaţie pentru Lyra şi Roger zile întregi. Odată, Lyra a încercat să joace o festă unora dintre învăţaţii care sălăşluiau sub Oratoriu schimbând între ele discurile de la baza craniilor astfel încât daimonii lor să fie puşi invers. Pantalaimon s-a impacientat atât de tare când a văzut-o ce face încât s-a transformat în liliac şi a început să zboare frenetic în sus şi-n jos, dându-i Lyrei cu aripile peste faţă, dar ea nu l-a băgat în seamă: era o glumă mult prea bună să o irosească. Oricum, pe urmă a plătit scump distracţia. Pe când era în pat, în cămăruţa ei de la capătul Scării Douăsprezece, a primit o vizită din partea unor creaturi ale nopţii nu prea plăcute, şi s-a trezit ţipând în faţa celor două siluete înfricoşătoare, înfăşurate în robe, care stăteau la căpătâiul patului ei arătând spre cap cu falangele lor osoase, după care şi-au scos glugile şi au dezvelit nişte cioturi roşii în locul unde trebuia să le fie capul. S-au retras numai după ce Pantalaimon s-a făcut leu şi a început să ragă furios la ele, dematerializându-se uşor în substanţa peretelui până când le rămaseră vizibile doar braţele, apoi mâinile uscate, de un galben-cenuşiu, apoi degetele într-o continuă frământare, apoi nimic. Dimineaţa la prima oră, Lyra se grăbi în catacombe şi puse discurile cu daimonii fiecare la locul cuvenit, şoptind craniilor:

— Îmi pare rău, îmi pare tare rău!

Catacombele erau mult mai mari decât pivniţele de vinuri, într-adevăr, dar aveau şi ele o limită. După ce au explorat fiecare colţişor al acestora şi s-au asigurat că nu era niciun Cobler de găsit pe acolo, îşi îndreptară atenţia în altă parte – dar nu înainte de a fi văzuţi părăsind cripta de către Mijlocitor, care îi chemă înapoi în Oratoriu.

Mijlocitorul era bărbat rotofei şi bătrâior, cunoscut sub numele de Părintele Heyst. Treaba lui era să conducă toate slujbele de la Colegiu, să ţină predici, să se roage şi să asculte spovedanii. Când Lyra era mică, el manifestase un interes deosebit pentru bunăstarea ei spirituală, numai pentru a fi apoi uimit de indiferenţa ei şireată şi de penitenţele nesincere. Lyra nu era promiţătoare din punct de vedere spiritual, declarase el.

Când l-au auzit că îi cheamă, Lyra şi Roger se întoarseră fără nicio tragere de inimă, târându-şi picioarele în întunericul mucegăit al Oratoriului. Lumânările pâlpâiau din loc în loc în faţa imaginilor unor sfinţi iar din casa orgii se auzeau nişte zăngănituri, pentru că se făceau unele reparaţii; un servitor lustruia balustrada de bronz. Părintele Heyst le făcu semn din uşa sacristiei.

— Unde aţi fost? îi întrebă. V-am văzut intrând aici de două sau de trei ori deja. Ce puneţi la cale?

Tonul său nu era acuzator, ci suna ca şi cum ar fi fost sincer interesat. De pe umărul stăpânului său, daimonul acestuia scoase la ei o limbă de şopârlă.

Lyra spuse:

— Voiam să ne uităm jos, în criptă.

— Şi la ce, mă rog?

— La… ăă… la sicrie. Am vrut să vedem toate sicriele, spuse ea.

— Şi pe tine, continuă el, întorcându-se spre Roger – daimonul lui Roger dădu neliniştit din coada lui de terier ca să îl îmbuneze – cum te cheamă?

— Roger, Părinte.

— Pari să fii servitor, unde lucrezi?

— La bucătărie, Părinte.

— N-ar trebui să fii acolo acum?

— Da, Părinte.

— Atunci, fuga marş.

Roger se întoarse şi fugi. Lyra făcea desene cu piciorul pe podea.

— Cât despre tine, Lyra, spuse Părintele Heyst, mă bucur să văd că te interesează ceea ce se află în Oratoriu. Eşti un copil tare norocos să fii înconjurată de atât de multă istorie.

— Mhm, spuse Lyra.

— Dar mă cam îndoiesc de calitatea tovarăşilor pe care ţi-i alegi. Te simţi singură, copilă?

— Nu, spuse ea.

— Nu mă refer la Roger, băiatul de la bucătărie. Vreau să spun, copii ca şi tine. De viţă nobilă. Ai vrea să ai nişte tovarăşi de genul acesta?

— Nu.

— Dar, poate alte fetiţe…?

— Nu.

— Vezi tu, niciunul dintre noi nu ar vrea să te priveze de vreuna dintre micile plăceri şi ocupaţii ale copilăriei. Uneori cred că trebuie să te simţi destul de singură aici, în compania învăţaţilor bătrâni, Lyra. Asta simţi – aşa e?

— Nu.

Îşi încrucişă degetele mari peste palmele strânse, incapabil să se gândească ce altceva ar mai putea să o întrebe pe această copilă încăpăţânată.

— Dacă te supără ceva, spuse el în final, ştii că poţi veni oricând la mine să îmi spui. Sper că ştii că poţi face asta oricând.

— Da, spuse ea.

— Îţi faci rugăciunile?

— Da.

— Bravo. Bine, hai, fugi acum.

Cu un oftat de uşurare abia ascuns, Lyra se întoarse şi ieşi.

Cum nu reuşise să găsească Cobleri în criptă, Lyra porni din nou la atac pe străzi. Acolo se simţea ca acasă.

Apoi, când aproape că îşi pierduse interesul în ceea ce îi privea, Coblerii îşi făcură apariţia la Oxford.

Prima oară când a auzit de ei a fost când a dispărut un băiat pe care îl cunoştea, dintr-o familie de gitani.

Era cam pe vremea Târgului de Cai, iar Canalul era înţesat de bărcuţe şi alte ambarcaţiuni cu negustori şi călători, iar cheiurile numite Jericho străluceau în luciul harnaşamentelor lustruite şi fremătau de tropăitul copitelor şi de agitaţia târguielilor. Lyrei îi plăcuse dintotdeauna Târgul de Cai; pe lângă şansa de a se bucura gratis de o plimbare cu un cal care-nu-era-chiar-atât-de-bine-păzit, mai existau şi nenumărate posibilităţi de a provoca un adevărat război.

Şi anul acesta Lyra avea un plan măreţ. Inspirată de capturarea bărcii de anul trecut, ea intenţiona ca de data aceasta să facă o călătorie adevărată înainte de a fi prinsă. Dacă ea şi cu amicii ei de la bucătăriile colegiilor ar putea ajunge la Abinddon, ar putea face ravagii la stăvilar…

Dar anul acesta nu avea să fie niciun război. Cum hoinărea în soarele dimineţii la marginea şantierului din Port Meadow, împreună cu vreo câţiva pierde-vară de-ai ei, pasând o ţigară furată de la unul la altul şi suflând fumul în sus ostentativ, Lyra auzi un ţipăt scos de o

voce pe care o recunoscu.

— Ce-aţi *făcută* cu el, nemernicilor blestemaţi?

Era o voce puternică, o voce de femeie, dar o femeie cu plămâni de fier. Lyra se uită imediat după ea, pentru că era Ma Costa, care o pocnise zdravăn de două ori, dar care îi dăduse şi turtă dulce caldă de trei ori şi a cărei familie era recunoscută pentru grandoarea şi somptuozitatea bărcii lor. Erau prinţi printre gitani, iar Lyra avea o mare admiraţie pentru Ma Costa, dar intenţiona să o mai evite ceva timp, pentru că, de fapt, a lor fusese barca pe care o deturnase cu un an în urmă.

Unul dintre derbedeii din jurul Lyrei se aplecă instinctiv şi luă o piatră în momentul în care auzi tunetul vocii, dar Lyra zise:

— Las-o jos. E supărată tare. Dacă-ţi trage una, îţi rupe şira spinării într-o secundă.

În realitate, Ma Costa părea mai mult neliniştită decât furioasă. Bărbatul căruia i se adresa, un negustor de cai, ridica din umeri şi îşi desfăcea braţele neputincios.

— Păi, habar n-am, spunea el, era aici ş' într-o clipă a dispărut. N-am putut să văd un' s-a dus…

— Pă tine te ajuta! Îţi ţinea caii tăi nenorociţi!

— Păi atuncea trebuia să stea aicea, nu? Fuge, aşa, în mijlocul trebii…

Nu mai continuă pentru că Ma Costa îi arse o lovitură puternică peste cap, după care continuă cu aşa un arsenal de înjurături, palme şi lovituri încât acesta începu să urle disperat şi se întoarse să fugă. Ceilalţi negustori de cai din apropiere se hlizeau de zor iar un mânz speriat începu să lovească la întâmplare cu picioarele din spate.

— Ce se-ntâmplă? întrebă Lyra un copil gitan care urmărise cu gura căscată. De ce-i supărată?

— Fi'su. Billy. O zice că l-a luat Coblerii. Şi s-ar putea… io nu l-am mai văzut dă când…

— Coblerii? Au ajuns Coblerii la Oxford?

Băiatul se întoarse să îşi cheme prietenii care o urmăreau cu toţii pe Ma Costa.

— Ea nu ştie ce să-ntâmplă acuma. Nu ştie că Coblerii-i acu' aici.

Vreo şase puşlamale se întoarseră uitându-se la ea în derâdere, iar Lyra aruncă ţigara recunoscând imediat că era cazul să se pregătească de luptă.

Toţi daimonii se schimbară într-o clipă în războinici: fiecare copil era însoţit de colţi, gheare sau ţepi, dar Pantalaimon, dispreţuind imaginaţia limitată a acestor daimoni de gitani, se făcu un dragon fioros, de mărimea unui câine de vânătoare.

Înainte însă de a putea intra cu toţii în luptă cum se cuvine, chiar Ma Costa interveni în forţă, plesnind serios vreo doi gitani şi

înfruntând-o pe Lyra ca un adevărat boxer.

— L-ai văzută? o întrebă pe Lyra, l-ai văzută pă Billy?

— Nu, spuse Lyra. Doar ce-am ajuns. Nu l-am văzut pe Billy de luni întregi.

Daimonul Ma Costei se rotea în aer deasupra capului ei; era un şoim cu ochii galbeni şi fioroşi, care scruta zarea în stânga şi în dreapta, fără să clipească. Lyra era de-a dreptul înspăimântată. Nimeni nu-şi făcea griji pentru un copil care dispărea pentru câteva ore, cu atât mai puţin un copil de gitan: în lumea strâmtă şi strâns legată a gitanilor de pe apă, toţi copiii erau consideraţi un lucru de mare preţ şi erau iubiţi neobişnuit de mult, iar o mamă ştia că, dacă un copil dispăruse din ochii *ei,* nu era, fără nicio îndoială, departe de ochii alteia, care îl va proteja instinctiv.

Dar, iat-o pe Ma Costa, o regină printre gitani, cuprinsă de disperare fiindcă îi dispăruse copilul. Ce se întâmpla?

Ma Costa se uită cu disperare şi cu privirea pe jumătate oarbă la micul grup de copii, se întoarse şi o luă pe chei împiedicându-se de mulţime şi strigându-şi cât putea de tare odrasla. Deodată, copiii se întoarseră şi se uitară unul la altul, răzbunarea lor fiind dată uitării în faţa suferinţei Ma Costei.

— Ce-i ăia, Cobleri? întrebă Simon Parslow, unul dintre însoţitorii Lyrei.

Primul băiat gitan spuse:

— Ştii, fură copii din toate ţările. Îi' piraţi…

— Ba nu-i piraţi, interveni alt gitan. Îs canabali, d'aia le spune Cobleri.

— Mănâncă copii? zise alt tovarăş al Lyrei, Hugh Lovat, un băiat din bucătăria de la Sf. Mihail.

— Nimeni nu ştie, spuse primul gitan. Îi ia d'aicea ş' nu-i mai vezi niciodată.

— Toată lumea ştie asta, spuse Lyra. Noi ne jucăm d'a copiii şi coblerii de luni întregi, dinaintea voastră, pun pariu. Da' sunt sigură că nimeni nu i-a văzut pân-acu'.

— Ba da, zise un băiat.

— Cine? insistă Lyra. I-ai văzut tu? De unde ştii că nu-i doar unu' singur?

— I-a văzut Charlie-n Banbury, spuse o fetiţă gitană. A venit să vorbească cu cucoana asta, în timp ce altu' îi ducea copilu-n grădină.

— Da, strigă Charlie, un băieţel gitan, io i-am văzut cân' îl lua.

— Cum arătau? întrebă Lyra.

— Pă'… nu i-am văzut dârect, aşa, ştii, spuse Charlie. Da' le-am văzut camionu', adăugă el. A venit cu un camion mare alb. L-a băgat pă copil înăuntru ş-a plecat repede.

— Da' de ce le zice Cobleri? întrebă Lyra.

— Că-i ca nişte cobe! Când vine, ştii că-i dă rău! spuse primul băiat gitan. Ne-a spus cineva în Northampton. A fost şi p'acolo şi toate alea. L-a luat pă fra-su lu' fata asta din Northampton şi ea a zis că când l-a luat ăia i-a spus c-o să-l mănânce. Toată lumea ştie. Îi prinde şi-i înghite.

O fetiţă care stătea în apropiere începu să plângă tare.

— Aia-i verişoara lu' Billy.

Lyra întrebă:

— Cine-a fost ultimu' care l-a văzut pe Billy?

— Io, răspunseră şase voci.

— Io l-am văzut când îi ţinea calu' lu' Johhny Fierelli.

— Io l-am văzut lângă vânzătoru' dă mere-n zahăr.

— Io l-am văzut când să dădea cu macaraua…

După ce elucidă această problemă, Lyra ajunse la concluzia că Billy fusese văzut, fără niciun pic de îndoială, nu cu mult înainte de două ore.

— Deci, spuse ea, la un moment dat, în ultimele două ore, trebuie să fi fost cobleri p'aici…

Se uitară cu toţii în jur tremurând, în ciuda soarelui cald, a cheiului aglomerat, a mirosurilor familiare de smoală, cai şi frunză de fumat. Problema era că, deoarece nimeni nu ştia cum arată aceşti Cobleri, oricine ar fi putut fi unul, după cum a ţinut să sublinieze Lyra în faţa găştii terifiate care se afla acum în totalitate sub cârmuirea ei, copii de la colegiu şi gitani laolaltă.

— Trebuie să arate ca oamenii normali, altfel i-ai vedea imediat, explică ea. Dac-ar veni numa' noaptea, ar putea arăta oricum. Da' la lumina zilei, tre' s-arate obişnuit. Deci oricare din toţi oamenii ăştia poa' să fie un cobler.

— Ba nu-i, zise un gitănuş cu nesiguranţă. Io îi cunosc pă toţi ăştia d'aici.

— Bine, na, nu din ăştia, da' poa' să fie oricare altu', spuse Lyra. Hai să mergem să-i căutăm! Pă ei şi camionul lor alb!

Aceasta dădu naştere unui adevărat furnicar. Curând se alăturară şi alţi căutători şi, în scurt timp, vreo treizeci şi mai mult de gitănuşi făceau curse de la un capăt la celălalt al cheiurilor, intrând şi ieşind în trombă din grajduri, suindu-se pe macaralele şi schelele din şantier, sărind gardul pe pajiştea întinsă, balansându-se câte cincisprezece o dată pe podul mobil ce se legăna deasupra apei verzi, fugind ca vântul pe străduţele înguste ale Jerichoului, printre casele scunde şi terasate din cărămidă, şi în Oratoriul cu turn pătrat al Sfântului Barnabas, Chimistul. Jumătate dintre ei nu ştiau ce căutau, şi credeau că e doar o joacă bună, dar celor mai apropiaţi Lyrei chiar le era frică şi se cutremurau când zăreau o siluetă singuratică pe o alee mai dosită sau în semiîntunericul oratoriului: era un cobler?

Bineînţeles că nu era. În cele din urmă, fără niciun succes, şi cu umbra dispariţiei reale a lui Billy atârnând greu deasupra tuturor, distracţia păru să ia sfârşit. Când să plece din Jericho, pentru că se apropia ora cinei, Lyra şi cei doi băieţi de la colegiu văzură nişte gitani adunaţi pe chei, chiar în apropiere de locul unde era acostată barca lui Ma Costa. Unele dintre femei plângeau zgomotos, iar bărbaţii stăteau în picioare în grupuri agitate, cu toţi daimonii într-o stare de mare tensiune, unii ridicându-se şi făcând cercuri în aer sau mârâind şi dezvelindu-şi colţii la orice umbră.

— Pun pariu că n-au curaj să vină aici, îi spuse Lyra lui Simon Parslow, când treceau pragul în Reşedinţa Colegiului Jordan.

— Nu, spuse el nesigur. Da' ştiu c-a dispărut un copil de la Piaţă.

— Cine? întrebă Lyra. Îi cunoştea pe aproape toţi copiii de la Piaţă, şi nu auzise de asta.

— Jessie Reynolds, din şelărie. Nu era acolo când s-a făcut închiderea ieri şi se dusese doar să ia nişte peşte pentru ta-su, s'aibă la ceai. N-a mai venit înapoi şi n-a văzut-o nimeni. Au căutat pân' toată Piaţa şi pă peste tot.

— N-am auzit de asta! exclamă Lyra indignată.

Considera faptul că nu i s-a raportat totul cu lux de amănunte, imediat după întâmplare, drept o scăpare majoră din partea supuşilor ei.

— Păi d'abia ieri s-a-ntâmplat. Poate că acu' o fi apărut.

— O să întreb, zise Lyra şi se întoarse să plece. Dar nu apucă să iasă pe poarta masivă când o chemă Portarul.

— Vino înapoi, Lyra! Nu mai ai voie să ieşi din Colegiu în seara asta. Ordinul Stăpânului.

— De ce n-am voie?

— Ţi-am spus. Aşa a poruncit Stăpânul. A spus: când vine nu mai are voie să iasă.

— Prinde-mă… spuse Lyra şi o zbughi pe poartă înainte ca Portarul să poată trece pragul.

Fugi pe străduţa îngustă şi ajunse pe aleea unde se descărca marfa pentru Piaţa Acoperită. Fiind ora închiderii, acum erau mai puţine camioane cu marfă dar Lyra văzu un grup de tineri care fumau şi vorbeau lângă poarta centrală, peste drum de zidul înalt de piatră al Colegiului Sf. Mihail. Lyra îl cunoştea pe unul dintre ei, un băiat în vârstă de şaisprezece ani pe care îl admira pentru că putea să scuipe mai departe decât oricare dintre cunoştinţele ei. Merse către ei şi aşteptă umilă ca el să o bage în seamă.

— Mda, ce vrei? spuse el într-un final.

— I-adevărat c-a dispărut Jessie Reynolds?

— Da. De ce?

— Că azi a dispărut un copil de gitan, d'aia.

— Gitanii ăştia dispar tot timpul. După fiecare Târg de Cai dispar.

— Ca şi caii, spuse unul din prietenii lui.

— Asta-i altceva, spuse Lyra. Asta-i un copil. L-am căutat toată după masa şi copiii ăilalţi a spus că l-a luat Coblerii.

— Cine?

— Coblerii, ce, n-ai auzit de Cobleri?

Era ceva cu totul nou şi pentru ceilalţi băieţi, şi în afară de câteva comentarii grosolane, ascultară cu toţii foarte atenţi ce le spusese Lyra.

— Cobleri, spuse cunoştinţa Lyrei, al cărui nume era Dick. Ce tâmpenie! Gitanilor ăştia li se suie la cap tot felu' de idei tâmpite.

— Au spus că a fost cobleri în Banbury acu' vo' două săptămâni, insistă Lyra, şi au dispărut cinci copii. Acuma probabil că vin la Oxford ca să ia copii d'ai noştri. Ei trebuie să fi fost ăia care au luat-o pe Jessie.

— A dispărut un copil pe aleea Cowley, spuse alt băiat. Acuma mi-aduc aminte. Mătuşi-mea era acolo ieri, că ea vinde peşte cu cartofi dintr-o rulotă, ştii, şi ea a auzit… un băieţel, sau cam aşa ceva, asta-i… da', de Cobleri n-am auzit. Nu există de-adevăratelea coblerii ăştia. Numai poveşti.

— Ba da! spuse Lyra. I-au văzut gitanii. Gitanii cred că îi mănâncă pe copiii pe care îi prind şi…

Se opri în mijlocul propoziţiei pentru că îi trecu deodată ceva prin minte. În seara aceea ciudată în care stătuse ascunsă în Camera de Odihnă, Lordul Asriel arătase un diapozitiv cu un om care ţinea o baghetă prin care curgeau râuri de lumină, iar lângă el era o siluetă micuţă, cu mai puţină lumină în jurul ei; iar el spusese că este un copil; şi cineva întrebase dacă este un copil despicat iar unchiul ei spusese că nu, ăsta era principalul. Lyra îşi aminti că despicat înseamnă tăiat.

Iar apoi alt gând îi străpunse inima ca un cuţit: unde era Roger?

Nu-l mai văzuse de dimineaţă…

I se făcu deodată frică. Pantalaimon, leu în miniatură, sări în braţele ei şi începu să mârâie. Lyra îşi luă la revedere de la tinerii de lângă poartă şi o luă repede înapoi, pe strada Turl, după care fugi glonţ spre Colegiul Jordan, rostogolindu-se pe uşă cu o secundă înaintea daimonului, acum sub forma unui ghepard.

Portarul făcea pe sfântul.

— Am fost nevoit să îl sun pe Stăpân şi să îi spun, zise el. Nu prea i-a plăcut. N-aş vrea să fiu în locul tău pentru nimic în lume.

— Unde-i Roger? întrebă ea

— Nu l-am văzut. O s-o încaseze şi el, bine de tot, ohoho… când o să-l prindă domnul Cawston…

Lyra fugi la bucătărie şi îşi făcu loc cu coatele prin aglomeraţia

fierbinte, aburindă şi zăngănitoare.

— Unde-i Roger? strigă ea.

— La o parte, Lyra! Avem treabă aici!

— Dar unde e? L-aţi văzut sau nu?

Nimeni nu părea interesat.

— Dar unde e? Trebuie să fi auzit! îi strigă Lyra bucătarului care îi aplică o pereche de palme şi o trimise afară imediat.

Bernie, patiserul, încercă să o calmeze, dar ea nu voia cu niciun chip să se potolească.

— L-au prins! Nenorociţii de cobleri, ar trebui să-i prindă şi să-i omoare pe toţi! Îi urăsc! Vouă nu vă pasă de Roger…

— Lyra, toţi ţinem la Roger.

— Ba nu, altfel v-aţi opri din treabă şi v-aţi duce să-l căutaţi chiar acum! Vă urăsc!

— Roger poate să întârzie dintr-o sută de motive. Potoleşte-te. Avem de pregătit şi de servit cina în mai puţin de o oră; Stăpânul are musafiri la Reşedinţă şi o să mănânce şi el acolo, iar asta înseamnă că Bucătarul va trebui să aibă grijă ca mâncarea să ajungă acolo foarte repede, fără să se răcească, şi, orice s-ar întâmpla, Lyra, viaţa trebuie să meargă înainte. Sunt sigur că Roger o să apară el singur, la un moment dat…

Lyra fugi din Bucătărie răsturnând un raft cu vase din argint şi ignorând valul de mânie pe care îl provocase. Se grăbi pe scări şi traversă Curtea pătrată dintre Capelă şi Turnul Palmer, până în Curtea Yaxley, unde se aflau cele mai vechi clădiri ale Colegiului.

Pantalaimon, ghepard în miniatură, fugea în faţa ei de mânca pământul, sărind peste scări până sus, sub acoperiş, unde era dormitorul Lyrei. Lyra trânti uşa de perete, îşi trase scaunul şubred la fereastră, o dădu şi pe aceasta de perete şi se rostogoli afară. Chiar sub fereastră era un jgheab din piatră căptuşit cu plumb, lat cam de vreo treizeci de centimetri, iar ea, o dată ajunsă acolo, se întoarse şi începu să escaladeze acoperişul peste ţiglele aspre, până când ajunse în vârf. Când se văzu acolo, deschise gura şi ţipă. Pantalaimon, care se făcea întotdeauna pasăre când erau pe acoperiş, zbura împrejurul ei cârâind şi el cât îl ţinea ciocul, alături de ea.

Cerul serii era scăldat în portocaliu, bej, crem şi roz: mici norişori de îngheţată de vanilie într-un cer mare, de portocală. Turlele şi turnurile Oxfordului stăteau mândre în jurul lor, la acelaşi nivel, nu mai înalte; la răsărit şi la apus se întindeau pădurile verzi de la Château-Vert şi White Ham. De undeva se auzea croncănit de ciori şi sunet de clopot, iar dinspre Oxpens, ritmul monoton al unui motor cu gaz anunţa plecarea zepelinului Poştei Regale de Londra. Lyra îl urmări cum se ridica din spatele turlei Capelei Sf. Mihail, la început mare cât vârful degetului ei mic când îl ţinea la distanţă, cu mâna

întinsă, şi apoi din ce în ce mai mare, şi pe urmă mai mic, până când ajunse un singur punctuleţ sus, în cerul perlat.

Se întoarse şi se uită în jos în pătratul umbrit al curţii, unde siluetele în pelerine negre ale învăţaţilor începuseră deja să se îndrepte, câte una sau două, spre Cantină, cu daimonii sprijinindu-se de ei, zburând sau stând calmi pe umerii lor. În Sală se aprindeau luminile; Lyra putu vedea cum vitraliile Sălii începeau să strălucească încet, încet, pe măsură ce un servitor se deplasa peste mese aprinzând lămpile de naftalină. Clopoţelul Intendentului începu să sune, anunţând că mai era o jumătate de oră până la servirea cinei.

Aceasta era lumea ei. Voia să rămână aşa pentru totdeauna, dar lucrurile se schimbau în jurul ei, pentru că cineva, acolo, afară, fura copii. Se aşeză pe muchia acoperişului cu bărbia în pumni.

— Mai bine ne-am duce să-l salvăm, Pantalaimon, spuse ea.

— O să fie periculos, răspunse el.

— Normal. Ştiu asta.

— Ţi-aduci aminte ce spuneau în Camera de Odihnă?

— Ce?

— Ceva despre un copil de prin Arctica. Cel care nu atrăgea Praful.

— Spuneau că e un copil întreg… ce-i cu el?

— Poate că asta-i ce or să facă ei cu Roger, şi cu gitanii, şi cu ceilalţi copii.

— Ce?

— Păi, ce înseamnă întreg?

— Habar n-am. Probabil că-i taie-n două. Cred că îi fac sclavi. Aşa ar fi mai folositori. Probabil că au mine pe-acolo. Mine de uraniu pentru atomcrafturi. Pot să jur că asta e… Şi dac-ar trimite oameni mari în mine ar muri imediat, aşa că trimit copii, pentru că ei costă mai puţin. Asta au făcut cu el.

— Eu cred…

Dar, ceea ce credea Pantalaimon trebui să aştepte, fiindcă cineva începu să strige de dedesubt.

— Lyra! Lyra! În secunda asta eşti înăuntru!

Se auziră nişte lovituri pe pervaz. Lyra recunoscu vocea şi iritarea din ea: era doamna Lonsdale, Menajera. Nu puteai să te ascunzi de ea cu niciun chip.

Cu faţa încordată, Lyra se lăsă să alunece uşor pe acoperiş până la jgheab, după care urcă puţin şi intră înapoi, pe fereastră. Doamna Lonsdale pusese să curgă puţină apă în chiuveta ciobită, spre acompaniamentul gemetelor şi pârâiturilor adânci care veneau dinspre ţevi.

— De câte ori ţi s-a spus clar că nu ai voie acolo… Ia uite-te la tine! Numai uite-te la fusta de pe tine – e într-un hal fără de hal! Dă-o jos imediat şi spală-te cât eu îţi caut ceva decent de îmbrăcat şi care nu e

rupt. De ce n-oi fi putând tu să te păstrezi curată şi îngrijită…

Lyra era prea mohorâtă ca să mai poată întreba măcar de ce trebuie să se spele şi să se îmbrace, şi oricum niciodată vreun adult nu îi oferise de bunăvoie vreun motiv pentru aceasta. Îşi trase cu greu rochia peste cap, o aruncă pe pat şi începu să se spele în silă în timp ce Pantalaimon, care era canar acum, sărea din ce în ce mai aproape de daimonul doamnei Lonsdale, un labrador solid, încercând fără niciun succes să îl enerveze.

— Uită-te la halul în care e şifonierul ăsta! Nu ţi-ai agăţat hainele pe umeraş de săptămâni întregi! Uite, în ce hal de şifonată este…

Uită-te la asta, uită-te la cealaltă… Lyra nu voia să se uite. Închise ochii şi îşi frecă faţa cu un prosop subţire.

— Asta e. Va trebui să o porţi pe asta aşa cum e. N-avem timp să o mai călcăm. Doamne, Dumnezeule, copilă, genunchii – uită-te în ce stare sunt!

— Nu vreau să mă uit la nimic, mormăi Lyra.

Doamna Lonsdale o plesni peste picior.

— Spală-te, spuse ea ameninţător. Îţi dai imediat toată murdăria aia jos!

— De ce? întrebă, în sfârşit, Lyra. De obicei nu-mi spăl niciodată genunchii. N-o să se uite nimeni la genunchii mei. Pentru ce trebuie să fac toate astea? Nici dumitale nu-ţi pasă de Roger, mai mult decât Bucătarului. Eu sunt singura căreia…

Încă o palmă, pe celălalt picior.

— Nu vreau să mai aud niciun cuvânt din prostia asta! Şi eu sunt din neamul Parslow, la fel ca tatăl lui Roger. El este vărul meu de-al doilea. Sunt sigură că nu ştiai asta, fiindcă sunt sigură că n-ai întrebat, domnişorică Lyra. Sunt sigură că nu ţi-a trecut niciodată prin cap. Să nu începi tu acum să-mi scoţi mie ochii că nu-mi pasă de băiat! Numai Dumnezeu ştie că ţin chiar şi la tine, deşi tu îmi dai foarte puţine motive să fac asta, şi nu-mi mulţumeşti niciodată.

Luă cârpa şi îi frecă genunchii atât de tare încât, într-o clipă, lăsă pielea roşie, iritată dar curată.

— Motivul pentru care trebuie să faci toate astea este că cinezi cu Stăpânul şi cu invitaţii lui. Şi, pentru numele lui Dumnezeu, sper că o să te comporţi civilizat. Să vorbeşti atunci când eşti întrebată, să fii cuminte şi politicoasă, să zâmbeşti frumos şi nu care cumva să zici habar n-am când îţi pune cineva vreo întrebare.

Trase cea mai bună rochiţă pe care o găsise peste trupul firav al Lyrei, o netezi cu mâna, scoase o bucăţică de panglică roşie dintr-un ghemotoc din sertar şi îi pieptănă părul cu o perie tare.

— Dacă m-ar fi anunţat mai devreme, aş fi avut timp să te spăl pe cap cum se cuvine. În fine, păcat. Dar dacă nu se uită la tine prea de aproape… merge. Aşa. Acum stai dreaptă. Unde-or fi pantofii ăia buni

de piele?

Cinci minute mai târziu, Lyra bătea la uşa Reşedinţei Stăpânului, clădirea impunătoare şi oarecum ameninţătoare şi mohorâtă, care dădea în Curtea Yaxley, iar în spate avea Grădina Bibliotecii. Pantalaimon, care din politeţe faţă de oaspeţi se făcuse hermină, se frecă de piciorul ei. Uşa fu deschisă de către Cousins, servitorul Stăpânului, un vechi duşman al Lyrei; dar acum amândoi ştiau că erau sub un armistiţiu.

— A zis doamna Lonsdale că trebuie să vin, spuse Lyra.

— Da, spuse Cousins, dându-se la o parte. Stăpânul este în Camera de Zi.

O conduse în camera cea mare, cu ferestrele spre Grădina Bibliotecii. Ultimele raze ale soarelui, care se strecurau printre Bibliotecă şi Turnul Palmer, luminau tablourile grele şi obiectele din argint pe care le colecţiona Stăpânul. Se revărsau şi asupra oaspeţilor, iar Lyra îşi dădu imediat seama de ce nu se va servi cina în Sală: trei dintre oaspeţi erau femei.

— A, Lyra, zise Stăpânul. Mă bucur atât de mult că ai putut să vii. Cousins, poţi să găseşti ceva de genul unei băuturi răcoritoare? Doamna Profesoară Hannah, nu cred că aţi avut ocazia să o cunoaşteţi pe Lyra… nepoata Lordului Asriel.

Doamna Profesoară Hannah Relf era Directoarea unui colegiu de doamne şi era o femeie în vârstă, cu părul alb, al cărei daimon era un marmozet. Lyra îi strânse mâna cât de politicos putu, după care fu prezentată celorlalţi oaspeţi care erau, ca şi Doamna Profesoară Hannah, învăţaţi de la alte colegii, şi destul de neinteresanţi. Apoi Stăpânul ajunse la ultimul oaspete.

— Doamnă Coulter, spuse el, aceasta este Lyra noastră. Lyra, vino să o saluţi pe doamna Coulter.

— Bună seara, Lyra, spuse doamna Coulter.

Era frumoasă şi tânără. Un păr negru, lucios şi moale îi încadra faţa fină, iar daimonul ei era o maimuţă aurie.

Alethiometrul

–Sper că vei sta lângă mine la masă, spuse doamna Coulter, făcându-i Lyrei loc pe canapea. Nu sunt obişnuită cu grandoarea Reşedinţei Stăpânului. Va trebui să îmi arăţi ce cuţit şi ce furculiţă să folosesc.

— Sunteţi învăţată? spuse Lyra. Privea învăţatele cu un adevărat dispreţ caracteristic Colegiului Jordan: fiinţe de acest fel chiar existau, dar nu puteau fi luate în serios, sărmanele, mai mult decât nişte animăluţe de circ îmbrăcate frumos, care îşi joacă rolul. Doamna Coulter, pe de altă parte, nu era ca niciuna dintre învăţatele pe care le văzuse Lyra şi, în niciun caz, ca celelalte două musafire bătrâne. Lyra pusese de fapt întrebarea aşteptându-se la un răspuns negativ, fiindcă doamna Coulter avea un aer atât de strălucitor încât o adusese deja într-o adevărată transă. Abia dacă îşi mai putea lua ochii de la ea.

— Nu chiar, spuse doamna Coulter. Sunt membră a Colegiului Profesoarei Hannah, dar cea mai mare parte a activităţii mele se desfăşoară în afara Oxfordului… Spune-mi despre tine, Lyra. Locuieşti la Jordan dintotdeauna?

În cinci minute, Lyra îi istorisise totul despre viaţa ei pe jumătate sălbatică: traseele ei favorite pe acoperişuri, bătaia cu noroi de la Lutărie, când ea şi cu Roger au prins şi au fript o cioară, intenţia ei de a pune mâna pe o luntre de la gitani cu care să meargă până la Abinddon, şi aşa mai departe. I-a spus chiar (coborându-şi vocea) despre pozna pe care o făcuse cu craniile din criptă.

— Şi-au venit fantomele astea, ştiţi, au venit la mine în dormitor fără capete! Nu puteau să vorbească, nu scoteau decât nişte gâlgâituri, dar ştiam eu bine ce voiau. Deci a doua zi m-am dus jos, ştiţi, şi le-am pus monedele la loc. Cred că altfel m-ar fi omorât.

— Atunci, să înţeleg că nu te temi de pericole? spuse doamna Coulter cu admiraţie.

Deja erau la masă şi, aşa cum sperase doamna Coulter, erau aşezate una lângă alta. Cât a durat cina Lyra l-a ignorat complet pe Bibliotecarul care era aşezat în cealaltă parte a ei şi a stat de vorbă numai cu doamna Coulter.

După ce doamnele s-au retras la o cafea, Doamna Hannah zise:

— Spune-mi, Lyra – te vor trimite la şcoală?

Lyra păru total blocată.

— Haba… nu ştiu, spuse ea. Probabil că nu, adăugă pentru orice eventualitate. Nu aş dori să le pricinuiesc niciun fel de necazuri, continuă ea cu pioşenie. Sau cheltuieli. Ar fi, probabil, mult mai bine dacă aş continua să locuiesc la Jordan şi să fiu educată de către

învăţaţi aici, atunci când au ei câte puţin timp liber. Şi ştiu că, probabil au destul timp liber.

— Şi unchiul tău, Lordul Asriel, are planuri în ceea ce te priveşte? spuse cealaltă doamnă, care era învăţată la celălalt colegiu de doamne.

— Da, spuse Lyra, cred. Dar nu să mă trimită la şcoală. O să mă ia cu el în Nord data viitoare când pleacă.

— Da, mi-aduc aminte că mi-a spus, zise doamna Coulter.

Lyra clipi. Cele două învăţate îşi îndreptară uşor spatele dar daimonii lor, ori prea bine crescuţi, ori prea toropiţi, nu reuşiră decât să îşi furişeze câte o privire unul altuia.

— L-am întâlnit la Institutul Arctic Regal, continuă doamna Coulter. De fapt, mă aflu acum aici, în parte şi datorită acelei întâlniri.

— Sunteţi exploratoare şi dumneavoastră? întrebă Lyra.

— Într-un fel. Am fost în Nord de câteva ori. Anul trecut am petrecut trei luni în Groenlanda, şi am cercetat Aurora.

Atât i-a trebuit Lyrei; acum nimeni şi nimic altceva nu mai exista pentru ea. O privea pe doamna Coulter cu veneraţie şi asculta paralizată toate poveştile despre construirea iglu-urilor, vânătoarea de foci şi negocierile cu vrăjitoarele din Laponia. Celelalte două învăţate nu aveau nimic interesant de spus şi rămaseră tăcute până când intrară bărbaţii.

Mai târziu, când musafirii se pregăteau de plecare, Stăpânul spuse:

— Să rămâi puţin, Lyra. Vreau să vorbesc cu tine câteva minute. Du-te în biroul meu, copilă, aşază-te acolo şi aşteaptă-mă.

Încurcată, obosită şi extaziată, Lyra făcu cum i se spuse. Cousins, servitorul, o pofti înăuntru şi lăsă intenţionat uşa deschisă, ca să vadă din hol, de unde le dădea hainele unor musafiri, ce făcea ea înăuntru. Lyra se uită după doamna Coulter, dar nu o văzu, iar apoi Stăpânul intră în birou şi închise uşa.

Stăpânul se aşeză greoi în fotoliul de lângă foc. Daimonul lui sări pe spătarul fotoliului şi se aşeză aproape de capul acestuia, cu privirea aţintită spre Lyra. Lampa sâsâia uşor, iar Stăpânul spuse:

— Aşa, deci, Lyra, ai vorbit cu doamna Coulter. Ţi-a plăcut ce spunea?

— Da!

— E o doamnă extraordinară.

— E minunată. E cea mai minunată persoană pe care am văzut-o vreodată.

Stăpânul oftă. În veşnicul lui costum negru cu cravata neagră semăna ca nimeni altcineva cu daimonul lui, şi Lyra se gândi deodată că într-o zi, destul de curând, va fi şi el îngropat în criptă, sub Oratoriu, şi un artist îi va grava imaginea daimonului pe o plăcuţă de alamă pe care o va pune pe sicriu, iar numele daimonului va sta

alături de numele stăpânului.

— Ar fi trebuit să îmi fac timp mai înainte să vorbesc cu tine, Lyra, spuse el după câteva momente. Aveam de gând să o fac, în orice caz, dar se pare că timpul fuge mai repede decât mi-am imaginat. Ai fost în siguranţă aici, la Jordan, draga mea. Cred că ai fost fericită. Bineînţeles, probabil că nu ţi-a fost uşor să ne asculţi întru totul, dar nouă ne eşti foarte dragă şi nu ai fost niciodată un copil rău. E multă bunătate şi dulceaţă în firea ta, dar şi multă hotărâre. Vei avea foarte mare nevoie de toate acestea. În lumea cea mare se întâmplă unele lucruri de care aş fi vrut să te protejez – ţinându-te aici, la Jordan, – dar acum nu mai este posibil.

Ea se uita doar ţintă la el. O vor trimite de aici?

— Ştiai că, la un moment dat, va trebui să pleci la şcoală, continuă Stăpânul. Noi, aici, te-am învăţat o serie de lucruri, dar nu foarte bine şi nici sistematic. Cunoştinţele noastre sunt de alt fel. Tu ai nevoie să cunoşti lucruri pe care nu ţi le pot arăta bărbaţii în vârstă, în special la anii pe care îi ai acum. Trebuie să-ţi fi dat seama de asta. Nu eşti nici copil de servitor, deci nu te putem lăsa să fii îngrijită de o familie din oraş. Poate că ţi-ar fi putut purta de grijă, în anumite feluri, dar nevoile tale sunt de alt fel. Vezi, ceea ce îţi spun acum, Lyra, este că acea parte a vieţii tale, care ţine de Colegiul Jordan, sfârşeşte aici.

— Nu, spuse ea, nu, nu vreau să plec de la Jordan. Îmi place aici. Vreau să stau aici pentru totdeauna.

— Când eşti tânăr crezi că lucrurile cu care te obişnuieşti durează o veşnicie. Din păcate, nu este aşa. Lyra, nu va mai trece mult – poate doar doi, trei ani – şi nu vei mai fi copil, ci o tânără femeie. O tânără doamnă. Şi, crede-mă, vei găsi Colegiul Jordan un loc deloc plăcut de locuit.

— Dar e casa mea!

— A fost casa ta. Dar acum ai nevoie de altceva.

— Nu şcoală. Nu mă duc la şcoală.

— Ai nevoie de compania doamnelor. De îndrumare feminină.

Cuvântul *feminin* îi aduse Lyrei aminte de femeile Învăţat şi se strâmbă involuntar. Să fii exilat din grandoarea Colegiului Jordan, din splendoarea şi faima educaţiei oferite aici pentru un internat mizerabil, al unui colegiu din nordul Oxfordului, cu Învăţate demodate care miroseau a varză şi molii, ca cele de la cină!

Stăpânul îi observă expresia şi văzu licărirea roşie din ochii de dihor ai lui Pantalaimon şi spuse:

— Şi dacă ar fi doamna Coulter?

Instantaneu blana lui Pantalaimon se schimbă din maro aspru într-un alb pufos. Ochii Lyrei se măriră.

— Da?

— Îl cunoaşte de departe pe Lordul Asriel. Unchiul tău este,

bineînţeles, foarte preocupat de viitorul tău, iar când a auzit de tine, doamna Coulter s-a oferit să te ajute. Fiindcă tot veni vorba, să ştii că nu există niciun domn Coulter, doamna este văduvă; soţul ei a murit într-un accident acum câţiva ani aşa că ar fi bine să-ţi aduci aminte de asta, înainte să începi cu întrebările.

Lyra dădu nerăbdătoare din cap şi zise:

— Şi chiar o să… aibă grijă de mine?

— Ai vrea?

— Da!

Abia putea sta locului. Stăpânul zâmbi. Zâmbea atât de rar încât nu o mai putea face cu uşurinţă, şi oricine l-ar fi observat (Lyra nu era acum în stare să observe nimic) ar fi spus că era mai mult o grimasă tristă.

— Bun, cred că ar fi mai bine să o invităm aici să vorbim despre asta, spuse el.

Ieşi din cameră şi când se întoarse, un minut mai târziu, cu doamna Coulter, Lyra era în picioare, prea emoţionată ca să poată sta jos. Doamna Coulter zâmbi iar daimonul ei îşi dezveli albul dinţilor într-un rânjet care se dorea a fi un zâmbet de plăcere. Când trecu pe lângă Lyra pentru a ajunge la fotoliu, doamna Coulter îi atinse uşor părul iar Lyra simţi cum o invadează un curent de căldură şi roşi.

După ce Stăpânul îi turnă puţin brantvin, doamna Coulter spuse:

— Aşa deci, Lyra, se pare că voi avea un asistent, nu?

— Da, spuse Lyra simplu.

Ar fi spus *da* la orice.

— Am nevoie de ajutor la foarte multe lucruri.

— Pot să muncesc!

— Şi s-ar putea să fim nevoite să călătorim.

— Nu-mi pasă. Merg oriunde.

— Dar ar putea fi periculos. S-ar putea să trebuiască să mergem spre Nord.

Lyra încremeni. Apoi îşi regăsi vocea:

— Curând?

Doamna Coulter râse şi spuse:

— Posibil. Dar ştii, va trebui să munceşti foarte mult. Va trebui să înveţi matematică şi ştiinţa navigaţiei şi geografia astrală.

— *Dumneavoastră* o să mă învăţaţi?

— Da. Iar tu va trebui să mă ajuţi luând notiţe, făcându-mi ordine în hârtii, făcând unele calcule elementare şi aşa mai departe. Şi, fiindcă vom vizita o serie de persoane importante, va trebui să îţi găsim nişte haine drăguţe. Sunt foarte multe de învăţat, Lyra.

— Nu mă deranjează. Vreau să învăţ tot!

— Sunt sigură de asta. Când te vei întoarce la Colegiul Jordan vei fi o călătoare faimoasă. Mâine trebuie să plecăm foarte devreme, cu

zepelinul de dimineaţă, aşa că mai bine fugi direct în pat. Ne vedem la micul dejun. Noapte bună!

— Noapte bună! spuse Lyra şi, amintindu-şi puţinele bune maniere pe care le avea, se întoarse de la uşă şi spuse: Noapte bună, Stăpâne.

Stăpânul dădu din cap.

— Somn uşor, spuse el.

— Şi mulţumesc, adăugă Lyra doamnei Coulter.

Reuşi să doarmă până la urmă, deşi Pantalaimon n-a vrut să se liniştească deloc până când nu s-a repezit puţin la el, iar el s-a făcut arici de necaz. Era încă întuneric când cineva a venit să o trezească.

— Lyra, şşş, nu te speria, hai, trezeşte-te, copilă.

Era doamna Lonsdale. Ţinea o lumânare în mână, se aplecă şi spuse încet, ţinând-o pe Lyra cu cealaltă mână:

— Ascultă, Stăpânul vrea să te vadă înainte de a te duce să iei micul dejun cu doamna Coulter. Scoală-te repede şi fugi la Reşedinţă acum. Du-te în grădină şi bate la uşa cu geam a biroului. Ai înţeles?

Pe deplin trează şi bulversată, Lyra aprobă din cap şi îşi strecură picioarele goale în pantofii pe care i-i adusese doamna Lonsdale.

— Lasă spălatul – poţi să te speli mai târziu. Du-te repede direct acolo şi întoarce-te imediat. O să încep să îţi fac bagajul şi o să-ţi pregătesc ceva de îmbrăcat. Hai, grăbeşte-te!

Curtea pătrată a colegiului era încă învăluită în aerul rece al nopţii. Pe cer se mai puteau zări ultimele stele, dar lumina de la răsărit punea din ce în ce mai mult stăpânire pe bolta de deasupra Colegiului. Lyra fugi în Grădina Bibliotecii, şi se opri pentru un moment în liniştea nemărginită, uitându-se la turnul din piatră al Capelei, la cupola verde-sidef a Casei Sheldon, la felinarul vopsit în alb al Bibliotecii. Acum avea să părăsească toate aceste locuri şi se gândea cât de dor o să îi fie de ele.

Văzu prin fereastră ceva mişcându-se în birou şi o lumină care licări pentru un moment. Îşi aduse aminte de ce avea de făcut şi bătu la uşă. Se deschise aproape imediat.

— Bravo! Intră repede. N-avem prea mult timp, spuse Stăpânul şi trase draperia la loc, peste uşă, imediat după ce intră Lyra. Era deja îmbrăcat în hainele lui negre obişnuite.

— Până la urmă nu mă mai duc? întrebă Lyra.

— Ba da, nu pot împiedica acest lucru, spuse Stăpânul, dar în acel moment Lyra nu îşi dădu seama ce ciudat era ca Stăpânul să spună aşa ceva. Lyra, o să-ţi dau ceva, iar tu trebuie să îmi promiţi că nu îl arăţi nimănui. Juri?

— Da, spuse Lyra.

Merse până la birou şi luă dintr-un sertar un pachet înfăşurat în catifea neagră. Când desfăcu pachetul Lyra văzu că era ceva ca un ceas de mână mai mare sau un deşteptător mai mic: un disc gros din

alamă şi cristal. Ar fi putut să fie o busolă sau ceva de genul acesta.

— Ce-i asta? întrebă ea.

— Este un alethiometru. Este unul dintre cele şase instrumente de acest fel care au fost făcute vreodată. Lyra, te previn din nou, ţine-l doar pentru tine. Ar fi mai bine dacă doamna Coulter n-ar afla de el. Unchiul tău…

— Dar ce face?

— Spune adevărul. Cât priveşte felul în care poţi să îl citeşti, asta va trebui să înveţi singură. Acum du-te – se face lumină – fugi repede înapoi, în camera ta, înainte de a te vedea cineva.

Înfăşură catifeaua peste instrument şi i-l puse în mână. Era surprinzător de greu. Apoi îi prinse capul uşor între palme şi o ţinu aşa, cu blândeţe, pentru un moment.

Ea încercă să se uite în sus spre el şi spuse:

— Ce voiai să spui despre unchiul Asriel?

— Unchiul tău l-a prezentat Colegiului Jordan acum câţiva ani. El ar putea…

Înainte de a termina propoziţia se auzi o bătaie grăbită în uşă. Lyra simţi un tremur involuntar strecurându-se prin mâinile Stăpânului.

— Repede acum, copilă, spuse el încet. Puterile acestei lumi sunt foarte mari. Bărbaţii şi femeile sunt atraşi în curenţi mult mai puternici decât îţi poţi închipui, iar aceştia ne trag şi pe noi după ei, în torent. Du-te cu bine, Lyra, fii binecuvântată, copilă; fii binecuvântată.

— Mulţumesc, Stăpâne, spuse ea îndatoritoare.

Strângând legătura la piept ieşi din birou prin uşa care dădea spre grădină, aruncă o privire rapidă înapoi şi văzu daimonul Stăpânului urmărind-o de pe pervaz. Cerul avea deja o nuanţă mai deschisă; în aer se simţea o uşoară undă din agitaţia începutului de zi.

— Ce ai acolo? spuse doamna Lonsdale închizând bătrâna valijoară cu o smucitură.

— Mi l-a dat Stăpânul. Nu intră în valiză?

— Prea târziu, acum n-o mai deschid. Va trebui să îl pui în buzunar la pardesiu, orice ar fi. Grăbeşte-te la Cantină, nu-i lăsa să te aştepte.

Numai după ce spuse la revedere câtorva servitori care se treziseră şi doamnei Lonsdale, îşi aduse aminte de Roger şi se simţi vinovată că nu se gândise la el nici măcar o dată de când o întâlnise pe doamna Coulter. Cât de repede se întâmplaseră toate!

Iar acum era pe drum spre Londra: stătea, nici mai mult nici mai puţin, la fereastră, într-un zepelin, cu lăbuţele din spate de hermină ale lui Pantalaimon înghioldind-o în picior, în timp ce lăbuţele din faţă stăteau sprijinite frumos pe geamul prin care daimonul ei se uita fascinat. De cealaltă parte a Lyrei, doamna Coulter era adâncită în nişte hârtii, dar le puse deoparte destul de repede şi începu să vorbească. Şi vorbea atât de frumos! Lyra era îmbătată; nu fiindcă se

gândea la Nord, de data aceasta, ci pentru că se gândea la Londra, la restaurantele, la sălile de bal, la seratele la Ambasade sau la Ministere, la intrigile dintre White Hall şi Westminster. Pe Lyra o fascinau aceste gânduri mai mult decât peisajul care se schimba cu repeziciune dedesubtul ei. Spusele doamnei Coulter păreau să fie însoţite de un aer de maturitate, ceva ce te intriga, dar te ispitea în acelaşi timp: era vraja strălucirii.

Aterizarea în Grădinile Falkeshall, călătoria cu vaporul pe râul larg şi maroniu, blocul grandios cu apartamente de lux de pe Splai, unde portarul corpolent (un fel de paznic cu fireturi), care stătea la uşă, o salută pe doamna Coulter şi îi făcu cu ochiul Lyrei, care îl măsură de jos în sus, impasibilă.

Şi apoi apartamentul…

Lyra rămase cu gura deschisă de uimire.

Văzuse multă frumuseţe în viaţa ei scurtă, dar era frumuseţea Colegiului Jordan, a Oxfordului – măreaţă, de piatră, masculină. La Colegiul Jordan multe lucruri erau somptuoase, dar nimic nu era drăguţ. În apartamentul doamnei Coulter totul era drăguţ. Era plin de lumină pentru că ferestrele cele largi dădeau spre sud, iar pereţii erau acoperiţi cu un tapet delicat, auriu cu dungi albe. Tablouri încântătoare în rame aurite, o oglindă care arăta ca de la antichităţi, aplice fanteziste cu lămpi anbarice care aveau abajururi cu volănaşe; şi pernele aveau volănaşe; şi volane cu flori la galerii, iar sub picioare un covor moale verde, cu model de frunze; şi parcă orice suprafaţă era acoperită, după cum îi părea ochiului inocent al Lyrei, cu casete din porţelan şi cu păstoriţe şi cu arlechini din porţelan.

Doamna Coulter zâmbi la admiraţia Lyrei.

— Da, Lyra, spuse ea, am atât de multe lucruri să-ţi arăt! Scoate-ţi haina şi hai la baie. Poţi să te speli, apoi vom lua prânzul şi vom merge la cumpărături…

Baia era o altă minune. Lyra era obişnuită să se spele cu un săpun galben şi dur, într-o chiuvetă ciobită, în care apa care abia se scurgea prin robinet era, în cel mai bun caz, călduţă şi, de cele mai multe ori, cu fulgi de rugină. Dar aici apa era fierbinte, săpunul era roz-trandafiriu şi parfumat, prosoapele groase şi moi ca norii. Şi pe marginile oglinzii gravate erau luminiţe roz, astfel încât, când se uită în oglindă, Lyra văzu o faţă iluminată delicat, destul de puţin asemănătoare Lyrei pe care o cunoştea ea.

Pantalaimon, care acum imita forma daimonului doamnei Coulter, se ghemui pe marginea chiuvetei strâmbându-se la ea. Lyra îl împinse în apa cu săpun şi deodată îşi aduse aminte de alethiometrul din buzunarul hainei. Îşi lăsase haina pe un scaun în cealaltă cameră. Îi promisese Stăpânului să îl ţină secret faţă de doamna Coulter…

Of, asta chiar te deruta. Doamna Coulter era aşa de bună şi

înţeleaptă, iar Lyra chiar îl văzuse pe Stăpân încercând să îl otrăvească pe unchiul Asriel. Cui îi datora mai multă ascultare?

Se şterse repede şi se grăbi înapoi în camera de zi unde haina ei stătea, bineînţeles, încă neatinsă.

— Gata? spuse doamna Coulter. M-am gândit să mergem la Institutul Regal să luăm prânzul, eu sunt unul dintre foarte puţinii membri de sex feminin, deci aş putea foarte bine să mă folosesc de privilegiile pe care le am.

După douăzeci de minute de mers au ajuns la o clădire impunătoare cu fronton din piatră; s-au aşezat într-un salon mare, cu feţe de masă albe ca zăpada şi tacâmuri de argint strălucitoare, şi au mâncat ficat de viţel şi şuncă.

— Ficatul de viţel e bun, îi spuse doamna Coulter, şi cel de focă, dar dacă eşti în pană de mâncare în zona Arctică, nu trebuie să mănânci ficat de urs. Acela e plin de o otravă care te omoară în câteva minute.

În timp ce mâncau, doamna Coulter îi atrase atenţia asupra câtorva membri de la celelalte mese.

— Îl vezi pe domnul acela mai în vârstă cu cravată roşie? Acela este colonelul Carborn. El este cel care a făcut primul zbor cu balonul deasupra Polului Nord. Iar domnul înalt de lângă fereastră, care tocmai s-a ridicat, este Doctorul Săgeată Ruptă.

— Este skraeling?

— Da. Este cel care a cartografiat curenţii oceanici din Marele Ocean al Nordului…

Lyra se uită la toţi aceşti oameni importanţi cu multă curiozitate şi cu un mare respect. Erau învăţaţi, fără niciun dubiu, dar erau şi exploratori. Doctorul Săgeată Ruptă ştia despre ficatul de urs; se îndoi că Bibliotecarul Colegiului Jordan ar fi ştiut.

După prânz, doamna Coulter îi arătă câteva relicve arctice din Biblioteca Institutului – harponul cu care fusese ucisă marea balenă Grimssdur; piatra inscripţionată într-o limbă necunoscută care fusese găsită în mâna exploratorului Lord Rukh, care degerase în cortul său singuratic; o armă folosită de Căpitanul Hudson în faimoasele sale călătorii în ţinuturile lui Van Tieren. Îi spuse povestea fiecăruia iar Lyra îşi simţi inima tulburată de admiraţie pentru aceşti mari eroi curajoşi şi îndepărtaţi.

Apoi au mers la cumpărături. Tot ce se întâmplase în acea zi extraordinară era o experienţă total nouă pentru Lyra, dar cumpărăturile le-au întrecut pe toate. Să intri într-o clădire mare plină cu haine frumoase, în care te lăsau să le probezi pe toate şi te puteai uita la tine în oglinzi… Şi hainele erau aşa de *drăguţe*… hainele pe

care le avea Lyra le primise prin intermediul doamnei Lonsdale, şi multe dintre ele fuseseră purtate şi răspurtate înainte de a ajunge la ea. Foarte rar se întâmpla ca ea să primească ceva nou, şi atunci acestea fuseseră alese pe criterii practice şi nicidecum estetice; iar ea niciodată nu-şi alesese singură hainele. Şi acum, să o vadă pe doamna Coulter recomandându-i una sau lăudând-o pe cealaltă şi plătind pentru toate, sau chiar mai mult…

Când se termină totul, Lyra era îmbujorată şi avea ochii roşii de oboseală. Doamna Coulter comandă ca cea mai mare parte a hainelor să fie livrate la domiciliu şi luară cu ele la apartament doar una sau două.

Apoi o baie cu spumă parfumată. Doamna Coulter intră să o spele pe cap şi nu începu să o frece şi să zgârie aşa cum făcea doamna Lonsdale. Era blândă. Pantalaimon urmări totul cu o curiozitate intensă până când doamna Coulter îi aruncă o privire din care îşi dădu imediat seama ce voia să spună, şi se întoarse cu spatele, ferindu-şi cu modestie ochii de aceste mistere feminine, aşa cum făcea şi maimuţa aurie. Până acum nu trebuise niciodată să îşi ferească privirea de Lyra.

Apoi, după baie, un lapte cald cu mirodenii şi o cămaşă de noapte nouă, de flanelă, cu flori şi cu tiv festonat şi papuci din piele de oaie într-o nuanţă dulce de albastru; şi apoi patul.

O, atât de moale! Şi lumina anbarică de pe noptieră, atât de blândă! Şi dormitorul, atât de primitor şi confortabil, cu dulăpioare şi o măsuţă de toaletă şi un scrin unde vor sta noile ei haine, şi cu un covor de la un perete la altul şi draperii drăguţe cu stele, şi lună, şi planete! Lyra stătea întinsă fără să facă nicio mişcare, prea obosită ca să doarmă, prea încântată ca să se mai îndoiască de ceva.

După ce doamna Coulter îi ură noapte bună şi blândă şi ieşi, Pantalaimon o trase de păr. Îl împinse de lângă ea dar el şopti:

— Unde-i aparatul ăla?

Îşi dădu imediat seama despre ce vorbea. Pardesiul ei vechi şi ponosit era agăţat în şifonier; după câteva secunde era înapoi în pat, şezând cu picioarele încrucişate în lumina lămpii şi cu Pantalaimon urmărind foarte îndeaproape cum desface catifeaua neagră şi se uită la obiectul pe care i-l dăduse Stăpânul.

— Cum i-a spus? şopti ea.

— Alethiometru.

Nu avea niciun rost să întrebe ce însemna aceasta, îl simţea greu în mână, cu faţa de cristal strălucind şi corpul din alamă prelucrat cu mare fineţe. Era un ceas foarte mic sau o busolă pentru că avea limbi care arătau diferite zone pe cadran, dar în loc de ore sau de punctele busolei, pe cadran erau imagini, fiecare dintre ele pictată cu o precizie extraordinară, ca şi cum ar fi fost făcută pe fildeş, cu cea mai fină pensulă de gravură. Răsuci cadranul încet ca să le poată vedea pe

toate. Era o ancoră, o clepsidră cu un craniu deasupra, un taur, un stup de albine… Treizeci şi şase în total iar ea nu putea nici măcar să ghicească ce însemnau.

— Uite, e o rotiţă, spuse Pantalaimon, vezi dacă poţi să o întorci.

De fapt, erau trei rotiţe zimţate care se puteau întoarce, şi fiecare rotiţă întorcea câte una dintre cele trei limbi mai scurte, care se mişcau în jurul cadranului cu un ţăcănit uşor şi foarte plăcut auzului Lyrei. Puteai să le aranjezi să arate oricare dintre desene şi, după ce se fixau pe poziţie, indicând exact centrul fiecăreia, nu se mai mişcau.

Al patrulea ac era mai lung şi mai subţire şi părea să fie făcut dintr-un metal mai mat decât celelalte trei. Lyra nu îi putea controla deloc mişcările; sărea mereu unde voia el, ca un ac de busolă, şi nu se fixa nicăieri.

— Metru înseamnă măsură, spuse Pantalaimon, ca termometru. Ne-a spus Capelanul.

— Da, dar asta-i partea uşoară, şopti ea. Tu *la ce* crezi că *foloseşte*?

Niciunul dintre ei nu putu ghici. Lyra stătu mult timp întorcând limbile către un simbol sau altul (înger, coif, delfin, glob, lăută, compas, lumânare, trăsnet, cal) şi urmărind acul lung sărind în frenezia sa nestăpânită şi, deşi nu înţelegea nimic, era intrigată şi încântată de complexitatea şi detaliul instrumentului. Pantalaimon se transformă în şoricel ca să se poată apropia cât mai mult şi îşi sprijini lăbuţele din faţă pe marginea cadranului, cu ochii ca nişte biluţe negre strălucind de curiozitate în timp ce urmărea fascinat acul sărind.

— Ce crezi că a vrut să spună Stăpânul când a pomenit de unchiul Asriel? spuse ea.

— Poate c-ar trebui să îl păstrăm în siguranţă şi să i-l dăm lui.

— Dar Stăpânul avea de gând să-l otrăvească! Sau poate că e invers. Poate că voia să spună să nu i-l dăm lui.

— Nu, spuse Pantalaimon, de *ea* trebuia să îl ferim.

Se auzi o bătaie uşoară la uşă.

Doamna Coulter spuse:

— Lyra, aş stinge lumina dacă aş fi în locul tău. Eşti obosită iar mâine vom avea foarte multe de făcut.

Lyra ascunse repede alethiometrul sub pături.

— Foarte bine, doamnă Coulter, spuse ea.

— Atunci noapte bună.

— Noapte bună.

Se cuibări în aşternut şi stinse lumina. Înainte de a adormi îndesă bine alethiometrul sub pernă, pentru orice eventualitate…

Petrecerea

În zilele ce au urmat, Lyra se ţinu peste tot după doamna Coulter, de parcă devenise daimonul ei. Doamna Coulter cunoştea foarte mulţi oameni, cu care se întâlnea în tot felul de locuri. Într-o dimineaţă se ducea la Institutul Arctic Regal ca să se întâlnească cu geografii, timp în care Lyra stătea şi asculta; apoi mergea să ia prânzul la un restaurant elegant cu un politician sau un cleric, iar aceştia erau foarte atenţi cu Lyra şi îi comandau feluri deosebite de mâncare, iar ea învăţa cum să mănânce sparanghel şi care era gustul diferitelor sortimente de cozonac. Apoi, după-amiaza, mergeau iar la cumpărături pentru că doamna Coulter se pregătea pentru expediţie şi aveau de luat blănuri, haine de ploaie, încălţăminte impermeabilă, saci de dormit, cuţite şi instrumente de desenat, care îi încântau inima Lyrei. Apoi puteau merge să ia ceaiul şi să se întâlnească cu nişte doamne, tot atât de bine îmbrăcate ca şi doamna Coulter, chiar dacă nu tot atât de frumoase sau desăvârşite: femei atât de diferite de învăţatele de la colegiu, de mamele gitane din bărci sau de servitoarele de la colegiu, încât parcă erau aproape de cu totul alt sex, un sex cu puteri şi calităţi periculoase cum ar fi eleganţa, şarmul şi graţia. Pentru astfel de ocazii Lyra se îmbrăca drăguţ, iar doamnele o giugiuleau şi o alintau şi o includeau şi pe ea în discuţia lor delicată şi graţioasă, care era întotdeauna despre oameni: artistul sau politicianul cutare, sau amanţii cutare.

Şi când venea seara, doamna Coulter o lua pe Lyra la teatru şi, din nou, aici erau atât de multe persoane cu adevărat strălucitoare cu care să vorbeşti şi pe care să le admiri, pentru că se părea că doamna Coulter chiar cunoştea toată lumea bună din Londra.

În intervalele dintre toate aceste activităţi suplimentare, doamna Coulter o învăţa geografie şi matematică elementară. Lyra avea multe goluri în cunoştinţe; mintea ei era ca o hartă a lumii mâncată de şoareci în cea mai mare parte, fiindcă la Jordan o învăţaseră o serie de lucruri, dar inconsecvent: câte un învăţat tânăr primea ordine să o prindă şi să o pregătească la cutare sau cutare materie iar lecţiile continuau cam o săptămână, după care Lyra „uita“ să mai vină, spre marea uşurare a învăţatului. Sau vreun învăţat mai bătrân uita ce trebuia să o înveţe şi făcea cu ea numai exerciţii legate de tema sa de cercetare la vremea respectivă, oricare se întâmpla să fie aceasta. Nu era de mirare, deci, că toate cunoştinţele ei erau cu lacune. Ştia despre atomi şi particule elementare, despre încărcăturile anbaromagnetice şi despre cele patru forţe fundamentale, şi câte una sau alta despre teologia experimentală, dar nu ştia nimic despre sistemul solar. De

fapt, când doamna Coulter şi-a dat seama de acest lucru şi i-a explicat modul în care Pământul şi celelalte cinci planete se învârtesc în jurul soarelui, Lyra s-a prăpădit de râs, la aşa o glumă bună.

Cu toate acestea, abia aştepta să îi poată arăta doamnei că ştia şi ea câte ceva, iar când doamna Coulter a început să îi vorbească despre electroni, Lyra i-a replicat pe un ton expert:

— Da, sunt particule încărcate negativ. Ceva cam ca Praful, numai că Praful nu-i încărcat.

În momentul în care termină de rostit aceste vorbe, daimonul doamnei Coulter tresări şi ridică deodată capul, uitându-se la ea, iar blana aurie i se zbârli ca şi cum ar fi fost, chiar ea, încărcată cu particulele acelea. Doamna Coulter îi puse o mână blândă pe spate.

— Praf? zise ea.

— Da. Ştiţi, din spaţiu, Praful ăla.

— Ce ştii tu despre Praf, Lyra?

— Aa, că vine din spaţiu şi îi face pe oameni să strălucească, dacă ai un aparat special cu care să vezi. În afară de copii. Pe copii nu îi afectează.

— De unde ai aflat tu lucrurile acestea?

De acum Lyra îşi dădea seama că în încăpere domnea o atmosferă de tensiune puternică, pentru că Pantalaimon i se ghemuise în forma lui de hermină în poală şi tremura ca varga.

— Ă, de la cineva din Jordan, spuse Lyra vag. Am uitat cine. Cred că unul dintre învăţaţi.

— Ai aflat despre Praf în timpul lecţiilor?

— Da, parcă; ăă, poate. Sau poate doar am auzit de el aşa, în treacăt. Da, cred că asta e. Învăţatul ăsta, cred că era din Noua Danemarcă, vorbea cu Capelanul despre Praf şi eu treceam p'acolo şi mi s-a părut interesant şi n-am putut să mă abţin să nu ascult. Aşa a fost.

— Înţeleg, spuse doamna Coulter.

— E adevărat ce mi-a spus, adică? Sau am înţeles eu greşit?

— Ei bine, nu ştiu. Sunt sigură că tu ştii mai multe despre acest subiect decât ştiu eu. Să întoarcem la electronii aceia…

La un timp după aceea, Pantalaimon spuse:

— Ţi-aduci aminte când, la un moment dat, daimonul ei s-a zbârlit tot? Ei bine, eu eram în spatele lui iar ea îşi înfipsese o mână în blana lui şi strângea atât de tare că i se albiseră încheieturile. Tu nu puteai să vezi. A mai durat ceva până când blana i-a revenit la normal. Credeam că o să sară la tine.

Acest lucru era, de bună seamă, foarte ciudat, dar niciunul dintre ei nu ştiu exact ce să înţeleagă.

Şi, în final, mai erau şi alte feluri de lecţii, pe care doamna i le dădea cu atâta fineţe şi subtilitate încât nici n-ai fi spus că sunt lecţii.

Cum să te speli pe cap, cum să îţi dai seama ce culori se asortează cu o anumită culoare, cum să spui *nu* într-o manieră atât de încântătoare încât nimeni să nu se simtă ofensat, cum să îţi dai cu ruj, cu pudră şi parfum. Pentru a fi sigură, doamna Coulter nu o învăţa pe Lyra aceste arte direct, dar ştia că Lyra o urmăreşte cu atenţie când se farda şi avea grijă ca Lyra să poată vedea unde îşi ţine cosmeticele şi să îi acorde destul de mult timp singură în acele locuri pentru a le putea testa şi încerca pe toate.

Timpul trecu şi toamna începu să se transforme în iarnă. Din când în când Lyra se gândea la Colegiul Jordan care, acum, părea mic şi liniştit în comparaţie cu viaţa agitată pe care o ducea aici. Uneori se mai gândea şi la Roger şi nu se simţea bine deloc, dar imediat trebuia să plece la operă, sau să se îmbrace cu o rochie nouă, sau să meargă la Institutul Arctic Regal într-o vizită şi uita.

După ce se scurseră aproape şase săptămâni de când Lyra se mutase la doamna Coulter, aceasta decise să organizeze o petrecere. Lyra avea impresia că era ceva de sărbătorit, deşi doamna Coulter nu îi spusese niciodată ce. Comandă flori, discută aprins asupra felurilor de mâncare şi a băuturilor cu furnizorii şi îşi petrecu o seară întreagă împreună cu Lyra, hotărându-se pe cine să invite.

— Trebuie să-l invităm pe Arhiepiscop. Nu mi-aş putea permite să-l omit, deşi este cel mai îngrozitor snob din lume. Lordul Boreal e şi el în oraş: va fi distractiv. Şi prinţesa Postnikova. Crezi că ar fi potrivit să îl invităm pe Erik Andersson? Mă întreb dacă n-ar fi momentul potrivit să-l luăm pe el…

Erik Andersson era cel mai la modă dansator. Lyra nu avea nicio idee ce însemna „să îl luăm“ dar se bucură să-şi dea şi ea cu părerea, oricum. Scrise cu conştiinciozitate toate numele pe care le sugerase doamna Coulter, ortografiindu-le monstruos, şi le tăie în momentul în care doamna Coulter se hotărî să le elimine de pe listă.

Când se duseră la culcare, Pantalaimon îi şopti de pe pernă:

— N-o să se ducă niciodată în Nord! O să ne ţină închişi aici pentru totdeauna. Când fugim?

— Ba da, se duce, şopti Lyra. Doar că ţie nu-ţi place de ea, asta-i. Ei bine – ghinionul tău – na, că mie-mi place de ea. Şi, pe urmă, de ce ne-ar învăţa navigaţie şi toate astea, dacă n-ar avea de gând să ne ducă în Nord?

— Ca să nu mai fii nerăbdătoare, d-aia. De fapt, tu nu vrei să stai cuminte şi să pierzi timpul pe la petrecere îmbrăcată frumos şi vorbind dulce. Nu vezi că te transformă în păpuşa ei?

Lyra îi întoarse spatele şi închise ochii. Dar ce spunea Pantalaimon era adevărat. Se simţise, într-adevăr, prizonieră şi izolată în viaţa aceasta politicoasă, oricât de luxoasă şi plină de evenimente ar fi fost. Ar fi dat orice pentru o zi cu prietenii ei necioplţi de la Oxford,

pentru o bătaie cu nămol prin Lutărie şi o cursă pe malul canalului. Singurul lucru care o menţinuse politicoasă şi atentă faţă de doamna Coulter era acea speranţă chinuitoare că, până la urmă, va ajunge în Nord. Poate că îl vor întâlni pe Lordul Asriel. Poate el şi doamna Coulter se vor îndrăgosti, şi se vor căsători, şi apoi o vor adopta pe Lyra, şi apoi vor merge împreună să îl salveze pe Roger de la Cobleri.

În după-amiaza petrecerii, doamna Coulter o luă pe Lyra la un coafor foarte şic, unde părul aspru, blond închis a fost transformat în bucle mari, fine iar unghiile au fost pilite şi date cu lac; i-au aplicat chiar şi un machiaj uşor la ochi şi pe buze, ca să îi arate cum să facă în viitor. Apoi au mers să ia rochia cea nouă pe care o comandase doamna Coulter şi să cumpere nişte pantofi de marcă, din piele, după care au revenit la apartament să verifice aranjamentele florale şi să se îmbrace.

— Nu rucsacul, draga mea, spuse doamna Coulter, când Lyra ieşi din dormitor strălucitoare, radiind de sentimentul propriei frumuseţi.

Lyra îşi făcuse un obicei din a purta cu ea peste tot un mic rucsac alb din piele, pentru a putea avea întotdeauna alethiometrul la îndemână. Doamna Coulter, răsfirând nişte trandafiri care fuseseră înghesuiţi prea tare într-o vază, văzu că Lyra nu face nicio mişcare şi o ţintui cu privirea.

— Ah, vă rog, doamnă Coulter, îmi place aşa de mult rucsăcelul ăsta!

— Nu în casă, Lyra. E absurd să cari un rucsac în propria ta casă. Dă-l jos imediat şi vino să mă ajuţi să verificăm paharele acestea…

Nu era atât tonul agresiv, cât expresia „în propria ta casă“, care o făcu pe Lyra să reziste cu încăpăţânare. Pantalaimon zbură pe podea şi se transformă instantaneu în dihor, arcuindu-şi spatele peste şosetele ei albe. Încurajată, Lyra spuse:

— Dar n-o să încurce pe nimeni. Şi e singurul lucru pe care chiar îmi place să îl port mereu. Şi cred că merge chiar bine cu…

Nu reuşi însă să termine propoziţia pentru că daimonul doamnei Coulter ţâşni de pe canapea într-un nor de blană aurie şi îl ţintui pe Pantalaimon pe covor, înainte ca acesta să poată face vreo mişcare. Lyra ţipă speriată, iar apoi de groază şi durere, în timp ce Pantalaimon se sucea încolo şi-ncoace scoţând sunete ascuţite, scuipând şi arătându-şi colţii pentru a slăbi strânsoarea maimuţoiului. Numai în câteva secunde, maimuţoiul îl învinse: cu o labă neagră şi feroce în jurul gâtului şi labele din spate ţinându-i strâns picioarele, îi prinse lui Pantalaimon urechea în laba cea liberă şi începu să tragă de parcă voia să o rupă. Nu cu mânie, totuşi, ci cu un fel de forţă curioasă, rece, ceva cu totul oribil de privit şi cu atât mai îngrozitor de simţit.

Lyra hohoti cuprinsă de groază.

— Nu, nu, vă rog! Opriţi-vă! Nu ne mai chinuiţi!

Doamna Coulter ridică capul din trandafiri.

— Atunci fă cum ţi-am spus, zise ea.

— Promit!

Maimuţa aurie se îndepărtă de Pantalaimon ca şi cum deodată s-ar fi plictisit. Pantalaimon se aruncă imediat în braţele Lyrei, care îl ridică până la faţă şi începu să îl sărute şi să îl mângâie.

— Chiar în secunda asta, Lyra! spuse doamna Coulter.

Lyra îi întoarse brusc spatele, intră în dormitor şi trânti uşa, dar nici nu se închise bine uşa, că cineva o deschise din nou. Doamna Coulter stătea în prag, la doar câţiva centimetri distanţă.

— Lyra, dacă te comporţi în această manieră grosolană şi vulgară, vom avea un război pe care eu îl voi câştiga. Dă jos rucsacul acela în secunda aceasta. Controlează-ţi expresia aceea neplăcută a feţei. Niciodată să nu mai trânteşti uşa, fie că eu aud, fie că nu. Primii invitaţi vor ajunge în câteva minute şi te vei comporta exemplar, vei fi drăguţă, dulcică, fermecătoare, inocentă şi atentă, o încântare de copil, în toate sensurile, ai înţeles? Doresc în special acest lucru, înţelegi, Lyra?

— Da, doamnă Coulter.

— Atunci sărută-mă.

Se aplecă uşor şi întinse obrazul. Lyra trebui să se ridice pe vârfuri ca să îl sărute. Observă fineţea deosebită a lui şi simţi mirosul zăpăcitor al doamnei Coulter: parfum, dar parcă avea şi o tentă metalică. Se îndepărtă şi lăsă rucsăcelul alb pe măsuţa de toaletă înainte de a o urma pe doamna Coulter înapoi în camera de zi.

— Ce părere ai despre flori, draga mea? spuse doamna Coulter atât de dulce, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Presupun că nimeni nu poate greşi când e vorba de trandafiri, dar câteodată ce e prea mult strică… furnizorii au adus destulă gheaţă? Fii o scumpă şi du-te să întrebi. Băuturile calde sunt *oribi*…

Lyra descoperi că îi era destul de uşor să pară voioasă şi fermecătoare deşi era conştientă în fiecare clipă de dezgustul lui Pantalaimon şi de ura pe care acesta o nutrea faţă de maimuţoiul auriu. Aproape imediat se auzi soneria şi în scurt timp camera se umplu cu doamne îmbrăcate la ultima modă şi domni atrăgători sau, dacă nu, măcar distinşi. Lyra se plimba printre ei oferindu-le tartine sau zâmbind dulce şi dând răspunsuri drăguţe atunci când aceştia îi vorbeau. Se simţea ca un animal de companie universal, şi în momentul în care formulă acest gând în minte, Pantalaimon îşi întinse aripile de sticlete şi începu să ciripească cât putea de tare.

Lyra simţi cât de tare se bucura Pantalaimon fiindcă reuşise să-i demonstreze că avea dreptate şi deveni puţin mai retrasă.

— Şi unde mergi la şcoală, draga mea? întrebă o doamnă în vârstă, care o inspectă pe Lyra printr-o lornietă.

— Nu mă duc la şcoală, îi răspunse Lyra.

— Serios? Credeam că mama ta te trimite la vechea ei şcoală. Un loc *foarte* bun…

Lyra rămase o secundă uluită, după care îşi dădu seama de greşeala doamnei.

— O! Nu e mama mea! Eu sunt aici doar ca să o ajut. Sunt asistentul ei personal, spuse ea plină de importanţă.

— Înţeleg. Şi cine sunt părinţii tăi?

Din nou Lyra trebui să se gândească ce voia să spună doamna, înainte de a răspunde.

— Au fost un conte şi o contesă. Au murit amândoi într-un accident aeronautic în Nord.

— Ce conte?

— Contele Belacqua. Fratele Lordului Asriel.

Daimonul bătrânei doamne, un papagal roşu sângeriu, se foi iritat, balansându-se de pe un picior pe altul. Bătrâna doamnă începea să se încrunte curioasă, aşa că Lyra zâmbi dulce şi merse mai departe.

Trecea pe lângă un grup de domni şi o femeie tânără, care erau lângă canapea, când auzi cuvântul *Praf*. Fusese scoasă în societate destul de mult ca să îşi poată da seama când domnii şi doamnele flirtau şi urmări procesul cu fascinaţie, iar în plus faţă de asta, era şi mai fascinată de menţiunea referitoare la Praf, aşa că se opri şi ascultă. Domnii păreau să fie învăţaţi, iar din modul în care tânăra doamnă le punea întrebări acestora, Lyra deduse că era un fel de studentă.

— A fost descoperit de un muscovit – opriţi-mă dacă ştiţi deja acest lucru –, spunea un domn de vârstă mijlocie, sub privirile pline de admiraţie ale tinerei doamne, cineva pe nume Rusakov, şi sunt numite, de obicei, Particule Rusakov, după el. Particule elementare, care nu interacţionează în niciun fel cu altele, – foarte greu de detectat, dar lucrul extraordinar este că par să fie atrase de fiinţele umane.

— Într-adevăr? se miră tânăra deschizând larg ochii.

— Şi, încă şi mai extraordinar, continuă el, este că sunt atrase mai mult de unele fiinţe decât de altele. Adulţii le atrag, dar nu şi copiii. Cel puţin nu tot atât de mult, şi deloc până la vârsta adolescenţei. De fapt, acesta este chiar motivul – coborî vocea şi se apropie şi mai mult de tânăra doamnă, punându-i confident mâna pe umăr – chiar acesta este motivul pentru care a fost înfiinţat Comitetul de Oblaţii. Aşa cum v-ar putea spune buna noastră gazdă de azi.

— Da? Este implicată în Comitetul de Oblaţii?

— Draga mea, ea *este* Comitetul de Oblaţii. Este exclusiv proiectul ei.

Bărbatul avea de gând să îi spună mai multe doamnei, când dădu

cu ochii de Lyra. Ea se uită înapoi fără să clipească. Poate că domnul băuse puţin cam mult sau poate că dorea, într-adevăr, să o impresioneze pe tânăra doamnă, pentru că spuse:

— Această tânără domnişorică ştie totul despre el, vă pot garanta. Tu eşti protejată de Comitetul de Oblaţii, nu-i aşa, draga mea?

— Oo, da, spuse Lyra. Sunt protejată de toţi cei de aici. Acolo unde am locuit înainte, la Oxford, erau tot felul de lucruri periculoase. Erau gitani – fură copii şi-i vând la turci, ca să-i facă sclavi. Iar la Port Meadow, când e lună plină iese un vârcolac din mănăstirea veche de la Godstow. Odată l-am auzit urlând. Şi mai sunt şi Coblerii…

— Da, exact la ei mă refer, spuse domnul. Aşa numeşte populaţia Comitetul de Oblaţii, nu?

Lyra simţi cum deodată Pantalaimon începe să tremure violent, dar oricum, se comporta exemplar. Daimonii celor doi adulţi, o pisică şi un fluture, nu părură să bage de seamă.

— Cobleri? spuse tânăra. Ce nume ciudat! De ce le spun Cobleri?

Lyra era pe punctul de a-i spune una dintre poveştile ei teribile pe care le crease pentru a-i înspăimânta pe copiii de la Oxford, dar bărbatul vorbea deja.

— Din cauza iniţialelor, vedeţi – Comitetul de Oblaţii

— Este o idee foarte veche, de fapt şi de drept. În Evul Mediu, părinţii îşi dădeau copiii bisericii, pentru a deveni călugări sau călugăriţe. Şi bieţii amărâţi erau cunoscuţi sub numele de oblaţi. Înseamnă un sacrificiu, a se da pe sine, ceva de genul acesta. Şi a fost reluată aceeaşi idee când au început să se ocupe de Praf… După cum probabil ştie şi mica noastră prietenă, aici, de faţă. De ce nu mergi să vorbeşti cu Lordul Boreal? adăugă el direct către Lyra. Sunt sigur că i-ar plăcea să o cunoască pe protejata doamnei Coulter… acela este, domnul cu părul alb şi daimonul şarpe.

Voia să scape de Lyra ca să poată vorbi între patru ochi cu doamna cea tânără, Lyra îşi dădu seama imediat. Dar tânăra, se pare, era foarte interesată de Lyra şi se îndepărtă de domn pentru a putea vorbi cu ea.

— Opreşte-te numai puţin… Cum te cheamă?

— Lyra.

— Eu sunt Adèle Starminster. Sunt jurnalistă. Putem sta puţin de vorbă?

Considerând că e ceva absolut normal ca oamenii să vrea să stea de vorbă cu ea, Lyra spuse simplu:

— Da.

Daimonul fluture al doamnei se ridică în aer, zburând în dreapta şi în stânga, după care îşi flutură aripile la urechea doamnei, şoptindu-i ceva, la care Adèle Starminster spuse:

— Să ne aşezăm acolo, lângă fereastră.

Acesta era locul favorit al Lyrei; avea vedere spre râu şi la această oră din noapte, luminile de pe malul de sud străluceau puternic peste licăririle apei ca de tăciune a râului în flux. Un şir de barje legate de un şlep alunecau încet în amonte. Adèle Starminster se aşează şi se mută spre marginea băncuţei, făcându-i Lyrei loc pe perne.

— Profesorul Docker spunea că ai o oarecare legătură cu doamna Coulter?

— Da.

— Care este aceasta? Nu eşti fata ei, sau ceva de genul acesta, nu? Presupun că ar trebui să ştiu…

— Nu! spuse Lyra. Bineînţeles că nu. Sunt asistentul ei personal.

— Asistentul personal? Nu eşti un pic cam tânără? Credeam că îi eşti rudă sau ceva de genul acesta. Cum e ea?

— E foarte deşteaptă, spuse Lyra. Cu o seară înainte ar fi spus mult mai multe, dar lucrurile păreau să se schimbe.

— Da, dar pe plan personal, insistă Adèle Starminster. Adică, este prietenoasă, nervoasă, cum e în realitate? Locuieşti împreună cu ea? Cum este în particular?

— E foarte drăguţă, spuse impasibil Lyra.

— Şi tu, cu ce fel de lucruri te ocupi? Cum o ajuţi?

— Fac calcule şi de-astea. Cum ar fi pentru navigaţie.

— Aha, da, înţeleg… şi de unde eşti de loc? Cum spuneai că te cheamă?

— Lyra. Sunt din Oxford.

— Şi de ce te-a ales doamna Coulter să…?

Se opri foarte brusc pentru că în apropiere îşi făcuse apariţia chiar doamna Coulter. Din felul în care Adèle Starminster se uită în sus la ea şi din fluturarea agitată a daimonului său, Lyra îşi putu da seama că tânăra nu trebuia să fie deloc în locul acela, la ora aceea.

— Nu ştiu care este numele dumitale, spuse doamna Coulter foarte încet, dar îl voi afla în mai puţin de cinci minute şi apoi nu vei mai lucra niciodată ca jurnalist. Acum te rog să te ridici imediat şi, fără să faci vreo scenă, să ieşi. Aş putea adăuga şi că cel care te-a adus în această seară aici va avea, la rândul lui, de suferit.

Doamna Coulter părea încărcată cu un fel de forţă anbarică. Chiar şi mirosul era diferit: ceva încins, metal încins, plutea în jurul ei. Lyra simţise mai devreme o mică parte din puterea aceasta emanată de doamna Coulter, dar acum o vedea în deplinătatea ei concentrată asupra altcuiva, şi sărmana Adèle Starminster nu avea forţa necesară să-i reziste. Daimonul îi căzu istovit pe umăr şi reuşi să mai bată o dată sau de două ori din aripile superbe, după care leşină, femeia însăşi părând incapabilă să se mai ţină pe propriile picioare. Cu mersul nesigur, reuşi să se strecoare printre musafirii gălăgioşi şi să iasă pe uşa salonului. Ţinea o mână pe umăr, sprijinindu-şi daimonul

istovit.

— Ei bine? i se adresă doamna Coulter Lyrei.

— Nu i-am spus nimic important, spuse Lyra.

— Ce te-a întrebat?

— Doar cu ce mă ocup şi cine sunt şi de-astea.

În timp ce răspundea, Lyra observă că doamna Coulter era singură, daimonul nu era cu ea. Cum era posibil? Dar, într-un moment, maimuţoiul auriu apăru lângă ea, iar ea se întinse, îl luă de mână şi îl ridică uşor pe umăr. Părea să fie din nou relaxată.

— Dacă mai vezi pe cineva care, în mod clar, a venit fără să fie invitat, vii şi-mi spui mie, da?

Mirosul metalic dispărea. Poate că Lyrei i se păruse, doar. Lyra putu simţi parfumul doamnei Coulter revenind, aroma de trandafiri şi de fum de ţigaretă, şi parfumul altor femei. Doamna Coulter zâmbi către Lyra într-un fel care parcă spunea:

— Noi două înţelegem lucrurile astea, nu-i aşa?

Şi se îndepărtă pentru a întâmpina alţi invitaţi.

Pantalaimon şopti în urechea Lyrei.

— În timp ce ea era aici, daimonul ei venea din dormitorul nostru. Ne-a spionat. S-a dus să cotrobăie. Ştie de alethiometru!

Lyra simţea că ce spunea Pantalaimon era, probabil, adevărat dar nu putea să facă nimic în această privinţă. Ce spusese profesorul acela despre Cobleri? Se uită în jur ca să îl regăsească dar nici nu apucă să îl zărească şi portarul (îmbrăcat în haine de servitor în seara aceasta) împreună cu alt bărbat îl bătură pe profesor pe umăr şi îi spuseră încet câteva cuvinte la care profesorul se albi la faţă şi îi urmă afară. Toată scena s-a desfăşurat pe parcursul a nici două secunde şi atât de discret, încât aproape nimeni nu a observat. Lyra însă se simţea tulburată şi vulnerabilă.

Trecu prin cele două saloane unde se desfăşura petrecerea, pe jumătate ascultând conversaţiile din jurul ei, pe jumătate interesată de gustul cocteilurilor din care nu avea voie să bea, şi din ce în ce mai agitată. Nu îşi dădu seama că o urmărea cineva până în momentul în care portarul apăru lângă ea, se aplecă puţin şi spuse:

— Domnişoara Lyra, domnul de lângă şemineu ar dori să vă vorbească. Este Lordul Boreal, dacă nu ştiaţi.

Lyra străbătu camera cu privirea. Bărbatul cu părul alb şi cu un aer de putere se uita direct la ea şi în momentul în care privirile li s-au întâlnit, acesta a dat din cap şi i-a făcut semn să se apropie.

Nu prea încântată, dar puţin mai interesată acum, Lyra traversă salonul.

— Bună seara, copilă, spuse el. Vocea era caldă dar autoritară.

Capul plat şi ochii de smarald ai daimonului lui şarpe străluciră în lumina lămpii din sticlă colorată aprinsă pe perete, aproape de ei.

— Bună seara, spuse Lyra.

— Ce mai face vechiul meu prieten, Stăpânul Colegiului Jordan?

— Foarte bine, mulţumesc.

— Presupun că tuturor le-a părut rău de plecarea ta.

— Da, într-adevăr.

— Şi, doamna Coulter îţi dă de lucru? Ce te învaţă?

Pentru că Lyra era cuprinsă de un spirit de rebeliune şi nici nu se simţea în largul ei, nu răspunse la această întrebare care o lua de sus spunând adevărul sau una din plăsmuirile imaginaţiei ei bogate, ci spuse:

— Învăţ despre particulele Rusakov şi Comitetul de Oblaţii.

Bărbatul păru să se concentreze deodată, exact cum puteai focaliza raza unei lanterne anbarice. Toată această atenţie se îndreptă apoi mistuitor asupra ei.

— Ia spune-mi ce ştii! spuse el.

— Fac experimente în Nord, spuse Lyra. Se simţea fără nicio opreliţte acum. Ca dr. Grumman.

— Continuă.

— Au fotograma asta specială, aşa, în care poţi să vezi Praful şi când vezi un om e ca un fel de lumină care vine peste el, şi care nu vine peste copii. Cel puţin nu atât de tare.

— Doamna Coulter ţi-a arătat o astfel de imagine?

Lyra ezită pentru că aici nu mai era vorba de minciună ci de altceva, la care nu era atât de pricepută.

— Nu, spuse ea după un moment. Am văzut-o la Colegiul Jordan.

— Cine ţi-a arătat-o?

— Nu mi-a arătat-o chiar *mie*, admise Lyra. Eu treceam pe acolo şi am văzut-o. Şi pe urmă, prietenul meu Roger a fost luat de Comitetul de Oblaţii. Dar…

— Cine ţi-a arătat poza aceea?

— Unchiul meu, Asriel.

— Când?

— Când a fost ultima oară la Colegiul Jordan.

— Înţeleg. Şi despre ce altceva ai mai aflat? Te-am auzit cumva pomenind de Comitetul de Oblaţii?

— Da. Dar nu de la el am auzit de asta. Aici am auzit.

Ceea ce, gândi ea, era perfect adevărat.

Se uita la ea cu ochii întredeschişi. Lyra îl privi înapoi cu toată inocenţa de care putea dispune. În final acesta dădu din cap.

— Atunci probabil că doamna Coulter a decis că eşti deja pregătită să o ajuţi la acea activitate. Interesant. Ai participat deja la ceva?

— Nu, spuse Lyra. Despre ce vorbea omul acesta? În mod foarte inspirat, Pantalaimon era în forma lui cea mai inexpresivă cu putinţă, de molie, şi nu îi putea trăda sentimentele, iar ea era sigură că îşi

putea controla propria faţă astfel încât să exprime o totală inocenţă.

— Şi ţi-a spus ce se întâmplă cu copiii?

— Nu, nu mi-a spus asta. Ştiu doar că este vorba de praf şi că ei sunt un fel de sacrificiu.

Şi nici asta nu era chiar o minciună, gândi Lyra; oricum, nu spusese niciodată că doamna Coulter era cea care îi spusese toate aceste lucruri.

— Sacrificiu este un cuvânt puţin prea dramatic. Ceea ce se face este spre binele lor, ca şi pentru al nostru. Şi bineînţeles, toţi vin la doamna Coulter de bunăvoie. De aceea ea este atât de valoroasă. Copiii trebuie să vrea să participe, şi ce copil i-ar putea rezista doamnei Coulter? Şi dacă va trebui să te folosească şi pe tine pentru a putea atrage mai mulţi copii, cu atât mai bine. Sunt foarte mulţumit.

Îi zâmbi în acelaşi fel ca doamna Coulter, de parcă erau amândoi în posesia unui mare secret. Lyra zâmbi politicos şi se întoarse să vorbească cu altcineva.

Lyra şi Pantalaimon îşi simţiră reciproc sentimentul de groază care îi învăluia. Voia să plece de acolo chiar în secunda aceea şi să rămână singură cu el pentru a putea vorbi; voia să iasă din apartament, voia să se întoarcă la Colegiul Jordan şi la micul ei dormitor ponosit de la capătul Scării Doisprezece, voia să îl găsească pe Lordul Asriel…

Ca un răspuns la această dorinţă, auzi menţionat acest nume şi se apropie indiferentă de grupul care vorbea în apropiere, sub pretextul de a servi o tartină dintr-un platou de pe masă. Un bărbat într-o mantie violetă, de episcop, spunea:

— … nu, nu cred că Lordul Asriel ne va mai deranja pentru o perioadă.

— Şi unde spuneai că este reţinut?

— În fortăreaţa Svalbard, mi s-a spus. Păzit de *panserbørni,* ştiţi, urşii cu armură. Ce creaturi formidabile! Nu va scăpa de ei nici dacă trăieşte o mie de ani. Faptul este că eu într-adevăr cred că drumul ce trebuie urmat este acum deschis, aproape total deschis…

— Ultimele experimente au confirmat ceea ce am crezut întotdeauna – şi anume că Praful este o emanaţie a principiului întunericului în sine, iar…

— Să observ aici un pic de erezie zoroastriană?

— Ceea ce obişnuia să fie o erezie…

— Şi dacă am putea izola principiul întunericului…

— Svalbard, spuneai?

— Urşi cu armură…

— Comitetul de Oblaţii…

— Copiii nu suferă. Sunt sigur de asta…

— Lordul Asriel închis…

Lyra auzise destul. Se întoarse şi, mişcându-se tot atât de uşor ca şi

molia Pantalaimon, se duse la ea în dormitor şi închise uşa. Zgomotul petrecerii se estompă deodată.

— Ei bine? şopti ea, iar el se făcu sticlete şi se aşeză pe umărul ei.

— O să fugim? răspunse el tot în şoaptă.

— Normal. Dacă o facem acum cu toţi oamenii ăştia aici, ar putea să nici nu-şi dea seama o vreme.

— Ea nu, dar *el* sigur.

Pantalaimon se referea la daimonul doamnei Coulter. Când se gândi la forma aceea aurie şi sinuoasă Lyra simţi că i se face rău de frică.

— O să mă bat cu el de data asta, spuse Pantalaimon curajos. Eu pot să mă schimb, el nu poate. O să mă transform aşa de repede că el n-o să mă poată ţine. De data asta eu o să înving, ai să vezi.

Lyra aprobă din cap, cu atenţia însă în altă parte. Cu ce să se îmbrace? Cum să iasă fără a fi văzută?

— Va trebui să te duci şi să urmăreşti, şopti ea. Imediat ce e liber va trebui să fugim. Fă-te molie, adăugă ea. Şi fii atent: în *secunda* în care nu se uită nimeni…

Întredeschise uşor uşa iar el se strecură afară, un punctuleţ închis pe fondul rozaliu al luminii din coridor.

Între timp, Lyra îşi aruncă pe ea cele mai groase haine pe care le avea şi mai îndesă câteva într-una dintre gentile din mătase de cărbune de la magazinul şic pe care îl vizitaseră chiar în după-amiaza aceea. Doamna Coulter îi dăduse nişte bani să-şi cumpere dulciuri şi, deşi cheltuise fără reţineri, încă îi rămăseseră câţiva suverani{2} din aur pe care îi puse în buzunarul hainei din blană de lup.

La sfârşit, împachetă alethiometrul în husa lui de catifea neagră. Să-l fi găsit maimuţoiul acela abominabil? Trebuie să-l fi găsit, şi trebuie să-i fi spus şi ei, of, numai dacă l-ar fi ascuns mai bine!

Merse pe vârfuri până la uşă. Camera ei dădea într-un coridor care, din fericire, se afla imediat lângă holul mare, iar majoritatea invitaţilor era în cele două saloane, la capătul holului. Se auzeau oameni vorbind tare, râsete, zgomotul înfundat al apei la toaletă, clinchetul paharelor; şi apoi o voce subţirică de molie care îi spuse la ureche:

— Acum! Repede!

Se strecură pe uşă în hol şi în mai puţin de trei secunde deschidea uşa de la intrare a apartamentului. Încă un moment şi era afară, cu Pantalaimon, sticlete din nou, se repezi spre scară şi fugi.

Plasele

Merse repede, îndepărtându-se cât putea de mult de râu, pentru că splaiul era larg şi foarte puternic luminat. Între acesta şi Institutul Arctic Regal era o încrengătură de străduţe înguste, şi acesta era singurul loc pe care Lyra era sigură că îl poate găsi, iar acum se îndrepta cu paşi repezi spre el.

Numai dacă ar fi cunoscut Londra tot atât de bine cum cunoştea Oxfordul! Atunci ar fi ştiut ce străzi trebuie să ocolească; sau de unde putea să şterpelească ceva de mâncare, sau, cel mai important lucru dintre toate, la ce uşă putea bate pentru a găsi adăpost. În inima nopţii reci, toate aleile întunecate din jurul ei fremătau de mişcare şi de o viaţă secretă despre care ea nu ştia nimic.

Pantalaimon deveni pisică sălbatică şi exploră întunericul din jur cu ochii săi pătrunzători. Şi de atâtea ori se opri cu blana zbârlită, iar Lyra trebui să se ascundă şi să ocolească gangul pe care tocmai se pregătea să intre. Noaptea era plină de zgomote: râs de beţivi, două voci răguşite încercând un cântec, scârţâitul şi vaietul unei maşinării neunse undeva într-un subsol. Lyra trecu cu grijă şi atenţie printre toate, cu simţurile multiplicate şi împletite cu cele ale lui Pantalaimon, ascunsă în umbră, de-a lungul aleilor înguste.

Din când în când, trebuia să traverseze câte o stradă lată şi bine luminată, în care tramvaiele scârţâiau şi scânteiau sub firele lor anbarice. Existau reguli ca să traversezi străzile Londrei, dar Lyra nu le dădu atenţie, dacă ţipa cineva, ea fugea.

Era bine să fii din nou liber. Ştia că Pantalaimon, păşind pe pernuţele lui de pisică sălbatică, alături de ea, simţea şi el aceeaşi bucurie năvalnică de a fi afară, liber din nou, chiar dacă în aerul murdar al Londrei, încărcat de fum, gaze şi funingine, şi îngreunat de zgomot. La un moment dat, destul de curând, vor trebui să se gândească la ceea ce puteau însemna cuvintele pe care le auziseră în apartamentul doamnei Coulter, dar nu încă. Şi, la un moment dat, în cele din urmă va trebui să găsească şi un loc de dormit.

La o intersecţie, în colţul unui mare magazin ale cărui ferestre străluceau luminoase pe trotuarul ud, era o rulotă cu cafea: o minusculă cămăruţă pe roţi, cu o tejghea sub un acoperiş de lemn. Înăuntru era o lumină galbenă, iar în jur plutea aroma cafelei proaspete. Patronul, îmbrăcat în alb, stătea sprijinit de tejghea şi vorbea cu cei doi sau trei clienţi.

Era apetisant. Lyra mersese timp de o oră, era udă şi îi era frig. Cu Pantalaimon sub formă de vrabie, se duse spre tejghea şi se ridică pe vârfuri, ca să atragă atenţia proprietarului.

— O cafea şi un sandvici cu şuncă, vă rog, spuse ea.

— Cam târziu pe afară, drăguţă, spuse un domn cu pălărie şi fular alb, din mătase.

— Da, spuse ea, întorcându-se cu spatele la el pentru a examina intersecţia aglomerată. Tocmai se terminase spectacolul la un teatru din apropiere, iar lumea umplea de freamăt foaierul luminat, chemând taxiuri şi strângându-şi hainele în jurul umerilor. În cealaltă direcţie era intrarea unei Staţii de Tren Chthonic cu o mulţime şi mai deasă curgând în susul şi în josul scărilor.

— Poftim, iubire, spuse omul de la tejghea. Doi şilingi.

— Dă-mi voie să plătesc eu, spuse domnul cu pălărie.

De ce nu, se gândi Lyra? Pot să fug mai repede decât el şi aş putea avea nevoie de toţi banii pe care-i am mai târziu. Domnul cu pălărie puse o monedă pe tejghea şi zâmbi în jos, către ea. Daimonul lui era un lemur. Se agăţă de gulerul acestuia, cu ochii rotunzi fixaţi pe Lyra.

Ea muşcă din sandwich şi continuă să urmărească strada aglomerată. Nu avea nicio idee unde se afla pentru că nu văzuse niciodată o hartă a Londrei, nu ştia nici măcar cât de mare era sau cât de mult trebuia să meargă ca să ajungă la ţară.

— Cum te cheamă? întrebă domnul.

— Alice.

— E un nume frumos. Dă-mi voie să îţi torn o picătură din asta în cafea… o să te încălzească…

Desfăcea dopul unei sticle plate argintii.

— Nu-mi place, spuse Lyra. Îmi place numai cafeaua.

— Sunt sigur că nu ai mai gustat un coniac ca ăsta până acum.

— Ba da. Mi-a fost rău de era să mor. Am băut o sticlă întreagă, sau aproape.

— Cum vrei, spuse omul, înclinând sticla în propria ceaşcă. Şi unde te duci aşa singurică, la ora asta?

— Să mă-ntâlnesc cu tata.

— Şi cine e tatăl tău?

— E criminal.

— Ce?

— V-am spus, e criminal. E meseria lui. În seara asta are de făcut o treabă. Am aici haine curate de schimb pentru el, că de obicei e plin de sânge când termină câte o treabă.

— Aa, glumeşti.

— Nţt.

Lemurul scoase un mieunat uşor şi se târî spre ceafa omului pentru a o ţintui pe Lyra cu privirea de acolo.

Lyra îşi bău impasibilă cafeaua şi termină de mâncat sandviciul.

— Bună seara, spuse ea. Îl văd pe tata că vine acum, pare niţel cam furios.

Omul cu pălărie se uită împrejur, iar Lyra porni spre mulţimea care ieşea de la teatru. Oricât de mult ar fi vrut să vadă şi ea Trenul Chthonic (doamna Coulter îi spusese că nu este, de fapt, un lucru pentru cei din clasa ei), îi fu teamă să nu fie prinsă în capcană sub pământ; mai bine să fie afară, în aer liber, în câmp deschis, unde putea să o rupă la fugă oricând, în caz de nevoie.

Merse şi tot merse, iar străzile deveneau tot mai întunecate şi mai goale. Burniţa, şi chiar dacă n-ar fi fost niciun nor, cerul oraşului era prea mult bruiat de alte lumini pentru a putea vedea stelele. Pantalaimon credea că mergeau spre nord, dar cine putea şti cu adevărat?

Străzi nesfârşite, şiruri de căsuţe identice din cărămidă, cu grădiniţe doar cât să încapă o pubelă; fabrici mari şi pustii în spatele gardurilor de sârmă, cu câte un bec anbaric arzând trist pe câte un perete şi un paznic de noapte moţăind în ghereta lui; din când în când, câte un oratoriu mohorât, care se putea deosebi de vreun depozit doar datorită crucifixului de afară. O dată a încercat uşa unui astfel de loc, doar pentru a auzi un vaiet venind dinspre vreo bancă la doar câţiva centimetri mai departe, în întuneric. Îşi dădu seama că scările erau pline de oameni care dormeau acolo şi fugi.

— Unde o să dormim, Pan? spuse ea în timp ce se târau de-a lungul unei străzi cu magazine cu obloanele trase.

— Pe vreun prag, undeva.

— Nu vreau să ne vadă cineva. Toate pragurile sunt atât de expuse.

— E un canal pe-aici, pe undeva…

Pantalaimon se uită spre o stradă lăturalnică, din dreapta. Fără îndoială că peticul acela de licărire întunecată însemna că în apropiere trebuia să fie o apă şi, când se duseră, tiptil, tiptil, ca să verifice, găsiră albia unui râu unde în jur de douăsprezece barje erau legate de chei, unele mai îndepărtate, pe largul apei, altele aproape de mal, îngreunate de macarale care arătau ca nişte spânzurători. O lumină palidă strălucea la una dintre gheretele de lemn, iar din coşul de metal ieşea un firicel de fum; în afară de aceasta, singurele lumini se aflau sus, pe peretele depozitului sau în vârful macaralelor, lăsând partea de jos cufundată în întuneric. Cheiul era plin de butoaie cu tărie de cărbune, cu grămezi de buşteni rotunzi şi cu role de cablu învelit în cauciuc.

Lyra merse pe vârfuri până la colibă şi se uită pe fereastră. Un bătrân citea laborios un ziar cu benzi desenate şi fuma pipă, cu daimonul – un cocker spaniol – dormind încolăcit pe masă. Cum se uita prin geam, bătrânul se ridică şi aduse un ceainic înnegrit de pe soba de fier şi turnă nişte apă fierbinte într-o cană crăpată, după care se lăsă din nou pe spate, adâncindu-se în lectura ziarului său.

— Să-l rugăm să ne lase şi pe noi înăuntru, Pan? şopti ea, dar Pan

avea atenţia în altă parte; era când liliac, când bufniţă, când pisică sălbatică, din nou. Lyra se uită împrejur, simţind neliniştea lui Pantalaimon, şi îi văzu în acelaşi moment în care îi văzu şi el: doi bărbaţi alergând înspre ea, câte unul din fiecare parte, cel mai apropiat având în mână o plasă.

Pantalaimon scoase un ţipăt ascuţit şi se aruncă preschimbat în leopard la daimonul bărbatului mai apropiat, o vulpe sălbatică, făcând-o pe aceasta să se prăvălească pe spate, printre picioarele bărbatului. Bărbatul înjură şi se înclină într-o parte, iar Lyra o zbughi pe lângă el spre spaţiul deschis al cheiului. Ceea ce nu trebuie să facă acum este să fie prinsă într-un colţ.

Pantalaimon, acum vultur, se coborî brusc spre urechea ei şi îi şuieră:

— Stânga! Stânga!

Lyra se aruncă spre stânga şi văzu un spaţiu între butoaiele cu tărie de cărbune şi capătul unui şopron din fier forjat şi se îndreptă glonţ spre el.

Dar plasele acelea!

Auzi un sâsâit în aer şi ceva îi izbi obrazul, şuieră în jurul ei şi o înţepă, şi simţi sfori marinăreşti peste faţă, braţe, mâini şi încurcate în păr, strângând-o tare, şi căzu, ţipând, muşcând şi zvârcolindu-se în van.

— Pan! Pan!

Dar daimonul vulpe îşi înfipse colţii în blana de pisică a lui Pantalaimon, iar Lyra simţi durerea în propria-i carne şi scoase un ţipăt puternic în clipa în care Pantalaimon se prăbuşea. Un bărbat înfăşură rapid nişte corzi în jurul ei, în jurul braţelor şi picioarelor, gâtului, corpului, capului, rostogolind-o, şi rostogolind-o, şi împachetând-o strâns şi trântind-o burduf pe pământul ud. Era complet neajutorată, ca o muscă prinsă în plasa unui păianjen. Bietul Pantalaimon, rănit, încerca să se târască spre ea, cu daimonul vulpe în spatele lui şi nu mai avea nici măcar puterea să se schimbe; iar celălalt bărbat zăcea într-o băltoacă, cu o săgeată înfiptă în gât…

Totul se opri în momentul în care cel care lega plasa văzu şi el ce se întâmplă. Pantalaimon se ridică şi clipi, apoi se auzi o bufnitură surdă şi omul cu plasa căzu înecându-se şi icnind chiar peste Lyra, care ţipă de groază: era *sânge* chestia aia care ieşea din el!

Zgomot de picioare alergând şi cineva îl întoarse pe individ şi se aplecă deasupra lui; celelalte mâini o ridicară pe Lyra, lama unui cuţit i se strecură pe lângă faţă şi se ridică, iar sforile plasei căzură una câte una, iar ea le smulse de pe ea scuipând şi repezindu-se într-un suflet să îl îmbrăţişeze pe Pantalaimon.

Îngenunchind, Lyra se întoarse să îi vadă pe noii sosiţi. Trei oameni întunecaţi, unul înarmat cu un arc, ceilalţi cu cuţite; şi, cum se

întoarse, îl auzi pe cel cu arcul tresărind.

— Aia nu-i Lyra?

O voce cunoscută dar pe care nu o putea plasa exact, până când bărbatul nu făcu un pas înainte şi cea mai apropiată lumină îi căzu peste faţă şi peste daimonul-şoim de pe umăr. Şi apoi, într-o străfulgerare, îşi aduse aminte: un gitan! Un gitan adevărat, de Oxford!

— Tony Costa, spuse el. Ţ'aduci aminte? Te jucai cu frati-miu Billy pă bărcile din Jericho, 'nainte să-l ia Coblerii.

— O, Doamne, Pan, suntem în siguranţă! hohoti ea, dar apoi o străfulgeră alt gând: în ziua aceea furase chiar barca familiei Costa. Dacă-şi amintea acum?

— Mai bine vii cu noi, spuse el. Eşti singură?

— Da. Fugeam de…

— Bine, nu vorbi acuma. Stăi cuminte. Jaxer, dă cădavrile-alea mai-n umbră. Kerim, stăi dă şase.

Lyra se ridică tremurând, strângându-l la piept pe Pantalaimon, pisică sălbatică. El se întindea încercând să vadă ceva, iar ea îi urmări privirea, înţelegând şi, deodată, devenind şi ea curioasă: ce se întâmplase cu daimonii celor doi morţi? Dispăreau, acesta era răspunsul; păleau şi piereau în aer ca atomii de fum, deşi încercau să se ţină de oamenii lor. Pantalaimon îşi ascunse ochii, iar Lyra o luă oarbă la fugă după Tony Costa.

— Ce faci aici? întrebă ea.

— Linişte, fato. Suntă dăstule belele p' capu' nostru ca-s' mai trezim altile. Vorbim în barcă.

O conduse pe un pod mic de lemn, spre mijlocul canalului. Ceilalţi doi oameni păşeau tăcuţi după ei. Tony se întoarse, merse puţin de-a lungul apei şi apoi intră pe un debarcader de lemn de pe care sări pe o barcă îngustă şi deschise larg uşa cabinei.

— Intră, spuse el, repede acuşea.

Lyra făcu cum i se spuse, pipăindu-şi geanta (căreia nu-i dăduse drumul, nici chiar în plasă), ca să se asigure că alethiometrul era încă acolo. În cabina lungă şi îngustă, la lumina unui felinar agăţat într-un cui văzu o femeie puternică şi corpolentă cu părul alb, citind ziarul la o masă. Lyra o recunoscu imediat: mama lui Billy.

— Cine-i aicea? spuse femeia. Nu s' puate, nu-i asta Lyra?

— Ba da, Ma, tre' s' plecăm. Am omorâtă doi oameni pă chei. Credeam că-s Cobleri da' acu' cred c-o fi fostă negustori turci. O luoasără pă Lyra. Nu mă-ntreba nimica, o s' vorbim după cea plecăm.

— Vino-ncoa', copilă, spuse Ma Costa.

Lyra se supuse, pe jumătate fericită, pe jumătate neliniştită şi temătoare, pentru că Ma Costa avea braţe ca nişte măciuci, iar acum chiar era sigură: *era*, într-adevăr, barca lor cea pe care o capturase cu

Roger şi cu ceilalţi copii de la colegiu. Dar mama bărcii îşi puse mâinile uşor de ambele părţi ale feţei Lyrei iar daimonul ei, un câine lup mare şi gri se aplecă încet şi blând să lingă rănile de pe capul de pisică sălbatică al lui Pantalaimon. Apoi Ma Costa îşi înfăşură braţele-i mari în jurul Lyrei şi o strânse la piept cu drag.

— Habar n-am ce făceai aicişea da' ştiu că n-arăţi prea bine. Po' s'te sui în patu' lu' Billy da' numa' după ce ţ-oi da ceva cald dă băut. Steai colea' jos, copilă.

Părea că pirateria ei fusese iertată, sau, cel puţin, uitată. Lyra se lăsă să alunece uşor pe o băncuţă capitonată din spatele mesei de pin lustruit, în timp ce huruitul înfundat al motorului cu gaz zgudui barca.

— Unde mergem? întrebă Lyra.

Ma Costa punea o cratiţă cu lapte pe soba de fier şi scormonea cărbunii ca să înteţească focul.

— Departe d' aci. Gata cu vorba acu', vorbim dimineaţă.

Şi rămase tăcută, întinzându-i Lyrei o ceaşcă cu lapte încălzit şi legănându-se spre punte când barca a început să se mişte, şi vorbind în şoaptă cu bărbaţii de acolo. Lyra sorbi din lapte şi ridică un colţ al jaluzelei pentru a vedea cheiurile întunecate rămânând în urmă. Într-un minut sau două, adormi buştean.

Se trezi într-un pat îngust, cu huruitul scăzut şi liniştitor al motorului undeva sub ea. Se ridică, se lovi la cap, trase o înjurătură, pipăi în jur şi încercă să fie mai atentă. Într-o lumină palidă, cenuşie, văzu alte trei paturi, toate goale şi bine netezite, unul sub al ei şi celelalte două de cealaltă parte a micii cabine. Se dădu jos şi descoperi că era în maiou şi chiloţi, iar rochia şi haina din piele de lup erau împăturite la un capăt al patului, împreună cu geanta. Alethiometrul era încă acolo.

Se îmbrăcă repede, ieşi pe uşa din capătul încăperii şi se trezi în cabina cu sobă, unde era cald. Nu era nimeni acolo. Prin fereastră văzu vălătuci de ceaţă prin care, din când în când, se întrevedeau nişte umbre întunecate, care ar fi putut fi copaci sau clădiri.

Înainte ca Lyra să poată ieşi pe punte, uşa exterioară se deschise iar Ma Costa coborî pe scară, înfăşurată într-o haină veche de stofa, pe care umezeala de afară făcuse mii de periuţe.

— Ai dormită bine? spuse ea, întinzându-se după o tigaie. Acuş stăi la o parte din drum, să-ţ' facă Ma ceva s' mănânci. Nu-mi sta aci, nu-i loc.

— Unde suntem? întrebă Lyra.

— Pă Canalu' Marii Legături. Stăi ascunsă, copilă. Nu vreau s' te văd afar', pă punte. Avem năcazur' multe, şi-i zăpăceală mare afară.

— Ce fel de necazuri?

— Nimica dă să nu-i dăm dă liman, dacă stai cuminte ş' nu t-arăţi la faţă.

Şi nu mai spuse nimic până când Lyra nu termină de mâncat. La un moment dat, barca încetini şi ceva se lovi de o margine, iar Lyra auzi strigătele furioase ale oamenilor, dar pe urmă o glumă spusă de altcineva îi făcu să râdă iar vocile se liniştiră şi barca merse mai departe.

Imediat, Tony Costa dădu uşa de perete şi intră în cabină. Ca şi mama lui, avea hainele pline de periuţe strălucitoare; îşi scutură fesul din lână peste sobă şi făcu picăturile de apă să cadă şi să sfârâie.

— Ce-i spunem, Ma?

— Întâi întreabă şi p'ormă spune.

Îşi turnă puţină cafea într-o cană de tablă şi se aşeză. Era un bărbat puternic, cu faţa întunecată, şi acum, că îl putea vedea în lumina zilei, Lyra îi distinse o grimasă tristă întipărită pe faţă.

— Bun, acuma s'ne spui ce făceai la Londra, tu Lyra. Nu credeam că te-a luat ş' pă tine Coblerii.

— Stăteam cu doamna asta, ştii…

Cu stângăcie, Lyra reuşi să pună cap la cap povestea şi o aranjă ca pe un pachet de cărţi gata de împărţit. Le spuse tot, în afară de alethiometru.

— Şi, pe urmă, în ultima seară, la petrecerea asta, am descoperit ce făceau ei de-adevăratelea. Doamna Coulter era una din Cobleri şi ea, şi voia să mă folosească pe mine ca să prindă mai mulţi copii. Şi ce fac este că…

Ma Costa ieşi afară. Tony aşteptă până când se închise uşa, apoi continuă:

— Ştim cea fac. Sau cel puţin, ceva din cea fac. Ştim că nu s'mai întorc niciodată copiii ăia. Îi ia pă copii în Nord, îi duce-ntr-un loc pustiu şi fac expărienţie pă ei.

La-nceput am zis că încearcă pă ei medicamente noi sau boli d'astea, da' atuncea nu să esplică dă ce a-nceput toată asta d'odată, aşa, acu' fo doi, trei ani. Pă urmă ne-am gândită la tătari, poate-i f-un pact săcret, d'ăla ca'n Siberia, pen' că şi tătarii vreiau să să ducă-n Nord ca ş-ăilalţii, pentru tăria dă cărbune ş' minele dă foc şi mergea zvonu' d-un războiu dă mai 'nainte să-nceapă cu Coblerii. Ş-am zisă că poate-i cumpără, ştii, Coblerii îi cumpără pă şefii tătarilor ş'le dă copii în schimb, că tătarii-i mănâncă, nu-i aşa? Îi pune la prăjit şi-i mănâncă.

— Ba nu! exclamă Lyra.

— Ba da. Ehe, s' multe dă spus. Ai auzit dă Nälkäieni?

— Nu, spuse Lyra, nici măcar la doamna Coulter. Ce sunt ăştia?

— Un fel dă fantome d'alea dă care au pân pădurile alea. Mari cam cât un copil, da' n-are cap. Merge pă pipăite noaptea şi dacă tă află că dormi afară, în pădure, tă prinde şi nu tă mai lasă, orice-ar fi. Nälkäieni, ăsta-i un cuvânt din Nord. Şi Înghite-vânt, ş' ăia-s

periculoşi. Zboară pân aer. Dai p'ste grupuri dă d'ăştia care plutesc împreună sau prinşi în fr'un rug. Imediat ce te-atinge, toată puterea să scurge din tine. Nu puoţ' să-i vezi, dăcât numa'ca un fel dă pâlpâire pân aer. Şi Ai Dă Nu Respiră…

— Ce sunt?

— Războinici ucişi pă jumătate. Să fii viu e una, şi să fii mort e alta, da' s' fii juma' omorât, asta-i cel mai rău. Nu poa' s' moară şi nici să trăiască. Rătăceaşte pă pustii pentru totdeauna. Le zice Ai Fără Răsuflare, din cauza la ce li s-a făcut.

— Şi ce li s-a făcut? întrebă Lyra cu ochii larg căscaţi.

— Tătarii din Nord le sparge coastele ş' le scoate plămânii. Nu-i nicio artă aicea. Le scoate plămânii fără să-i omoare şi plămânii nu mai merge dacă nu îi strânge cu mâna daimonii, ş' rezultatu' e că ăştia-s între răsuflare şi nerăsuflare, între viaţă şi moarte, pă jumătate omorâţi, înţălegi. Şi daimonii lor tre' s' pompeze zi şi noapte sau să piară o dată cu ei. Câteodată, am auzit, dai dă câte un regiment întreg dă Ai Fără Răsuflare pân pădure. Ş' pă urmă mai s'ăia, *panserbørnii* – ai auzit dă ei? Asta înseamnă urşi cu armură. Aştia-s ca un fel dă urşi polari, numa' că…

— Da! Am auzit de ei! Unul dintre bărbaţii de aseară spunea că unchiul meu, Lordul Asriel, e ţinut prizonier într-o fortăreaţă păzită de urşi cu armură.

— Da? Ş'ce făcea el acolo, d'a ajuns la închisoare?

— Explora. Dar felul în care omul vorbea despre el… nu cred că unchiu-i de partea Coblerilor. Cred că se bucurau că este la închisoare.

— Ehe, orş'cum, n-o să iasă d'acolo dacă-l păzeşte urşii cu armură. Aştia-s ca mercenarii, înţelegi ce vreau să spun? Îşi vândă puterea orş'cui îi plăteşte. Au mâini ca oamenii ş-a-nvăţat cum s' mânuiască şi să lucreze feru', mai ales feru' d'ăla, dă meteorit, şi fac foi şi plăci mari din fieru' ăsta, şi s-acoperă cu ele. Îi atacă pă Skraelingi dă sute dă ani. Sunt mari criminali, fără niciun pic de milă. Da' să ţin dă cuvânt. Dacă faci un târg cu un *panserbørn* poţi să te bazezi pă el.

Lyra se gândi cu groază la toate aceste orori.

— Lu' Ma nu-i place s'audă dăspre Nord, spuse Tony după câteva momente, din cauza la ce s-a-ntâmplat cu Billy. Ştim noi că l-a luat în Nord, înţelegi?

— De unde ştiţi?

— Am prins un cobler d'ăla ş' l-am făcut s' vorbească. Ş-aşa am aflată una sau două din ce fac ei p'acolo. Aia doi d'az'noapte nu era Cobleri; era prea proşti. Dacă era Cobleri, i-am fi loat vii. Înţălegi, noi, poporu' gitan, am fost loviţi mai rău dăcât toţi ăilalţi dă Coblerii ăştia ş-acuma ne-adunăm s' ne gândim la o cale dă bătaie.

Asta făceam aseară pă chei, luoam provizii, c' ne ducem la o mare adunare în Fens, adicătea, cum îi zicem noi, un Sfat. Şi ce cred io c-o

s’ facem, cred c-o s’trimitem un grup dă salvare, dupe ce-auzim ce-are dă spus feştecare gitan, după ce punem cap la cap tot ce ştim, io asta cred. Io asta aş face dac’aş fi în locu’ lu’ John Faa.

— Cine-i John Faa?

— Regele gitanilor.

— Şi chiar o să vă duceţi să-i salvaţi pe copii? Dar Roger?

— Cine-i Roger?

— Băiatul de la bucătăria Colegiului Jordan. L-a luat şi pe el, la fel ca pă Billy, cu o zi înainte ca eu să plec cu doamna Coulter. Sunt sigură că dacă m-ar lua pe mine, el ar veni să mă salveze. Dacă vă duceţi să-l salvaţi pă Billy, vreau să vin şi eu cu voi, să îl salvez pe Roger.

Şi pe unchiul Asriel, gândi ea; dar nu mai spuse.

Acum, că Lyra avea o sarcină la care să se gândească, se simţea mult mai bine. Fusese, fără îndoială, foarte bine când o ajuta pe doamna Coulter dar Pantalaimon avea dreptate: nu prea făcea mare lucru acolo, era doar un fel de animal de companie drăguţ. Pe barca gitanilor era treabă adevărată de făcut, iar Ma Costa se asigura că Lyra o şi face. Freca, mătura, curăţa cartofi şi făcea ceai, ungea rulmenţii de la elice, curăţa plasa de protecţie de deasupra elicei, spăla vase, descuia lacătele, lega barca de stâlpii de acostare şi, în câteva zile, era atât de familiarizată cu viaţa cea nouă, de parcă se născuse gitană.

Ceea ce nu observa ea era că membrii familiei Costa erau în permanenţă în alertă şi urmăreau îndeaproape orice manifestare de interes mai puternică faţă de Lyra, venită din partea celorlalţi oameni de pe apă. Chiar dacă nu îşi dădea seama de acest lucru, Lyra era importantă, iar doamna Coulter şi Comitetul de Oblaţii o căutau probabil peste tot. Şi, într-adevăr, Tony aflase de prin cârciumi că poliţia făcea raiduri prin case, ferme, şantiere de construcţii şi fabrici fără niciun fel de explicaţie, deşi circula zvonul că ce căutau era o fetiţă care dispăruse. Şi acest fapt, în sine, era foarte ciudat în situaţia în care atâţia copii dispăruseră înainte şi nu-i căutase nimeni. Atât gitanii cât şi cei de pe mal erau din ce în ce mai irascibili şi neliniştiţi.

Şi mai era încă un motiv care ţinea treaz interesul familiei Costa pentru Lyra, dar ea nu avea să afle aceasta decât cu câteva zile mai târziu.

Aşa că au hotărât să o ţină ascunsă în cabină atunci când treceau pe lângă ghereta unui paznic, sau pe lângă un debarcader sau pe oriunde puteau fi diferiţi pierde-vară care să caşte gura la ei şi să o vadă pe Lyra. Odată au trecut printr-un oraş în care poliţia percheziţiona toate bărcile de pe râu şi blocase circulaţia în ambele direcţii. Familia Costa putea face faţă acestei probleme. Sub priciul lui Ma Costa era un compartiment secret, în care Lyra a stat pitită şi înghesuită timp de două ore, în timp ce poliţiştii scotoceau fără niciun succes toate cotloanele de deasupra.

— Cum de nu m-au găsit daimonii lor? întrebă ea pe urmă, iar Ma îi arătă peretele interior al compartimentului secret: lemn de cedru, care avea un efect soporific asupra daimonilor; era adevărat că Pantalaimon îşi petrecuse tot timpul dormind fericit la capul Lyrei.

Încet, cu multe opriri şi ocolişuri, barca familiei Costa se apropie de Fens, acea sălbăticie întinsă şi niciodată complet cartografiată, de ceruri imense şi mlaştini fără sfârşit din estul Engliterei. Partea cea mai îndepărtată se îngemăna insesizabil cu golfuleţele şi ochiurile de

apă produse de flux la malul mării, în timp ce cealaltă parte a mării se pierdea şi pălea în ţinuturile îndepărtate ale Olandei; unele părţi din ţinuturile Fens fuseseră asanate de către olandezi, iar unii dintre ei se stabiliseră chiar acolo, aşa că limba pe care o vorbeau cei din Fens conţinea foarte multă olandeză. Dar alte părţi ale ţinutului nu fuseseră deloc asanate, cultivate sau locuite, iar în cele mai sălbatice regiuni, cele centrale, în regatul ţiparilor şi al păsărilor de apă, unde pâlpâiau focurile misterioase de metan şi unde călătorii neatenţi erau ispitiţi şi atraşi în capcana mlaştinilor şi noroaielor, acolo îşi găsiseră gitanii întotdeauna un loc sigur pentru a-şi ţine Sfatul.

Iar acum din mii de golfuri şi de canale şerpuinde, bărcile gitanilor se îndreptau către platoul Byan, singura bucăţică de teren care se ridica puţin deasupra întinderilor nesfârşite de mlaştini şi smârcuri. Acolo se afla o veche sală de întâlniri, din lemn, înconjurată de o aglomerare de mici aşezări permanente, cheiuri şi debarcadere şi o piaţă de ţipari. Când se convoca câte un Sfat la Byan, adică o adunare sau întâlnire a gitanilor, erau atât de multe bărci care umpleau apele, încât puteai merge la o milă distanţă, în orice direcţie, doar păşind peste punţile acestora; sau cel puţin, aşa se spunea. Gitanii erau stăpâni în Fens. Nimeni altcineva nu îndrăznea să intre, şi, atâta timp cât gitanii trăiau în pace şi făceau comerţ cinstit, autorităţile se făceau că nu observă neîncetata contrabandă şi răzbunările sângeroase ocazionale. Dacă un cadavru de gitan era adus la mal sau se prindea în plasa vreunui pescar, ei bine – era doar un gitan.

Lyra ascultă captivată poveştile despre locuitorii din ţinuturile Fens, despre marele câine fantomă Black Shuck, despre focurile de mlaştină care iau naştere din pungile de ţiţei de vrăjitoare şi începu să se gândească la ea ca o gitană get beget, chiar înainte de a ajunge în Fens. Revenise repede la limbajul de Oxford, iar acum începea să se deprindă şi cu graiul gitănesc, întregit cu cuvinte fen-olandeze. Ma Costa trebui să îi reamintească de unele lucruri.

— Tu nu eaşti gitancă, Lyra. Poaţi sî treci dreapt gitan- că, daca înveţi s' vorbeşti bine, da' noi ăştia suntem mai mult decâtă numa' limba gitanească. Avemă adâncimi şi curenţi puternici în noi, Lyra. Suntem oameni dă apă dă la un cap la altu', iară tu nu eşti, tu eşti o persoană dă foc. Cel mai mult eşti tu ca focu' dă mlaştină, ăsta-i locul pă care-l ai tu în lumea gitănească, tu ai ţiţăi dă vrăjitoare în suflet. Înşelătoare, asta eşti, fato.

Lyra se simţea rănită.

— Da' n-am înşelat niciodată pe nimeni! Întreabă…

Nu avea pe cine să întrebe, bineînţeles, iar Ma Costa râse, dar cu bunătate.

— Nu vezi că io îţi fac aicea un compliment, mă gâsculiţă ce eaşti? spuse ea, iar Lyra se împăcă deşi nu înţelegea.

Când ajunseră la Byanplats era seară, iar soarele apunea într-o pată sângerie pe cer. Insula joasă şi Zaal-ul (locul în care avea să se ţină Sfatul) se reliefau întunecate pe fondul de lumină, ca şi pâlcul de clădiri din jur; dâre de fum se încolăceau în aerul încremenit, iar dinspre bărcile care întunecau zarea venea miros de peşte prăjit, frunză de fumat şi tărie de ienupăr.

Traseră barca chiar lângă Zaal, legând-o de un ponton despre care Tony spunea că fusese folosit de familia lui de generaţii întregi. Imediat, Ma Costa puse tigaia pe foc să sfârâie cu nişte ţipari graşi şi ceaunul pentru terci de cartofi. Tony şi Kerim îşi unseră părul cu ulei, îşi puseră cele mai bune jachete din piele cu bandanele albastre la gât, îşi încărcară degetele cu inele de argint şi plecară să salute nişte prieteni mai vechi din bărcile învecinate şi să bea un pahar sau două pe la cel mai apropiat bar. Când se întoarseră aveau veşti importante.

— Am ajuns la ţanc. Sfatu-i chiar în seara asta. Şi zice pân oraş că – ce crezi – zice că copilu' d-a dispărut e pă o barcă dă gitani şi c-o s-apară-n seara asta la Sfat!

Râse tare şi ciufuli părul Lyrei. De când intraseră în Fens fusese din ce în ce mai bine dispus, ca şi cum întunecarea sălbatică pe care o exprimase faţa lui până atunci era doar o mască. Lyra simţi cum îi creşte starea de tensiune şi agitaţie în timp ce mânca şi spăla vasele, înainte de a se pieptăna, de a-şi pune alethiometrul în buzunarul hainei din piele de lup şi de a sări pe mal pentru a se îndrepta, împreună cu toate celelalte familii, spre Zaal.

Crezuse că Tony glumea. Curând află însă că nu era aşa; sau poate ea arăta mult mai puţin a copil gitan decât îşi închipuise, pentru că foarte multă lume se uita la ea fix, iar copiii arătau cu degetul, şi, până să ajungă la porţile Zaalului, înaintau singuri pe un culoar creat de mulţimea care stătea de o parte şi de alta, făcându-le loc şi urmărindu-le fiecare mişcare.

Şi atunci Lyra începu să se simtă cu adevărat neliniştită. Stătea lipită de Ma Costa, iar Pantalaimon îşi luă cea mai mare formă pe care o putea, de panteră, ca să o încurajeze. Ma Costa călca hotărât, ca şi cum nimic în lume n-ar fi putut să îi oprească pasul sau să o facă să meargă mai repede, iar Tony şi Kerim mergeau în stânga şi în dreapta ei, mândri ca nişte prinţi.

Sala era iluminată cu lămpi de naftalină destul de puternice, care străluceau pe feţele şi trupurile celor din public dar lăsau grinzile înalte în întuneric. Cei care intrau trebuiau să se lupte ca să ocupe un loc pe podea, fiindcă băncile erau deja pline; familiile se înghesuiau ca să facă loc, copiii stăteau în poala mamelor iar daimonii se încolăceau pe picior sau stăteau atârnaţi de pereţii din scândură goală.

În faţă era un podium pe care erau aşezate opt scaune din lemn. În timp ce Lyra împreună cu familia Costa îşi căutau un loc în picioare,

lipiţi de peretele holului (nu mai rămăsese niciun loc în care să se aşeze), opt bărbaţi îşi făcură apariţia din umbră din spatele podiumului şi se opriră în faţa scaunelor. Un murmur de emoţie străbătu mulţimea; se făcea linişte şi ultimii veniţi încercau să-şi găsească loc pe băncile cele mai apropiate. În sfârşit, se aşternu liniştea şi şapte dintre bărbaţii din faţă se aşezară pe scaune.

Cel care rămase în picioare avea în jur de şaptezeci de ani, dar era înalt, bine făcut şi puternic. Purta o haină simplă, din pânză groasă şi cămaşă cu carouri, ca mulţi bărbaţi gitani; nu avea nimic care să îl scoată în evidenţă în afară de aerul de putere şi autoritate. Lyra recunoscu imediat acel aer: şi unchiul ei Asriel îl avea, ca şi Stăpânul Colegiului Jordan. Daimonul lui era o cioară, exact ca şi corbul Stăpânului.

— Ăla e John Faa, lordu' gitanilor din Apus, şopti Tony.

John Faa începu să vorbească; avea o voce adâncă şi molcomă.

— Gitani! Bine-aţ' venită la Sfat. Am venită s-auzim ş-am venită să hotărâm. Toţi ştiţi dă ce. Sunt aiciea multe familii care-a pierdut câte un copil. Unele a pierdut chiar doi. Cineva îi ia. Ş' ca dovadă, sunt luaţ şi copii dă oreşeni, n-avem nimica dă-mpărţită cu ei pă tema asta.

— Acuma, s-a tot vorbită d-un copil ş-o recompensă. Uite carea-i adăvăru', ca-s să termine cu toate bârfele. Numele copilului-i Lyra Belacqua şi-i căutată dă poliţia oreşenilor. E o recompensă dă o mie de suverani pentru cine le-o dă pă fetiţă. E fetiţă dă oreşean şi-i în grija noastră ş-aşa o să rămâie. Ala care-i tentat dă mia aia dă suverani, ar face bine să-şi găsească un loc car' să nu fie nici pă uscat nici pă apă. Noi n-o s-o predăm.

Lyra simţi cum se înroşeşte de la rădăcina firelor de păr până la tălpile picioarelor; Pantalaimon se făcu molie maro ca să se ascundă. Toţi ochii erau îndreptaţi asupra lor, iar ea putu doar să se uite în sus la Ma Costa pentru a primi o încurajare.

Dar John Faa reluă:

— Orş'ce-ar fi, noi nu ne schimbăm pă noi. Trebă s-acţionăm dacă vrem s' schimbăm faptile. Iată, vă spun un alt fapt: Coblerii, hoţ-ăştia dă copii, îşi ia prizonierii într-un oraş dăparte din Nord, în ţinutu' întunericului. Nu ştiu cea face cu ei acolo. Unii spun că-i omoară, alţii că altceava. Nu ştim.

— Ce ştim e c-o face cu ajutoru' poliţiei oreşenilor ş' preoţilor. Toate puterile dă pă uscat îi ajută. Să nu uitaţi asta. Toţi ştie ce să-ntâmplă şi o să-i ajute de câte ori poate.

— Aşa că ce propun io aiciea, nu-i lucru uşor. Ş' am nevoie dă acordu' ş' sprijinu' vostru. Propun s' trimitem un grup dă luptători în Nord dupe copiii ăia, să-i aducă teferi napoi. Propun să punem la bătaie auru' pă care-l avăm păntru treaba asta, să toată priceperea ş' tot curaju' dă le putem aduna. Da, Raymond van Gerrit?

Un bărbat din public ridicase mâna, iar John Faa se aşeză pentru a-l lăsa să vorbească.

— Iertare, Lord Faa. Acolo-i copii dă oreşeni ca şi dă gitani, care-i ţânuţî acol'şea. Zici că trebă să-i salvăm ş' p'ăia?

John Fa se ridică să răspundă.

— Raymond, adicătea tu spui că tre' s' luptăm s' ne croim drum pân toate pericolele pân' s-ajungem la o mână dă copii speriaţi ş-atuncea să le spunem la unii că poa' s' vină cu noi acasă ş'la alţii că tre' să rămână acolo? Nu, nu, tu eaşti mai bun decât atâta. Ei bine, am acordu' vostru, preteni?

Întrebarea i-a luat prin surprindere, aşa că a urmat un moment de ezitare, dar apoi strigătele scoase din toată inima umplură sala, iar mâinile erau ridicate şi împreunate în aer, pumnii strânşi şi vocile ridicate într-o larmă generală. Grinzile Zaalului se zguduiră şi din semiîntunericul în care plutea acoperişul câteva păsări speriate trezite din somn începură să zboare bezmetice prin sală stârnind un nor de praf care se lăsa uşor peste mulţime.

John Faa lăsă larma să continue pentru un moment şi apoi ridică mâna pentru a face linişte din nou.

— O s-avem năvoie dă ceva timp ca s' ne organizăm. Vreau ca toţi capii dă familie să perceapă o taxă ş' s-o-ncaseze. O să ne-ntâlnim aicea din nou peste trei zile. Până atunciea o s' vorbesc cu copilu' dăspre care v-am pomenită mai dăvreme, ş' cu Farder Coram, ş-o s' facem un plan pă care să vi-l spunem când ne-ntâlnim. Noapte bună la toţi.

Prezenţa lui masivă, simplă şi greoaie era îndeajuns pentru a-i calma. Pe măsură ce publicul începu să se scurgă prin uşile masive în noaptea rece spre bărcile care îi aşteptau sau spre barurile deja aglomerate ale micii aşezări, Lyra îi şopti lui Ma Costa:

— Cine sunt ceilalţi de pe podium?

— Capii la şăse familii, ş-ălalaltu-i Farder Coram.

Era uşor să îţi dai seama la ce se referea când a pomenit de celălalt, pentru că el era cel mai bătrân de acolo. Mergea în cârjă şi tot timpul cât stătuse în spatele lui John Faa tremurase de parcă avea friguri.

— Vino, spuse Tony. Ai face bine s' te duci să-l saluţi pă John Faa. S'-i zici Lord Faa. Nu-ş' ce-o s' te-ntrebe, da' ai grije, să spui numa' adăvăru'.

Pantalaimon era vrabie şi stătea curios pe umărul Lyrei, cu gheruţele înfipte adânc în haina din piele de lup, în timp ce Lyra mergea după Tony prin mulţime, ajungând în cele din urmă la podium.

Tony o ridică. Ştiind că toţi care rămăseseră în sală o urmăreau cu atenţie şi conştientă de mia de suverani pe care o valora dintr-o dată, Lyra roşi şi ezită. Pantalaimon se repezi la pieptul ei şi deveni pisică

sălbatică, se aşeză în braţele ei şi sâsâi uşor uitându-se împrejur.

Lyra simţi cum o împinge cineva şi păşi spre John Faa. Era aspru, serios, masiv şi fără expresie, mai mult ca un stâlp de piatră decât ca un om, dar se opri şi întinse mâna. Când Lyra îşi puse mâna în mâna lui, aceasta aproape că dispăru.

— Bine ai venită, Lyra, spuse el.

De aproape, Lyra îi auzi vocea bubuind ca pământul însuşi. Ar fi avut foarte mari emoţii dacă n-ar fi fost Pantalaimon şi faptul că expresia îngheţată a lui John Faa se mai încălzise un pic. O trata cu foarte multă blândeţe.

— Mulţumesc, Lord Faa, spuse ea.

— Acuma, vino-n camera dă discuţii ş-o s' vorbim, spuse John Faa. Ţi-au dat bine s' mănânci, la Costa?

— O, da. Am mâncat ţipari la cină.

— Ţipari adăvăraţi, dă Fen, presupun.

Camera de tratative era un loc confortabil, cu un foc puternic şi dulapuri pline cu argintărie şi porţelanuri şi o masă mare înnegrită de vreme, la care erau trase douăsprezece scaune. Ceilalţi bărbaţi care fuseseră pe podium plecaseră, dar bătrânul care tremura era încă împreună cu ei. John Faa îl ajută să se aşeze pe un scaun de la masă.

— Acuma, tu stai aici'şea, în dreapta mea, îi spuse John Faa Lyrei, iar el se aşeză în capul mesei. Lyra stătea faţă în faţă cu Farder Coram. Era puţin înspăimântată de faţa lui ca un craniu şi de tremuratul lui neîncetat. Daimonul lui era o pisică frumoasă, de culoare ruginie, mare, care păşi uşor peste masă, cu coada arcuită şi-l inspectă elegant pe Pantalaimon printr-o uşoară atingere a nasului, după care se cuibări în braţele lui Farder Coram, cu ochii pe jumătate închişi şi torcând încet.

O femeie, pe care Lyra nu o observase până atunci, ieşi din umbră aducând o tavă cu pahare pe care o aşeză lângă John Faa, după care făcu o plecăciune şi ieşi. John Faa îşi turnă nişte tărie de ienupăr dintr-o ploscă de piatră pentru el şi pentru Farder Coram şi vin pentru Lyra.

— Aşa, dăci, spuse John Faa, ai fugită, Lyra.

— Da.

— Şi cine era doamna dă care-ai fugit?

— Se numea doamna Coulter. Şi credeam că e drăguţă, dar am descoperit că ea era una dintre Cobleri. Şi am auzit pe cineva care spunea ce sunt Coblerii, că se numesc Comitetul de Oblaţii şi că ea îl conducea, fusese ideea ei. Şi făceau cu toţii un plan, habar n-am ce era, doar că voia să mă facă să îi ajut, să le-aduc copii. Dar n-au ştiut niciodată…

— N-au ştiut ce?

— Păi, mai întâi n-au ştiut că eu cunoşteam nişte copii care fusese

luaţi. Prietenul meu Roger, băiatul de la Bucătăria Colegiului Jordan, şi Billy Costa, şi o fată de la Piaţa Acoperită din Oxford. Şi încă ceva… Unchiu' meu, da, Lordul Asriel. I-am auzit vorbind despre călătoria lui în Nord, şi nu cred că are nimic de-a face cu Coblerii. Fiindcă i-am spionat pe Stăpânul şi pe învăţaţii de la Jordan, da, m-am ascuns în dulap în Camera de Odihnă, unde n-are voie să intre nimeni în afară de ei, şi l-am auzit cum le spunea câte toate despre expediţia în Nord, şi despre Praful pe care l-a văzut, şi a adus înapoi capul lui Stanislaus Grumman, ăla în care tătarii făcuse o gaură-n el. Ş-acuma Coblerii-l ţin închis undeva. Îl păzesc urşii cu armură. Şi eu vreau să îl salvez.

Era întărâtată şi hotărâtă, aşa cum stătea acolo, un ghem de fată iţită pe spătarul înalt, din lemn sculptat al scaunului. Cei doi bătrâni nu se putură abţine să nu zâmbească, dar, pe când zâmbetul lui Farder Coram era o expresie ezitantă, plină şi complicată, ce îi tremura pe faţă ca o rază de lumină alergând după umbre într-o zi vântoasă de Martie, zâmbetul lui John Faa era calm, cald, simplu şi blând.

— Mai bine ne spui ce ai auzită că spunea unchi' tu în sear-aia, spuse John Faa. S' nu treci nimica cu vederea, ai grije. Spune-ne tot.

Lyra aşa făcu, mai rar însă decât le spusese celor din familia Costa, dar şi cu mai mare sinceritate. Îi era teamă de John Faa, şi lucrul de care îi era teamă cel mai rău era blândeţea lui. Când termină, Farder Coram vorbi pentru prima dată. Vocea lui era plină şi muzicală, cu tot atât de multe tonuri în ea ca şi culoarea blăniţei daimonului său.

— Praful ăsta, spuse el, l-au mai numit vreodată şi altfel, Lyra?

— Nu, numai Praf. Doamna Coulter mi-a spus ce este: particule elementare, dar asta e tot ce-a spus, numai aşa i-a spus.

— Şi ei cred că dacă fac un anumit lucru copiilor pot afla mai multe despre el?

— Da. Dar nu ştiu ce. Decât că unchiu' meu… Mai e ceva ce am uitat să vă spun. Când le arăta diapozitivele, a mai fost unul. Era Vâjâiala…

— Eara ce? întrebă John Faa.

— Aurora, zise Farder Coram. Aşa e, Lyra?

— Da, asta e. Şi în luminile Vâjâielii, era ca un fel de oraş. Cu turnuri şi biserici şi cupole şi toate astea. Era niţel cam ca Oxfordu', aşa am crezut eu, oricum. Şi unchiu' Asriel, el era interesat mai mult de asta, cred, da' pe Stâpân şi pe ceilalţi învăţaţi îi interesa mai mult Praful, ca pe doamna Coulter şi pe Lordul Boreal şi toţi oamenii ăia.

— Înţeleg, zise Farder Coram. Asta este un lucru foarte interesant.

— Acuma, Lyra, spuse John Faa, o să-ţi spun ceava. Farder Coram, aicea, e un om înţălept. El e clarvăzător. El poa' să vadă. Ş'-a urmărită tot ce-a fostă cu Prafu', Coblerii şi Lordu' Asriel şi toate alilalte şi te-a urmărită şi pă *tine,* Lyra. Dă fiecare dată când familia Costa să ducea la Oxford, sau încă fo şase familii, să-ntorcea cu câte-o ştire. Dăspre

tine, copilă. Ştiai?

Lyra scutură din cap. Începea să-i fie frică. Pantalaimon gemea, prea încet însă ca cineva să-l audă, dar ea îl simţi în vârful degetelor pe care le avea adânc cufundate în blana lui.

— Oho, da, da, spuse John Faa, tot ce făceai ajungea acieşea la Farder Coram.

Lyra nu mai putu să reziste.

— N-am *stricat-o,* jur! Zău! A fost doar niţel nămol! Şi nici n-am apucat să ajungem prea departe.

— Dăspre ce vorbeaşti, copilă? zise John Faa.

Farder Coram râse. În momentul în care începu să râdă tremuratul i se opri şi faţa îi deveni luminoasă şi tânără.

Dar Lyra nu râdea. Cu buze tremurânde, spuse:

— Şi chiar dacă am fi găsit cepul, nu l-am fi scos niciodată! A fost doar o glumă. N-am fi scufundat-o niciodată, zău, jur!

Apoi John Faa începu să râdă şi el. Trânti o palmă pe masă atât de tare încât paharele zornăiră; umerii lui masivi se cutremurau şi trebui să îşi şteargă lacrimile din ochi. Lyra nu mai văzuse aşa ceva – în viaţa ei nu auzise un aşa tunet şi un aşa cutremur; era ca un munte care râdea.

— Ohoho, ohoho, da, da, zise el, după ce se mai potoli puţin, am aflată şi d' asta, pacoste mică! Ş' nu cred că d' atuncea familia Costa a mai călcată pă fr'undeva făr' să i s-aducă aminte dă asta! Bă, Tony bă, să laşi, bă, pă cineva dă pază pă barcă, bă Costa, că p'aicea umblă neşte fetiţe rele dă tot, râdea lumea. Hăhă, povestea asta a făcut ocolu'-n Fens, copilă. Da' n-o s' te pedăpsim pentru asta. Nu, nu! Liniştăşte-te.

Se uită la Farder Coram, şi cei doi bătrâni se puseră pe râs din nou, dar de data aceasta mai potolit. Iar Lyra se simţi mulţumită şi în siguranţă.

Până la urmă, John Faa dădu din cap şi deveni din nou serios.

— Ce sponeam io, Lyra, e că noi ştim totu' dăspre tine, dă când earai mică. Dă când te-ai născută. Trebă să ştii şi tu ce ştim noi. Nu pot să ghicească ce ţ'a spus la Colegiu Jordan dăspre originili tăle, da' nici ei nu ştie adăvăru' tot'. Ţi-a zis fr'odată cine-s părinţii tăi?

Acum Lyra era complet năucită.

— Da, spuse ea. Mi-au spus că eram – au spus că ei – au spus că Lordul Asriel m-a dat în grijă acolo pentru că mama şi tatăl meu au murit într-un accident aviatic. Asta mi-au spus.

— A, da? Ai bine, copilă, acuma o să-ţ' spunî o poveaste, o poveaste adăvărată. Io ştiu că-i adăvărată că me-a spus-o o gitancă, şi toate gitancile îi zâce numa' adăvăru lu'John Faa şi Farder Coram. Aşa că uite care-i adăvăru' dăspre tine, Lyra. Tată-tu n-a murit în niciun fel dă accidănt aviatic, pen'că tată tău este Lordu' Asriel.

Lyra rămase stană de piatră; stătea cu gura căscată pironită în scaun.

— Uite cum s-a-ntâmplată, continuă John Faa. Când eara tânăr, Lordu' Asriel s-a dusă-ntr-o expăditie dă explorare-n Nord, ş' s-a-ntors c-o mare avere. Ş' eara un om cu mare personalitate, iute la mânie da' ş' plin dă pasiune. Iară mama ta eara ş' ea o fameie plină dă pasiune. Nu eara dă viţ-aşa nobilă ca el, da' eara o fămeie dăşteaptă. Eara chiar învăţată, ş-ăia d' a văzut-o zâc că era foarte frumoasă. Ea şi cu tată-tău s-a-ndrăgostit unu' dă altu imediat ce s-a văzut. Năcazu' eara că mamă-ta eara dăja măritată. Să măritase cu un politician. Eara membru la partidu' Regelui, şi unu' dântre cei mai apropiaţi consilieri la Răgele. Un om cu mare carieră. Acuma, când mama ta a descoperită că eara grea cu copil, s-a temută să-i spuie lu' soţu' ei că nu era al lui copilu'. Şi când s-a născută – adicătelea tu, copilă – era limpăde ca lumina soarilui, după cum arătai, că nu prea voiseşi ca s' sămeni cu domnu' politician, ci numa' cu tată-tău adevărat, iară ea s-a gândită că eara mai bine să te-ascunză, şi să dea zvonu' c-ai murit. Aşa că te-a dusă în Oxfordshire, unde taică-tu avea neşte propriătăţi, ş-ai fost dată-n grijă la o fameie gitancă, care să tă crească. Da' cineva i-a şoptită lu' soţu' ei ce să-ntâmplase, iar el a venit cât a putut dă repede, a întors pe dos coliba în care stătuse gitanca, numai că ea fugise la conac, iară soţu' s-a dusă dupe ea, într-o ferbinţeală criminală. Tată-tău era la vânătoare da' i-a trimis solie să vină repede ş'a sosită pă cal chiar în momentu-n care soţu' lu mama ta eara la picioarele scării mari. Încă un moment în plus ş'ar fi forţată uşa dulapului în care stetea ascunsă gitanca împreună cu tine, da' Lordul Asriel a venit şi l-a provocat la duel şi s-au bătut chiar acolo, iar Lordul Asriel l-a omorâtă. Femeia gitancă a văzută şi a auzită totu', Lyra, şi aşa s' face că noi ştim acuma. Dup'aia a urmată un mare proces. Tată-tău nu-i omu' care s' nu reconoască sau s-ascunză adăvărul, şi i-a lăsat pă judecători c-o problemă. Omorâse, adăvărat, făcuse vărsare dă sânge, da'-ş apăra casa ş' copilu' dă un duşman. Pă dă altă parte, legea părmite oriş'cărui om să-şi răzbune soţia de-i atacată, iară avocaţii mortului a argumentată că exact asta făceau.

Căzu' a durat săptămâni întregi ş' s-a scris volume ş' volume dă pledoarii ş' depozâţii. Până la urmă judăcătorii l-a pedepsit pă Lordu' Asriel luându-i toată averea şi'toate pământurili, aşa că el a ajunsă sărac; ş' fusese mai bogat dăcât un răge.

Cât dăspre mama ta, ea nu voia s-aibe nimic d-a face cu asta, ş' nici cu tine. Ş-a-ntors spatăle. Doica gitancă mi-a spusă că dă multe ori i-erea frică dă cum o să te tratăze mama ta, fiindcă eara o fămeie mândră şi rea. Ş-atâta dăspre ea.

Ş' p-ormă mai earai tu, Lyra. Dacă treaba-ar fi ieşită altfăl, ai fi putută să fii crescută pântre gitani, fiindcă fămeia a cerut în genunche

la curte ca s'te lase la ea; da' noi, gitanii, n-avem aotoritate în faţa la oamenii dă la Curte. Curtea a hotărâtă că trebă să tă ducă la o Mănăstire, ş' aşa a şi fostă, te-a dusă la Surorile Supunerii, la Watlington. Tu nu-ţ' aduci aminte.

Da' Lordu' Asriel nu potea să sufăre una ca asta. Avea o ură pă mănăstiri ş' pă călugări şi călugăriţe, ş' fiind om cu greutate, într-o zi a vănit călare la mănăstire ş' te-a loat d'acolo, nu ca s' te crească el singur, nici să te dea la gitani, ci te-a dusă la Colegiu' Jordan, înfruntândă pă legiuitori.

Ş' legiutorii a lăsată să fie-aşa. Lordu' Asriel s-a întors la explorărâle lui, iară tu ai crescută la Colegiu' Jordan. Singuru' lucru pă care l-a spusă tată-tău, singura condâţie pă care-a pus-o, a fostă ca mamă-ta să nu fie lăsată s'te vadă. Dacă încearca frodată să facă asta, trebea împiedecată ş' el să fie înştâinţat, pen'că acu' toată foria din firea lui să răvărsase împotriva ei. Stăpânu' a promisă solemn c-aşa o să facă; ş' timpu'-a trecut.

Şi p'ormă a venită toată agetaţia asta cu Prafu'. Şi păste tot în ţară, păste tot în lume, înţălepţii a-ncepută să să-ngrijoräze. Nu erea treaba noastră, a gitanilor, până când n-a-ncepută să despară ş'copiii noştri. Atuncea am dăvenit ş'noi intărăsaţi. Da' noi avem rălaţii în tot felu' dă locuri, dă nici nu-ţi trăce pân cap, chiar ş'la Colegiu' Jordan. Tu nu ştii, da' ceneva a vegheată asupra ta ş' ne-a spusă totu' ce să-ntâmpla cu tine, dă când ai pusă prima uoară picioru' acolo. Că noi avem un intăres spăcial cu tine, iară gitanea la care ai stată nu s-a oprit neciodată să-şi facă griji păntru tine.

— Cine veghea asupra mea? întrebă Lyra. Simţea că e nemaipomenit de importantă şi era ciudat că toate faptele ei erau obiectul atenţiei într-un loc atât de îndepărtat.

— Eara un sărvitor dă la Bucătărie. Eara Bernie Johansen, patisărul. E pă jumătate gitan; tu n-ai ştiut asta, io-s sigur.

Bernie era un om blând şi solitar, unul dintre puţinii oameni al căror daimon era de acelaşi sex ca şi el. La Bernie ţipase ea disperată, atunci când fusese luat Roger. Şi Bernie le spusese gitanilor totul, se minuna ea acum.

— Dăci, orş'cum, continuă John Faa, am auzită c-ai plecată dă la Colegiu' Jordan ş' cum s-a-ntâmplată în momentu'-n care Lordu' Asriel eara ţinut prizoner ş' nu putea ca s' îi împedice. Ş' ne-am amintită ce-i spusăse Stăpânului că nu trebea s' facă neciodată, ş' ne-am adusă aminte că omu' cu care să măritase mama ta, politicianu' pă care l-a omorâtă Lordu' Asriel, să numea Edward Coulter.

— Doamna Coulter? bâigui Lyra stupefiată. *Ea* e mama mea?

— Da, ea e. Ş' dacă tată-tău ar fi fostă liber, ea n-ar fi avută neceodată coraju' să-l înfrunte, iară tu ai fi ş-acuma tot la Colegiu' Jordan, fără să ştii nămica. Dară ce-a făcută Stăpânu', dă ce te-a lăsată

să pleci, ăsta-i greu dă'nţelăs, e un meşter pă care nu pot ca să-l explic. Avea sarcina ca să aibe grijă dă tine. Tot ce puot io să ghecesc e că ea are o oareşce putere asupra lui.

Lyra înţelegea acum purtarea ciudată a Stăpânului din dimineaţa în care plecase de la Oxford.

— Dar n-a vrut să… spuse ea, încercând să-şi amintească exact. El… eu a trebuit să mă duc mai întâi să mă-ntâlnesc cu el dimineaţa, devreme de tot, şi nu trebuia să-i spun doamnei Coulter. Era ca şi cum voia să mă protejeze de doamna Coulter… Lyra se opri şi se uită îngrijorată la cei doi bărbaţi mai tineri şi apoi decise să le spună tot adevărul despre Camera de Odihnă.

— Şi mai era ceva, ştiţi. În seara aia când m-am ascuns în Camera de Odihnă l-am văzut pe Stăpân încercând să-l otrăvească pe Lordul Asriel. L-am văzut cum a pus o pudră în vin şi i-am spus lui unchiu iar el a răsturnat decantorul de pe masă şi l-a vărsat. Aşa că eu i-am salvat viaţa. N-am înţeles niciodată cum de Stăpânul voia să-l otrăvească, pentru că Stăpânul era întotdeauna atât de blând. Şi pe urmă, în dimineaţa în care trebuia să plec m-a chemat la el în birou devreme de tot, şi a trebuit să mă duc în secret, să nu mă vadă nimeni de tot, şi mi-a spus… Lyra îşi scotoci mintea încercând să-şi amintească exact cuvintele pe care i le spusese Stăpânul. Fără niciun rezultat; scutură din cap.

— Singurul lucru pe care l-am putut înţelege este că mi-a dat ceva, şi trebuia să-l ţin secret de ea, de doamna Coulter. Cred că nu se-ntâmplă nimic dacă v-arăt…

Băgă mâna în buzunarul hainei şi scoase pachetul învelit în catifea. Îl puse pe masă şi simţi curiozitatea masivă şi simplă a lui John Faa şi inteligenţa ascuţită a lui Farder Coram, ambele îndreptate asupra obiectului, ca raza unui reflector uriaş.

După ce a dezvelit alethiometrul, Farder Coram a fost cel care a vorbit primul:

— Nu credeam că o să mai dau vreodată cu ochii de aşa ceva. Este un instrument de interpretat simboluri. Ţi-a spus Stăpânul ceva despre el, copilă?

— Nu, doar că trebuie să-mi dau seama eu singură cum trebuie să-l citesc. Şi i-a zis alethiometru.

— Ce-nsamnă asta?, întrebă John Faa întorcându-se spre tovarăşul său.

— E un cuvânt grecesc: cred că vine de la *aletheia*, care înseamnă adevăr. E o măsură a adevărului. Ai reuşit să descoperi cum să îl foloseşti? întrebă el.

— Nu. Tot ce pot e să fac limbile asta trei scurte s-arate imagini diferite, dar nimic, însă, cu acul. Se duce în toate părţile. În afară de unele dăţi, ştii, unele dăţi, când mă concentrez, ştii, pot să fac acu-ăsta

lung să se ducă într-o parte sau în alta doar gândindu-mă la asta.

— Cea face ăsta, Farder Coram? întrebă John Faa. Ş' cum îl ceteşti?

— Toate imaginile de pe margine, spuse Farder Coram, înclinând alethiometrul delicat înspre privirea opacă şi puternică a lui John Faa, sunt simboluri şi fiecare reprezintă o serie întreagă de lucruri. Uite, ancora asta, de exemplu. Primul înţeles este speranţa, pentru că speranţa te ţine legat de ceva, ca o ancoră, ca să nu te dai bătut. Al doilea înţeles este stabilitatea. Al treilea înţeles este de obstacol, piedică sau prevenire. Al patrulea este marea. Şi aşa mai departe, până la zece, doisprezece, poate o serie infinită de înţelesuri.

— Ş' le ştii pă toate?

— Le ştiu pe unele, dar ca să îl poţi citi cu adevărat, îţi trebuie cartea. Am văzut cartea şi ştiu unde este, dar nu o am.

— Bine, întoarce-te la ce sponeai, spuse John Faa. Zi cum puoţi să ceteşti aşa.

— Ai trei limbi pe care le poţi controla, explică Farder Coram şi le poţi folosi să pui o întrebare. Indicând trei simboluri, poţi să întrebi orice-ţi poţi imagina, pentru că sunt foarte multe niveluri de înţeles pentru fiecare. După ce ai formulat întrebarea, acul se mişcă şi arată anumite simboluri care-ţi dau răspunsul.

— Da' cum ştie iei la ce înţălesuri te gândeaşti tu când puoi întrăbarea? spuse John Faa.

— Aa, nu ştie singur. Merge numai dacă cel care întreabă ţine în minte toate înţelesurile o dată. Mai întâi trebuie să ştii toate înţelesurile şi astea-s mai mult de o mie. Pe urmă tre' să poţi să le ţii în minte fără să te agiţi sau să te grăbeşti să primeşti un răspuns şi doar să te uiţi la ac în timp ce se mişcă. După ce şi-a terminat cursul, îţi dai seama care e răspunsul. Io ştiu cum merge că am văzut cândva cum îl folosea un înţelept din Uppsala, ş'atunci a fost singura dată când am dat cu ochii de un instrument ca ăsta. Ştii cât de rare sunt?

— Stăpânul mi-a spus doar şase în toată lumea, spuse Lyra.

— Oricare ar fi număru', da' tre' să fie mic.

— Ş' l-ai ţinut săcret dă doamna Coulter, aşa cum ţi-a spusă Stăpânul? întrebă John Faa.

— Da, dar daimonul ei obişnuia să intre la mine în cameră. Şi sunt sigură că l-a găsit.

— Aha, da. Vez' tu, Lyra, io nu'ş dacă noi o să'nţelăgem vrodată întregu' adevăr, da' uite cum văd io problema, după câte pot să-mi dau seama. Stăpânu' a premit însărcinare dă la Lordu' Asriel s' aibă grije de tine ş' s'te ţină dăparte dă mamă-ta. Ş'asta a şi făcută, timp de zăce ani ş' mai bine. Dup'-aia, prietănii doamnii Coulter din Beserică a ajutat-o să-nfiinţeze Comitetu' ăsta dă Oblaţii, din ce motiv nu ştim, şi uit'-o d'odată, aşa, la fel dă putărnică în ale ei ca şi Lordu' Asriel în lumea lui. Părânţii tăi, două mari puteri ale lumii, iară Stăpânu'

Colegiului Jordan ţânându-te în echelibru între iei.

Acuma, Stăpânu' avea o mie dă treburi dă care trebuea să să ocupe. Prima grije eara Colegiu' şi învăţătura d'acolo. Aşa că dacă vede fro amenenţare la adresa asta, trebe să facă ceava. Iar în ultimu' timp Beserica, să ştii, Lyra, a devenită din ce în ce mai aotoritară. Acuma tre' să fie consilii păntru una, consilii păntru aielaltă; să vorbeaşte că ar vrea să reînfiinţăze Instituţia Inchiziţâei, Doamne fereaşte! Iară Stăpânu' trebă să păşească cu mare băgare dă seamă pântre toate puterile-astea. El trebă să menţină Colegiu' Jordan dă partea dreaptă a Besercii, dacă nu, Colegiu' va peri dă tot.

Ş'o altă grije a Stăpânului eaşti tu, copilă. Bernie Johansen ne-a spusă mereu clar lucru-ăsta. Stăpânu' Colegiului Jordan ş' ceiălalţi învăţaţi te iubea ca pă propriul lor copil. Ar fi făcută orice ca să te ştie-n siguranţă, nu numai pen' că-i promiseseră lu' Lordu' Asriel, ci aşa, doar dă dragu' tău. Aşa că dacă Stăpânu' te-a trădat la doamna Coulter, după ce-i promesese Iu' Lordu' Asriel că n-o s-o facă, trebă să fi crezut că, în ciuda tuturor aparenţălor, eaşti mai în sigoranţă cu ea dăcât la Colegiu' Jordan. Şi când a vrută să îl otrăvească pă Lordu' Asriel, trebă să fi crezută că ce făcea Lordu' Asriel îi punea pă toţi d'acolo în pericol, sau poate chiar pă noi, pă toţi, şi lumea întreagă. Îl văd pă Stăpân ca un om care trebă să facă neşte alegeri grăle; orice hotărâre-ar loa, mulţi or avea dă suferit, da' dacă ia hotărârea-aia dreaptă, atuncea va face un rău mai mic decât dacă ar loa-o p-aielaltă. Dumnăzeu să mă ferească să am frodată nevoie să iau dăcizii dă felu' ăsta.

Ş'atuncea, când a ajuns la momentu' în care trebea să te lase să pleci, ţi-a dată cititoru' dă simboluri şi te-a pusă să juri că îl păstrezi în sigoranţă. Mă întreb ce o fi avută în minte când ţi l-a dat; că tu nici măcar nu puteai să îl ceteşti, nu mă prinz la ce s-o fi gândită.

— A spus că Unchiul Asriel a prezentat alethiometrul în faţa Colegiului, cu ani în urmă, spuse Lyra, chinuindu-se să-şi amintească exact. Ar fi vrut să mai spună ceva, dar atunci a bătut cineva la uşă şi a trebuit să se oprească. Iar eu am crezut că poate voia să-l ţin secret şi de Lordul Asriel.

— Sau poate chiar invărs, spuse John Faa.

— Ce vreai să spui John? întrebă Farder Coram.

— Poate că avea de gândă să-i ceară Lyrei să i-l dea înapoi Lordului Asriel, ca un fel dă recompensă pentru c-a-ncercat să-l otrăvească. Poate credea că pericolu' din partea lu Lordu' Asriel trecuse. Sau că Lordul Asriel ar putea să citească cu înţelăpciune din ce spune instromentul şi astfel să să oprească din ceea ce face. Dacă Lordu' Asriel e acuma ţânut prizoner, instrumentu' l-ar putea ajuta ca să scape. Aşa, Lyra, păi mai bine ei cititoru' dă simboluri ş-ai grije dă el, acuma n-am nicio teamă să-l las pă mâna ta. Da' s-ar potea să vie un

timp în care noi s-avem năvoie să-l cetim, şi cred că atuncea o să ţi-l cerem.

Împături catifeaua peste el şi îl împinse înapoi pe masă.

Lyra voia să pună tot felul de întrebări dar deodată i se făcu ruşine de omul acesta masiv, cu ochii lui mici, atât de ageri, dar şi blânzi, care te priveau dintre pungi şi riduri.

Trebui totuşi să întrebe un lucru.

— Cine era femeia gitană care m-a îngrijit?

— Ei, cum aşea, eara mama lu' Billy Costa, dă bună samă. Da' ea nu ţ'-a spusă nimica, că n-am lăsat-o io, da' ea ştie ce vorbim noi aciişea, aşa că acuma e dat tot în vileag. Acuma, ai face bine s' te duci înapoi la ea. Ai dăstule lucruri la care s' te gândăşti, copilă. După ce-o trece trei zile, avem alt Sfat ş-o să discutăm tot ce-i dă făcut. Să fii cuminte. Noapte bună, Lyra.

— Noapte bună, Lord Faa. Noapte bună, Farder Coram, spuse ea politicos, strângând la piept alethiometrul cu o mână iar cu cealaltă ridicându-l pe Pantalaimon.

Amândoi bărbaţii îi zâmbiră cu căldură. După uşa de la camera de discuţii o aştepta Ma Costa, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat de când Lyra se născuse. Mama de pe barcă o strânse în braţele ei mari şi o sărută înainte de a o trimite la culcare.

Frustrare

Lyra trebui să se adapteze la propria ei poveste, iar asta nu se putea face într-o zi. Să-l vadă pe Lordul Asriel ca tatăl ei mai era cum mai era, dar să accepte că doamna Coulter e mama ei nu-i părea nici pe departe atât de uşor. Cu câteva luni în urmă, ar fi fost, bineînţeles, încântată; îşi dădea seama de asta şi se simţea total debusolată.

Dar fiindcă era Lyra, nu se frământă prea mult timp; întregul Fen rămăsese de explorat şi mulţi copii gitani de uimit. Înainte de a se termina cele trei zile, Lyra devenise expertă în mânuirea unei luntri (cel puţin aşa credea ea) şi îşi adunase un grup de acoliţi, spunându-le poveşti despre preaputernicul său tată, luat prizonier atât de nedrept.

— Şi pe urmă, într-o seară, Ambasadorul Turc a fost invitat la Jordan să ia cina. Şi avea ordine de la Sultan în carne şi oase ca să-l omoare pe taică-miu, da, şi avea un inel pe deget cu o piatră găurită şi plină cu otravă. Şi când s-a servit vinul a făcut aşa că parcă voia să ajungă la ceva cu mâna peste paharul lui taică-miu şi a pus otrava înăuntru. A fost atât de repede încât nimeni nu l-a văzut da'…

— Ce fel dă otravă? întrebă o fetiţă slabă la faţă.

— Otravă dintr-un şarpe d'ăsta, special, turcesc, inventă Lyra, pe care-l prinde cântând la fluier ca să-l ademenească afară şi pă urmă îi aruncă un burete îmbibat în miere şi şarpele îl muşcă şi nu mai poate să-şi scoată colţii şi pă urmă îl prinde şi îi scoate veninu'. Oricum, tata văzuse ce făcuse turcu' şi zice, domnilor, propun să închinăm în cinstea prieteniei dintre Colegiul Jordan şi Colegiul Izmir, care era colegiul de care ţinea ambasadorul turc. Şi pentru a demonstra dorinţa noastră de prietenie, a zis, vom face schimb de pahare şi vom bea fiecare vinul celuilalt. Şi atunci ambasadorul s-a ars, că nu putea să refuze să bea fără ca asta să fie luată ca o insultă de moarte, şi nu putea nici să bea, că ştia că e otrăvit. S-a făcut galben şi a leşinat chiar acolo, la masă. Şi când şi-a revenit, toţi stăteau, aşteptau şi se uitau la el. Şi a trebuit ori să bea vinu', ori să recunoască exact ce a făcut.

— Şi, ce-a făcut?

— L-a băut. I-au trebuit cinci minute întregi ca să moară, şi s-a chinuit rău de tot.

— Ai văzut cum s-a-ntâmplat?

— Nu, că fetele n-are voie la Marea Masă. Da' i-am văzut cadavrul după aia, când l-au scos. Pielea era toată uscată şi stafidită ca un măr vechi şi ochii îi ieşea din cap. De fapt a trebuit să-i împingă înapoi în orbite…

Şi aşa mai departe.

Între timp, la periferia ţinutului Fen, poliţia ciocănea pe la toate

uşile, scotocea podurile şi şoproanele, verifica documente şi interoga pe oricine pretindea că a văzut o fetiţă blondă; iar în Oxford căutările erau şi mai acerbe. Colegiul Jordan era întors pe dos; scotocit din ultima cămăruţă prăfuită până în cel mai îndepărtat colţ al pivniţei, şi la fel se întâmpla şi cu Colegiile Sf. Gabriel şi Sf. Mihail, până când mai-marii celor trei colegii au făcut un protest colectiv în care îşi afirmau drepturile lor ancestrale. Singura noţiune pe care Lyra o avea cu privire la căutările care se desfăşurau pentru ea era huruitul neîncetat al motoarelor cu gaz ale aparatelor de zbor care împânzeau cerul. Nu se vedeau din cauza perdelei joase de nori iar prin statut, aparatele de zbor trebuiau să se menţină la o anumită înălţime peste ţinuturile Fen, dar cine ştie ce maşinării viclene de spionat ar putea avea la bord? Mai bine să stai la adăpost când le auzi, sau să-ţi pui gluga de scai ca să-ţi acoperi părul care te dă de gol.

Şi o descusu pe Ma Costa ca să afle fiecare detaliu al naşterii şi poveştii ei. Îşi ţesu micile detalii într-o tapiserie mentală chiar mai clară şi mai puternică decât poveştile pe care le inventa, şi retrăi iar şi iar fuga de la colibă, ascunsul în dulap, provocarea strigată cu o voce aspră, încleştarea săbiilor…

— Săbii? Doamne, copilă, vesezi? spuse Ma Costa. Domnu' Coulter avea o armă, Lordu' Asriel i-a zburat-o din mână şi l-a doborât cu o lovitură. Pă urmă s-a auzită două puşcături. Mă mir că nu-ţ' aduci aminte, crez că tre' să-ţ' aminteşti, chiar dacă erai aşa mititică. Prima puşcătură erea domnu' Coulter, care ajunsese la pistol şi a tras, iar a doua a fost Lordu' Asriel care i l-a smulsă din mână a doua oară şi l-a îndreptată către el. L-a lovit ezact între ochi şi i-a zburat creierii. Şi pă urmă, a zis, răspicat şi nemişcat ca o stană dă piatră, ieşi afară, madam Costa, şi adu şi copilu', pentru că tu scoateai neşte urlete, tu şi cu daimonu' ăsta al tău, amândoi. Şi te-a luată în braţe şi te-a legănată şi te-a pusă pe umerii lui mergând încolo şi-ncoace şi răzândă vesel, cu mortu' la picioare şi a poruncită să-i aducă vin şi mie mi-a poruncită să mătur duşumeaua.

Până când Ma Costa termină de repovestit a patra oară, Lyra fu perfect convinsă că îşi amintea ea singură totul şi chiar se oferi să adauge nişte detalii cu privire la culoarea hainei pe care o purta Ma Costa şi despre blănurile şi hainele care atârnau în dulap. Ma Costa râse.

Şi, de fiecare dată când era singură, Lyra îşi lua alethiometrul şi se apleca asupra lui ca un îndrăgostit asupra imaginii iubitei lui. Deci, fiecare imagine avea mai multe înţelesuri, nu-i aşa? De ce n-ar încerca ea să le descifreze? Nu era ea fiica Lordului Asriel?

Aducându-şi aminte ce spusese Farder Coram, încercă să îşi concentreze mintea asupra a trei simboluri luate la întâmplare şi mişcă din rotiţe până când limbile ajunseră în dreptul fiecăruia.

Descoperi că dacă ţinea alethiometrul doar aşa, în palme şi se uita la el într-un anumit fel, meditativ, ca şi cum s-ar fi gândit la el, acul cel lung începea să se mişte mai cu înţeles. În loc de săriturile fără nicio noimă de colo-colo pe cadran, îl vedea cum se leagănă uşor, de la o imagine la alta. Uneori se oprea la trei, alteori la două, alteori la cinci sau mai multe simboluri, şi deşi nu înţelegea nimic din asta, se simţea invadată de o bucurie calmă şi adâncă în timp ce se uita la alethiometru, ceva total diferit de tot ce mai trăise până acum. Pantalaimon se ghemuia peste cadran, uneori în formă de pisică, alteori de şoricel, mişcându-şi capul după traiectoria acului, şi o dată sau de două ori amândoi fură deodată pătrunşi de o fărâmă de înţeles ca şi când o săgeată de lumină ţâşnise printre nori pentru a lumina o linie maiestuoasă de dealuri, undeva, mult după linia orizontului vizibil şi la care nu te-ai fi putut gândi niciodată. Şi Lyra se înfiora în acele momente, la fel cum se înfiora de fiecare dată când auzea pomenit cuvântul Nord.

Astfel, cele trei zile se scurseră cu un du-te-vino între mulţimea de bărci şi Zaal. Apoi sosi seara celei de-a doua Adunări. Sala era mai aglomerată decât data trecută, dacă aşa ceva era posibil. Lyra şi familia Costa ajunseră la timp ca să se poată aşeza în faţă şi, imediat ce luminile pâlpâitoare anunţară că sala era arhiplină, John Faa şi Farder Coram îşi făcură apariţia pe podium şi luară loc în spatele mesei. John Faa nu trebui să facă semn ca să se facă linişte; fu de-ajuns să îşi pună mâinile mari pe masă şi să se uite, de sus în jos, la oameni şi murmurul încetă.

— Ei bine, începu el, aţi făcută aşa cum v-am spus. Şi mai bine decât am sperat. Acuma o să cheam la mine pă capii celor şase familii, să vină acieşea sus să predea auru' şi să lege făgăduielile. Nicholas Rokeby, tu eşti primu'.

Un bărbat solid, cu barba neagră, urcă pe podium şi puse pe masă o pungă grea, din piele.

— Asta-i auru' nostru, spuse el. Şi mai dăm trei' ş' opt dă oameni.

— Mulţumesc Nicholas, spuse John Faa.

Farder Coram scria pe hârtie. Primul bărbat rămase în picioare la capătul podiumului pe când John Faa îl strigă pe următorul şi apoi pe următorul; fiecare venea, lăsa o pungă pe masă şi anunţa numărul de oameni pe care îi putea aduce. Lyra remarcă daimonul-şoim balansându-se de pe un picior pe altul şi desfăcându-şi aripile în momentul în care banii familiei Stefanski şi promisiunea de douăzeci şi trei de oameni erau aşternute înaintea lui John Faa.

După ce toţi cei şase capi de familie trecură pe la podium, Farder Coram îi arătă hârtia lui John Faa, care se ridică în picioare pentru a se adresa din nou celor din sală.

— Prieteni, am făcută o oaste dă o sută şi şaptăzeci dă oameni. Vă

mulţumeasc cu mare mândrie. Cât dăspre aur, puot să spui sigur, dupe cântărit, că aţi săpată adânc în cuferele voastre şi mulţumirile mele iasă din nou cătră voi pentru asta. Ce-avem dă făcută în continuoare easte aşea: meargem să-nchiriem un vapor ş' navigăm spre Nord şi-i găsim pă copii ş' le dăm drumu'. Din ceea ce ştim, e că s-ar puotea să fie nevoie şi dă luptă p'acolo.

N-ar fi asta nici prima oară, nici ultima oară, da' pân-acuma n-a trebuită să ne loptăm cu oameni d'ăştia carea fură copii ş' trebă să fim şereţi din cale-afară. Da' n-o să ne-ntoarcem noi fără copiii noştri. Nu-i aşa, Dirk Vries?

Un bărbat se ridică şi spuse:

— Lord Faa, ştii dă ce i-a captorat pă copii?

— Am auzită că-i o probleamă tiologică. C-ar face un expăriment, da' ce feal dă expăriment, asta nu mai ştim. Ca să-ţ' spun tot adăvăru', nu ştim nici măcar dacă copiii păţeasc frun rău din asta. Da' orş'ce-ar fi, bun, rău, ei n-are niciun drept să iasă în poterea nopţii şi să smulgă copelaşii din inima fameliei lor. Nu, Raymond van Gerrit?

Omul care vorbise la prima întâlnire se ridică în picioare şi spuse:

— Copilu' ăsta, John Faa, ăla dă sponeai că-i căutat, ăsta dă stă-n rându' din faţă acuma. Am auzită că nu-i om în tot Fensu' să nu-i întoarcă casa cu susu-n jos ca s' îl caute pă copilu' ăsta. Am auzită că-n Parlament s' vorbeaşte chiar acumşea ca să ne rădice privilegiili noastre din moşi strămoşi din cauza la copilu' ăsta. Da, prieteni, zise el peste murmurul şi frânturile de vorbe ale oamenilor de-a dreptul şocaţi, o s-adopte o leage pân care s' ne ia nouă dreptu' dă a ne mişca liber în ş' afară din Fens. Acuma, Lord Faa, ce vreiam nuoi s' ştim easte: cine-i copila asta pen' care-am puotea noi ca s' pătimim atâta? Nu-i copil dă gitan, ceal poţân dupe cum am auzit. Atuncea, cum să face că un copil dă oreşean ne pune pă noi tuoţ' într-un atâta dă mare pericol?

Lyra se uită în sus la corpul masiv al lui John Faa. Inima i se zbătea atât de tare încât abia putu auzi primele cuvinte din răspunsul acestuia.

— Acuma, dă-i bătaie, spune tot, Raymond, hai zi-i, nu te sfii! spuse el, vrei ca noi să-l predăm pă copilu' ăsta la oamenii-ăia dă care fuge, e drept?

Bărbatul stătea în picioare, ostentativ, încruntându-se şi nu spunea nimic.

— Păi, poate că da, poate că nu, continuă John Faa. Da' dacă ceneva are nevoie dă motive pentru ca să facă bine, gândeşte-te la asta. Copila asta-i fata lu' Lordu' Asriel, neci mai mult, neci mai poţin. Ş' pentru ăi dă nu-şi mai aminteaşte, Lordu' Asriel-i ăla care-a intărvenit cu Turcu' pentru veaţa lu' Sam Broekman. Ş-a fost tot Lordu' Asriel ăla dă le-a dat bărcilor gităneşti trecere liberă pă tuoate

canalele de pă proprietatea lui. Lordu' Asriel a fost ăla d'a susţinut Actu' Apelor în Parlament, spre marele şi lungu' nostru beneficiu. Şi Lordu Asriel a luptat zi ş' nuoapte-n inundaţiili din '53 ş-a sărită-n apă dă două ori ca să-l scoată pă tânăru' Ruud şi pă Nellie Koopman. Ai uitat? Roşine, roşine să-ţ' fie!

Ş' tot acelaş' Lord Asriel easte acuma ţânut în cel mai dăpărtat, rece şî-ntunecos colţ dă sălbăticie, închis în fortăreaţa Svalbard. Trebă io să vă mai spun ce fel dă creaturi îl păzeaşte acolo? Iară copil-asta mică, dă-i în grija nuoastr-acuma-i fata lui, iară Raymond van Gerrit ar da-o pă mâna la auotorităţi pentru năţică pace şi linişte. Aşa e, Raymond? Rădică-te şi răspunde, omule.

Dar Raymond van Gerrit se scufundase în scaun şi pentru nimic în lume nu s-ar mai fi ridicat. Un foşnet de dezaprobare străbătu sala cea mare iar Lyra simţi ruşinea care trebuia să-l fi cuprins pe sărmanul Raymond, împreună cu o adâncă mândrie la gândul bravului ei tată.

John Faa se întoarse şi se uită la ceilalţi oameni de pe podium.

— Nicholas Rokeby, te pun răsponsabil să găseaşti un vas ş' să fii căpetanul lui când plecăm la drum. Adam Stefanski, vreau să iei comanda la arme şi muniţii ş' să conduci lupta. Roger van Poppel, tu o să ai grije dă tuoate proviziili, dă la mâncare pân' la hainile dă iarnă. Simon Hartmann, tu o să fii vistiernicu', ş-o să dai socoteală la tuoţ' dă buna împărţeală la auru' nostru. Benjamin de Ruyter, vreau ca tu să te uocupi cu şpionatu'. Trebă s-aflăm multe lucruri şi-ţ' dau ţie misiunea asta, iară tu o să-i dai raportu' lu' Farder Coram. Michael Canzona, tu o să fii răsponsabil cu activetatea la cei patru conducători ş-o să dai raportu' la mine, iară dacă io o să mor, tu eaşti secundu' meu ş-o să preiei comanda. Acuma, io am făcută ce trebea să facă un conducător, dacă ceneva vrea să-şi esprime dezacordu' e liber s-o facă.

După un moment, se ridică o femeie.

— Lord Faa, în expădiţia asta nu iai nicio femeaie s'aibă grije dă copchiii ăia, dupe ce-i găsâţi?

— Nu, Nell. Ş-aşea avem foarte poţin loc. Ş' copiii, dă o să-i luoăm, o să fie mult mai bine îngrijiţi dă noi dăcât cum a fost pân'acuma.

— Da' dacă vezi că nu puoţi să-i salvezi fără neşte femei mascate pă post dă paznici sau îngrijitoare sau altăceava?

— Păi, la asta nu m-am gândită, recunoscu John Faa. O să ne gândim sereos la asta când ne retragem în camera dă discuţii, ai promiseunea mea.

Femeia se aşează iar bărbatul se ridică.

— Lord Faa, auz că spui că Lordu' Asriel easte în captivetate. Face parte din planu' tău să-l salvăm şi pă el? Că dacă da, şi dacă e-n poterea la urşii ăia, aşa cum crez io c-ai spusă, o s-avem năvoie dă mai mult d-o sută şi şaptezăci dă oameni. Şi cât dă bun prieten ne-ar fi Lordu' Asriel, io nuş'dac-avem poterea să mergem atâta dă dăparte.

— Adriaan Braks, nu greşeaşti. Ce aveam io dă gând să fac erea să ţiu ochii şi urechile dăschise ca să vedem ce putem s-aflăm când om fi în Nord. S-ar puotea ca noi să puotem să facem ceava ca să-l ajutăm, şi s-ar puotea să nu, dar ai încredere în mine, că n-o să irosim ce ne-aţi dată voi, aur şi oameni, pentru alt motiv dăcât ăsta pă care l-am spus aicea, d'a găsi copiii şi d'a-i aduce acasă.

Se ridică o altă femeie.

— Lord Faa, noi nu ştim ce le-a făcută Coblerii la copchiii noştri. Am auzită cu toţii c-a mearsă vorba dă nişte fapte dă ţi să face păru' măciucă. Am auzită dă copchii fără cap, sau dă copchii tăiaţ'n două ş' cusuţi împreună sau dăspre lucrur' prea răle ca să le spui aicea. Da', am auzită cu toţii dă faptile-astea şi vreau acuma să le dăm la ieveală, să le spunem pă şleau. Acuma, dacă descoperi ceva dân faptele-alea dă-ţ să rădică păru'n cap, Lord Faa, io sper c-o să faci o răzbunare apregă, aşa cum să covine. Sper că n-o să laşi gânduri dă milă şi bunătate ca să te dea înapoi dă la o lovitură puternică, care să-ajungă chiar la inema răutăţii dă iad d'acolo. Şi crez io sâgur că vorbesc acuma pentru tuoate mamele dă ş-a perdută un copchii.

În timp ce femeia se aşeza, toată sala fu cuprinsă de un murmur de aprobare. În tot Zaal-ul lumea aproba din cap.

John Faa aşteptă să se facă linişte şi spuse:

— Nimica n-o să stea în calea mâinii mele, Margaret, în afar' dă judecată. Doar dacă mâna mea nu loveaşte în Nord pen' ca s' poată da o lovitură ş' mai puoternică în Sud. Să loveşti cu o zi mai dăvreme este inegal cu o lovitură dată dă la sute dă mile dăpărtare. Ştiu că stă multă înferbântare în spatele vorbelor tale. Da' dacă vă lăsaţi cuprinşi dă ferbinţeala asta, prieteni, faceţi ezact lucru dă care v-am spus io să vă feriţi: vă puneţi pă voi mai presus dă misiunea pă care o aveţi dă îndeplinit. Misiunea noastră aicea easte întâi dă salvare şi p'ormă dă răzbunare. Asta nu e doar ca să ne satesfacem noi săntimentele. Săntimentele nu contează. Dacă salvăm copiii şi nu putem ca să-i pedepsim pă Cobleri, să cheamă c-am îndăplenit cea mai importantă sarcină. Da' dacă scopu' nostru e să-i pedepsim pă Cobleri mai întâi şi făcând aşea să perdem şansa să salvăm copiii, atuncea înseamnă c-am dat greş.

Dar fii sigură dă un lucru, Margaret. Când vine timpu' să pedepsim, o să lovim aşa dă tare să li se facă leşân dă la inimă. O să le luoăm toată poterea. O să-i lăsăm loviţi dezorientaţi şi destrămaţi, rupţi în mii dă bucăţi şi împrăştiaţi în cele patru vânturi. Sabia mea este însetată dă sânge, prieteni. N-a mai gostat sânge dă când l-am omorâtă pă campionul tătar în stepele din Kazakhstan; a stat atârnată în barca mea, visând; da' acuma poate simţi mirosu' dă sânge venind dânspre Nord. Mi-a vorbit azi-noapte şi mi-a spusă că i-e sete dă sânge şi i-am zisă, acuma' fetiţo, acuma. Mary, poţi să-ţi faci griji păntru o sută dă

lucruri, da' să nu-ţi faci griji că inema lu' John Faa e prea moale ca să dea o lovetură atuncea când o veni timpu'. Şi timpu' o să vie o dată cu judecata, nu cu ferbinţeala. Mai e altceneva care vrea să vorbească? Să vorbească acuma dacă vrea.

Dar nu a mai vrut nimeni şi imediat John Faa se întinse să ia clopoţelul de închidere şi sună tare din el clătinându-l sus, atât de puternic încât clinchetul umplu sala cea mare şi făcu să răsune grinzile.

John Faa şi ceilalţi oameni părăsiră podiumul şi se duseră în camera de discuţii. Lyra era puţin dezamăgită. Nu o voiau şi pe ea acolo? Dar Tony râse.

— Au planuri dă făcut, spuse el. Tu ţi-ai îndeplenit rolu', Lyra. Acuma, ce a rămas dă făcut e între Lord Faa şi consiliu.

— Da' n-am făcut nimic încă! protestă Lyra, urmându-i în silă pe ceilalţi afară din Sală şi pe strada pietruită care ducea la debarcader.

— Tot ce-am făcut a fost că am fugit de doamna Coulter! Asta-i doar începutul. Vreau să merg în Nord!

— Ştâi ce, zise Tony, o să-ţ' aduc un dinte dă morsă, aşa o să fac.

Lyra îl privi încruntată. La rândul lui, Pantalaimon se strâmba îngrozitor la daimonul lui Tony care îşi închise cu dispreţ ochii maronii. Lyra merse agale până la debarcader şi rămase să piardă timpul cu nişte noi tovarăşi de-ai ei legând lanterne cu sfoară şi balansându-le deasupra apei întunecate pentru a atrage peştii cu ochii bulbucaţi ce veneau înotând încet, pe care încercau pe urmă să-i atace cu beţe ascuţite, dar îi scăpau.

Dar mintea Lyrei era la John Faa şi la camera de discuţii şi nu după mult timp Lyra trecea din nou pe drumul pavat, îndreptându-se spre Zaal. În camera de discuţii se vedea o lumină. Fereastra era prea înaltă pentru a se putea uita înăuntru dar putu auzi un murmur de voci venind din cameră.

Aşa că se duse la uşă şi ciocăni cu putere de cinci ori. Vocile se opriră, un scaun se trase pe podea iar uşa se deschise într-o revărsare de lumină caldă de naftalină pe treptele jilave.

— Da? spuse omul care deschisese uşa.

În spatele lui, Lyra îi văzu pe ceilalţi bărbaţi în jurul mesei, cu saci de aur aranjaţi unul peste altul, hârtii şi creioane şi un vas ciobit, plin cu tărie de ienuper.

— Vreau să merg şi eu în Nord, spuse Lyra astfel încât toţi să o audă. Vreau să merg şi să ajut la salvarea copiilor. Asta am pornit să fac atunci când am fugit de la doamna Coulter. Şi chiar şi înainte de asta, am avut de gând să-l salvez pe prietenul meu Roger, băiatul de la bucătăria colegiului Jordan, pe care l-au luat. Vreau să vin şi să ajut. Mă pricep la ştiinţa navigaţiei şi ştiu cum să fac citiri anbarografice ale Aurorei şi ştiu ce părţi dintr-un urs poţi să mănânci şi tot felul de

lucruri folositoare. O să vă pară rău dacă ajungeţi acolo şi vă treziţi că aveţi nevoie de mine şi o să vă daţi seama că m-aţi lăsat aici. Şi cum a spus şi femeia aia, aţi putea avea nevoie de o femeie acolo – ei bine, aţi putea avea nevoie şi de un copil, nu? Nici voi nu ştiţi. Aşa că trebuie să mă luaţi; Lord Faa, iartă-mă că v-am întrerupt discuţia.

Acum era deja în cameră şi toţi bărbaţii şi daimonii lor se uitau la ea, unii amuzaţi, alţii cu iritare, dar ea avea ochi doar pentru John Faa. Pantalaimon se ridică în braţele ei, aruncând scântei verzi cu ochii lui mari de pisică.

John Faa spuse:

— Lyra, neci nu să pune problema să te luoăm cu noi ş' să te punem în pericol, aşea că nu-ţi mai face singură ieluzii, copilă. Stăi aiceşea ş-o ajută pă Ma Costa ş-ai grije dă tine. Asta trebă să faci tu.

— Dar acum învăţ şi cum să citesc alethiometrul. Devine din ce în ce mai clar pe zi ce trece. Trebuie să ai nevoie de asta, trebuie.

El scutură din cap.

— Nu, spuse el. Ştiu că inema ta e pornită să meargă spre Nord da' io crez că nici măcar doamna Coulter nu te-ar fi luoat. Dacă vrei să vezi Nordu' va trebui s-aştepţi până când să sfârşeaşte toate necazurile astea. Acuma fugi d'aici.

Pantalaimon se zburli uşor, dar daimonul lui John Faa se înălţă de pe spătarul scaunului şi zbură cu aripile sale negre spre ei, nu ameninţător, ci mai degrabă ca şi când ar fi vrut să le aducă aminte de bunele maniere; iar Lyra se întoarse pe călcâie în momentul în care cioara trecu peste capul ei şi se îndreptă spre John Faa. Uşa se închise înapoia ei cu un clic decisiv.

— Noi *o să mergem* acolo, îi spuse lui Pantalaimon. Lasă-i numai să-ncerce să ne oprească! *Mergem* noi!

Spionii

În următoarele câteva zile, Lyra născoci o grămadă de planuri, după care le abandonă grăbită, căci toate se terminau cu o călătorie clandestină şi cum oare ar fi putut călători clandestin pe o bărcuţă îngustă? Ca să fie sigur, un voiaj adevărat cerea o navă adevărată şi ea ştia destule poveşti ca să-şi imagineze tot felul de ascunzători pe un vas în mărime naturală: bărcile de salvare, magaziile din cală, santinelele, sau cum s-or mai fi numit. Trebuia însă să ajungă mai întâi pe navă, şi, dacă era să părăsească Fens, trebuia s-o ia pe calea gitanilor.

Şi chiar dacă ar fi ajuns pe coastă de una singură, s-ar fi putut furişa pe o altă navă. Asta ar mai fi lipsit, să se ascundă într-o barcă de salvare şi să se trezească pe drumul către Brazilia de Sus.

Între timp, în jurul ei se muncea titanic, zi şi noapte, la pregătirile pentru expediţie. Ea se ţinea scai de Adam Stepanski, urmărindu-l cum alegea voluntarii pentru forţa de luptă. Îl pisălogea pe Roger van Poppel cu proviziile pe care trebuia să le ia: nu uitase de ochelarii de zăpadă? Ştia de unde să ia cele mai bune hărţi Arctice?

Bărbatul pe care dorea cel mai mult să-l ajute era Benjamin de Ruyter, Spionul. Însă, el se strecurase afară, dis-de-dimineaţă, după cel de-al doilea Cart, şi, normal, nimeni nu ştia unde se dusese sau când se întoarce. Aşa că, în lipsa lui, Lyra se lipi de Farder Coram.

— Cred că cel mai bine ar fi să te ajut, Farder Coram, spuse ea, pentru că probabil ştiu despre Cobleri mai mult decât oricine altcineva, fiind aproape ca şi una de-a lor. Probabil că o să ai nevoie să te ajut să descifrezi mesajele domnului de Ruyter.

I se făcu milă de fetiţa înflăcărată şi disperată şi n-o alungă. Dimpotrivă, îi vorbi şi-i ascultă amintirile despre Oxford şi despre doamna Coulter şi o privi cum citea alethiometrul.

— Unde-i cartea aia cu toate simbolurile? îl întrebă ea într-o zi.

— La Heidelberg, răspunse el.

— Şi e numai una?

— Poate că mai sunt şi altele, dar asta-i singura pe care am văzut-o.

— Sunt sigură că mai e una la biblioteca Bodley de la Oxford, spuse ea.

Abia îşi putea lua ochii de la daimonul lui Farder Coram, care era cel mai frumos daimon pe care-l văzuse vreodată. Când Pantalaimon era pisică, era slab, jigărit şi sălbatic, însă Sophonax, căci aşa o chema, avea ochii aurii şi era elegantă peste măsură, de două ori mai mare decât o pisică adevărată, şi avea o blană bogată. La soare avea mai multe nuanţe de maro-roşcat-maroniu-castaniu-galben spic-auriu-

ruginiu de toamnă-mahon decât putea Lyra să numească. Îi venea să-i mângâie blana, să-şi vâre obrazul în ea, dar, bineînţeles, n-o făcuse niciodată, căci să atingi daimonul altei persoane ar fi fost cea mai grosolană lipsă de politeţe pe care ţi-o puteai imagina vreodată.

Daimonii puteau să se atingă, bineînţeles, sau să se lupte; însă interdicţia contactului dintre oameni şi daimoni era atât de puternică încât niciun războinic nu ar fi atins daimonul unui duşman. Era interzis cu desăvârşire. Lyra nu-şi amintea să-i fi spus cineva lucrul ăsta, ştia pur şi simplu, din instinct, la fel cum ştia că greaţa era rea iar lăfăiala bună. Aşa că, deşi îi admira blana lui Sophonax, şi chiar îşi imagina cam cât era de moale, nu făcuse niciodată nici cea mai mică mişcare să o atingă şi nici nu avea să o facă vreodată.

Pe cât era Sophonax de lucioasă, de sănătoasă şi de frumoasă, pe atât era de răvăşit şi de slab Farder Coram. Poate că fusese bolnav, sau poate că suferise o lovitură care-l lăsase infirm. Rezultatul era că nu putea să meargă fără să se ajute de două cârje şi tremura întruna, ca o frunză de plop bătut de vânt. Avea, totuşi, o minte ascuţită, trează şi puternică, iar Lyra îl îndrăgi curând pentru cunoştinţele lui şi pentru modul ferm în care o îndruma.

— Ce vrea să zică clepsidra aia, Farder Coram? întrebă cu alethiometrul în mână, într-o dimineaţă însorită, pe când se afla în barca lui. Se tot întoarce la chestia aia.

— Întotdeauna există un indiciu, dacă te uiţi mai atent. Ce e imaginea mică şi veche de pe ea?

Lyra îşi miji ochii şi se uită printre gene.

— E un craniu!

— Deci ce crezi că ar putea să însemne?

— Moartea. E moartea?

— Exact. În şirul de înţelesuri ale clepsidrei vezi şi moartea. De fapt, după timp, care e primul, moartea este cel de-al doilea.

— Ştii ce-am văzut, Farder Coram? Acul se opreşte acolo, la a doua rotire. La prima rotire parcă tresare iar la a doua se opreşte. Vrea să spună că e al doilea înţeles, nu?

— Probabil. Ce o întrebi, Lyra?

— Mă… ă-gândeam… se opri ea, surprinsă, realizând că pusese fără să-şi dea seama o întrebare. Am prins trei imagini la un loc pentru că… Mă gândeam la domnul de Ruyter şi am pus la un loc şarpele şi creuzetul şi stupul de albine, ca să-l întreb cam cum îi merge cu spionatul şi…

— De ce astea trei simboluri?

— Pentru că m-am gândit că şarpele e viclean, cum ar trebui să fie un spion, iar creuzetul ar putea însemna ceva precum cunoaşterea, cam ce distilezi, iar stupul era munca din greu, cum fac albinele întotdeauna; aşa că din munca grea şi din viclenie iese cunoaşterea,

vezi, şi asta-i treaba unui spion; şi am arătat către ele şi am pus întrebarea în minte, iar acul s-a oprit în dreptul morţii… Ce crezi, chiar merge, Farder Coram?

— Merge, merge, Lyra. Ce nu ştim este dacă îl citim cum trebuie. E o artă subtilă. Mă întreb dacă…

Înainte să-şi încheie propoziţia se auzi o bătaie grăbită în uşă, după care intră un tânăr gitan.

— Mă ertaţi, Farder Coram, Jacob Huismans s-a-ntors chiar acu şi e tare rănit.

— Era cu Benjamin de Ruyter, a spus Farder Coram. Ce s-a întâmplat?

— Nu vrea să zâcă, zise tânărul. Mai bine veniţi, Farder Coram, că n-o mai duce mult, sângerează pă dinăuntru.

Farder Coram şi Lyra schimbară pentru o clipă priviri alarmate, pline de uimire, după care Farder Coram îşi apucă beţele şi porni şchiopătând, cât de repede putea, cu daimonul strecurându-se tiptil în faţa lui. Lyra veni şi ea, săltând nerăbdătoare.

Tânărul îi conduse către o barcă legată de debarcaderul unde se descărca sfecla de zahăr. O femeie cu un şorţ roşu îi aştepta în uşă. Văzându-i suspiciunea faţă de Lyra, Farder Coram spuse:

— Fata trebuie să audă ce are de spus Jacob, e important, doamnă.

Femeia îi lăsă înăuntru şi se trase îndărăt. Daimonul – o veveriţă – i se cocoţase pe pendula de lemn. Pe un prici, sub o cuvertură din petice, zăcea un bărbat cu faţa inundată de sudoare şi cu ochii strălucind.

— Am tremis dupe doctor, Farder Coram, zise femeia tremurând. Fă rog să nu-l agetaţi. E-n dureri mari. D'abia s-a dată jos din barca lui Peter Hawker, acu' câteva menute.

— Unde e Peter acum?

— Leagă barca. El o spus să tremit dupe mata.

— Foarte potrivit. Ia, Jacob, mă auzi?

Jacob îşi roti ochii spre Farder Coram care stătea pe priciul de vizavi, doi paşi mai încolo.

— Bună ziua, Farder Coram, murmură el.

Lyra îi inspectă daimonul. Era un dihor aşezat aproape de capul bărbatului, ghemuit dar treaz, căci ochii îi erau deschişi şi străluceau la fel cu ai stăpânului.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Farder Coram.

— Benjamin a murit, veni răspunsul. A murit, iară pă Gerard l-a captorat.

Vocea îi era răguşită şi abia mai răsufla. Când se opri din vorbit, daimonul se descolăci cu greutate şi îi linse obrazul, şi, căpătând astfel putere, bărbatul continuă:

— Am intratără la Ministeru dă Teologie, că Benjamin auzise dă la

unu' din Coblerii pă care i-am prins că acolo erea sediu', d' acolo venea toate ordinile…

Se opri din nou.

— Aţi prins ceva Cobleri? întrebă Farder Coram.

Jacob dădu din cap şi îşi ridică ochii către daimon. Era neobişnuit ca daimonii să vorbească altor oameni decât stăpânilor, însă uneori se întâmpla, şi acum vorbi.

— Am prins trei Cobleri în Clerkenwell şi i-am făcută să ne spună pentru cine lucra şi dă unde le venea ordinile, ş'tot aşa. Nu ştia unde era duşi copiii, doar că era undeva la nord de Lapland…

Înainte să mai spună ceva, se opri să-şi tragă răsuflarea, cu pieptul tremurând.

— Iară Coblerii ne-a spus dăspre Ministeru' dă Teologie şi dă Lordu' Boreal. Benjamin a zis că el şi cu Gerard Hook trebea să pătrundă în Minister iară Frans Broekman şi Tom Mendham să afle dăspre Lordu' Boreal.

— Şi, au reuşit?

— Nu ştim. Nu s-a mai întors niciodată. Farder Coram, parcă ştia tot ce făceam, ei ştia dânainte s-o facem şi din câte ştim, Frans şi Tom a fost înghiţiţi dă vii imedeat ce-a ajuns la Lordu' Boreal.

— Mai zi de Benjamin, spuse Farder Coram, auzind cum Jacob respira din ce în ce mai greu şi văzându-l cum îşi închide ochii de durere.

Daimonul lui Jacob mieună a îngrijorare şi afecţiune iar femeia se apropie cu un pas sau doi, cu mâna la gură; nu vorbi, însă, iar daimonul continuă cu o voce slabă:

— Benjamin, Gerard şi cu noi am mers la Ministeru' dă la White Hall şi am găsit o uşiţă laterală care nu erea aşa dă straşnic păzită ş-am stat pă loc să păzim intrarea cât ei a dăsfacut lacătu' şi'a intrat înăuntru. Neci n-a trecut un menut şi am auzit un strigăt dă spaimă, daimonul lu' Benjamin a zburat afară şi ne-a cerut ajutoru' şi dup'aia a zburat la loc, înăuntru. Noi ne-am luoat cuţitu' ş-am alergat după el, doar că locu' erea întunecat şi colcăia dă forme şi sunete sălbatice, care ne ameţea cu mişcările lor înfricoşătoare. Am început să căutăm, da' mai sus să făcu o tulburare şi să auzi un strigăt plin de groază iară Benjamin cu daimonul lui au căzută de pă neşte scări înalte dă deasupra noastră. Daimonul lui s-a tot opintit şi s-a căznit să-l prinză, da' tot dăgeaba că s-a făcută chisăliţă pe pardoseala dă piatră şi a murită pă loc.

— Şi nu l-am mai văzut nici pe Gerard, însă l-am auzit de deasupra urlând groaznic iar noi eram prea îngroziţi şi înlemniţi ca să ne mai mişcăm, apoi o săgeată ne-a lovit în umăr şi s-a înfipt adânc, adânc…

Vocea daimonului era din ce în ce mai slabă iar rănitul scoase un geamăt. Farder Coram se aplecă şi ridică uşor pătura, dând la iveală

capătul penat al unei săgeţi ieşind din umărul plin de sânge coagulat. Săgeata era atât de adânc înfiptă în pieptul sărmanului bărbat încât nu mai rămâneau decât doisprezece centimetri deasupra pielii. Lyra leşină.

Afară, pe debarcader, se auziră paşi şi voci.

Farder Coram se ridică şi spuse:

— A venit doctorul, Jacob. O să te lăsăm acum. Vorbim mai încolo, când o să te simţi mai bine.

În drum spre ieşire, o prinse pe femeie de după umeri. Lyra se ţinu aproape de el pe debarcader, căci deja se strânsese lume care şuşotea şi arăta cu degetul. Farder Coram îi porunci lui Peter Hawker să plece de îndată la John Faa şi apoi spuse:

— Lyra, de îndată ce vom şti dacă Jacob va mai trăi sau va muri, trebuie să vorbim din nou despre alethiometru. Du-te şi vezi-ţi de treabă, copilă, o să trimitem după tine.

Lyra porni singură la drum şi merse pe malul cu stufăriş să arunce cu noroi în apă. Ştia un singur lucru: nu era bucuroasă sau mândră că ştie să citească alethiometrul – îi era frică. Oricare era puterea care făcea acul să se mişte şi să se oprească, acţiona precum o fiinţă inteligentă.

— Io zic că-i un spirit, îşi spuse Lyra şi pe moment fu tentată să arunce micul obiect în mijlocul mocirlei.

— As recunoaşte un spirit dacă ar fi unul înăuntru, spuse Pantalaimon. Ca fantoma aia din Godstow. Eu am văzut-o şi tu nu.

— Sunt mai multe feluri de spirite, spuse Lyra cu dispreţ. Nu poţi să-i vezi pe toţi. Oricum, ce zici de învăţaţii ăia morţi, fără capete? I-am văzut, ţii minte?

— Erau doar o închipuire a nopţii.

— Ba nu. Erau spirite de-adevăratelea şi ştii prea bine. Însă spiritul care mişcă acu' nu-i de felu' ăla.

— Poate că nu-i spirit, spuse Pantalaimon încăpăţânat.

— Ei, atunci ce-ar putea să fie?

— Ar putea… ar putea să fie particule elementare.

Lyra pufni dispreţuitor.

— Da, ar putea! insistă el. Ţi-aminteşti moara de lumină pe care o aveau la Gabriel? Ei bine…

La Colegiul Gabriel exista un obiect foarte venerat, pe care-l ţineau pe înaltul altar al Oratoriului, acoperit (abia acum Lyra se gândea la asta) cu o husă de catifea neagră, ca cea care învelea alethiometrul. Îl văzuse când îl însoţise pe Bibliotecarul de la Jordan la un serviciu religios. În punctul culminant al invocaţiei, Mijlocitorul ridicase bucata de catifea pentru a dezvălui în întuneric un dom de sticlă în care era ceva prea îndepărtat ca să poată fi văzut, până când a tras de un cordon legat de un obturator, lăsând o rază de soare să nimerească

precis domul. Atunci totul se clarifică: era un obiect micuţ, ca o giruetă, cu patru aripioare negre pe o parte şi patru albe pe cealaltă, care începu să se rotească în momentul când fu atins de lumină. Ilustra o lecţie morală, explică atunci Mijlocitorul, pentru că întunericul ignoranţei fuge de lumină, pe când albul înţelepciunii se grăbeşte s-o îmbrăţişeze. Lyra l-a crezut pe cuvânt; oricum, paletele rotitoare erau minunate, orice ar fi însemnat, şi totul se întâmpla cu ajutorul fotonilor, aşa îi spusese Bibliotecarul pe când se înapoiau la Jordan.

Poate că Pantalaimon avea dreptate. Dacă particulele elementare puteau să pună în funcţiune o moară de lumină, fără îndoială că puteau să facă lumina să acţioneze un ac. Totuşi, era încă nelămurită.

— Lyra! Lyra!

Era Tony Costa, care-i făcea cu mâna de pe debarcader.

— Vino-ncoace, o strigă el. Trebă să mergi la John Faa, la Zaal. Grăbeşte-te, fato, e urgent.

Îl găsi pe John Faa cu Farder Coram şi cu ceilalţi lideri, îngrijoraţi cu toţii.

John Faa vorbi:

— Lyra, copilă, Farder Coram mi-a povestită dăspre cum citeşti tu instrumenta' ăla. Îmi pare rău să spun că sărmanu' Jacob tocma' a murit. Cred c-o s-avem nevoie să te loăm cu noi, pân' la urmă, împotriva dorinţei mele. Nu pot să gândesc clar acuma, da' să pare că n-avem dă ales. Imedeat ce-l îngroapă pă Jacob, după datină, o să pornim la drum. Mă-nţălegi, Lyra, o să vii cu noi, da' nu-i cazu' să te bucuri sau să sari în sus. Ne aşteaptă pă toţi pericole şi tulburări. Te dau în grija lu' Farder Coram. Să nu cumva să-i faci fro boacănă sau să-l pui în premejdie, că dacă nu, o să simţ' pă pielea ta forţa mâniei mele. Acuma treci dă-i spune lu' Ma Costa şi pregăteşte-te dă plecare.

Următoarele două săptămâni trecură mai tumultuos decât oricare altele din viaţa de până atunci a Lyrei. Tumultuos, dar nu şi rapid, căci urmară lungi şi plictisitoare perioade de aşteptare, de pitire prin dulapuri umede şi ursuze, de observare a unui peisaj de toamnă deprimant, murat de ploaie, desfăşurându-se dincolo de fereastră, de căutare a unui nou ascunziş, de dormit lângă gazele înecăcioase ale motorului şi de trezire cu dureri cumplite de cap. Cel mai rău dintre toate era că nu-i fu, nici măcar o dată, permis să alerge în aer liber, pe mal, sau să se caţere pe punte sau să înoate către ecluză sau să prindă odgonul de acostare.

Bineînţeles, pentru că trebuia să rămână ascunsă. Tony Costa îi povestise bârfele care circulau prin cârciumile de pe malul râului: cât era regatul de lung se pornise o căutare a unei fetiţe blonde, cu o

răsplată uriaşă în caz că o găseau şi cu o pedeapsă aspră pentru oricine ar fi ascuns-o. Mai erau şi zvonuri ciudate: oamenii ziceau că era singurul copil care scăpase din mâinile Coblerilor şi mai ascundea şi nişte secrete îngrozitoare. Un alt zvon spunea că nu era deloc un pui de om ci o pereche de spirite, sub formă de copil şi daimon, trimisă pe pământ de puterile infernului pentru a crea un mare dezastru. Alţii zvoneau că nu era un copil ci o fiinţă umană adultă, micşorată prin magie şi aflată în slujba tătarilor, venită să-i spioneze pe bunii englezi şi să pregătească drumul unei invazii tătare.

Lyra ascultă poveştile mai întâi cu voioşie iar mai apoi fără speranţă. Toţi oamenii aceia o urau şi se temeau de ea! Şi cât ar fi vrut să iasă din cabina aia strâmtă. Ar fi vrut să fie deja în Nord, în mijlocul zăpezilor întinse, sub strălucitoarea Aurora. Uneori îşi dorea să se întoarcă la Colegiul Jordan, să se caţere pe acoperişuri cu Roger, în sunetul Clopotului Majordomului anunţând că mai era o jumătate de oră până la cină şi în zăngăneala, sfârâitul şi strigătele de la Bucătărie… Apoi îşi dorea fierbinte ca nimic să nu se fi schimbat, ca nimic să nu se schimbe vreodată, ca ea să rămână pentru totdeauna Lyra de la Colegiul Jordan.

Alethiometrul era singurul lucru care o smulgea din plictiseală şi iritare. Îl citea în fiecare zi, uneori împreună cu Farder Coram, alteori de una singură, şi îşi dădu seama că putea să se afunde din ce în ce mai uşor în starea calmă în care simbolurile îşi clarificau sensul şi în care acele măreţe lanţuri muntoase atinse de lumina soarelui se înfăţişau vederii.

Se chinui să-i explice lui Farder Coram ce simţea.

— E aproape ca şi cum ai vorbi cu cineva, numai că nu prea poţi să-l auzi şi te simţi puţin stupid fi'ncă-i mai deştept ca tine, da' numai că nu se supără niciodată pe tine, sau de astea… Şi ştie atâtea, Farder Coram! Aproape ca şi cum ar şti totul! Doamna Coulter era deşteaptă, ştia şi ea o grămadă de lucruri, însă ăsta e un alt fel de a şti… E ca şi cum ar înţelege, cred…

El îi punea întrebări concrete iar ea căuta răspunsuri.

— Ce face doamna Coulter acum? întreba el, iar mâinile ei se mişcau de îndată, iar el spunea:

— Spune-mi ce faci.

— Ei bine, Madona este doamna Coulter şi gândesc *mama mea* când pun mâna acolo. Iar furnica este *ocupată* – asta-i uşor, ăsta e primul înţeles, iar clepsidra are *timpul* printre înţelesuri şi undeva mai jos este *acum*, şi după aia mă concentrez.

— Şi cum ştii unde sunt înţelesurile astea?

— Păi le văd, cumva. Sau mai degrabă le simt, ca şi cum ai urca pe o scară de frânghie noaptea, pui un picior mai jos şi găseşti încă o treaptă. Cam aşa îmi las mintea să coboare şi mai găsesc un înţeles, şi

parcă simt ce vrea să spună. După aia le strâng împreună. E o şmecherie, ca atunci când îţi concentrezi privirea pe ceva.

— Fă-o, atunci, şi vezi ce zice.

Lyra îl ascultă. Acul lung începu să se mişte imediat, şi se opri, continuă balansul, se opri din nou într-o serie precisă de baleieri şi opriri. Era o senzaţie atât de graţioasă şi de puternică încât Lyra, împărtăşind-o, se simţea ca o pasăre care învaţă să zboare. Farder Coram, urmărind-o din cealaltă parte a mesei, notă locurile în care se oprise acul şi o privi pe fetiţă cum îşi îndepărta părul de pe faţă, muşcându-şi uşor buza de jos. Ochii urmăreau la început acul însă după aceea, când traseul era stabilit, priveau în altă parte a cadranului. Nu la întâmplare, însă. Farder Coram era şahist şi ştia cum privesc jucătorii de şah un meci în desfăşurare. Un jucător experimentat părea că vede linii de forţă şi de influenţă pe tabla de şah şi privea de-a lungul liniilor importante, ignorându-le pe cele slabe. Ochii Lyrei se mişcau în acelaşi fel, potrivit unui câmp magnetic similar pe care ea îl vedea iar el nu.

Acul se opri la trăsnet, la prunc, la şarpe, la elefant şi la o creatură pentru care Lyra nu găsi un nume: un fel de şopârlă cu ochii mari şi cu o coadă înfăşurată în jurul nuielei pe care stătea. Repeta traiectoria întruna în vreme ce Lyra îl urmărea.

— Ce înseamnă şopârla? spuse Farder Coram, smulgând-o din concentrare.

— N-are sens… Văd ce spune, însă cred că interpretez greşit. Trăsnetul cred că e furie, iar pruncul… cred că-s io… Tocmai găsisem un înţeles pentru asta cu şopârla, însă ai intervenit, Farder Coram, şi l-am pierdut. Vezi, se plimbă cum vrea el.

— Da, îmi dau seama. Îmi pare rău, Lyra. Eşti obosită acum? Vrei să te opreşti?

— Nu, nu vreau, spuse ea, însă obrajii i se înroşiseră iar ochii-i străluceau. Avea toate semnele irascibilităţii datorate unui entuziasm debordant, înăbuşit de lunga detenţie în cabina cea strâmtă.

Farder Coram privi pe fereastră. Era aproape întuneric iar ei călătoreau de-a lungul ultimei bucăţi de râu înainte de a atinge coasta. Mari porţiuni de spumă maronie dintr-un estuar se întindeau sub un cer plumburiu către un grup îndepărtat de buncăre de cărbune, ruginite şi împânzite de conducte, pe lângă o rafinărie de unde se ridica cu greu către nori un fir gros de fum.

— Unde suntem? întrebă Lyra. Pot să ies măcar un pic afară, Farder Coram?

— E apa Colby, spuse el. Estuarul râului Cole. Când ajungem în oraş, acostăm lângă Piaţa de peşte afumat şi mergem pe jos la docuri. Vom fi acolo într-o oră sau două…

Însă se întuneca iar pe larga şi dezolanta întindere a râului nimic

nu se mişca în afară de barca lor şi de o barjă de cărbune ce-şi croia drumul în depărtare, către rafinărie. Dar Lyra era atât de îmbujorată şi de obosită, şi stătuse atâta vreme înăuntru, încât Farder Coram continuă:

— Ei bine, nu cred că are importanţă dacă ieşi câteva minute la aer. Nu l-aş numi aer proaspăt, nu-i proaspăt decât atunci când suflă dinspre mare. Însă poţi să stai pe punte şi să priveşti în jur până ne apropiem.

Lyra sări în sus de bucurie iar Pantalaimon se transformă pe dată în pescăruş, dornic să-şi întindă aripile în aer liber. Era frig afară şi, deşi era bine înfofolită, Lyra începu în curând să tremure. Pantalaimon, pe de altă parte, se năpusti afară cu un croncănit puternic de fericire, rotindu-se, planând şi mişcându-se repede ca o săgeată când în faţa bărcii, când în spatele pupei. Lyra jubila, în armonie cu daimonul zburător, îndemnându-l mental să-l provoace la întrecere pe daimonul-cormoran al bătrânului cârmaci. Însă cormoranul îl ignoră şi se aşeză somnoros pe mânerul cârmei, lângă omul lui.

Nu era niciun pic de viaţă pe acea întindere maronie şi amară, doar pufăitul motorului şi plescăitul apei sub prora mai spărgeau tăcerea. Nori grei şi apăsători atârnau pe cer fără să aducă vreun pic de ploaie, aerul de dedesubt era murdar de fum. Numai eleganţa fulgurantă a lui Pantalaimon mai avea vreo legătură cu viaţa şi cu bucuria.

Pe când îşi revenea dintr-o scufundare, cu aripile întinse şi albe pe fundalul gri al fumului, ceva negru se năpusti înspre el şi îl lovi. Căzu într-o parte şocat, cu un tremur de durere iar Lyra ţipă, simţind tăios durerea. Un alt obiect negru se alătură primului: nu se mişcau ca păsările ci ca nişte insecte zburătoare, greoi şi direct, cu un bâzâit ca de bondar.

Pantalaimon căzu, încercând să se întoarcă şi să ajungă la barcă şi în braţele disperate ale Lyrei, dar obiectele negre continuară să-l ţintească mişeleşte, bâzâind şi zumzăind. Lyra era de-a dreptul înnebunită de frica lui Pantalaimon şi a ei, dar deodată ceva trecu pe deasupra ei continuându-şi drumul în sus.

Era daimonul cârmaciului şi, pe cât de stângaci şi de greoi părea la început, pe atât îi era zborul de puternic şi de iute. Cu capul înainte, lovi în toate direcţiile şi, după o zbatere de aripi negre şi un tremur de aripi albe, ceva mic şi negru căzu pe acoperişul smolit al cabinei la picioarele Lyrei, în acelaşi moment în care Pantalaimon ateriza în mâna ei întinsă.

Nici n-apucă să îl consoleze că daimonul îşi luă forma de pisică sălbatică şi se aruncă peste creatura neagră, smulgând-o de pe marginea acoperişului, spre care se târa încet încercând să scape. Pantalaimon o ţintui ferm la pământ cu o gheară ascuţită ca un ac şi privi la cerul întunecat, unde cormoranul cu aripi negre zbura în

cercuri din ce în ce mai sus în căutarea celei de-a doua creaturi.

Apoi, cormoranul plană uşor înapoi şi croncăni ceva către cârmaci, care spuse:

— S-a dus. Nu-l lăsaţi pe celălalt să scape. Ia… şi, după ce aruncă zaţul de pe fundul cănii de tinichea din care băuse până atunci, i-o pasă Lyrei.

Lyra o aruncă direct peste creatură. Bâzâia şi hârâia ca o mică maşinărie.

— Ţine-o bine, spuse Farder Coram din spate, şi apoi îngenunche şi strecură o bucată de carton sub cană.

— Ce e aia, Farder Coram? întrebă ea tremurat.

— Să mergem jos şi să ne uităm. Ia-o uşor, Lyra. Apuc-o bine.

Se uită la daimonul cârmaciului când trecu pe lângă el, dorind să-i mulţumească, însă cormoranul avea ochii închişi. Îi mulţumi în schimb cârmaciului.

— Trebea să stai înuntru, spuse el.

Luă cana în cabină, unde Farder Coram găsise o halbă de bere. Ţinu cana de tinichea cu fundul în sus peste ea şi apoi trase încet cartonul dintre ele, aşa încât creatura să cadă în halbă. Ridică halba să poată vedea cu toţii clar creatura furioasă.

Era lungă cât degetul cel mare al Lyrei, de culoare verde închis, nu neagră. Elitrele îi erau întinse, ca ale unei buburuze gata să-şi ia zborul, iar aripile interioare se zbăteau cu atâta furie încât din ele nu se vedea decât o formă difuză. Cele şase picioare terminate cu gheare zgâriau sticla netedă.

— Ce e aia? întrebă ea.

Pantalaimon, încă pisică sălbatică, se ghemui pe masă la depărtare de câteva palme, cu ochii verzi aţintiţi asupra creaturii care se mişca în cercuri înăuntrul paharului.

— Dacă l-ai deschide, spuse Farder Coram, n-ai găsi nicio fiinţă vie înăuntru. În orice caz nu un animal sau o insectă. Am văzut aşa ceva mai înainte şi nu m-am gândit că o să mai văd vreuna aşa departe în nord. Treburi din Africa. Înăuntru e o rotiţă de ceas, şi de arcul ei e legat un spirit rău cu o vrajă în inimă.

— Dar cine l-a trimis?

— Nici nu-i nevoie să citeşti simbolurile, Lyra, poţi ghici la fel de uşor ca şi mine.

— Doamna Coulter?

— Sigur. N-a explorat ’mneaei doar Nordul, sunt destule lucruri ciudate şi-n sălbăticia Sudului. În Maroc am văzut una d-astea ultima oară. Periculoase de moarte: câtă vreme e spiritul înăuntru nu se opreşte niciodată, iar când îi dai drumul e monstruos de furios şi ucide primul lucru care-i iese în cale.

— Dar ce căuta?

— Spiona. Am fost un netrebnic nenorocit că te-am lăsat pe punte. Şi ar fi trebuit să te las să citeşti simbolurile fără să te întrerup.

— Gata, acuma ştiu! spuse Lyra, însufleţită deodată. Şopârla aia înseamnă *aer!* Am văzut şi înainte dar nu înţelegeam de ce, aşa că am încercat să-mi dau seama şi am pierdut înţelesul.

— Aha, spuse Farder Coram, atunci înţeleg şi eu. Nu-i o şopârlă, aia e… e un cameleon. Şi înseamnă aer pentru că ei nu mănâncă, nici nu beau, trăiesc doar cu aer.

— Iar elefantul…

— Africa, spuse el şi adăugă: Aha.

Se uitară unul la altul. Cu fiecare revelaţie a puterii alethiometrului erau din ce în ce mai uluiţi.

— Ne-a spus-o tot timpul, zise Lyra. Trebuia să-l fi ascultat. Şi acum ce să facem cu ăsta, Farder Coram? Putem să-l omorâm, sau aşa ceva?

— Nu ştiu dacă putem face ceva. Va trebui doar să-l ţinem bine închis într-o cutie şi să nu-i dăm drumul niciodată. Ce mă îngrijorează cel mai tare este ăl de scăpă. O să se întoarcă la doamna Coulter acum, şi-o să-i ducă vestea că te-a văzut. Să mă ia naiba, Lyra, dacă nu-s tâmpit.

Scotoci printr-un dulap şi găsi o cutie fumurie cam de şapte centimetri în diametru. Fusese folosită pentru a ţine şuruburi, însă le aruncă deoparte şi curăţă interiorul cu o cârpă înainte de a introduce paharul cu capul în jos, cu cartonul la locul lui, pe post de capac.

După un moment dificil, în care unul din picioarele creaturii scăpă şi împinse cutia într-o parte cu o putere surprinzătoare, reuşiră să o captureze şi să înşurubeze strâns capacul.

— De îndată ce ne mutăm pe vas, o să-l sudez pe margine, să fiu sigur, spuse Farder Coram.

— Dar rotiţele de ceas nu se opresc vreodată?

— Rotiţele obişnuite, da. Dar cum am spus, asta-i întoarsă de spiritul de la capătul ei. Cu cât se zbate mai tare, cu atât mai tare e întoarsă şi cu atât mai mare e forţa. Acum să-l punem undeva deoparte…

Înfăşură cutia într-o bucată de flanel, ca să înăbuşe neîncetatul bâzâit şi hârâit, şi o aruncă sub prici.

Se făcuse întuneric deja, iar Lyra privea pe geam cum se apropiau luminile din Colby. Aerul greu se transformă în ceaţă şi pe când acostau la debarcaderul de la Piaţa de peşte afumat, totul era estompat şi neclar. Întunericul înveşmântat în valuri gri-argintii, cu sclipiri de perlă, se aşezase peste depozite şi macarale, peste tarabele de lemn din piaţă şi peste clădirea de granit, cu multe coşuri de fum după care fusese numită piaţa, unde ziua şi noaptea peştii atârnau la afumat, în îmbătătorul fum produs de lemnul de stejar ars. Coşurile de fum făceau aerul umed şi mai vâscos iar mirosul plăcut de hering, de

macrou sau de ţipar afumat părea că vine direct din pietrele caldarâmului.

Lyra, înfăşurată într-o mantie de ploaie cu o glugă mare ce-i acoperea părul, care ar fi putut-o da de gol, mergea alături de Farder Coram şi de cârmaci. Toţi cei trei daimoni erau alerţi, scotocind pe după colţuri, uitându-se în urmă, ascultând până şi cel mai slab zgomot de paşi.

Însă ei erau singurele siluete ce puteau fi văzute. Cetăţenii din Colby erau toţi la casele lor, probabil sorbind ceva lichior de ienupăr pe lângă sobe duduind de căldură. Nu văzură pe nimeni până când ajunseră la docuri, şi primul bărbat pe care-l văzură a fost Tony Costa, care păzea porţile.

— Slavă Domnului c-aţi ajuns, spuse el încet, făcându-le loc. Tocmai am auzit că Jack Verhoeven a fost împuşcat şi că barca-i scufundată, şi nimeni nu ştia unde eraţi. John Faa e la bord deja şi-i nerăbdător s-o ia din loc.

Vasul îi păru Lyrei imens: timoneria şi un coş de fum la mijlocul navei, un castel înalt şi o macara imensă deasupra punţii acoperite cu prelată, luminiţe galbene străluceau prin hublouri şi pe covertă şi o lumină albă învăluia vârful de catarg, şi trei sau patru bărbaţi pe punte lucrând grăbiţi la ceva ce nu se putea vedea.

Se grăbi către pasarela de lemn înaintea lui Farder Coram, şi privi în jur entuziasmată. Pantalaimon deveni maimuţă şi se căţără imediat pe macaraua de manevră, însă Lyra îl chemă jos. Farder Coram voia să-i vadă înăuntru, sau dedesubt, cum s-ar zice la bordul unei nave.

Cu câteva scări mai jos, sau pe scara de tambuchi, era un salon mic unde John Faa vorbea încet cu Nicholas Rokeby, gitanul care avea grijă de vas. John Faa nu făcea nimic în grabă. Lyra aşteptă s-o salute, însă el îşi încheie mai întâi comentariile despre maree şi despre pilotaj şi de-abia după aceea se întoarse către noii veniţi.

— Bună seara, prieteni, spuse el. Bietu' Jack Verhoeven îi mort, poate aţi auzit. Şi băieţii i-a fost capturaţi.

— Şi noi avem veşti proaste, spuse Farder Coram, şi le povesti despre întâlnirea cu spiritele zburătoare.

John Faa dădu din capul lui mare, însă nu le reproşă nimic.

— Unde-i creatura acum? întrebă el.

Farder Coram scoase cutia şi o puse pe masă. Un bâzâit atât de furios venea dinăuntru încât cutia se mişca singură pe suprafaţa lemnului.

— Am auzită dă dracii ăştia mecanici, da' niciodată n-am văzută vrunu', spuse John Faa. Nu-i chip să-i îmblânzeşti şi să-i domoleşti, măcar atâta ştiu şi io. Şi nici n-are rost să-i umpli cu plumb şi să le dai drumu'n ocean, că într-o zi rugineşte şi dracu' hop afară iase şi să năpusteşte păste copilă, oriunde-ar fi. Nu, trebă să-l ţinem p'aproape şi

să fim atenţi.

Lyra fiind singura femeie de la bord (pentru că John Faa se hotărâse, după îndelungi chibzuinţe, că e împotriva femeilor), avea o cabină doar pentru ea. Nu era o cabină mare, să ne-nţelegem, era de fapt puţin mai mare decât un dulap, cu un prici şi un chepeng, care era cuvântul nimerit pentru hublou. Îşi îndesă cele câteva lucruri în sertarul de sub prici şi alergă entuziasmată la bord ca să se aplece peste balustradă şi să vadă cum se topeşte Anglia în urmă, însă constată că cea mai mare parte a Angliei dispăruse în ceaţă înainte ca ea să ajungă acolo.

Însă tulburarea impetuoasă a apei dedesubt, mişcarea aerului, luminile vasului strălucind curajos în întuneric, huruitul motorului, mirosul de sare şi de peşte şi de cărbune erau destul de încântătoare în sine. Nu trecu mult până când o nouă senzaţie li se alătură, în vreme ce nava începu să danseze în ritmul Oceanului German. Când cineva o chemă pe Lyra la cină, îşi dădu seama că era mai puţin flămândă decât se aştepta şi decise de îndată că ar fi o idee bună să rămână întinsă, de dragul lui Pantalaimon, deoarece sărmana creatură avea deja rău de mare.

Şi aşa începu călătoria lor spre Nord.

Consulul şi Ursul

John Faa şi ceilalţi lideri deciseseră să meargă spre Trollesund, principalul port al Laponiei. Vrăjitoarele aveau un consulat în oraş iar John Faa ştia că fără ajutorul lor, sau, cel puţin, neutralitatea lor prietenoasă, ar fi imposibil să salveze copiii captivi.

În ziua următoare, le explică ideea sa Lyrei şi lui Farder Coram, când răul de mare al Lyrei se mai potoli puţin. Soarele strălucea puternic iar valurile verzi se izbeau de parapeţi lăsând dâre albe de spumă în retragerea lor unduitoare. Afară, pe punte, cu briza care adia şi marea întreagă o strălucire de lumină şi mişcare, abia dacă mai simţea vreun pic răul de mare; iar acum, că Pantalaimon descoperise cât de minunat era să fie pescăruş şi apoi pasărea furtunii şi să se vânture pe coama valurilor, Lyra era prea absorbită de bucuria lui ca să se lase pradă nefericirii de-a nu fi obişnuită cu marea.

John Faa, Farder Coram şi doi sau trei dintre ceilalţi se aşezară la pupa navei, învăluiţi de lumina soarelui, să vorbească despre ce aveau de făcut mai departe.

— Acuma, Farder Coram le ştie pă vrăjitoarili astea din Laponia, spuse John Faa. Ş'dacă me-aduc io bine-aminte ele are-o ş-o obligaţie la noi.

— Ai dreptate, John, zise Farder Coram. E-adevărat că de acu' patruj' de ani, da' asta nu-nseamnă nimica pentr-o vrăjitoare. Unele dintre ele trăiesc încă de multe ori p'atâta.

— Ş'cum s-a-ntâmplat ca să aibă ele oblegaţia asta, Farder Coram? spuse Adam Stefanski, omul care avea în grijă trupa de luptă.

— I-am salvat viaţa uneia, explică Farder Coram. A căzut din cer, când o urmărea o pasăre mare, roşie, ceva ce n-am mai văzut în viaţa mea. A căzut în mlaştină şi era rănită şi am pornit s-o găsesc. Era aproape să se-nece şi am pus-o pă o scândură şi am împuşcat pasărea, care, spre supărarea mea, a căzut într-un smârc că era mare cât un buhai dă baltă şi roşie ca focu'.

— Aaa, murmurară ceilalţi, captivaţi de povestea lui Farder Coram.

— Acuma, când am pus-o-n barcă, continuă el, am avut cel mai tare şoc pă care puteam să-l am, pentru că femeia aia tânără n-avea daimon.

Era ca şi cum ar fi spus „n-avea cap". Simplul gând era respingător. Oamenii se cutremurară, daimonii li se zbârliră, se scuturară sau croncăniră aspru, iar oamenii trebuiră să îi liniştească. Pantalaimon se strecură în sânul Lyrei, iar inimile lor băteau laolaltă.

— Cel puţin, spuse Farder Coram, aşa părea. Aşa cum era ea, căzută din cer, eram aproape sigur că trebuia să fie vrăjitoare. Arăta exact ca o femeie tânără, mai slabă decât unele şi mai frumoasă dăcât

majoritatea, dar faptul că nu i-am văzut daimonul i-a dat un aer hidos.

— Şi iele n-are daimoni, atuncia, vrăjitoarili-astia? spuse celălalt om, Michael Canzona.

— Daimonii lor e invăzâbili, crez, spuse Adam Stefanski. A fost acolea tot timpu' da' Farder Coram nu l-a văzută.

— Nu, te-nşeli, Adam, spuse Farder Coram. N-a fost deloc acolo. Vrăjitoarele au puterea ca să se separe de daimonii lor, la distanţe mult mai mari decât putem noi. Dacă e nevoie îşi pot trimite daimonii departe, peste graniţe, cu vântul sau norii, sau în apa oceanului. Iar vrăjitoarea asta, am descoperit, n-a apucat să stea să se liniştească o oră că a venit daimonul zburând înapoi, pentru că simţise că e rănită şi speriată, bineînţeles. Iar eu cred, deşi ea n-a vrut să recunoască asta niciodată, că pasărea mare roşie pă care-am puşcat-o, era daimonul altei vrăjitoare, care-o urmărea. Doamne! M-au trecut toţi fiorii când m-am gândit la asta! Altfel mi-aş fi oprit mâna, mi-aş fi luat măsuri, chiar dacă eram pe mare sau pe uscat; dar acum se-ntâmplase, nu mai aveam ce face. Oricum, nu era niciun dubiu că îi salvasem viaţa, iară ea mi-a dat un zălog şi mi-a zis să cer ajutorul ei dacă am vreodată nevoie. Şi o dată mi-a trimis ajutorul ei, când m-au rănit Skraelingii cu o săgeată otrăvită. Am mai avut şi alte relaţii… n-am mai văzut-o de mulţi ani, da' o să-şi aducă ea aminte.

— Şi stă la Trollesund, vrăjitoarea asta?

— Nu, nu, ele locuiesc în păduri şi în tundră, nu într-un orăşel port alături de oameni normali. Ele-s cu sălbăticia. Dar au acolo un consul şi o să-i trimit vorbă, să n-aveţi voi nicio grijă în privinţa asta!

Lyra era nerăbdătoare să afle mai multe despre vrăjitoare dar discuţia se schimbase, se vorbea despre combustibil şi provizii, iar Lyra vru deodată să vadă şi restul navei. Rătăci agale pe punte, spre prora şi în scurt timp făcu cunoştinţă cu un marinar, un adevărat Lup de Mare, aruncând în el cu sâmburii pe care-i păstrase de la mărul mâncat la micul dejun. Era un bărbat solid şi placid şi din momentul în care a înjurat-o şi ea l-a înjurat înapoi, au devenit cei mai buni prieteni. Îl chema Jerry. Sub îndrumarea lui, ea descoperi că dacă-ţi făceai de lucru nu mai simţeai răul de mare şi chiar o treabă ca frecatul punţii putea fi satisfăcătoare, dacă era făcută cum trebuie, în stil marinăresc. Era foarte prinsă de acest concept şi, după puţin timp, împăturea păturile din cabină „în stil marinăresc", îşi punea lucrurile în dulap „în stil marinăresc" şi spunea că le „stivuieşte" în loc de „ordonează" pentru a denumi procesul în cauză.

După două zile pe mare, Lyra decise că asta era viaţa pentru care era făcută. Cunoştea toată nava, de la camera maşinilor până la puntea de comandă, şi, în foarte scurt timp, se tutuia deja cu toţi membrii echipajului. Căpitanul Rokeby a lăsat-o să dea semnalul la o fregată Olandeză iar Lyra trase cu încântare de mânerul fluierului cu

aburi, îmbătată de sunetul asurzitor; bucătarul i-a suportat ajutorul la gătirea piureului de prune şi doar un cuvânt mai aspru din partea lui John Faa a oprit-o să se caţere pe catarg şi să inspecteze orizontul din cuibul ciorii.

În tot acest timp se îndreptau spre Nord şi, pe zi ce trecea, se făcea din ce în ce mai frig. Toată rezerva de îmbrăcăminte de pe navă a fost scotocită pentru a se găsi o pelerină impermeabilă care să poată fi tăiată şi ajustată pe măsura ei, iar Jerry o învăţă să coasă, o artă pe care de la el a deprins-o cu multă tragere de inimă, deşi la Jordan o luase în batjocură şi evitase pe cât putuse indicaţiile pe care le primea de la doamna Lonsdale. Împreună, au făcut un săculeţ impermeabil pentru alethiometru, pe care să-l poată purta la brâu, în cazul în care cădea în mare, spunea ea. Cu alethiometrul pus la loc sigur, înfăşurată în hainele ei impermeabile şi cu pălăria marinărească trasă pe ochi se agăţa de balustrada de la prora privind picăturile înţepătoare, sărind peste parapeţi şi scurgându-se de-a lungul punţii. Mai simţea din când în când răul de mare, în special atunci când vântul se înteţea iar nava plonja greoaie peste coama valurilor cenuşiu-verzui; şi atunci era treaba lui Pantalaimon să îi distragă atenţia, făcându-se pasărea furtunii şi zbenguindu-se pe apă. În acele momente îi putea simţi bucuria nemărginită în bătaia vântului şi a apei, şi uita de rău. Din când în când, Pan încerca să fie chiar peşte şi o dată s-a alăturat unui grup de delfini, spre surpriza şi plăcerea acestora. Lyra stătea tremurând pe teugă şi râdea cu încântare în timp ce mult iubitul ei Pantalaimon, lucios, elegant şi puternic, făcea salturi prin apă, alături de încă şase siluete rapide şi întunecate. Era o plăcere îmbătătoare dar nu numai atât, pentru că se îngemănau cu ea şi durerea, şi teama. Dacă Pantalaimon iubea mai mult să fie delfin decât o iubea pe ea?

Prietenul ei, Lupul de Mare, era aproape şi se opri un moment, în timp ce aranja pânza peste bocaport, pentru a privi daimonul fetiţei care se zbenguia şi sărea alături de delfini. Propriul lui daimon, un pescăruş, stătea pe vinci, cu capul adăpostit sub o aripă. El ştia ce simţea Lyra.

— Îmi amintesc dă prima oară când m-am dus pă mare; Balisaria nu să stabilise încă la o formă, aşa dă tânăr eram, şi îi plăcea tare mult să fie delfin brun. Mi-era teamă că o să rămână aşa. Pă prima navă era un marinar bătrân, care nu putea niciodată să stea pă mal pen'că daimonul lui rămăsese delfin şi nu putea să părăsească apa. Era un marinar minunat; cel mai bun navigator pă care l-ai văzut vreodată; putea să facă o avere din pescuit; da' el nu era fericit cu asta. N-a fost niciodată foarte fericit până n-a murit şi şi-a găsit mormântul în mare.

— De ce trebuie daimonii să rămână într-o singură formă? spuse Lyra. Eu vreau ca Pantalaimon să se poată schimba întotdeauna. Şi el la fel.

— Eh, mereu s-au fixat la o formă şi mereu or să facă aşa. Asta înseamnă creşterea. O să vină un timp când o să te obosească toate schimbările astea ale lui şi o să vrei o formă stabilă pentru el.

— Ba nu, niciodată!

— Ba da, ai să vrei. Ai să vrei să te faci mare ca toate celelalte fetiţe. Şi, oricum, mai sunt şi lucruri bune când daimonul se stabileşte la o singură formă.

— Care-s astea?

— Ştii ce fel de persoană eşti. Uite la bătrâna Balisaria. E pescăruş şi asta înseamnă că şi eu sunt tot un fel de pescăruş. Nu-s eu nici măreţ, nici cine ştie ce frumuseţe, da's os bătrân şi tare, şi pot să supravieţuiesc în orice loc şi întotdeauna să găsesc un pic de mâncare şi pă cineva care să-mi ţină companie. Merită să ştii asta, adică. Şi atunci când daimonul se stabileşte, o să ştii ce fel de persoană eşti.

— Dar dacă daimonul tău se stabileşte la o formă care nu-ţi place?

— Eh, atunci sunteţi cam în conflict, nu? Îs o grămadă de oameni care ar vrea să aibă un leu drept daimon da' sfârşesc cu un pudel. Şi până nu învaţă să se împace cu ceea ce sunt, o să se chinuiască şi-o să se tot agite din cauza asta. Să-şi risipească sentimentele, adică.

Dar Lyrei i se părea că ea nu va creşte niciodată.

Într-o dimineaţă, mirosul din aer se schimbă, iar nava părea că se mişcă mai ciudat, legănându-se mai puternic dintr-o parte în alta în loc să se cufunde şi să înainteze. Lyra era pe punte la un minut după ce s-a sculat, privind cu lăcomie pământul din zare: o privelişte atât de ciudată, după toată apa aceea, pentru că, deşi petrecuseră pe apă doar câteva zile, Lyra se simţea ca şi cum ar fi stat pe ocean luni întregi. Chiar în faţa navei se înălţa un munte cu pante verzi şi vârful acoperit de zăpadă, iar la poalele lui un orăşel şi un port: case de lemn cu acoperişuri ascuţite, o turlă de oratoriu, macaralele portului şi nori de păsări rotindu-se şi ţipând. Mirosul era de peşte dar împreună cu el veneau şi alte mirosuri de uscat: răşină de pin, pământ şi un miros mai ciudat, moscat, de animal şi altceva care era rece şi gol şi sălbatic: poate că era zăpada. Era mirosul Nordului.

Focile se jucau în jurul navei arătându-şi capetele de clovn la suprafaţa apei după care se scufundau cu pleoscăituri şi împroşcături. Vântul care ridica picăturile de apă deasupra valurilor era monstruos de rece şi căuta fiecare crăpătură minusculă din blana de lup a Lyrei; în scurt timp, mâinile o dureau iar faţa îi era complet amorţită din cauza gerului. Pantalaimon, în forma lui de hermină, îi încălzea gâtul dar era prea frig ca să poţi sta afară prea mult fără să ai ceva de făcut, chiar şi dacă priveai focile iar Lyra intră înapoi în cabină ca să-şi mănânce micul dejun şi să se uite prin hubloul din salon.

În port, apa era calmă şi, în momentul în care trecură de dig, Lyra începu să se simtă nesigură şi ameţită din cauza lipsei tangajului.

Împreună cu Pantalaimon urmări avid cum nava masivă se apropia din ce în ce mai tare de dană. Ora următoare sunetul motorului muri lăsând loc unui huruit încet, de fundal. Se auzeau voci care strigau ordine sau întrebări, se aruncau frânghii, se lăsau pasarelele, se deschideau trapele.

— Hai Lyra, spuse Farder Coram. Ţi-ai strâns toate bagajele?

Lucrurile Lyrei, aşa cum erau, fuseseră puse în bagaj încă de când se sculase şi văzuse pământul. Tot ce avea de făcut era să fugă la cabină şi să-şi ia sacul, şi era gata.

Primul lucru pe care l-au făcut, împreună cu Farder Coram, când au ajuns pe uscat, a fost să meargă în vizită la casa Consulului Vrăjitoarelor. Nu le-a luat mult să o găsească; orăşelul era adunat în jurul portului, singurele construcţii mai impunătoare fiind oratoriul şi casa guvernatorului. Consulul Vrăjitoarelor locuia într-o casă din lemn, vopsită cu verde marin, şi când bătură la uşă, sunetul răsună puternic de-a lungul străzii liniştite.

Un servitor îi conduse într-un mic salonaş şi le aduse cafea. Imediat, Consulul însuşi veni să îi întâmpine. Era un om gras, cu o faţă roşie şi un costum negru, sobru, al cărui nume era Martin Lanselius. Daimonul său era un mic şarpe, de un verde la fel de intens şi strălucitor ca şi ochii lui, care erau, de fapt, singurul lucru vrăjitoresc pe care îl avea, deşi Lyra nu mai era sigură de cum credea ea că arată un vrăjitor.

— Cum te pot ajuta, Farder Coram? spuse el.

— În două feluri, Doctore Lanselius. Mai întâi, sunt nerăbdător să iau legătura cu o doamnă vrăjitoare pe care am întâlnit-o cu câţiva ani în urmă, în ţara Fen, din Estul Engliterei. Numele ei este Serafina Pekkala.

Dr. Lanselius îşi notă ceva cu un creion argintiu.

— Cu cât timp în urmă a fost întâlnirea aceea? întrebă el.

— Să tot fie patruzeci de ani. Dar cred c-o să-şi amintească.

— Şi care este al doilea mod în care îmi căutaţi ajutorul?

— Reprezint un număr de familii gitane care şi-au pierdut copiii. Avem motive să credem că există o organizaţie care capturează aceşti copii, ai noştri şi alţii, şi îi duce în Nord, cu un scop necunoscut. Aş dori să ştiu dacă poporul din care faceţi parte, Doctore Lanselius, a auzit de întâmplări de genul acesta.

Dr. Lanselius sorbi impasibil din cafea.

— Nu este imposibil ca informaţii despre o astfel de activitate să fi ajuns şi la urechile noastre, spuse el. Dar, vă daţi seama, relaţiile dintre poporul meu şi locuitorii Nordului sunt în perfectă cordialitate. Ar fi dificil să încerc să justific faptul că i-am deranjat.

Farder Coram încuviinţă ca şi cum ar fi înţeles foarte bine ce se întâmpla.

— Fără îndoială, spuse el. Şi nu ar fi necesar să vă întreb dacă aş

putea culege aceste informaţii în orice alt mod. De aceea am întrebat mai întâi de doamna vrăjitoare.

Acum Dr. Lanselis încuviinţa de parcă *el* înţelegea. Lyra urmărea cu uimire şi respect acest joc. În spatele lui se întâmplau o mulţime de lucruri, iar Lyra vedea că doctorul Consul era pe cale să ia o decizie.

— Foarte bine, spuse el. Bineînţeles că este adevărat şi realizezi că numele dumitale nu ne este necunoscut, Farder Coram. Serafina Pekkala este regina unui clan de vrăjitoare din regiunea Lacului Enara. Cât despre întrebarea pe care mi-o pui, este, de bună seamă, un lucru înţeles că această informaţie nu a ajuns la dumneata prin intermediul meu.

— Fără îndoială.

— Ei bine, chiar în acest oraş există o filială a unei organizaţii numite Compania de Explorare *Progresul Nordului*, care pretinde că cercetează minerale, dar care este, de fapt, controlată de un corp din Londra, numit Comitetul de Oblaţii. Se întâmplă să ştiu că această organizaţie importă copii. Acest fapt nu este ştiut în oraş; guvernul norvegian nu este, oficial, conştient de el. Copiii nu rămân aici pentru mult timp. Sunt duşi mai departe, pe continent.

— Ştiţi unde, dr. Lanselius?

— Nu. Ţi-aş spune dacă aş şti.

— Şi ştiţi ce se întâmplă cu ei acolo?

Pentru prima dată, dr. Lanselius se uită la Lyra. Lyra îl privi impasibilă. Micul şarpe verde ridică capul din gulerul consulului şi îi şopti ceva la ureche cu limba lui ascuţită.

Consulul spuse:

— Am auzit expresia *Procesul Maystadt* în legătură cu acest aspect. Cred că o folosesc pentru a evita să spună exact ceea ce fac acolo. De asemenea, am mai auzit cuvântul *intercizie,* dar la ceea ce se referă, n-aş putea spune.

— Şi în momentul de faţă se află vreun copil în oraş? întrebă Farder Coram.

Mângâia blăniţa daimonului care stătea cu urechile ciulite în braţele sale. Lyra observă că se oprise din tors.

— Nu, cred că nu, spuse Dr. Lanselius. Un grup de aproximativ doisprezece copii a ajuns săptămâna trecută şi alaltăieri a plecat mai departe.

— Ah, atât de curând? Asta ne dă o oarecare speranţă. Cum au călătorit, dr. Lanselius?

— Cu sania.

— Şi n-aveţi nicio idee încotro s-au îndreptat?

— Foarte vag. Nu este un subiect care ne interesează.

— Fără îndoială. Acum, mi-aţi răspuns drept la toate întrebările, şi mai am doar una. Dacă aţi fi în locul meu, ce întrebare aţi pune

Consulului Vrăjitoarelor?

Pentru prima dată, Consulul Vrăjitoarelor zâmbi.

— Aş întreba de unde aş putea obţine serviciile unui urs cu armură, spuse el.

Lyra îşi îndreptă brusc spatele şi simţi inima lui Pantalaimon tresărindu-i în mână.

— Am înţeles că urşii cu armură sunt în serviciul Comitetului de Oblaţii, spuse Farder Coram surprins. Vreau să spun, al Companiei Progresul Nordului, sau oricum s-o fi numind.

— Există cel puţin unul care nu e. Îl veţi găsi la depoul de sănii, în capătul străzii Langlokur. Pentru moment, îşi câştigă existenţa muncind acolo, dar are un temperament atât de violent, iar frica pe care o inspiră tuturor câinilor din zonă este atât de mare, încât angajamentul lui s-ar putea să nu dureze prea mult.

— Este, prin urmare, un renegat?

— Se pare că da. Numele lui este Iorek Byrnison. Ai vrut să ştii ce aş întreba eu, şi ţi-am spus. Acum iată ce aş face: aş profita din plin de şansa de a angaja un urs cu armură, chiar de-ar fi mult mai mică decât cea pe care ţi-o propun.

Lyra abia mai putea sta locului. Farder Coram ştia totuşi regulile de etichetă pentru întâlniri de felul acesta şi mai servi o prăjitură cu miere şi ghimbir de pe platou. În timp ce Farder Coram savura prăjitura, dr. Lanselius se întoarse spre Lyra.

— Înţeleg că eşti în posesia unui alethiometru, spuse el spre marea ei surprindere – cum să fi aflat de asta?

— Da, răspunse ea şi apoi, ajutată de un ghiont din partea lui Pantalaimon, adăugă: Vreţi să îl vedeţi?

— Mi-ar plăcea foarte mult.

Scormoni fără niciun pic de eleganţă sau delicateţe prin punga de scai şi îi întinse pachetul învelit în catifeaua neagră. El îl dezveli şi-l ţinu în mână cu mare grijă, privind lung şi admirativ cadranul instrumentului, ca un învăţat care priveşte un manuscris rar.

— Ce splendoare! spuse el. Am mai văzut un alt exemplar, dar nu era atât de fin ca acesta. Şi, eşti şi în posesia cărţilor cu care se citeşte?

— Nu, începu Lyra, dar până să mai spună ceva, Farder Coram i-o luă înainte:

— Nu, marele păcat este că, deşi Lyra deţine alethiometrul ca atare, nu există niciun mijloc prin care acesta să poată fi citit.

— E un mister tot atât de mare ca şi petele de cerneală pe care hinduşii le folosesc pentru a citi viitorul. Şi cea mai apropiată carte de descifrare de care ştiu se află în Abaţia St. Johann, la Heidelberg.

Lyra înţelese de ce spunea asta: nu voia ca dr. Lanselius să afle ce puteri avea Lyra. Dar mai observă şi altceva, ceva ce lui Farder Coram îi scăpase, şi anume agitaţia daimonului doctorului Lanselius şi ştiu

imediat că nu avea niciun rost să se prefacă. Aşa că spuse:

— De fapt, eu *pot* să-l citesc, adresându-se pe jumătate doctorului Lanselius şi pe jumătate lui Farder Coram, iar Consulul fu cel care răspunse:

— E foarte înţelept din partea ta, spuse el. De unde ai obţinut aparatul acesta?

— Stăpânul Colegiului Jordan mi l-a dat, spuse ea. Dr. Lanselius, ştiţi cine le-a făcut?

— Se spune că-şi au originea la Praga, răspunse Consulul. Învăţatul care a inventat primul alethiometru încerca, aparent, să descopere o cale de a măsura influenţele planetelor, potrivit ideilor astrologiei. Intenţiona să creeze un instrument care să se ghideze după Marte sau Venus, aşa cum o busolă se orientează după Nord. Nu a reuşit să facă acest lucru, dar mecanismul pe care l-a inventat răspundea clar unui lucru, chiar dacă nimeni nu ştia căruia anume.

— Şi de unde au luat simbolurile?

— O, aceasta s-a întâmplat în secolul al XVII-lea, când simbolurile şi emblemele se aflau peste tot. Toate creaţiile, construcţii, picturi, imagini, erau proiectate astfel încât să se poată citi precum cărţile. Fiecare lucru reprezenta altceva; iar dacă aveai dicţionarul potrivit puteai citi chiar şi Natura în sine. Şi nu era deloc surprinzător să descoperi că filosofii foloseau simbolismul timpului lor pentru a interpreta cunoştinţe şi informaţii care proveneau dintr-o sursă misterioasă. Dar, ştii, n-au fost într-adevăr luate în serios timp de aproape două secole.

Îi dădu instrumentul înapoi Lyrei şi adăugă:

— Pot să îţi pun o întrebare? Cum poţi să îl citeşti fără cărţile de simboluri?

— Păi, întâi îmi eliberez mintea de orice altceva, şi pe urmă e cam ca şi cum te-ai uita în apă. Trebuie să-ţi laşi ochii să găsească nivelul potrivit, şi-l ştii pentru că e singurul care se vede clar. Cam aşa ceva, spuse ea.

— Mă gândesc dacă aş putea să te rog să îmi dai şi mie ocazia să văd cum faci? spuse el.

Lyra se uită la Farder Coram dorind să spună da, dar aşteptând încuviinţarea acestuia. Bătrânul dădu din cap.

— Ce să întreb? spuse Lyra.

— Care sunt intenţiile tătarilor în ceea ce priveşte Camceatca?

Nu era o întrebare grea. Lyra îndreptă limbile spre cămilă, care însemna Asia, care însemna tătari, spre cornul abundenţei, pentru Camceatca, unde erau minele de aur, şi spre furnică, adică activitate, care însemna sens şi intenţie. Apoi stătu liniştită, lăsându-şi mintea să cuprindă în raza de înţelegere cele trei niveluri de interpretare, şi apoi se relaxă pentru a primi răspunsul care veni aproape instantaneu. Acul

cel lung tremură pe delfin, cască, pe copil şi ancoră, dansând între ele şi apoi pe crucifix, într-un model complicat pe care ochii Lyrei îl urmăriră fără ezitare, dar care era de neînţeles pentru cei doi bărbaţi.

După ce acul şi-a terminat seria de mişcări, repetate de câteva ori, Lyra ridică ochii. Clipi o dată sau de două ori, ca şi cum ar fi ieşit dintr-o transă.

— Or să pretindă că atacă dar de fapt nu o vor face, pentru că sunt prea departe şi ar fi prea epuizaţi, spuse ea.

— Poţi să-mi spui cum ai citit asta?

— Delfinul: unul dintre înţelesurile lui de bază este joacă, jucăuş, explică ea. Ştiu că este ăsta pentru că s-a oprit acolo de mai multe ori şi numai la nivelul ăsta a fost clar şi la niciunul dintre celelalte. Iar casca înseamnă război iar astea două împreună înseamnă că se vor preface că vor merge la război dar nu o vor face în realitate. Şi copilul înseamnă – înseamnă, ceva greu va fi prea greu pentru ei să atace, iar ancora spune de ce, pentru că s-ar încorda prea mult, ca şi frânghia unei ancore, adică ar face un efort prea mare. Eu pur şi simplu le văd aşa, înţelegeţi?

Dr. Lanselius aprobă din cap.

— Remarcabil, spuse el. Îţi mulţumesc foarte mult. Nu voi uita asta.

Apoi se uită ciudat la Farder Coram şi înapoi la Lyra.

— Te-aş putea ruga să mai faci o demonstraţie? întrebă el. Dacă te duci în curte, în spatele casei vei găsi câteva crengi de pin-de-nor atârnate pe perete. Una dintre ele a fost folosită de Serafina Pekkala, celelalte nu. Ai putea spune care este a ei?

— Da! sări Lyra întotdeauna gata să se poată da mare puţin, luă alethiometrul şi ieşi în grabă. Abia aştepta să vadă pin-de-nor pentru că auzise de el şi ştia că vrăjitoarele îl foloseau ca să zboare, iar ea nu văzuse până acum cum arată aşa ceva.

În timp ce Lyra era afară, Consulul spuse:

— Vă daţi seama cine este acest copil?

— Este fiica Lordului Asriel, spuse Farder Coram. Iar mama ei este Doamna Coulter, de la Comitetul de Oblaţii.

— Şi, în afară de asta?

Bătrânul gitan trebui să scuture din cap.

— Nu, spuse el, mai mult nu ştiu. Dar e o fiinţă nevinovată şi tare ciudată, şi n-aş lăsa să i se întâmple vreun rău pentru nimic în lume. Cum reuşeşte să citească instrumentul acela, nu-mi pot da seama, dar o cred atunci când vorbeşte despre el. De ce, Dr. Lanselius? Ce ştiţi despre ea?

— Vrăjitoarele vorbesc de secole despre acest copil, zise Consulul. Pentru că trăiesc atât de aproape de locul unde vălul dintre lumi este foarte subţire, din când în când ele aud şoapte nemuritoare, aud vocile acelor fiinţe care trec dintr-o lume în alta. Şi vocile vorbeau despre un

copil ca acesta, care are un mare destin ce poate fi împlinit numai în altă parte, dincolo de lumea aceasta. Fără acest copil vom muri cu toţii. Aşa spun vrăjitoarele. Dar ea trebuie să-şi împlinească destinul fără a şti ceea ce face, pentru că numai prin neştiinţa ei noi putem fi salvaţi. Înţelegi asta, Farder Coram?

— Nu, spuse Farder Coram. Din păcate, sunt nevoit să spun că sunt incapabil să înţeleg.

— Adică ea trebuie fie lăsată liberă să facă greşeli. Iar noi să sperăm că nu le va face, dar nu o putem ghida. Sunt fericit că am putut vedea acest copil înainte de a muri.

— Dar cum aţi recunoscut-o ca fiind acel copil anume? Şi ce vreţi să spuneţi despre fiinţele care trec dintr-o lume în alta? Mă tem că v-am pierdut de tot, dr. Lanselius, şi cred că sunteţi un om cu scaun la cap…

Dar înainte de a primi răspunsul, uşa se deschise iar Lyra intră triumfătoare ţinând în mână o mică crenguţă de pin.

— Asta este! spuse ea. Le-am încercat pe toate, şi asta e, sunt sigură.

Consulul o examină cu atenţie şi apoi încuviinţă din cap.

— Corect, spuse el. Ei bine, Lyra, acesta este un lucru remarcabil. Eşti norocoasă să ai un instrument ca acesta şi îţi doresc să ai parte numai de bine cu el. Aş vrea să-ţi dau ceva să iei cu tine…

Luă crenguţa, rupse din ea o rămurică şi i-o dădu Lyrei.

— Chiar a zburat cu asta? întrebă Lyra plină de veneraţie.

— Da, chiar a zburat cu ea. Dar nu ţi-o pot da pe toată pentru că am nevoie de crenguţă pentru a putea păstra contactul cu ea; dar această rămurică va fi îndeajuns. Să ai grijă de ea.

— Da, o să am. Vă mulţumesc.

O îndoi şi o puse în geantă, alături de alethiometru. Farder Coram atinse crenguţa de pin ca pe un talisman, iar pe faţa lui era o expresie pe care Lyra n-o mai văzuse înainte: aproape ca un fel de dor adânc. Consulul îi conduse la uşă unde dădu mâna cu Farder Coram şi scutură şi mâna Lyrei.

— Sper să aveţi succes, spuse el şi stătu în prag, în gerul pătrunzător, urmărindu-i cum se îndepărtează pe străduţă.

— Ştia înaintea mea răspunsul despre tătari, îi spuse Lyra lui Farder Coram. Mi-a spus alethiometrul dar eu n-am zis nimic. Era crucifixul.

— Probabil că voia să-ţi dea un test, copilă. Dar ai făcut bine că ai fost politicoasă, că noi n-aveam de unde să cunoaştem ce ştie el. Şi ne-a fost de mare folos că ne-a spus despre urs. Nu ştiu cum altfel am fi putut afla.

Ajunseră până la urmă la depou, care erau de fapt vreo două depozite din ciment, construite într-o zonă periferică, înconjurate de un teren viran cu buruieni crescute printre pietrele cenuşii şi bălţoace

de noroi îngheţat. Un bărbat ursuz le spuse că ursul iese din tură la ora şase dar că trebuie să fie foarte prompţi pentru că, de obicei, atunci când iese de la muncă se duce direct în curtea din spatele barului Einarsson, unde îi dau de băut.

Apoi Farder Coram o duse pe Lyra la cel mai bun croitor din oraş şi îi cumpără un set de haine groase adevărate. Cumpărară o pelerină din blană de ren pentru că firul de păr din blana renului este gol în interior şi izolează foarte bine, iar gluga era căptuşită cu blană de urs, pentru că aşa se poate scutura gheaţa care se formează când respiri. Au luat şi căptuşeli şi şosete de pus în bocancii din blană de ren tânăr şi mănuşi din mătase pe care să le poarte sub mănuşile groase din blană, cu un deget. Bocancii şi mănuşile erau făcute din blana de pe picioarele din faţă ale renului, pentru că este mult mai rezistentă, iar bocancii aveau talpă din piele de focă, pentru că este tot atât de tare ca şi pielea de morsă, dar mai uşoară. În sfârşit, au cumpărat o pelerină impermeabilă care o acoperea din cap până-n picioare, făcută din intestin de focă semitransparent.

Cu tot acest echipament pe ea, şi cu fularul de mătase în jurul gâtului, o căciulă de lână trasă peste urechi şi gluga cea mare acoperindu-i capul îi era prea cald, dar aveau să meargă în regiuni mult mai reci decât aceasta.

John Faa supraveghease descărcarea navei şi era nerăbdător să afle despre cuvintele Consulului Vrăjitoarelor, dar şi mai nerăbdător să audă despre urs.

— O să mergem la el chiar în seara asta, spuse el. Ai mai vorbit vreodată cu o creatură d'asta, Farder Coram?

— Da, da, m-am şi bătut cu unul cândva, noroc că nu eram singur, slavă Domnului. Trebuie să fim gata să ne târguim cu el, John. O să ceară foarte mult, n-am nicio îndoială, şi o să fie morocănos şi va fi greu să discutăm cu el, dar trebuie să îl câştigăm de partea noastră.

— O, da, trebuie. Şi ce-aţi aflată dăspre vrăjitoarea asta a voastră?

— Ehe, a ajuns departe, este regina unui clan de vrăjitoare acum, spuse Farder Coram. Speram să-i pot transmite un mesaj dar se pare că ar dura prea mult să primesc răspunsul.

— Aha, da. Acuma, lasă-mă să-ţi spun *io* ce-am aflat.

Într-adevăr, John Faa se agitase tot timpul şi era clar că voia cu tot dinadinsul să le spună ceva. Întâlnise un prospector pe chei, pe nume Lee Scoresby, din ţara Texasului de origine, şi omul ăsta avea, imaginaţi-vă, un balon! Expediţia la care spera să se alăture eşuase din cauza lipsei de fonduri chiar înainte de a pleca din Amsterdam, aşa că rămăsese blocat aici.

— Gândeştă-te ce-am putea face cu ajutoru' unui aeronaut, Farder Coram! spuse John Faa frecându-şi mâinile lui mari. L-am convinsă să vie cu noi. Mi să pare mie că am avut mare noroc c-am venit aci.

— Da, şi am fi şi mai norocoşi dacă am şti exact încotro mergem, spuse Farder Coram, dar nimic nu putea tulbura bucuria lui John Faa de a fi din nou în fruntea unei campanii.

După ce se lăsă întunericul şi toate proviziile şi echipamentele fură descărcate cu bine, Farder Coram şi Lyra o luară de-a lungul cheiului căutând Barul Einarsson. L-au găsit destul de repede: o construcţie rudimentară din ciment, cu o reclamă de neon care pâlpâia la intervale neregulate. Prin uşă şi prin ferestrele pline de flori de gheaţă răzbătea sunetul vocilor muşteriilor prinşi în discuţii aprinse.

O alee plină de gropi ducea la o poartă din tablă care dădea în curtea din spate, spre un şopron care se ridica pe nişte moviliţe de nămol îngheţat. Lumina palidă care se strecura prin fereastra din spate a barului evidenţia o siluetă palidă de dimensiuni impresionante, care stătea în fund şi înfuleca dintr-o halcă de carne pe care o ţinea cu ambele mâini. Lyra avu impresia că vede sânge pe nasul şi pe faţa cu nişte ochi mici şi răi a imensităţii de blană gălbuie, murdară. Dinspre fiara care sfâşia halca de carne veneau horcăituri şi se auzeau sunete oribile în timp ce sugea şi crănţănea bucata suculentă.

Farder Coram se opri lângă poartă şi strigă:

— Iorek Byrnison!

Ursul se opri din mâncat. Pe cât îşi puteau da seama, se uita direct la ei dar le era imposibil să îi citească vreo expresie pe faţă.

— Iorek Byrnison, spuse Farder Coram din nou, pot să-ţi vorbesc?

Inima Lyrei bătea de să-i sară din piept; ceva din prezenţa ursului o făcea să simtă o răceală, un pericol, o putere brutală, însă controlată de inteligenţă; şi nu o inteligenţă umană, nimic nu era uman, pentru că, bineînţeles, urşii nu aveau daimoni. Arătarea acesta, sălbăticiunea cât o matahală care-şi înfuleca halca, era cu mult peste imaginaţia ei. În acelaşi timp, însă, fu cuprinsă de un sentiment ciudat, un sentiment de mare admiraţie dar şi de milă pentru creatura aceasta singuratică.

Ursul lăsă să-i scape ciozvârta de căprioară pe pământ şi se îndreptă pe toate cele patru picioare spre poartă. Apoi se ridică pe picioarele din spate, înalt de trei metri sau chiar mai mult, ca şi cum ar fi vrut să le arate cât de puternic era şi să le demonstreze ce importanţă neînsemnată ar fi avut poarta dacă ar fi considerat-o cumva o adevărată barieră. Le vorbi de acolo.

— Ei? Cine sunteţi voi?

Vocea lui era atât de adâncă încât părea să cutremure pământul. Mirosul rânced care venea dinspre corpul său era aproape de nesuportat.

— Sunt Farder Coram, din poporul gitan din Engliterra de Est. Şi fetiţa asta este Lyra Belacqua.

— Ce vreţi?

— Vrem să îţi oferim de lucru.

— Am de lucru.

Ursul se lăsă iar pe toate cele patru picioare. Era foarte greu să detectezi vreo expresie în vocea lui, fie aceasta de ironie sau furie, pentru că sunetul era foarte adânc şi plat.

— Ce faci la depoul de sănii? întrebă Farder Coram.

— Repar echipamente stricate şi articole din fier. Ridic obiecte grele.

— Ce fel de muncă e asta pentru un *panserbørn*?

— Muncă plătită.

În spatele ursului se întredeschise uşa de la bar iar un om puse jos un vas mare din lut după care ridică faţa şi se uită la ei cu ochii mijiţi.

— Cine-s ăştia?

— Străini, spuse ursul.

Barmanul se uită ca şi cum avea de gând să întrebe mai multe dar ursul mârâi la el iar omul închise repede uşa, speriat. Ursul încleştă toarta vasului cu o gheară şi îl duse la gură. Lyra simţi mirosul puternic de alcool brut care se revărsa dinspre urs.

După ce trase câteva înghiţituri bune, ursul puse vasul jos şi se reîntoarse la mâncatul hălcii de carne, parcă fără să le mai acorde nici cea mai mică atenţie lui Farder Coram şi Lyrei, dar apoi vorbi din nou.

— Ce treabă oferi?

— Luptă, cel mai probabil, spuse Farder Coram. Mergem în Nord într-un loc unde au dus nişte copii luaţi prizonieri. Când îi găsim va trebui să ne luptăm ca să îi eliberăm, şi apoi îi vom aduce înapoi.

— Şi cât plătiţi?

— Nu ştiu cât să-ţi ofer, Iorek Byrnison. Dacă aurul ţi se pare un lucru interesant, avem să-ţi dăm aur.

— Nu-i bun.

— Cu ce te plătesc la depoul de sănii?

— Mă ţin aici şi îmi dau carne şi băutură.

Nu mai spuse nimic iar apoi lăsă osul ros şi ridică din nou vasul la gură înghiţind tăria ca pe apă.

— Iartă-mă că te întreb, Iorek Byrnison, spuse Farder Coram, dar ai putea să duci o viaţă liberă şi demnă pe gheaţă vânând foci şi morse, sau ai putea să te duci la război şi să câştigi premii mari. Ce te ţine legat aici, de Trollesund şi de Barul lui Einarsson?

Lyra simţi cum începe să-i tremure toată carnea. În mintea ei, o întrebare ca aceasta, care era aproape ca o insultă, era de ajuns pentru a umple peste măsură de furie imensa arătare şi se minună ce curaj a avut Farder Coram să întrebe una ca asta. Iorek Byrnison puse vasul jos şi se apropie de poartă pentru a se uita cu atenţie la faţa bătrânului. Farder Coram nici nu clipi.

— Îi ştiu pe cei pe care-i căutaţi voi, tăietorii de copii, spuse ursul. Au plecat din oraş alaltăieri cu mai mulţi copii ca să se ducă în Nord.

N-o să vă spună nimeni despre ei; pentru că toţi se prefac că nu văd, căci tăietorii de copii aduc bani şi afaceri noi în oraş. Mie nu-mi plac tăietorii de copii aşa că o să-ţi răspund politicos. Stau aici şi beau tărie pentru că oamenii mi-au luat armura. Fără ea pot vâna foci dar nu mă pot duce la război; iar eu sunt un urs cu armură: războiul este marea în care înot şi aerul pe care îl respir. Oamenii din acest oraş mi-au dat tărie şi m-au lăsat să beau până când am adormit şi apoi mi-au luat armura. Dacă aş şti unde o ţin ascunsă, aş fi în stare să distrug tot oraşul ca să mi-o iau înapoi. Dacă vreţi serviciile mele preţul este ăsta: îmi aduceţi armura înapoi. Faceţi asta, şi o să vă slujesc în campania voastră până la moarte sau până când obţineţi victoria. Preţul este armura. O vreau înapoi şi atunci nu voi mai avea vreodată nevoie să beau tărie.

Armura

Când se întoarseră pe navă, Farder Coram împreună cu John Faa şi cu ceilalţi lideri avură o discuţie lungă în salon, iar Lyra se duse în cabina ei pentru a consulta alethiometrul. În cinci minute ştia exact unde era armura ursului şi de ce va fi greu să o recupereze.

Se întrebă dacă n-ar fi fost bine să meargă imediat în salon şi să-i spună lui John Faa şi celorlalţi, dar se gândi că dacă îi interesa să afle aşa ceva, atunci ar întreba-o. Poate că ştiau deja.

Se întinse pe priciul ei gândindu-se la ursul acela sălbatic şi puternic şi la modul în care turna pe gât băutura de foc şi la singurătatea lui în locul acela murdar. Cât de diferit era să fii om, cu daimonul întotdeauna alături, cu care să vorbeşti! În liniştea navei nemişcate, fără scrâşnetul neîncetat de metal şi lemn, şi fără huruitul motorului sau foşnetul apei, Lyra adormi încet, cu Pantalaimon sforăind alături, pe pernă.

Visa ceva despre marele ei tată ţinut prizonier, când deodată, fără niciun motiv anume, se trezi. N-avea idee cât era ceasul. În cabină se strecura o rază palidă, pe care o luă drept lumina lunii şi care se concentra pe o grămadă de haine de blană noi, care stăteau aruncate în colţul cabinei. Nici nu le văzu bine că simţi un imbold de nestăpânit să le îmbrace din nou.

După ce se îmbrăcă trebui să iasă pe punte şi, într-un minut, deschise uşa din capătul scărilor şi ieşi afară.

Deodată văzu că pe cer se întâmpla ceva ciudat. Crezu la început că erau nori care se mişcau şi tremurau într-o agitaţie nervoasă, dar Pantalaimon şopti:

— Aurora!

Uimirea ei era atât de mare încât trebui să se apuce de balustradă ca să nu cadă.

Priveliştea umplea cerul nordului, imensitatea ei era aproape de neimaginat. Perdele imense, de o lumină delicată, atârnau şi tremurau parcă direct din Rai. În nuanţe nesfârşite de verzui şi roz trandafiriu şi transparente ca cel mai fin material, la marginea de jos cu borduri de un roşu profund ca focurile Iadului, se legănau şi se desfăceau cu mai multă graţie decât cel mai talentat dansator.

Lyrei îi trecu prin minte că putea chiar să le audă: o şoaptă şi un foşnet îndepărtat şi nesfârşit. În evanescenţa delicată simţi o profunzime la fel cu cea pe care o simţise în apropierea ursului. Era mişcată de această profunzime: era atât de frumos încât era aproape sfânt; simţi lacrimi arzându-i ochii iar ele descompuneau şi mai tare lumina în curcubee prismatice. Nu dură mult şi intră în acelaşi tip de

transă ca atunci când consulta alethiometrul. Poate, se gândi ea calm, oricare ar fi lucrul acela care mişcă acul alethiometrului face şi Aurora să strălucească. Poate că e chiar Praful în sine. Gândi acest lucru fără a realiza că l-a gândit şi îl uită complet; îşi aduse aminte de el mult mai târziu.

Cum se uita, în spatele vălurilor şi şuvoaielor de lumină translucidă, părea să se formeze imaginea unui oraş: turnuri şi cupole, temple de culoarea mierii, bulevarde largi şi parcuri însorite. Se simţi cuprinsă de ameţeală când se uită la el, ca şi cum s-ar fi uitat nu în sus ci în jos şi peste un hău atât de larg, încât nimic nu ar putea vreodată să treacă peste el. Era la un univers întreg depărtare.

Dar ceva *se mişca* peste el, însă în momentul în care încercă să îşi concentreze privirea asupra mişcării, simţi că ameţeşte şi că i se face rău, pentru că micul punctuleţ ce se mişca nu făcea parte din Aurora sau din celălalt univers din spatele ei. Era pe cer, deasupra acoperişurilor oraşului. Când putu să-l desluşească clar, se trezise de tot iar oraşul din cer dispăruse.

Punctul zburător se apropie şi înconjură nava cu aripile desfăcute. Apoi plană uşor şi ateriză cu mişcări rapide ale aripilor puternice şi se opri pe puntea din lemn, la câţiva centimetri de Lyra. În lumina Aurorei, Lyra văzu o pasăre mare, o gâscă frumoasă gri, cu coroniţă de un alb imaculat pe cap. Şi totuşi nu era o pasăre: era un daimon, deşi în apropiere nu se afla nimeni în afară de Lyra. Ideea o umplu de frică şi de greaţă.

Pasărea spuse:

— Unde este Farder Coram?

Şi deodată Lyra îşi dădu seama cine trebuia să fie. Acesta era daimonul Serafinei Pekkala, regina de clan, prietena vrăjitoare a lui Farder Coram.

Bâlbâi un răspuns:

— Eu – e – mă duc să-l chem…

Se întoarse şi se năpusti pe scări până la cabina lui Farder Coram, deschise uşa şi vorbi în întuneric:

— Farder Coram! A venit daimonul vrăjitoarei! Aşteaptă pe punte! A zburat până aici de unul singur – l-am văzut venind din cer…

Bătrânul spuse:

— Spune-i să aştepte la pupa, copilă.

Gâscanul păşi impunător spre pupa navei unde se opri şi se uită împrejur, elegant şi sălbatic în acelaşi timp, o constantă cauză de teroare pentru Lyra, care se simţea de parcă ar fi ţinut companie unei fantome.

Apoi Farder Coram apăru înfofolit în hainele lui vechi, groase, urmat îndeaproape de John Faa. Ambii bătrâni se înclinară cu respect iar daimonii se aplecară şi ei în semn de recunoaştere a vizitatorului.

— Salutări, spuse Farder Coram. Sunt fericit şi mândru să vă revăd, Kaisa. Acum aţi vrea să intraţi sau preferaţi să staţi aici, în aer liber?

— Aş prefera să stau afară, mulţumesc, Farder Coram. Puteţi să mai suportaţi frigul pentru o vreme?

Vrăjitoarele şi daimonii lor nu simţeau frigul dar ştiau că oamenii îl simt.

Farder Coram îl asigură că erau cu toţii îmbrăcaţi bine şi întrebă:

— Ce mai face Serafina Pekkala?

— Îţi transmite salutările ei, Farder Coram, şi este bine, sănătoasă şi puternică. Cine sunt aceste două persoane?

Farder Coram îi făcu cunoştinţă cu cei doi. Daimonul gâscan se uită pătrunzător la Lyra.

— Am auzit de copilul acesta, zise el. Se vorbeşte despre ea printre vrăjitoare. Deci aţi venit să faceţi război?

— Nu război, Kaisa. Avem de gând să eliberăm copiii care ne-au fost luaţi. Sper că vrăjitoarele ne vor ajuta.

— Nu toate. Unele clanuri lucrează cu vânătorii- de-Praf.

— Aşa numiţi voi Comitetul de Oblaţii?

— Nu ştiu ce poate fi acest Comitet. Ei sunt vânători-de-Praf. Au venit în ţinuturile noastre acum zece ani, cu instrumente filosofice. Ne-au plătit să-i lăsăm să îşi aşeze staţiile în ţinuturile noastre şi ne-au tratat cu respect.

— Ce este praful acesta?

— Vine din cer. Unii spun că a fost acolo dintotdeauna, alţii spun că a apărut de curând. Ceea ce e sigur este că atunci când devin conştienţi de el, îi cuprinde o frică teribilă, şi nu se vor da în lături de la nimic pentru a descoperi ce este cu adevărat. Dar pe vrăjitoare nu le interesează.

— Şi unde sunt acum vânătorii-de-Praf?

— La patru zile nord-est de aici, într-un loc numit Bolvangar. Clanul nostru nu a încheiat niciun acord cu ei, printre altele, şi datorită vechilor noastre obligaţii faţă de tine, Farder Coram, am venit să vă arăt cum să-i găsiţi pe vânătorii-de-Praf.

Farder Coram zâmbi iar John Faa îşi strânse zgomotos palmele, plin de satisfacţie.

— Vă mulţumim foarte mult, domnule, îi spuse el gâscanului. Dar spuneţi-mi, mai ştiţi şi alte lucruri despre vânătorii aceştia de Praf? Ce fac acolo la Bolvangar?

— Au construit clădiri din metal şi beton şi unele încăperi subterane. Ard tărie de cărbune, pe care o aduc acolo cu mare cheltuială. Nu ştim exact ce fac, dar locul este înconjurat de un aer de ură şi teamă pe care le simţi de la kilometri depărtare. Vrăjitoarele pot vedea lucrurile acestea acolo unde alţi oameni nu le văd. Şi animalele se feresc de locul acela. Nicio pasăre nu zboară acolo, vulpile şi iepurii

au fugit. De aici şi numele Bolvangar: câmpurile răului. Ei nu-l numesc aşa. Ei îl numesc Staţia. Dar pentru toţi ceilalţi este Bolvangar.

— Şi cum sunt apăraţi?

— Au o companie de tătari înarmaţi cu puşti. Sunt soldaţi buni, dar le lipseşte antrenamentul pentru că nimeni n-a atacat aşezarea aceea de când a fost construită. Şi întregul complex este înconjurat de un gard de sârmă ghimpată, încărcat cu forţă anbarică. Ar putea exista şi alte mijloace de apărare, de care noi să nu ştim, fiindcă, aşa cum v-am spus, pentru noi nu prezintă niciun fel de interes.

Lyra fierbea să pună şi ea o întrebare. Daimonul gâscan îşi dădu seama şi se uită la ea ca şi cum i-ar fi acordat permisiunea.

— De ce vorbesc vrăjitoarele despre mine? întrebă ea.

— Din cauza tatălui tău şi a cunoştinţelor lui despre celelalte lumi, replică daimonul.

Faptul îi luă prin surprindere pe toţi. Lyra se uită la Farder Coram, care se uita înapoi cu mirare blândă în ochi, şi la John Faa a cărui faţă era îngrijorată.

— Alte lumi? spuse el. Iertaţi-mă, domnule, dar ce alte lumi ar putea să fie alea? Vă referiţi la stele?

— Nu, deloc.

— Este oraşul din lumini? adăugă Lyra. Asta e, nu-i aşa?

Gâscanul îşi întoarse capul maiestuos către ea. Ochii lui erau negri, înconjuraţi de o linie subţire de un albastru curat ca cerul, iar privirea lor era intensă.

— Da, spuse el. Vrăjitoarele ştiu de mii de ani despre celelalte lumi. Uneori le poţi vedea în Luminile Nordului. Nu fac în niciun fel parte din universul acesta; chiar şi cele mai îndepărtate stele sunt parte din universul acesta. Luminile însă ne arată un cu totul alt univers. Nu foarte departe, dar intersectându-se cu acest univers. Aici, pe această punte, există milioane de alte universuri, fără a fi conştiente unul de existenţa altuia…

Îşi ridică aripile şi le întinse larg, după care le strânse la loc.

— Aşa, spuse el, tocmai am măturat zece milioane de alte lumi iar ele n-au ştiut nimic. Suntem la distanţă de o palmă dar nu ne putem atinge, vedea sau auzi decât în Luminile Nordului.

— Şi de ce acolo? întrebă Farder Coram.

— Pentru că particulele încărcate din Aurora au proprietatea de a subţia materia din această lume astfel încât să putem vedea prin ea pentru o perioadă scurtă de timp. Vrăjitoarele au ştiut dintotdeauna, dar vorbim foarte rar despre asta.

— Tatăl meu crede în asta, spuse Lyra. Ştiu pentru că l-am auzit vorbind şi arătând imagini cu Aurora.

— Are treaba asta vreo legătură cu Praful? întrebă John Faa.

— Cine poate şti? răspunse daimonul gâscan. Tot ce pot eu spune

este că vânătorilor-de-Praf le e tot atât de frică de el cum ne este nouă de otravă. De aceea l-au închis pe Lordul Asriel.

— Dar de ce? întrebă Lyra.

— Ei cred că Lordul intenţionează să folosească praful cumva pentru a construi un pod între lumea aceasta şi lumea din spatele Aurorei.

Mintea Lyrei se ilumină.

Îl auzi pe Farder Coram spunând:

— Şi e adevărat?

— Da, zise daimonul-gâscan. Ei nu îl cred în stare fiindcă sunt de părere că, în primul şi în primul rând, e nebun să creadă în existenţa celorlalte lumi. Dar este adevărat: aceasta este intenţia lui. Şi este o personalitate atât de puternică încât s-au temut că le va da peste cap propriile planuri, aşa că au făcut un pact cu urşii cu armură ca să-l captureze şi să-l ţină închis în fortăreaţa de la Svalbard, ca să nu-i mai încurce. Unii spun că l-au ajutat pe noul rege al urşilor să-şi câştige tronul, ca parte a pactului.

Lyra spuse:

— Dar vrăjitoarele vor ca el să facă podul acesta? Sunt de partea lui sau împotrivă?

— Aceasta este o întrebare care are un răspuns prea dificil. Mai întâi şi mai întâi, vrăjitoarele nu sunt unite. Există diferenţe de opinie între noi. În al doilea rând, podul Lordului Asriel va avea efecte asupra războiului care se desfăşoară în prezent între unele vrăjitoare şi forţe de altă natură, unele din lumea spiritelor. Acest pod, dacă ar exista vreodată, ar conferi un avantaj imens posesorului. În al treilea rând, clanul Serafinei Pekkala – clanul meu – nu face încă parte din nicio alianţă, deşi se fac mari presiuni asupra noastră pentru a ne declara de o parte sau de alta. Vezi, acestea sunt întrebări de înaltă politică şi nu se poate răspunde la ele atât de uşor.

— Dar urşii? întrebă Lyra. De partea cui sunt?

— De partea celui care îi plăteşte. Nu îi interesează în niciun fel aceste chestiuni, nu au daimoni; nu sunt preocupaţi de problemele umane. Cel puţin aşa obişnuiau să fie urşii, dar noi am auzit că noul lor rege este hotărât să schimbe vechile obiceiuri… Oricum, vânătorii-de-Praf i-au plătit ca să-l ţină în închisoare pe Lordul Asriel, iar ei îl vor ţine la Svalbard până când ultima picătură de sânge se va scurge din trupul ultimului urs rămas viu.

— Dar nu chiar toţi urşii! strigă Lyra. Este unul care nu e la Svalbard. Este un urs renegat şi o să vină cu noi.

Gâscanul îi aruncă Lyrei încă una din privirile acelea pătrunzătoare. De această dată îi putu simţi surprinderea rece.

Farder Coram se foi incomodat şi spuse:

— De fapt, Lyra, nu cred c-o să vină. Am auzit că îşi ispăşeşte o

pedeapsă cu munca silnică; nu e liber, aşa cum am crezut noi că este, ca să vină cu noi, fie cu armură, fie fără, şi oricum n-o va primi înapoi niciodată.

— Dar a spus că l-au păcălit! L-au îmbătat şi i-au furat armura!

— Noi am auzit altă poveste, zise John Faa. Este o sălbăticiune periculoasă, asta am auzit noi.

— Dacă – Lyra se înfierbântase şi abia mai putea vorbi de indignare – dacă alethiometrul spune ceva, ştiu că este adevărat. Şi l-am întrebat, şi mi-a spus că el *spunea* adevărul, chiar l-au păcălit şi ei sunt cei care spun minciuni, nu el. Eu îl cred pe el, Lord Faa! Farder Coram – l-ai văzut şi tu şi îl crezi, nu-i aşa?

— Până acum am crezut că da, copilă. Dar acum nu mai sunt aşa de sigur.

— Dar de ce le e frică? Cred că o s-o ia de nebun să înceapă să omoare oameni în stânga şi-n dreapta imediat ce-şi pune pe el armura? Ar putea să omoare zeci de oameni chiar şi acum!

— Deja a făcut-o, spuse John Faa. Ei bine, nu chiar zeci, dar câţiva. După ce i-au luat armura a plecat înnebunit să o caute. A distrus sediu' poliţiei ş' a dărâmat zidur'le băncii ş' nu mai ştiu de unde ş' cel puţin doi oameni au murit. Singuru' motiv pentru care nu l-a împuşcat pe loc a fost talentul lui deosebit de a lucra cu metalele; l-au condamnat la muncă silnică.

— Ca un sclav! strigă Lyra. Nu au dreptul să facă asta!

— Oricum ar fi, l-ar fi putut omorî pentru crimele pe care le-a făcut, dar n-au făcut-o. Şi l-au pus la muncă în folosul oraşului, până când îşi va plăti pagubele şi sângele vărsat.

— John, spuse Farder Coram, nu ştiu dacă tu simţi dar eu cred în adâncul sufletului că n-o să-i dea niciodată armura înapoi. Cu cât îl ţin mai mult, cu atât mai furios va fi când îşi va primi armura înapoi.

— Dar dacă îi dăm *noi* armura, o să vină cu noi şi n-o să-i mai deranjeze pe ei, spuse Lyra. Promit, Lord Faa.

— Şi cum o să facem noi asta?

— Ştiu unde este!

Urmă un moment de linişte în care toţi trei îşi dădură seama de prezenţa daimonului şi de privirea sa fixă aţintită asupra Lyrei. Toţi trei se întoarseră spre el, împreună cu daimonii lor, care până atunci se purtaseră cu extremă politeţe şi evitaseră, cu modestie, să se uite la această creatură singură, fără corpul ei.

— Nu veţi fi surprinşi să auziţi, spuse gâscanul, că alethiometrul este un alt motiv pentru care vrăjitoarele sunt interesate de tine, Lyra. Consulul nostru ne-a spus despre vizita ta de dimineaţă. Şi cred că Dr. Lanselius v-a spus despre urs, nu-i aşa?

— Da, aşa e, răspunse John Faa. Şi copila ş' cu Farder Coram s-a dusă ei doi ca să vorbească cu el. Îndrăznesc să spun că ce spune Lyra

este adevărat, da' dacă încălcăm legea oamenilor ăstora nu facem altceva dăcât să intrăm în conflict cu ei, iară noi ce tre' să facem e s-ajungem la Bolvangar, cu sau fără urs.

— Ah, dar nu l-ai văzut, John, spuse Farder Coram. Şi eu o cred pe Lyra. Poate că putem să jurăm pe buna lui credinţă. Prezenţa lui ar putea schimba total situaţia.

— Ce credeţi, domnule? se adresă John Faa daimonului vrăjitoarei.

— Noi avem câteva înţelegeri cu urşii. Dorinţele lor sunt ciudate pentru noi, cum sunt şi ale noastre pentru ei. Dacă acest urs este un proscris, ar putea fi mai puţin de încredere decât se spune că sunt ceilalţi din neamul său. Trebuie să decideţi singuri.

— Da, o să ne hotărâm, spuse John Faa ferm. Dar acum, domnule, ne puteţi spune cum putem ajunge la Bolvangar de aici?

Daimonul-gâscan începu să explice. Vorbi despre văi şi dealuri, despre liziere şi tundră, despre orientare după stele. Lyra ascultă un timp şi apoi se lăsă pe spate, pe scaunul de pe punte, cu Pantalaimon înfăşurat în jurul gâtului şi se gândi la marea viziune pe care o adusese cu el daimonul-gâscan. Un pod între două lumi… Era mult mai minunat decât tot ce putea ea spera! Şi numai marele ei tată ar fi putut concepe aşa ceva. Imediat ce vor salva copiii, se va duce cu ursul la Svalbard şi îl va lua pe Lordul Asriel, alethiometrul îl va folosi ca să-l elibereze; şi o să construiască podul împreună, şi va fi primul peste…

La un moment dat în noapte, Lord Faa trebuie să o fi cărat pe Lyra în cabina ei, pentru că acolo se trezi. Soarele palid se ridicase pe cer cât putuse de sus, la doar o palmă de orizont, deci Lyra gândi că trebuia să fie în jurul prânzului. În curând, pe măsură ce vor avansa înspre nord, nu va mai fi soare deloc.

Se îmbrăcă repede şi fugi pe punte însă acolo nu se întâmpla mai nimic. Toate proviziile fuseseră descărcate, săniile şi haitele de câini fuseseră închiriate şi aşteptau să pornească la drum; totul era gata dar nimic nu se mişca. Majoritatea gitanilor stăteau într-o cafenea plină de fum, privind apa, mâncând prăjituri cu ghimbir şi bând cafea tare şi dulce la mesele lungi de lemn, sub zumzetul şi pocniturile unor lumini vechi anbarice.

— Unde-i Lord Faa? întrebă ea aşezându-se lângă Tony Costa şi prietenii lui. Şi Farder Coram? S-au dus să-i aducă armura ursului?

— Vorbesc cu Sysselman. Asta-i cuvântu' lor pentru guvernator. Ş'-ai văzută tu ursu' ăsta, Lyra?

— Da, spuse ea şi le povesti cu lux de amănunte. Şi cum vorbea, altcineva trase un scaun şi se alătură grupului de la masă.

— Deci ai vorbit cu bătrânul Iorek? spuse el.

Ea se uită surprinsă la noul venit. Era un bărbat înalt şi slab, cu o mustaţă subţire, neagră, ochi înguşti, albaştri şi o expresie de distanţă şi amuzament sardonic întipărită pe faţă. Simţi pe loc ceva puternic pentru el, dar nu era sigură dacă era admiraţie sau era ură. Daimonul lui era o iepuroaică slabă şi jigărită.

El întinse mâna iar ea o strânse cu reticenţă.

— Lee Scoresby, spuse el.

— Aeronautul! exclamă ea. Unde îţi este balonul? Pot să mă sui şi eu în el?

— Acum este împachetat, domnişoară. Dumneata trebuie să fii faimoasa Lyra. Cum te-ai înţeles cu Iorek Byrnison?

— Îl cunoşti?

— Am luptat alături de el în campania din Tungusk. Ce naiba, îl ştiu pe Iorek de ani de zile. Urşii sunt oricum nişte creaturi dificile, dar el este, fără îndoială, o problemă şi mai mare. Domnilor, are cineva chef să joace Hazard? În mâna lui apăru deodată, ca din senin, un pachet de cărţi. Le amestecă cu zgomot.

— Aşa, am auzit ce tare e poporul vostru la cărţi, spunea Lee Scoresby, tăind şi amestecând cărţile fără oprire cu o mână iar cu cealaltă pescuindu-şi o ţigară din buzunarul de la piept. Şi eu credeam că n-o să aveţi nimic împotrivă să-i daţi unui biet călător texan şansa de a se întrece cu priceperea şi avântul vostru pe câmpul de bătaie cu cărţi de joc. Ei, ce spuneţi, domnilor?

Gitanii se mândreau cu priceperea cu care mânuiau cărţile şi câţiva bărbaţi se uitară interesaţi şi îşi traseră scaunele. În timp ce discutau cu Lee Scoresby ce să joace şi care erau mizele, daimonul lui îşi mişcă urechile spre Pantalaimon, care înţelese şi sări uşor alături de ea, în formă de veveriţă.

Iepuroaica vorbea şi pentru urechile Lyrei, bineînţeles, iar Lyra o auzi spunând încet:

— Mergi direct la urs şi spune-i direct. Îndată ce vor afla ce se întâmplă îi vor muta armura în alt loc.

Lyra se ridică, luându-şi cu ea prăjitura cu ghimbir, şi nimeni nu băgă de seamă; Lee Scoresby împărţea deja cărţile şi toţi ochii suspicioşi erau îndreptaţi asupra mâinilor lui.

În lumina palidă care se pierdea în după-amiaza fără sfârşit, reuşi să ajungă la depoul de sănii. Era ceva ce ştia că trebuie să facă, dar nu îi era bine deloc şi îi mai era şi frică pe deasupra.

Ursul lucra lângă construcţia cea mare de beton, iar Lyra se opri lângă poarta deschisă să privească. Iorek Byrnison desfăcea un tractor de zăpadă cu motor pe gaz care avusese un accident; carcasa de metal care acoperea motorul era mototolită şi răsucită iar o margine era întoarsă în sus. Ursul ridică placa de metal, ca şi cum ar fi fost carton şi începu să o întoarcă încolo şi-ncoace ca pentru a testa diferitele

calităţi ale materialului, după care îşi aşează una din labele din spate pe un colţ şi trase întreaga placă atât de tare, încât toate îndoiturile şi încreţiturile săriră dintr-o dată iar placa îşi recăpătă forma. Sprijinindu-se de perete, ridică tractorul cu totul într-o singură labă şi îl puse pe o parte, după care se aplecă să cerceteze tălpicea şifonată.

Când se aplecă, o zări pe Lyra. Ea simţi cum o străpunge un fulger de frică rece pentru că ursul era atât de masiv şi atât de străin. Se uita printr-un gard de sârmă cam la treizeci-patruzeci de metri de el şi se gândea cât de repede ar fi putut ursul acoperi distanţa aceea într-o săritură sau două şi cum ar fi putut mătura gardul de sârmă ca pe o pânză de păianjen şi aproape că se întoarse să o rupă la fugă; dar Pantalaimon spuse:

— Stai! Lasă-mă pe mine să mă duc să vorbesc cu el.

Era chiră-de-baltă şi, înainte ca Lyra să poată răspunde, el zbură de pe gardul de sârmă şi se aşeză pe pământul îngheţat din spatele acestuia. Un pic mai încolo era o poartă deschisă şi Lyra ar fi putut să-l urmeze, dar se trase înapoi îndărătnică. Pantalaimon se uită la ea şi apoi se făcu bursuc.

Lyra îşi dădu seama ce avea să facă. Daimonii nu puteau să se îndepărteze la mai mult de câţiva metri de oamenii lor iar dacă ea stătea lângă gard iar el era pasăre, n-o să poată ajunge lângă urs. Aşa că o să forţeze.

Se simţi furioasă şi tristă. Ghearele lui de viezure se înfipseră în pământ şi continuă să meargă. Era un sentiment atât de ciudat şi de chinuitor atunci când un daimon forţa legătura dintre tine şi el; în parte o durere fizică adâncă în piept, în parte o tristeţe intensă şi o mare dragoste. Şi ştia că e la fel şi pentru el. Toţi trecuseră prin asta până să se facă mari: să vadă cât de departe puteau să se îndepărteze unul de altul şi pe urmă reveneau unul la altul cu mare uşurare.

El trase un pic mai mult.

— Nu, Pan!

Dar nu se opri. Ursul urmărea fără să facă nicio mişcare. Durerea din inima Lyrei deveni din ce în ce mai insuportabilă şi din gât îi izbucni un hohot de durere.

— Pan…

Într-o secundă era în spatele porţii împleticindu-se către el pe noroiul îngheţat, iar el se transformă în pisică sălbatică şi sări în braţele ei şi se ţinură strâns scoţând amândoi nişte sunete tremurătoare, de durere şi tristeţe.

— Credeam că tu chiar *o să*…

— Nu…

— Nu-mi vine să cred cât de tare mă durea…

Apoi îşi şterse enervată lacrimile şi trase aer pe nas cu putere. El se cuibări în braţele ei şi în acel moment Lyra ştiu că mai degrabă murea

decât să îl mai lase să se despartă de ea şi să mai fie cuprinsă de asemenea tristeţe; ar fi înnebunit-o atâta durere şi groază. Dacă ea ar muri ei doi tot ar fi împreună, ca învăţaţii din cripta Colegiului Jordan.

Apoi, fată şi daimon, se uitară în sus la ursul solitar. El n-avea daimon. Era singur, întotdeauna singur. Simţi un val atât de puternic de milă şi blândeţe pentru el că aproape întinse mâna ca să-i atingă blana murdară şi doar respectul în faţa acelor ochi negri reci şi feroce o opri.

— Iorek Byrnison, spuse ea.

— Ei?

— Lord Faa şi Farder Coram au plecat să încerce să-ţi aducă armura înapoi.

Nu făcu nicio mişcare şi nici nu vorbi. Era clar ce credea despre şansele lor.

— Ştiu unde este, totuşi, spuse ea, şi m-am gândit că dacă ţi-aş spune ţie poate ai putea să te duci să o iei singur, nu ştiu.

— De unde ştii unde este?

— Am un instrument cu care citesc simbolurile. Cred că trebuie să îţi spun asta, Iorek Byrnison, după ce am văzut cum te-au păcălit şi ţi-au luat armura în primul rând. Asta nu-i bine, cred eu. N-ar fi trebuit să facă aşa. Lord Faa o să se încerce să se înţeleagă cu Sysselman-ul dar probabil că n-o să-l lase s-o ia, orice i-ar spune. Aşa că dacă-ţi spun eu ţie, vii cu noi şi ne ajuţi să-i salvăm pe copiii din Bolvangar?

— Da.

— Aă… nu voia să-şi bage nasul unde nu-i fierbea oala dar nu se putu abţine, era prea curioasă. Auzi, de ce nu-ţi faci altă armură din tot metalul ăsta de aici, Iorek Byrnison?

— Pentru că n-are niciun rost. Uite, spuse el şi ridicând capacul motorului cu o labă scoase o gheară de la cealaltă mână şi tăie metalul ca pe o cutie de conserve. Armura mea este făcută din fier-de-cer, şi e făcută pentru mine. Armura unui urs este sufletul lui, aşa cum daimonul este sufletul vostru. Ai putea la fel de bine să-l iei pe *el* – indicându-l pe Pantalaimon – şi să-l înlocuieşti cu o păpuşă plină cu rumeguş. Asta este diferenţa. Acum, unde este armura mea?

— Fii atent, trebuie să promiţi că nu te vei răzbuna. Au făcut un lucru rău că au luat-o, dar va trebui pur şi simplu să te împaci cu ideea.

— Bine, fără răzbunare, după aia. Dar nici să nu stea în calea mea când mă duc să o iau. Dacă încearcă să se lupte or să moară.

— Este ascunsă în pivniţa casei preotului, îi spuse ea. El crede că ar fi un spirit în ea şi a încercat să îl scoată afară. Dar acolo e.

Se ridică în două picioare cât era de înalt şi se uită spre apus; ultimele raze de soare îi colorau faţa într-o nuanţă strălucitoare de

alb-gălbui, pe fondul închis al orizontului. Lyra putu simţi puterea pe care o emana marea creatură, ca nişte valuri de căldură.

— Trebuie să lucrez până la apusul soarelui, spuse el. Mi-am dat cuvântul azi-dimineaţă stăpânului de aici. Îi mai sunt dator cu câteva minute de lucru.

— Soarele a apus unde sunt eu, sublinie ea, pentru că soarele dispăruse din raza ei de vedere în spatele stâncilor dinspre sud-vest.

Ursul se lăsă pe toate cele patru picioare.

— Este adevărat, spuse el, cu faţa acum în umbră, ca şi a ei.

— Cum te cheamă, copilă?

— Lyra Belacqua.

— Atunci îţi rămân dator, Lyra Belacqua, spuse el.

Apoi se întoarse şi se avântă înainte, călcând atât de repede pe pământul îngheţat încât Lyra nu putea ţine pasul cu el, chiar şi dacă alerga. Alergă totuşi, iar Pantalaimon zbură sub formă de pescăruş pentru a vedea unde se duce ursul şi pentru a îi striga Lyrei pe unde să o ia ca să îl ajungă din urmă.

Iorek Byrnison părăsi depoul de sănii şi o luă pe o stradă îngustă, după care se întoarse pe strada principală a oraşului, trecu de curtea casei Sysselmanului unde atârna un steag în aerul nemişcat şi o santinelă mărşăluia amorţită în susul şi-n josul dealului, pe lângă fundătura unde locuia consulul vrăjitoarelor. Santinela reuşise să îşi dea seama ce se întâmplă şi încerca să-şi adune minţile dar Iorek Byrnison dăduse deja colţul spre port.

Oamenii se opreau să se uite iar cei care se aflau pe drum fugeau din calea lui. Santinela trase două focuri în aer şi porni în josul dealului după urs dar derapând pe panta acoperită de gheaţă, reuşi să-şi regăsească echilibrul numai după ce se apucă de gard. Lyra nu era prea departe în urmă. Cum trecu de casa Guvernatorului începu să îşi dea seama de numărul tot mai mare de persoane care ieşeau să vadă ce se întâmplă, şi crezu că îl vede pe Farder Coram printre ei, dar trecu în viteză, avântându-se spre colţul pe care santinela tocmai îl dădea pentru a urmări ursul.

Casa preotului era mai veche decât majoritatea celorlalte şi era construită din cărămizi scumpe. Trei scări duceau la uşa principală, din care acum mai rămăseseră nişte fâşii de lemn atârnate în balamale iar din casă se auzeau ţipete şi scrâşnetele unui alt lemn rupt. Santinela ezită afară, cu puşca pregătită, dar apoi, pe măsură ce trecătorii începeau să se adune, iar oamenii se uitau pe ferestre de pe cealaltă parte a străzii, îşi dădu seama că trebuia să acţioneze şi trase un foc în aer înainte de a intra.

Peste un moment, toată casa păru să se clatine. Trei geamuri se sparseră deodată şi o ţiglă alunecă de pe acoperiş; o servitoare fugi îngrozită, cu găina-i daimon împleticindu-se pe urmele ei.

O altă împuşcătură veni dinspre casă şi apoi un urlet în toată forţa o făcu pe servitoare să ţipe. Preotul însuşi zbură pe uşă ca proiectat dintr-un tun, cu daimonul lui pelican într-un nor de pene. Lyra auzi nişte ordine şi se întoarse pentru a vedea un pluton de poliţişti înarmaţi grăbindu-se spre colţ, unii cu pistoale, alţii cu puşti şi nu departe în spatele lor, venea John Faa şi se vedea silueta agitată a Sysselmanului.

Un scrâşnet şi-o pocnitură puternică îi făcu pe toţi să privească din nou spre casă. O fereastră joasă, care, fără îndoială, trebuie să fi fost de la pivniţă, se făcu ţăndări într-o explozie de sticlă spartă şi aşchii de lemn. Santinela care îl urmase pe Iorek Byrnison în casă ieşi cu disperare şi se aşeză cu faţa la fereastra de la pivniţă, cu puşca pe umăr; apoi fereastra căzu de tot şi prin deschizătura largă ieşi Iorek Byrnison, ursul în armură.

Fără ea era formidabil. Cu ea era terifiant. Era roşie-ruginie şi asamblată rudimentar: plăci şi bucăţi mari de metal îndoit şi decolorat, care scârţâiau şi scrâşneau la orice atingere. Casca era alungită, după forma botului, cu nişte fante în dreptul ochilor dar îi lăsa falca puternică de jos liberă pentru a putea muşca şi sfâşia.

Santinela trase câteva focuri, iar poliţiştii îşi goliră şi ei armele, dar Iorek Byrnison scutură gloanţele de pe el ca pe nişte picături de ploaie şi se năpusti într-un scrâşnet şi zornăit asurzitor de metal, înainte ca santinela să poată face vreo mişcare, şi îl trânti la pământ. Daimonul său, un câine husky, se repezi la gâtul ursului dar Iorek Byrnison nu îl băgă în seamă mai mult decât pe o muscă şi, târând santinela către el cu una din puternicele şi marile sale labe, se aplecă şi îi cuprinse capul între fălci. Lyra putu vedea exact tabloul care urma: îi va strivi craniul omului ca pe un ou şi apoi va fi o bătălie sângeroasă, mai mulţi morţi şi altă întârziere; iar ei nu se vor elibera niciodată, cu sau fără urs.

Fără să mai gândească, Lyra se repezi înainte şi atunci când văzu un petec de blană alb-gălbuie între marginile ruginite ale metalului îşi înfipse degetele în ea, în singurul punct vulnerabil din armura ursului: despărţitura care se făcea între cască şi platoşa cea mare de pe umeri, atunci când ursul avea capul aplecat. Pantalaimon zbură imediat spre acelaşi loc, se făcu pisică sălbatică şi se arcui ca să o apere pe Lyra, dar Iorek Byrnison era nemişcat. Atacatorii opriseră focul.

— Iorek! îi spuse Lyra îndârjită. Ascultă! Îmi datorezi un serviciu, da? Ei bine, acum poţi să ţi-l plăteşti. Fă cum te rog eu. Nu te lupta cu oamenii ăştia. Întoarce-te şi vino cu mine. Noi vrem să te avem cu noi, Iorek, nu poţi să stai aici. Vino jos, în port, cu mine, şi nici măcar nu te uita în urmă. Farder Coram şi Lord Faa, lasă-i pe ei să ducă tratativele şi-or să o facă aşa cum trebuie. Dă-i drumul omului acesta şi vino cu mine…

Ursul deschise încet fălcile. Santinela leşină şi se lovi de pământ cu

capul însângerat, ud şi alb ca varul. Daimonul începu să îl mângâie şi să îl alinte în timp ce înfricoşătorul urs făcu un pas în lături, spre Lyra.

Nimeni nu făcu nicio mişcare. Toţi urmăriră uimiţi cum, la rugămintea fetiţei cu daimonul pisică, ursul îşi întoarce capul de la victima sa. Se traseră cu toţii la o parte pentru a-i face loc impunătorului Iorek Byrnison care se îndrepta greoi spre port, alături de Lyra.

Mintea Lyrei era cu totul concentrată asupra lui şi nu văzu confuzia din spatele ei, teama şi mânia care se înteţiră după ce ursul a dispărut din raza lor vizuală. Lyra merse împreună cu el, iar Pantalaimon păşi înaintea lor ca şi cum ar fi vrut să le deschidă drumul.

John Faa îşi puse mâinile la gură şi strigă:

— Gitani!

Erau cu toţii gata. Fremătau să plece încă din momentul în care debarcaseră; săniile erau legate, câinii aşteptau în făgaşele lor.

John Faa spuse:

— Timpu' s' plecăm, prieteni. Acuma ne-am adunată cu toţii iar drumu'-i dăschis. Dom'le Scoresby, ai încărcat tot?

— Gata de drum, Lord Faa.

— Şi tu, Iorek Byrnison?

— După ce mă-mbrac.

Terminase să îşi ungă armura. Nevrând să piardă şi carnea de focă, ridică toată carcasa în dinţi şi o aruncă pe sania mai mare a lui Lee Scoresby înainte de a-şi îmbrăca armura. Era uimitor să vezi cu câtă uşurinţă o mânuia: plăcile de metal erau groase de aproape trei centimetri în unele locuri şi totuşi el le sucea şi le aşeza pe fiecare la locul ei de parcă ar fi fost franjuri de mătase.

Îi luă mai puţin de un minut şi de data aceasta nu se mai auzi scrâşnetul ascuţit al ruginei.

Aşa că, în mai puţin de o jumătate de oră, expediţia pornise deja spre Nord. Sub un cer populat cu milioane de stele şi o lună imensă, săniile săltau şi zăngăneau când treceau peste brazdele îngheţate ale altor sănii sau peste pietre, până când ajunseră la zăpada curată de la marginea oraşului. Apoi sunetul se schimbă într-un fâsâit înăbuşit de zăpadă şi scârţâit de lemn; iar câinii începură să alerge nerăbdători. Mişcarea deveni rapidă şi lină.

Lyra, în spatele săniei lui Farder Coram, înfăşurată atât de bine în hainele ei noi groase, încât numai ochii i se vedeau, îi şopti lui Pantalaimon:

— Poţi să îl vezi pe Iorek?

— Merge alături de sania lui Lee Scoresby, răspunse daimonul hermină, uitându-se înapoi şi agăţându-se de gluga ei de blăniţă.

Înaintea lor, peste munţi, spre nord, arcurile şi ochiurile largi şi pale ale Luminilor Nordului începură să strălucească şi să tremure. Lyra le văzu prin ochii pe jumătate închişi şi simţi un fior somnoros de o adâncă fericire: se grăbeau spre nord, sub luminile Aurorei. Pantalaimon se luptă cu somnul ei dar era prea puternic; i se încolăci în formă de şoricel în glugă. La urma urmei, putea să-i spună şi când se trezeşte şi, oricum, probabil că era doar vreun jder sau vreo închipuire sau vreun fel de spirit local inofensiv, dar ceva era sigur. Urmărea şirul de sănii legănându-se uşor din creangă în creangă prin desişurile de pini; gândul îl duse, cu un fior de neplăcere, la o maimuţă.

Băiatul pierdut

Merseră câteva ore, apoi se opriră ca să mănânce. În timp ce bărbaţii aprindeau focuri şi topeau zăpadă pentru apă, cu Iorek Byrnison în apropiere, urmărindu-l pe Lee Scoresby cum îşi frige carnea de focă, John Faa vorbi cu Lyra.

— Lyra, poţi să vezi instrumentul ăla, ca să îl citeşti? spuse el.

Luna apusese de mult. Lumina Aurorei era mai puternică decât lumina lunii dar era inconstantă. Totuşi, ochii Lyrei erau ageri, se scotoci prin blănuri şi, în cele din urmă scoase la iveală punga de catifea neagră.

— Da, pot să-l văd, spuse ea. Dar deja acum ştiu pe dinafară unde se află majoritatea simbolurilor, oricum. Ce să-l întreb, Lord Faa?

— Vreau să ştiu mai multe dăspre care-i apărarea la locu' ăsta, Bolvangar, spuse el.

Fără nici măcar să mai fie nevoie să se mai gândească, ea se trezi că degetele întorc limbile către cască, cerber şi crucifix şi îşi simţi mintea aşezându-se la înţelesurile potrivite: o diagramă complexă în trei dimensiuni. Imediat acul începu să sară împrejur, înapoi, în cerc şi apoi înainte ca o albină care îşi transmite dansând mesajul către stup. Îl urmări liniştită, mulţumită să nu ştie nimic la început dar cu siguranţa calmă că un răspuns avea să vină şi apoi înţelesul începu să se clarifice. Îl lăsă să danseze până când fu sigur.

— Este exact cum a spus daimonul vrăjitoarei, Lord Faa. E o companie de tătari care păzeşte staţia şi au sârme de jur împrejurul ei. Nu se aşteaptă deloc să fie atacaţi, asta spune cititorul de simboluri. Dar Lord Faa…

— Ce-i, copilă?

— Îmi mai zice şi-altceva. În valea următoare e un sat lângă un lac, unde oamenii-s tulburaţi de o fantomă.

John Faa scutură din cap cu nerăbdare şi spuse:

— Asta nu contează acuma. Negrăşit că p-aicişea, pân pădurile-astea tre' să fie tot felu' dă spirite dă toate felur'le. Mai spune-mi o dată dăspre tătari. Dă exemplu, câţi sunt? Cu ce sunt înarmaţi?

Lyra întrebă ascultătoare şi apoi raportă:

— Sunt şaizeci de oameni cu puşti şi au şi câteva arme mai mari, un fel de tunuri. Mai au şi aruncătoare de flăcări. Şi… daimonii lor sunt cu toţii lupi, asta spune.

Vorbele Lyrei cauzară un val de agitaţie printre gitanii mai bătrâni, cei care mai fuseseră în campanii înainte.

— Răgimentele Sibirsk au daimoni lupi, spuse unul.

John Faa adăugă.

— N-am întâlnit alţii mai aprigi ca ăştia. Trebă să luptăm ca nişte tigri. Şi să ne consultăm cu ursu', că-i trecut pân ciur şi pân dârmon în ale războiului, ursu' ăsta.

Lyra era nerăbdătoare şi spuse:

— Da', Lord Faa, fantoma asta – cred că-i fantoma unuia dintre copii!

— Păi, chiar dacă e, Lyra, nu'ş ce-am putea face noi acuma. Şaizăci dă puşcaşi Sibirsk şi aruncătoare dă flăcări… Dom'le Scoresby, vinoncoa niţel dacă vrei.

În timp ce aeronautul se apropia de sanie, Lyra se îndepărtă şi vorbi cu ursul.

— Iorek, ai mai mers pe aici înainte?

— O dată, spuse el, cu o voce gravă şi plată.

— E un sat în apropiere, nu-i aşa?

— Peste creastă, spuse el, uitându-se în sus printre copaci.

— E departe?

— Pentru tine sau pentru mine?

— Pentru mine, spuse ea.

— Prea departe. Dar deloc departe pentru mine.

— Atunci, cât timp ţi-ar lua să ajungi acolo?

— Aş putea fi acolo şi înapoi de trei ori până la răsăritul lunii.

— Fin'că, Iorek, fii atent: am cititorul ăsta de simboluri care îmi spune lucruri, ştii, şi mi-a spus că-i ceva important ce tre' să fac acolo, în satul ăla, dar Lord Faa nu mă lasă să mă duc. El vrea doar să ajungem repede unde trebuie, şi ştiu că şi asta-i important, da' până nu mă duc să văd ce e acolo… poate că noi nu ştim ce fac de fapt Coblerii cu copiii.

Ursul nu spuse nimic. Stătea în fund ca un om, cu labele lui mari strânse în poală şi cu ochii lui întunecaţi uitându-se în ai ei din spatele botului alungit. Ştia că ea voia ceva.

Pantalaimon vorbi:

— Poţi să ne duci acolo şi apoi să ajungem din urmă săniile?

— Aş putea. Dar mi-am dat cuvântul lui Lord Faa să îl ascult întocmai numai pe el şi pe nimeni altcineva.

— Şi dacă am permisiunea lui? întrebă Lyra.

— Atunci, da.

Se întoarse şi fugi înapoi prin zăpadă.

— Lord Faa! Dacă Iorek Byrnison mă duce, peste creastă, în sat, putem să aflăm ce e cu fantoma asta, şi apoi prindem din urmă săniile, mai încolo. El ştie drumul, îl îndemnă ea în continuare. Şi nu te-aş ruga, dacă n-ar fi cum a mai fost şi înainte, Farder Coram, ţi-aduci aminte, cu cameleonu' ăla? Nu l-am înţeles atuncea, da' era adevărat şi am aflat la scurtă vreme după aia. Am acelaşi sentiment acum. Nu pot să înţeleg exact ce-mi spune, numai că ştiu că-i important. Şi Iorek

Byrnison ştie drumul, spune că poate să ajungă acolo şi să fie înapoi de trei ori până la răsăritul lunii, şi nici nu se poate să fiu mai în siguranţă altfel decât cu el, nu-i aşa? Da' el nu vrea să meargă decât dacă are permisiunea lu' John Faa.

Urmă un moment de linişte. Farder Coram oftă. John Faa se încrunta, iar în spatele glugii de blană gura îi era încleştată.

Dar înainte de a putea vorbi, interveni aeronautul:

— Lord Faa, dacă Iorek Byrnison o ia pe fetiţă, o să fie în tot aşa de mare siguranţă ca şi cum ar fi aici, cu noi. Toţi urşii sunt demni de încredere, dar eu îl cunosc pe Iorek de ani de zile şi pot să spun că absolut nimic pe lumea asta nu îl va face să-şi încalce cuvântul. Dă-i în sarcină să aibă grijă de ea şi o va face, stai fără grijă. Cât despre viteză, poate merge ore întregi fără să obosească.

— Dar de ce să nu se ducă nişte oameni, cu ea, în loc? spuse John Faa.

— Păi, vor trebui să meargă, sublinie Lyra, pentru că nu poţi să mergi cu sania peste creasta aia. Iorek Byrnison poate merge prin ţinuturile astea mai repede decât orice om şi eu sunt destul de uşoară aşa că nu îl voi împiedica. Şi, aşa cum am promis, Lord Faa, jur să nu stau mai mult decât este nevoie şi să nu spun nicio vorbă despre noi sau să mă bag în vreo situaţie periculoasă.

— Eşti sigură că tre' să faci aşa? Cititoru' ăla dă simboluri nu ţi-o fi jucând vro' festă?

— Niciodată, Lord Faa, şi nici nu cred că ar putea să o facă.

John Faa îşi frecă bărbia.

— Păi, dacă totu' iese bine, o să ştim cu una mai multe dăcât ştim acuma. Iorek Byrnison, strigă el, vrei să faci aşa cum ne roagă copilu' ăsta?

— Fac cum spui tu, Lord Faa. Spune-mi să duc copilul acolo şi o să-l duc.

— Aşea. Atuncea tre' să o duci acolo unde doreaşte să meargă şi să faci aşa cum îţi spune ea. Lyra acum îţi poroncesc *ţie* înţălegi?

— Da, Lord Faa.

— Te duci şi cauţi ce tre' să cauţi şi după ce-ai găsit te-ntorci imedeat la noi. Iorek Byrnison, noi o să înaintăm în timpu' ăsta, aşa că tre' să ne ajungi din urmă.

Ursul aprobă din capul său mare.

— Sunt soldaţi în sat? o întrebă el pe Lyra. O să am nevoie de armură? O să fim mai rapizi fără ea.

— Nu spuse ea. Sunt sigură de asta, Iorek. Îţi mulţumesc Lord Faa şi promit că o să fac doar aşa cum mi-ai spus.

Tony Costa îi dădu o fâşie de pastramă de focă de mestecat şi, cu Pantalaimon sub formă de şoricel ghemuit în glugă, Lyra urcă pe spinarea marelui urs, apucându-se cu mănuşile de blana lui şi

cuprinzându-i spatele musculos între genunchi. Blana era uimitor de groasă, şi sentimentul de imensă putere pe care îl simţi Lyra când se sui pe el era copleşitor. Ca şi cum ea nu ar fi cântărit nici cât un fulg, el se întoarse şi porni în salturi lungi şi legănate, înaintând ca vântul direct spre creastă, după care intră în desişul de copaci.

Lyrei îi luă ceva timp până să se obişnuiască cu mişcarea, dar după aceea fu cuprinsă de-o bucurie nebună. Călărea un urs! Iar Aurora plutea şi se avânta deasupra capetelor lor în arce şi bucle de aur şi de jur împrejur nu era decât gerul arctic şi imensa linişte a Nordului.

Labele lui Iorek Byrnison aproape că nu făceau niciun zgomot când înaintau pe zăpadă. Copacii erau subţiri şi piperniciţi pentru că se aflau la marginea tundrei iar pe potecă erau rugi şi boscheţi cioturoşi. Ursul trecu prin ei de parcă erau pânze de păianjen.

Urcară creasta printre petice de rocă neagră şi gheaţă şi curând dispărură din orizontul celor din spatele lor. Lyra voia să vorbească cu ursul; dacă ar fi fost uman, deja ar fi fost prietenă la cataramă cu el, dar el era atât de ciudat şi de sălbatic încât se simţi timidă pentru întâia dată în viaţa ei. Acum sălta legănat, cu picioarele lui mari şi puternice avântându-se fără oboseală înainte, iar Lyra se lăsă în voia mişcării şi nu spuse nimic. Poate că el prefera aşa, se gândi ea; probabil că pare un pui mic şi enervant, care trăncăneşte neîncetat numai aiureli şi abia a trecut de faza de mers de-a buşilea, în ochii unui urs cu armură.

Se gândise la ea de foarte puţine ori înainte şi găsise experienţa interesantă dar inconfortabilă; foarte asemănătoare, de altfel, cu călăritul ursului. Iorek Byrnison păşea rapid, mişcându-şi ambele picioare de pe o parte a corpului în acelaşi timp şi clătinându-se foarte mult dintr-o parte în alta, într-un ritm constant. Lyra descoperi că era imposibil doar să stea: trebuia să călărească activ.

Mergeau de o oră sau mai bine iar Lyra era amorţită şi o dureau toate oasele dar era fericită până în cel mai adânc colţ al sufletului, când Iorek Byrnison încetini şi se opri.

— Uită-te în sus, spuse el.

Lyra îşi ridică ochii şi trebui să îi şteargă cu dosul palmei pentru că îi era atât de frig încât îi curgeau lacrimile şi avea ochii înceţoşaţi. Când putu să vadă clar rămase cu gura căscată la priveliştea de pe cer. Aurora pălise într-un tremur de lumină pală dar stelele străluceau ca diamantele, şi pe tot cuprinsul bolţii încărcate de licăririle stelelor, mii şi mii de minuscule forme negre zburau dinspre sud şi est spre nord.

— Sunt păsări? întrebă ea.

— Sunt vrăjitoare, spuse ursul.

— Vrăjitoare! Ce fac?

— Zboară ca să meargă la război, poate. N-am mai văzut niciodată atât de multe la un loc.

— Cunoşti vreo vrăjitoare, Iorek?

— Am slujit unora. Şi m-am şi bătut cu altele. Asta este o privelişte care o să-l înspăimânte pe Lord Faa. Dacă zboară spre ajutorul duşmanilor voştri, ar trebui să vă fie frică.

— Lui Lord Faa nu o să-i fie frică. Ţie nu ţi-e frică, nu-i aşa?

— Încă nu. Atunci când îmi va fi, o s-o stăpânesc. Dar mai bine i-am spune lui Lord Faa despre vrăjitoare pentru că oamenii poate că nu le-au văzut.

Păşi mai încet iar ea continuă să urmărească cerul până când ochii i se umplură din nou cu lacrimi din cauza gerului, şi nu vedea niciun sfârşit al şirului de vrăjitoare care zburau spre nord.

În final Iorek Byrnison se opri şi spuse:

— Uite satul.

Se uitau în jos, pe o pantă întreruptă şi accidentată, spre un pâlc de construcţii din lemn lângă o întindere de zăpadă absolut plată, pe care Lyra o luă drept un lac îngheţat. Un debarcader de lemn îi demonstră că avea dreptate. Nu mai aveau mai mult de cinci minute până acolo.

— Ce vrei să faci? întrebă ursul.

Lyra se lăsă să alunece de pe spatele lui şi descoperi că îi vine foarte greu să stea în picioare. Faţa îi era amorţită de ger şi picioarele îi tremurau dar se agăţă de blana lui şi tropăi din picioare până când se simţi mai în putere.

— E un copil sau o fantomă sau ceva în satul ăsta, spuse ea, sau poate alături, nu ştiu sigur. Vreau să mă duc să îl găsesc şi să-l aduc la Lord Faa şi la ceilalţi, dacă pot. Eu am crezut că este vorba de o fantomă dar poate că cititorul de simboluri îmi spune ceva ce eu nu înţeleg.

— Dacă este afară, spuse ursul, atunci ar fi bine să aibă şi un acoperiş deasupra capului.

— Nu cred că este mort… adăugă Lyra, dar nu era defel sigură. Alethiometrul indicase ceva ciudat şi nenatural, ceva înfricoşător. Dar cine era ea? Fiica Lordului Asriel. Şi cine era sub comanda ei? Un urs puternic. Cum ar putea ea acum să trădeze, cel mai mic semn de frică?

— Să mergem să vedem, spuse ea.

Încălecă din nou pe spinarea lui iar el pomi în jos, pe panta denivelată, mergând mai încet şi fără să se mai balanseze atât de tare. Câinii din sat îi mirosiră sau auziră venind şi începură să urle înfricoşător, iar renii din ţarc începură să se agite speriaţi, cu coarnele lovindu-se între ele ca nişte beţe uscate. În aerul îngheţat, orice mişcare se putea auzi de la mile depărtare.

Cum ajunseră la primele case, Lyra se uită în dreapta şi în stânga, încercând să pătrundă întunericul pentru că Aurora pălea iar lumina soarelui era încă departe de a răsări. Ici şi colo câte o luminiţă licărea sub un acoperiş îngreunat de zăpadă, iar Lyra avu impresia că vede

feţe palide în spatele unor ferestre, şi îşi imagină ce uimiţi trebuie să fi fost oamenii aceia să vadă un copil călărind un mare urs alb.

În centrul micului sat, lângă debarcaderul unde fuseseră trase bărcile care deveniseră nişte movile de zăpadă, era un spaţiu deschis, ca o piaţetă. Zgomotul câinilor era asurzitor şi exact în momentul în care Lyra se gândi că trebuie să fi trezit pe toată lumea, o uşă se deschise şi ieşi un om ţinând în mână o puşcă. Daimonul lui, o ursoaică neagră pitică, sări pe băncuţa de lemn de lângă uşă şi începu să împrăştie agitată zăpada cu labele.

Lyra se dădu jos imediat şi se aşeză între bărbat şi Iorek conştientă că îi spusese ursului că nu avea nevoie de armură.

Omul vorbi cu nişte cuvinte pe care ea nu le înţelese. Iorek Byrnison răspunse în aceeaşi limbă, iar omul scoase un mic geamăt de frică.

— Crede că suntem diavoli, îi spuse Iorek Lyrei. Ce să-i spun?

— Spune-i că nu suntem diavoli, doar că avem prieteni care sunt. Şi căutăm… doar un copil. Un copil ciudat. Spune-i asta.

Imediat ce ursul rosti cuvintele, omul arătă spre dreapta indicând un loc undeva mai departe şi vorbi repede.

Iorek Byrnison spuse:

— Întreabă dacă am venit să luăm copilul. Le e frică de el. Au încercat să îl alunge dar el se întoarce mereu.

— Spune-i că o să-l luăm cu noi, dar că au făcut foarte rău că l-au tratat aşa. Unde este?

Omul explică gesticulând cu frică. Lyra se temea să nu îşi descarce puşca din greşeală dar imediat ce termină de vorbit, omul se grăbi să intre în casă şi închise uşa. Lyra vedea feţe la toate ferestrele.

— Unde este copilul? întrebă Lyra.

— În magazia de peşte, îi spuse ursul şi se întoarse să meargă spre debarcader.

Lyra îl urmă. Era îngrozitor de emoţionată. Ursul se îndrepta spre o magazie îngustă din lemn ridicându-şi capul ca să adulmece în stânga şi în dreapta şi când ajunse la uşă se opri şi spuse:

— Aici.

Lyrei îi bătea inima atât de tare încât abia mai putea respira. Îşi ridică mâna pentru a ciocăni la uşă şi apoi, simţind că ar fi fost ridicol, trase cât putu de tare aer în piept ca să strige dar îşi dădu seama că nu ştia ce să spună. Ah, şi acum era aşa de întuneric! Ar fi putut să ia cu ea şi o lanternă…

Nu avea de ales şi, oricum, nu voia ca ursul să vadă că îi este frică. El vorbise de stăpânirea fricii; asta avea ea de făcut acum. Ridică fâşia din piele de ren care ţinea zăvorul şi trase cât putu de tare ca să desprindă pojghiţa de gheaţă care ţinea uşa închisă. Uşa se deschise cu o trosnitură. Trebui să mături zăpada adunată la prag cu piciorul ca

să poată deschide uşa mai larg, iar Pantalaimon nu îi era de niciun ajutor; alerga de bezmetic în forma lui de hermină, o umbră albă pe pământul alb, scoţând sunete de frică.

— Pan, zău aşa! îi zise ea. Fă-te liliac şi du-te să *vezi* în locul meu.

Dar el nu voia să se facă liliac, şi nici să vorbească. Nu-l mai văzuse niciodată în starea asta, cu excepţia unei singure dăţi: atunci când împreună cu Roger schimbaseră monezile de la capul scheletelor din cripta Colegiului Jordan. Lui îi era şi mai frică decât îi era ei. Cât despre Iorek Byrnison, stătea întins în zăpadă în apropiere, urmărind în linişte.

— Ieşi afară, strigă Lyra cât de tare putu. Ieşi afară!

Nu se auzi niciun zgomot. Deschise puţin mai mult uşa iar Pantalaimon îi sări în braţe împingându-se în ea cât putea de tare şi spunându-i:

— Pleacă. Nu sta aici, ah, Lyra, fugi acum! întoarce-te!

Încercând să-l facă să stea liniştit, băgă de seamă că Iorek Byrnison se ridicase în picioare şi se întorsese să vadă silueta unui om care se grăbea pe potecă dinspre sat, având cu el o lanternă. Când se apropie destul de mult ca să poată vorbi, ridică lanterna şi o ţinu în aşa fel încât să i se vadă faţa: un om bătrân cu o faţă largă şi cu ochii aproape pierduţi într-o mie de riduri. Daimonul lui era o vulpe arctică.

Vorbi iar Iorek Byrnison spuse:

— Zice că nu e singurul copil de felul ăsta. A mai văzut alţii în pădure. Uneori mor repede, alteori nu mor. Asta este unul puternic, crede el. Dar ar fi mai bine pentru el dacă ar muri.

— Întreabă-l dacă pot să împrumut lanterna, spuse Lyra.

Ursul vorbi iar omul i-o întinse imediat dând energic din cap. Îşi dădu seama că venise să i-o aducă, şi îi mulţumi, iar el dădu din nou din cap şi se duse să aştepte la distanţă de ea, departe de magazie, departe de urs.

Pe Lyra o străfulgeră deodată: dacă era Roger? Şi se rugă cu toată fiinţa ei să nu fie. Pantalaimon se agăţa de ea, hermină din nou, cu gheruţele lui mici înfipte adânc în hanoracul ei.

Ridică lanterna, o ţinu sus, făcu un pas în magazie şi apoi văzu ce făcea Comitetul de Oblaţii… văzu care era natura sacrificiului pe care trebuiau să îl facă acei copii.

Băieţelul era cuibărit pe grilajul din lemn pe care atârnau rânduri şi rânduri de peşti tăiaţi la burtă, tari ca nişte scânduri. Strângea la piept o bucată de peşte, aşa cum Lyra îl strângea la piept pe Pantalaimon, cu ambele mâini, îl strângea tare, aproape de inimă; şi asta era tot ce avea el, sărmanul, doar o bucată de peşte uscat; pentru că nu avea niciun daimon. Coblerii i-l tăiaseră. Asta era *intercizia* şi ăsta era un copil despicat.

Scrima

Primul impuls pe care-l avu fu să se întoarcă şi să fugă, sau să vomite. O fiinţă umană fără daimon era ca o persoană fără faţă sau cu coastele scoase şi cu inima sfâşiată: ceva nenatural şi straniu, care ţinea de lumea fantomelor, sau a apariţiilor nopţii, nu de lumea cea de toate zilele.

Aşa că Lyra se agăţă de Pantalaimon iar capul i se învârtea şi îi era din ce în ce mai rău şi, cât de rece era noaptea, o transpiraţie greţoasă îi acoperi corpul cu ceva şi mai rece.

— Ratter, spuse băiatul. Ai adus-o pe Ratter a mea?

Lyra nu avu niciun dubiu ce voia să spună băiatul.

— Nu, spuse ea cu o voce fragilă şi speriată, aşa cum era toată fiinţa ei în acel moment. Apoi: Cum te cheamă?

— Tony Makarios, răspunse el. Unde-i Ratter?

— Nu ştiu… începu ea, şi înghiţi tare ca să îşi stăpânească greaţa. Coblerii… dar nu putu să termine. Trebui să iasă afară din magazie să stea puţin singură în zăpadă, numai că, bineînţeles, nu era singură, nu era niciodată singură pentru că Pantalaimon era întotdeauna acolo. Oh, să fii tăiat de daimonul tău cum fusese băieţelul ăsta despărţit de Ratter a lui! Cel mai rău lucru din lume! Se trezi că plânge în hohote, Pantalaimon se smiorcăia şi el şi amândoi fură cuprinşi de o milă fierbinte, o durere şi o părere de rău atât de adâncă pentru acea jumătate-de-băiat.

Apoi se ridică din nou în picioare.

— Haide, îl chemă ea cu voce tremurătoare, hai Tony, vino afară. O să te luăm cu noi şi te ducem într-un loc unde o să fii în siguranţă.

Se auziră câteva zgomote din magazia de peşte iar băiatul apăru în uşă strângând încă la piept peştele lui uscat. Era îmbrăcat cu haine groase lungi, un hanorac căptuşit cu mătase de cărbune şi cizme de blană, dar arătau ca la mâna a doua şi nu-i veneau prea bine. În lumina care venea de la Aurora şi de la pământul acoperit de zăpadă băiatul arăta şi mai pierdut şi demn de milă decât la început, ghemuindu-se în lumina lanternei lângă rafturile cu peşte.

Săteanul care adusese lanterna se retrăsese la câţiva metri şi le strigă.

Iorek Byrnison interpretă:

— Zice că trebuie să plăteşti pentru peştele ăla.

Lyrei aproape că îi veni să-i spună ursului să-l omoare pe loc, dar spuse:

— Luăm copilul de aici. Îşi pot permite să ne dea un peşte ca plată pentru asta.

Ursul vorbi. Omul mormăi ceva dar nu se certă. Lyra îi lăsă lanterna jos, în zăpadă, şi luă de mână jumătatea-de-băiat să-l ducă la urs. Veni fără să se opună, în întregime supus, fără nicio speranţă, fără să arate vreun sentiment de surpriză sau teamă în faţa sălbaticei creaturi albe care stătea atât de aproape, iar când Lyra îl ajută să se urce pe spatele lui Iorek, tot ce putu să spună fu:

— Nu ştiu unde-i Ratter a mea.

— Nici noi nu ştim, Tony, spuse ea. Dar o să… o să-i pedepsim pe Cobleri. O… o să facem asta, promit. Iorek, nu e nicio problemă dacă stau şi eu aici sus?

— Armura mea cântăreşte mult mai mult decât copiii, spuse el.

Aşa că se sui şi ea în spatele lui Tony şi îl făcu să se agaţe de blana lungă şi tare, iar Pantalaimon stătea în gluga ei, cald şi aproape de inima ei şi era plin de milă. Lyra ştia că primul impuls al lui Pantalaimon fusese să se întindă şi să se cuibărească în braţele jumătăţii-de-băiat, să-l lingă şi să-l alinte aşa cum ar fi făcut propriul lui daimon; dar marele tabu te împiedica, bineînţeles, să faci aşa ceva.

Trecură prin sat, spre creastă; feţele sătenilor erau pline de oroare şi de un fel de uşurare înfricoşată văzând că acea creatură hidos mutilată este luată de către o fetiţă şi un urs alb.

În inima Lyrei repulsia se lupta cu compasiunea, şi compasiunea câştigă. Îşi puse braţul în jurul făpturii firave ca să-l ţină în siguranţă. Călătoria înapoi spre tabăra principală fuse mai rece, mai grea şi mai întunecoasă dar păru, cu toate acestea, să treacă mai repede. Iorek Byrnison era neobosit, iar Lyra învăţase să călărească automat, aşa că nu mai era în pericol de a cădea la fiecare pas. Corpul rece din braţele ei era atât de uşor, era facil de manevrat dar inert; stătea îngheţat în timp ce ursul se mişca, aşa că într-un fel era şi dificil.

Din când în când jumătatea-de-băiat mai vorbea.

— Ce-ai spus? întreba Lyra.

— Am spus, o să ştie să vie şi ea să mă găsească unde sunt?

— Da, o să ştie, o să te găsească, şi noi o s-o găsim pe ea. Ţin-te bine acum, Tony. Nu mai avem mult de aici.

Ursul sălta înainte. Lyra nici nu îşi dădu seama cât de obosită era până când nu îi ajunse din urmă pe gitani. Săniile se opriseră pentru a se odihni câinii; apoi apărură toţi deodată: Farder Coram, Lord Faa, Lee Scoresby, toţi sărind să îi întâmpine şi să îi ajute şi apoi dându-se înapoi încremeniţi când văzură cealaltă formă care era cu Lyra. Era atât de amorţită încât nu-şi putea nici măcar descleşta mâinile de pe corpul lui iar John Faa însuşi trebui să tragă de ei şi să-i despartă uşor şi să o ridice pe Lyra de pe urs.

— Dumnezeule, ce-i asta? întrebă el. Lyra, copile, ce-ai găsit?

— Îl cheamă Tony, bâgui ea printre buzele îngheţate. Şi i-au tăiat daimonul. Asta fac Coblerii.

Oamenii se dară înapoi înfricoşaţi; dar ursul vorbi, spre surprinderea obosită al Lyrei, certându-i.

— Ruşine să vă fie! Gândiţi-vă ce a făcut acest copil! Poate că nu aveţi mai mult curaj dar ar trebui măcar să vă fie ruşine să arătaţi că aveţi mai puţin.

— Ai dreptate Iorek Byrnison, spuse John Faa şi se întoarse să dea ordine:

— Înteţiţi focu' ăla şi încălziţi neşte supă pentru copilu' ăsta. Pentru amândoi copiii. Farder Coram adăpostu' tău este făcut?

— Este, John, adu-o aici şi o s-o încălzim…

— Băieţelu', spuse altcineva. Poate şi el să mănânce şi să se încălzească, chiar dacă…

Lyra încerca să îi spună lui John Faa despre vrăjitoare dar erau cu toţii atât de ocupaţi iar ea era atât de obosită. După câteva minute de ameţeală în lumina lanternelor, fum, oameni care se grăbeau încolo şi-ncoace simţi o muşcătură blândă la ureche – erau dinţii de hermină ai lui Pantalaimon şi se trezi numai pentru a vedea faţa ursului la doar câţiva centimetri de faţa ei.

— Vrăjitoarele, şopti Pantalaimon. L-am chemat pe Iorek.

— Aa, da, mormăi ea. Iorek, îţi mulţumesc pentru că m-ai dus acolo şi m-ai adus înapoi. S-ar putea să nu-mi mai amintesc să îi spun lui Lord Faa despre vrăjitoare, aşa că ar fi mai bine să te duci să o faci tu în locul meu.

Îl auzi pe urs aprobând şi apoi adormi pe deplin.

Când se trezi era lumina zilei atâta câtă putea fi acolo. Cerul era palid spre sud-est iar aerul îmbibat într-o ceaţă gri prin care gitanii se mişcau ca nişte fantome butucănoase, încărcând săniile şi înhămând câinii.

Lyra văzu totul din adăpostul de pe sania lui Farder Coram, în care stătea cuibărită sub o grămadă de blănuri. Pantalaimon se trezise de-a binelea, înaintea ei, încercând să ia forma unei vulpi polare înainte de a reveni la hermina lui favorită.

Iorek Byrnison dormea, pe-aproape, în zăpadă, cu capul pe labele lui mari; dar Farder Coram era deja în picioare şi îndată ce îl văzu pe Pantalaimon că iese, veni să o scoale pe Lyra.

Îl văzu că vine, aşa că se ridică în fund, ca să vorbească cu el.

— Farder Coram, ştiu ce era de nu puteam să-nţeleg! Alethiometrul îmi tot spunea *pasăre* şi *nu* şi asta nu avea niciun sens, pentru că însemna *fără daimon* şi nu puteam să-nţeleg cum ar putea să fie asta… Ce s-a întâmplat?

— Lyra, mi-e teamă să îţi spun asta după tot ce ai făcut, dar băieţelul acela a murit acum o oră. Nu se putea linişti, nu putea sta

într-un loc; tot întreba de daimonul lui, unde este, dacă vine repede, şi toate astea; şi ţinea aşa de strâns la piept bucata aia de peşte, de parcă ar fi fost… Ah, nici nu pot să vorbesc despre asta, copilă; dar până la urmă a închis ochii şi s-a liniştit şi atunci a fost prima dată când a arătat împăcat, pentru că era ca orice alt mort, cu daimonul dispărut în virtutea naturii. Au încercat să-i sape o groapă dar pământul e tare ca fierul. Aşa că John Faa a poruncit să se facă un foc mare şi o să-l ardă, ca să nu rămână aici şi să fie mâncat de fiarele sălbatice. Copilă, ai făcut un lucru curajos şi un lucru bun şi sunt mândru de tine. Acum ştim de ce cruzimi teribile sunt capabili oamenii aceia, acum vedem mai clar ca niciodată datoria pe care o avem de îndeplinit. Ce trebuie să faci tu acuma este să te odihneşti şi să mănânci bine pentru că aseară ai adormit prea repede ca să te refaci cum trebuie, iar la temperaturile astea trebuie să mănânci bine ca să te ţii pe picioare…

Se agita, împăturea blănurile la locul lor, strângea frânghiile din jurul săniei, trăgea hăţurile câinilor cu mâna, ca să le dezlege.

— Farder Coram, unde este băieţelul acum? L-au ars deja?

— Nu Lyra, este acolo, în spate.

— Vreau să mă duc să-l văd.

Nu-i putea refuza aceasta. Oricum văzuse ceva mult mai rău decât un mort, iar expresia de acum a băiatului ar putea chiar să o liniştească. Aşa că Lyra o porni voinicește prin zăpadă, cu Pantalaimon în formă de iepure polar sărind delicat la piciorul ei, pe lângă şirul de sănii, spre locul unde nişte oameni adunau o grămadă de lemne.

Trupul băiatului era întins sub o pătură cu carouri, lângă cărare. Îngenunche şi ridică pătura cu mâinile în mănuşile cele groase. Un bărbat vru să o oprească dar ceilalţi îi făcură semn din cap s-o lase.

Pantalaimon se ghemui aproape de ea în timp ce Lyra se uită la sărmana faţă slăbită. Îşi scoase mâna din mănuşă şi îi atinse ochii. Erau reci ca marmura iar Farder Coram avusese dreptate; sărmanul micuţ, Tony Makarios acum nu era cu nimic diferit de orice altă fiinţă umană al cărei daimon plecase în moarte. Oh, dacă l-ar lua pe Pantalaimon de lângă ea! Îl luă şi îl îmbrăţişă atât de tare de parcă voia să-l închidă chiar în inima ei. Şi tot ce avea Tony era amărâta aia de bucată de peşte…

Unde era?

Trase pătura în jos. Dispăruse.

Într-un moment fu în picioare, iar ochii îi aruncau fulgere de furie către bărbaţii care stăteau în apropiere.

— Unde-i peştele lui?

Se opriră derutaţi, neştiind sigur ce voia să spună; deşi unii dintre daimonii lor ştiau şi se uitară unul la altul. Unul dintre bărbaţi începu să râdă oarecum nesigur.

— Să nu-*ndrăzneşti* să râzi! O să-ţi scot plămânii din piept dacă îndrăzneşti să râzi de el! Asta-i tot ce avea şi el, săracul, singurul lucru de care să se agaţe, doar un peşte vechi şi uscat, asta-i tot ce avea ca daimon pe care să-l iubească şi cu care să fie bun. Cine i l-a luat? Unde este?

Pantalaimon îşi arăta colţii lui de leopard de zăpadă, la fel ca daimonul Lordului Asriel, dar Lyra nu văzu asta, totul pentru ea acum era în alb şi negru, era bine sau rău.

— Uşurel Lyra, zise un om. Uşor copile.

— Cine l-a luat? îl săgetă ea cu privirea din nou, iar gitanul se dădu un pas înapoi în faţa furiei ei dezlănţuite.

— N-am ştiut, spuse alt bărbat spăşit. N-am ştiut, am crezut doară că asta mânca el. L-am luată din mâna lui pen'c-am crezut că i-arăt mai mult respect aşa. Asta-i tot, Lyra.

— Şi unde e?

Omul răspunse încurcat

— Dac'am zisă că nu mai are nevoie de el, l-am loat ş' l-am dat la câini. Îmi cer ertare.

— Nu de iertarea mea ai nevoie, ci de a lui, spuse ea şi imediat se întoarse, îngenunche din nou şi îşi puse mâna pe obrajii ca gheaţa ai copilului mort.

Apoi îi veni o idee şi începu să se cotrobăie prin blănuri. Aerul rece o izbi în momentul în care îşi deschise hanoracul, dar în câteva secunde găsi ceea ce căuta; luă o monedă de aur din pungă, după care se înfofoli la loc.

— Îmi trebuie cuţitul tău, îi spuse ea omului care luase peştele, şi în momentul în care acesta i-l dădu, îl întrebă pe Pantalaimon:

— Cum o chema?

El înţelese, fireşte, şi spuse:

— Ratter.

Strânse moneda cât putu de tare în mănuşa stângă şi ţinând cuţitul ca pe un creion scrijeli, adânc, în aur numele daimonului pierdut.

— Sper că o să fii mulţumit aşa: să fii tratat la fel ca un învăţat de la Jordan, îi şopti ea băiatului mort şi trase de maxilar ca să îi poată pune moneda în gură. Era greu, dar în cele din urmă reuşi să-i şi închidă gura la loc.

Apoi îi dădu omului cuţitul, se întoarse şi merse înapoi spre Farder Coram, în semiîntunericul dimineţii.

Acesta îi dădu o cană cu supă direct de pe foc, pe care o sorbi cu poftă.

— Ce-o să facem cu vrăjitoarele-astea, Farder Coram? spuse ea. Mă întreb dacă vrăjitoarea ta era una dintre ele.

— Vrăjitoarea mea? N-aş merge cu vorbele chiar atât de departe, Lyra. Ar putea fi oricine. Sunt tot felul de probleme care apar în viaţa

vrăjitoarelor, lucruri care nouă ne sunt invizibile; boli misterioase cărora le cad pradă, şi în faţa cărora noi dăm din umeri, motive de război mult peste puterea noastră de înţelegere; bucurii şi tristeţi legate de minuscule floricele ale plantelor din tundră… dar aş vrea să le fi putut vedea zburând Lyra. Aş vrea să pot vedea o privelişte ca asta odată. Acum termină de băut supa aia. Mai vrei? Mai avem şi nişte gogoşi în tigaie. Hai copilă, mănâncă, fiindcă o să pornim la drum în curând.

Hrana o revigoră pe Lyra şi imediat gheaţa din sufletul ei începu să se topească. Împreună cu ceilalţi merse să vadă micuţul copil-pe-jumătate aşezat pe rugul lui funerar, lăsă capul în jos şi închise ochii când John Faa spuse rugăciunile. Apoi oamenii îl stropiră cu tărie de cărbune şi îi dădură foc. Într-un moment totul se transformă într-o mare vâlvătaie.

Când fură siguri că arsese tot, porniră din nou la drum. Era o călătorie spectrală. Începu să ningă destul de devreme şi în curând lumea fu redusă la umbrele cenuşii ale câinilor dinaintea săniilor, hârşâitul şi scârţâitul săniei, gerul muşcător şi marea învolburată de fulgi de zăpadă, puţin mai întunecaţi decât cerul şi puţin mai uşori decât pământul.

Câinii continuau să alerge prin toate acestea, cu cozile în sus şi scoţând aburi pe nări. Alergau spre Nord, tot mai spre Nord, în timp ce lumina palidă a lunii apărea şi dispărea şi semiîntunericul se înfăşură din nou în jurul lumii. Se opriră într-o adâncitură dintre dealuri să mănânce, să bea, să se odihnească şi să stabilească locul în care se află. În timp ce John Faa vorbea cu Lee Scoresby despre felul în care ar putea folosi cel mai bine balonul, Lyra se gândi la spionul-zburător şi îl întrebă pe Farder Coram ce se întâmplase cu cutia de frunză de fumat în care îl închisese.

— Am pus-o bine, spuse el. E la fundul sacului cu unelte, da' nu-i nimic de văzut. I-am sudat capacu' pe vapor, aşa cum am spus c-o să fac. Nu ştim ce-o să facem cu el, ca să-ţi spun adevăru', poate îl aruncăm într-o mină de foc, poate asta o să-l potolească. Dar nu trebuie să-ţi faci griji, Lyra. Atâta timp cât este la noi, tu eşti în siguranţă.

Cu prima ocazie îşi îndesă adânc mâna sub pânza îngheţată a sacului şi scoase cutia. Simţi bâzâitul înăuntru chiar înainte de-a o atinge.

În vreme ce Farder Coram vorbea cu ceilalţi conducători îi duse cutia lui Iorek Byrnison şi îi explică ideea ei. Îi venise în minte când îşi amintise de uşurinţa cu care Iorek tăiase caroseria de metal a tractorului.

El ascultă şi apoi luă capacul de la o cutie cu biscuiţi şi, cu mare dexteritate, îl împături până ajunse un mic cilindru turtit. Lyra se

minună în faţa priceperii mâinilor lui: spre deosebire de alţi urşi, el şi cei din neamul lui, aveau gheare opozabile la degetul mare, cu care puteau ţine piesa la care lucrau; iar el avea un simţ înnăscut al puterii şi flexibilităţii metalelor, ceea ce însemna că nu trebuia decât să îl ridice o dată sau de două ori, să îl îndoaie într-o parte şi în alta, şi să deseneze un cerc cu gheara pe el şi să-l cresteze pentru a fi gata de îndoit. Asta făcea acum, îndoind marginile până când acestea au devenit pereţi ai cilindrului şi apoi făcu un capac care să se potrivească. La rugămintea Lyrei făcu două: una de aceeaşi mărime şi formă cu cutia de frunză de fumat şi alta puţin mai mare, doar cât să o cuprindă pe cealaltă şi ceva păr, muşchi şi licheni, toate îndesate bine, ca să înăbuşe bâzâitul. Când fu gata, era de aceeaşi mărime şi formă ca şi alethiometrul.

După ce termină cu asta, Lyra se aşeză lângă Iorek Byrnison, în timp ce acesta înfuleca o halcă de ren, îngheţată şi tare ca piatra.

— Iorek, e greu să n-ai daimon? Nu te simţi singur?

— Singur? zise el. Nu ştiu. Mi se spune că asta e ca frigul. Eu nu ştiu ce este frigul pentru că eu nu îngheţ. Aşa că nu ştiu nici ce înseamnă singurătatea. Urşii sunt făcuţi să fie solitari.

— Dar urşii de la Svalbard? întrebă Lyra. Sunt mii de urşi acolo, nu-i aşa? Aşa am auzit eu.

El nu spuse nimic dar muşcă şi rupse osul în două cu o pocnitură parcă de buştean sfărâmat.

— Îmi cer scuze, Iorek, sper că nu te-am jignit. Eram doar curioasă. Vezi, sunt foarte curioasă să aflu despre urşii de la Svalbard, din cauza tatălui meu.

— Cine este tatăl tău?

— Lordul Asriel. Şi îl ţin închis la Svalbard, ştii. Cred că Coblerii l-au trădat şi au plătit urşii să îl ţină în închisoare.

— Nu ştiu. Eu nu sunt urs de Svalbard.

— Credeam că eşti…

— Nu. Am fost urs de Svalbard, dar acum nu mai sunt. Am fost alungat de acolo ca pedeapsă pentru că am omorât un alt urs. Aşa că mi-au fost luate rangul şi bogăţiile şi armura şi am fost trimis să trăiesc la marginea lumii oamenilor şi să mă lupt ca să găsesc pe cineva să mă angajeze sau să fac muncă brută şi să-mi înec amintirile în tărie.

— De ce l-ai omorât pe celălalt urs?

— Furie. Între urşi există diferite feluri de a ne stăpâni furia faţă de celălalt, dar eu mi-am pierdut controlul. Aşa că l-am omorât şi mi-am primit pedeapsa meritată.

— Şi erai bogat şi de rang mare, se minună Lyra. La fel ca şi tatăl meu, Iorek! Este exact ca povestea lui, după ce m-am născut eu. Şi el a omorât pe cineva şi i-au luat toată averea. Asta s-a întâmplat cu mult

timp înainte de a deveni prizonier la Svalbard. Nu ştiu nimic despre Svalbard, în afară de faptul că este în cel mai îndepărtat punct al nordului. Este acoperit cu totul de gheaţă? Poţi să ajungi acolo pe marea îngheţată?

— Nu de pe coasta aceasta. În partea de sud marea este uneori îngheţată, alteori nu. Îţi trebuie o barcă.

— Sau poate, un balon.

— Sau un balon, da, dar atunci vei avea nevoie de vânt potrivit. Muşcă din nou din halca de căprioară şi un gând sălbatic îi trecu prin minte Lyrei în momentul în care îşi aminti toate acele vrăjitoare zburând pe cerul nopţii; dar nu spuse nimic despre asta, ci îl întrebă pe Iorek Byrnison despre Svalbard şi ascultă cu inima la gură cum îi spunea despre gheţari care se deplasează încet, despre rocile şi gheţurile plutitoare pe care stăteau sute şi mii de morse cu colţi albi, despre mările pline de foci, despre narvalii care se bat cu colţii lor lungi, albi, deasupra apei îngheţate; despre coasta stâncoasă cea mare şi înfiorătoare, cu stânci înalte de o mie de picioare sau chiar mai mult, unde se coborau şi se târau groaznicele spurcăciuni de stâncă; despre puţurile de cărbune şi minele de foc în care urşii fierari băteau mari plăci de metal şi le montau în armuri…

— Dacă ţi-au luat armura, Iorek, de unde ai găsit-o pe asta?

— Mi-am făcut-o singur în Novaia Zemlea, din fier- de-cer. N-am fost întreg până n-am terminat-o.

— Deci urşii îşi pot face singuri sufletele… adăugă Lyra. Erau foarte multe lucruri de învăţat în lumea aceasta. Cine este Regele Svalbardului? continuă ea. Urşii au un Rege?

— Se numeşte Iofur Raknison.

Numele acesta parcă deşteptă ceva în mintea Lyrei. Îl auzise înainte, dar unde? Şi oricum, nu prin vocea unui urs şi nici a unui gitan. Vocea prin care auzise acest nume era cea a unui învăţat, precisă, pedantă şi comod-arogantă, foarte asemănătoare unei voci de la Colegiul Jordan. Încercă să-şi amintească din nou. Ah, o cunoştea atât de bine!

Şi apoi reuşi: Camera de Odihnă. Învăţaţii ascultându-l pe Lordul Asriel. Profesorul Palmerian fusese cel care spusese ceva despre Iofur Raknison. Folosise cuvântul *panserbørn* pe care Lyra nu-l cunoştea şi nu ştia că Iofur Raknison era urs; dar ce spusese oare profesorul? Regele Svalbardului era înfumurat şi putea fi linguşit. Şi mai era ceva, ah, dacă şi-ar fi amintit… dar se întâmplaseră atât de multe de atunci…

— Dacă tatăl tău este prizonier al urşilor de Svalbard, spuse Iorek Byrnison, nu va putea să scape. Acolo nu există lemn, ca să-ţi poţi face barcă. Pe de altă parte, dacă este nobil va fi tratat cum se cuvine. Îi vor da o casă în care să locuiască şi un servitor care să îl ajute, hrană

şi combustibil.

— Pot urşii să fie învinşi vreodată, Iorek?

— Nu.

— Sau, poate, păcăliţi?

Se opri din mestecat şi se uită la ea fix. Apoi spuse:

— N-o să învingi niciodată urşii cu armură. Mi-ai văzut armura, acum uită-te la armele mele.

Lăsă jos carnea şi îşi întinse labele cu palmele în sus, îndreptate spre ea, să le poată vedea. Fiecare pernuţă neagră era acoperită cu piele tare ca piatra, de câţiva centimetri grosime, şi fiecare gheară era lungă cel puţin cât palma Lyrei şi ascuţită ca un cuţit. El o lăsă să pună mâna pe ele şi să se minuneze.

— Dintr-o lovitură zdrobeşti capul unei foci, spuse el, sau şira spinării unui om, sau îi smulgi o mână sau un picior. Şi pot să şi muşc. Dacă nu m-ai fi oprit atunci, în Trollesund, i-aş fi strivit capul omului ăluia ca pe un ou. Asta despre putere; acum despre păcăleală. Nu poţi să păcăleşti un urs. Vrei să vezi dovada? Ia un băţ şi încearcă să te baţi cu mine.

Nerăbdătoare să încerce, ea rupse un băţ dintr-un tufiş încărcat de zăpadă, îi rupse toţi lăstarii şi şfichiui în stânga şi în dreapta, cum ar fi făcut cu un bici. Iorek Byrnison stătea în fund şi aştepta, cu labele din faţă în poală. Când fu gata, Lyra se întoarse spre el, dar nu vru să îl lovească pentru că arăta atât de liniştit… Aşa că îl flutură în faţa lui, fandă de câteva ori, prefăcându-se că îl înjunghie în stânga şi în dreapta, dar de fapt fără intenţia de a-l atinge deloc, iar el nu se mişcă. Lyra făcu acelaşi lucru de câteva ori dar ursul stătu neclintit.

În final se decise să se arunce spre el frontal, nu tare, ci doar ca să-i poată atinge burta cu băţul. Imediat laba lui se întinse şi respinse băţul într-o parte.

Surprinsă, Lyra încercă din nou, cu acelaşi rezultat. El se mişca cu mult mai multă rapiditate şi siguranţă decât ea. Încercă să-l lovească direct, mânuind băţul ca pe o floretă, dar nu reuşi să-i atingă corpul nici măcar o dată. Parcă ştia înaintea ei ce mişcări avea să facă, iar în momentul în care se repezi spre cap atotputernica labă măturăbăţul din cale, fără niciun efort, şi de fiecare dată când simula câte un atac, el nu mişca nici măcar un deget.

Era exasperată. Se avântă într-un atac furios, împungând, fandând, tăind, răsucind, dar nici măcar o dată nu reuşi să treacă de labele acelea. Se mişcau peste tot exact la timp pentru a para, fix în punctul potrivit pentru a bloca lovitura.

În cele din urmă se opri înfricoşată. Era transpirată toată sub mormanul de blănuri, abia mai respira; era extenuată iar ursul stătea impasibil. Dacă ar fi avut o sabie adevărată, cu vârful otrăvit, el ar fi fost neatins.

— Pun pariu că poţi să prinzi gloanţe, spuse ea şi aruncă băţul din mână. Cum *reuşeşti* să faci asta?

— Fiindcă nu sunt om, spuse el. Din cauza asta n-o să poţi niciodată să păcăleşti un urs. Noi vedem şmecheriile şi înşelăciunea tot atât de clar cum vedem mâinile sau picioarele. Noi putem vedea într-un fel în care oamenii au uitat s-o facă. Dar despre asta ştii; tu poţi înţelege cititorul de simboluri.

— Ei, da' nu-i acelaşi lucru, spuse ea. Acum îi era şi mai frică de urs decât atunci când îi văzuse mânia.

— Este acelaşi lucru, spuse el. Adulţii nu îl pot citi, am înţeles. La fel cum sunt eu faţă de luptătorii oameni, aşa eşti tu faţă de adulţi cu cititorul tău de simboluri.

— Da, probabil, spuse ea nedumerită şi fără chef. Asta înseamnă că o să uit cum se citeşte când o să fiu mare?

— Cine ştie? N-am mai văzut până acum cititor de simboluri şi nici persoană care ştie să-l înţeleagă. Poate că tu eşti diferită de alţii.

Se lăsă din nou pe toate patru picioarele şi continuă să-şi înfulece carnea. Lyra îşi descheiase blănurile dar acum simţea din nou gerul şi trebui să se încheie la loc. Una peste alta, fusese un episod destul de tulburător. Ar fi vrut să consulte alethiometrul atunci şi acolo dar era prea frig şi, în plus, o chemau la sănii, pentru că venise vremea să plece din nou. Luă cutiile de metal pe care i le făcuse Iorek Byrnison, o puse pe cea goală înapoi în sacul lui Farder Coram şi pe cea cu spionul-zburător în ea, împreună cu alethiometrul, în punga pe care o avea la brâu. Fu bucuroasă când se văzu din nou pe drum.

Conducătorii căzuseră de acord cu Lee Scoresby ca atunci când vor ajunge la următorul popas îi vor umfla balonul iar el va spiona din aer. Bineînţeles că Lyra era înnebunită să urce şi ea în balon, alături de el, şi bineînţeles că acest lucru îi era interzis; dar merse în sanie cu el pe drum şi îi împuie capul cu întrebări.

— Domnule Scoresby, cum aţi zbura la Svalbard?

— Ai nevoie de un dirijabil cu un motor cu gaz, un fel de zepelin, sau de un vânt bun din sud. Dar, pe toţi dracii, chiar că n-aş îndrăzni. Tu ai văzut vreodată locul ăsta? Cea mai sinistră, pustie şi neospitalieră fundătură uitată de Dumnezeu.

— Doar mă gândeam aşa, dacă Iorek Byrnison ar vrea să se întoarcă…

— L-ar omorî. Iorek este în exil. Imediat ce va pune piciorul acolo, o să-l facă bucăţi.

— Cum vă umflaţi balonul, domnule Scoresby?

— În două feluri. Pot face hidrogen dacă torn acid sulfuric peste fier. Captez gazul emanat şi umplu balonul încet, încet. Cealaltă

metodă este să găsesc o gură cu gaz de pe lângă o mină de foc. E o grămadă de gaz acolo, alături de ţiţeiul de rocă. Pot la o adică să fac gaz din ţiţei de rocă, chiar şi din cărbune; nu e greu să faci gaz. Dar cea mai rapidă cale este să foloseşti gazul-de-pământ. Cu o supapă bună umpli balonul într-o oră.

— Câţi oameni poţi căra?

— Şase dacă este nevoie.

— Poţi să-l cari pe Iorek Byrnison cu armura?

— Am şi făcut-o. L-am salvat o dată de la tătari, când îl izolaseră şi îl înfometau – asta a fost în timpul campaniei din Tungusk; am zburat cu balonul până acolo şi l-am luat. Sună uşor dar, mă-nţelegi, pe toţi dracii, dacă n-a trebuit să calculez greutatea bătrânului la plesneală. Şi pe urmă a trebuit să stau şi să găsesc gaz-de-pământ sub fortul de gheaţă pe care şi-l construise. Dar văzusem de sus, din aer, ce fel de sol era aşa că mi-am zis că merge să sap acolo. Vezi tu, ca să cobor trebuie să las nişte gaz să iasă din balon şi nu mă mai pot ridica din nou fără altul în loc. Oricum, am reuşit până la urmă, cu armură cu tot.

— Domnule Scoresby, ştiţi că tătarii fac găuri în capetele oamenilor?

— Da, normal. Fac asta de mii de ani. În campania din Tungusk am capturat cinci tătari vii şi trei dintre ei aveau găuri în craniu. Unul avea chiar două.

— Îşi fac asta *unul altuia?*

— Exact. Mai întâi taie în formă de cerc pe pielea capului ca să ridice un căpăcel de piele şi să expună osul. Apoi taie un cerculeţ de os din craniu, cu foarte mare grijă, ca să nu atingă creierul, şi apoi cos pielea la loc.

— Eu credeam că fac asta numai duşmanilor lor!

— Pe toţi dracii, nu! E un mare privilegiu. O fac pentru ca zeii să poată vorbi cu ei.

— Ai auzit vreodată de un explorator numit Stanislaus Grumman?

— Grumman? Bineînţeles. Am întâlnit o echipă a lui când am zburat peste Râul Ienisei, acum doi ani. De fapt, cred că *el* avea gaura asta făcută în cap. Face parte dintr-o ceremonie de iniţiere, dar omul mi-a spus că nu ştie prea multe despre asta.

— Deci… dacă era un fel de tătar onorific, nu l-ar fi omorât, nu-i aşa?

— Să-l omoare? Păi ce, e mort?

— Da, i-am văzut capul, spuse Lyra cu mândrie. Tata l-a găsit. L-am văzut când l-a arătat învăţaţilor de la Colegiul Jordan, la Oxford.

— S-ar putea să nu fi fost capul lui Grumman, spuse Lee Scoresby. S-ar putea ca tatăl tău să-i fi dus în eroare pe învăţaţi.

— Da, e posibil, adăugă Lyra gânditoare. Le cerea bani.

— Şi când au văzut capul i-au dat banii?

— Da.

— Bună şmecherie. Oamenii sunt şocaţi când văd aşa ceva; nu le place să se uite prea îndeaproape.

— În special învăţaţii, zise Lyra.

— Ei bine, tu ştii mai bine decât mine. Dar dacă ăla chiar era capul lui Grumman, pun pariu că nu l-au scalpat tătarii. Ei îşi scalpează doar duşmanii, nu şi pe ai lor, iar el era tătar prin adopţie.

Lyra se tot gândi la asta pe măsură ce înaintau. Simţea nişte curenţi puternici, plini de înţeles, care pluteau cu repeziciune în jurul ei: Coblerii şi cruzimea lor, frica de Praf, oraşul din Aurora, tatăl ei în Svalbard, mama ei… Şi ea unde era? Alethiometrul, vrăjitoarele care zburau spre nord. Şi sărmanul Tony Makarios; spionul-zburător mecanic, şi ciudatul mod de a se lupta al lui Iorek Byrnison…

Adormi. Şi cu fiecare oră ce trecea, se apropiau tot mai mult de Bolvangar.

Luminile din Bolvangar

Faptul că gitanii nu auziseră nimic despre doamna Coulter îi îngrijora pe Farder Coram şi pe John Faa mai mult decât o lăsau pe Lyra să vadă; dar ei nu aveau de unde să ştie că şi Lyra era îngrijorată. Ea se temea de doamna Coulter şi se gândea des la ea. Şi, în timp ce Lordul Asriel era acum „tata“, doamna Coulter nu era niciodată „mama“, şi motivul principal era daimonul doamnei Coulter, maimuţa aurie care îi dăduse lui Pantalaimon un puternic sentiment de ură şi dezgust şi care, simţea Lyra, îi violase secretele, în special cel al alethiometrului.

Şi era sigur că acum o urmăreau; ar fi fost o prostie să creadă altfel. Dovada era spionul-zburător, cel puţin.

Dar când duşmanul lovi, acesta nu avu chipul doamnei Coulter. Gitanii planificaseră să se oprească pentru odihna câinilor, pentru a repara nişte sănii şi pregătirea armelor pentru asaltul asupra Bolvangarului. John Faa spera ca Lee Scoresby să găsească nişte gaz-de-pământ pentru a-şi umfla balonul mai mic (pentru că, pare-se că avea două) şi să meargă înainte să spioneze terenul. Aeronautul urmărea starea vremii cu atenţia unui marinar şi, la un moment dat, spuse că va fi ceaţă şi bineînţeles, de îndată ce se opriră se coborî peste ei o pâclă groasă. Lee Scoresby ştia că n-ar fi în stare să vadă nimic de sus aşa că trebui să se mulţumească cu verificarea echipamentelor, deşi toate erau într-o ordine meticuloasă. Apoi, fără niciun avertisment, o ploaie de săgeţi se abătu asupra lor din întuneric.

Trei gitani fură doborâţi imediat şi îşi dădură duhul atât de încet încât nimeni nu auzi nimic. Numai în momentul în care căzură inerţi printre hamurile câinilor sau se lăsară pe spate livizi, cei din imediata lor apropiere îşi dădură seama ce se întâmpla, şi atunci fu prea târziu, pentru că încă un nor de săgeţi se îndrepta spre ei. Câţiva se uitară în sus uluiţi, dar nu văzură nimic, tot ce auzeau erau pocniturile rapide şi neregulate care veneau dinspre sănii în momentul în care săgeţile loveau lemnul, sau prelatele îngheţate.

Primul care şi-a venit în fire a fost John Faa, care a început să comande din centrul şirului de sănii. Mâinile îngheţate şi braţele amorţite ale oamenilor se grăbeau să le îndeplinească, în timp ce altă serie de săgeţi căzu din cer ca o ploaie cu picături de otravă.

Lyra se afla în spaţiu deschis şi săgeţile îi treceau pe deasupra capului. Pantalaimon auzi înaintea ei, se făcu leopard şi o trânti la pământ, ca să o facă o ţintă mai puţin vizibilă. Ştergându-şi zăpada din ochi, ea se întoarse ca să încerce să vadă ce se întâmplă, pentru că

semiîntunericul părea să fie plin de zgomot şi confuzie. Auzi un mormăit asurzitor şi scrâşnetul armurii lui Iorek Byrnison în timp ce sărea, aşa blindat, peste sănii şi se avânta în ceaţă, după care urmară ţipete, mârâituri, fâsâituri, horcăituri, lovituri nimicitoare, urlete de groază şi mugetul furiei ursului în timp ce răpunea duşmanii.

Dar cine erau *duşmanii*? Lyra nu văzuse încă nicio faţă. Gitanii se căţărau pe sănii ca să le apere dar asta (chiar şi Lyra putea să vadă) îi făcea ţinte sigure; iar flintele lor nu erau arme cu care să poţi trage uşor cu mâinile în mănuşi; auzise doar patru sau cinci împuşcături faţă de ploaia neîncetată de vâjâieli şi pocnete ale săgeţilor. Şi din ce în ce mai mulţi oameni cădeau în fiecare minut.

— O, John Faa! N-ai avut cum să prevezi asta, iar eu nu te-am ajutat!

Dar nu avu la dispoziţie mai mult de o secundă pentru a se gândi la asta pentru că se auzi o mârâitură puternică din partea lui Pantalaimon şi ceva – alt daimon – se repezi la el şi îl dărâmă la pământ, tăindu-i Lyrei respiraţia; şi apoi simţi mâini târând-o, ridicând-o, înăbuşindu-i ţipetele cu mănuşi murdare şi urât mirositoare, aruncând-o prin aer de la unul la altul şi apoi trântind-o din nou cu faţa în zăpadă: era ameţită, lovită, cu răsuflarea tăiată. Braţele i-au fost strânse la spate până când au început să-i trosnească umerii şi cineva i-a legat fedeleş încheieturile după care i-a aruncat o glugă pe cap pentru a-i înăbuşi ţipetele, pentru că de ţipat ţipa, nu glumă, şi din toţi plămânii:

— Iorek! Iorek Byrnison! Ajută-mă!

Dar putea el oare să o audă? N-avea cum să ştie; era aruncată încolo şi-ncoace şi trântită pe o suprafaţă tare care apoi începu să se clatine şi să se zguduie: o sanie. Sunetele care ajungeau până la ea erau sălbatice şi confuze. Părea să fi auzit mugetul vocii lui Iorek Byrnison, dar era la mare depărtare şi apoi se simţi aruncată pe pământul tare, cu mâinile sucite, cu căluş în gură, hohotind de mânie şi frică. Auzi voci ciudate care vorbeau în jurul ei.

— Pan! gemu ea.

— Sunt aici, şşşt, o să te-ajut să respiri. Stai cuminte…

Lăbuţele lui de şoricel traseră încet, încet de glugă până când i se eliberă gura iar ea înghiţi cu poftă aerul îngheţat.

— Cine sunt? şopti ea.

— Arată ca tătarii. Cred că l-au lovit pe John Faa.

— Nu…

— L-am văzut căzând. Dar trebuia să fi fost pregătit pentru un astfel de atac. Ştim doar, nu?

— Noi ar fi trebuit să-l ajutăm! Ar fi trebuit să stăm cu ochii pe alethiometru.

— Şşşt. Prefă-te că eşti inconştientă.

Se auzi şfichiuitul unui bici şi urletele câinilor de sanie. Din felul în care se zgâlţâia şi sărea, Lyra îşi putu da seama cu ce viteză mare mergeau şi, deşi încercă din răsputeri să audă zgomotele bătăliei, tot ce putu distinge era zgomotul izolat al unor focuri de armă undeva, la distanţă, iar apoi tot ce auzi fu scârţâitul zăpezii şi zgomotul paşilor câinilor.

— O să ne ducă la Cobleri, şopti ea.

Cuvântul *despicat* îi veni în minte. Simţi cum întreg corpul i se umple de o frică oribilă iar Pantalaimon se cuibări strâns la pieptul ei.

— O să mă lupt! spuse el.

— Şi eu. O să-i *omor*.

— Şi Iorek Byrnison, când o să afle. O să-i facă bucăţele pe toţi!

— Cât de departe suntem de Bolvangar?

Pan nu ştia dar fură de părere că erau la mai puţin de o zi de mers. După ce merseră atât de mult încât tot corpul o durea şi îi era amorţit, viteza parcă se mai domoli puţin, iar cineva îi trase brutal gluga.

Lyra se uită în sus la o faţă asiatică lată, sub o glugă de blană, luminată de o lampă. Ochii negri aveau parcă în adânc un licăr de satisfacţie, în special când Pantalaimon se strecură afară din hanoracul Lyrei ca să-şi dezvelească dinţii lui de hermină într-un şuierat ameninţător. Daimonul omului, o lupoaică mare şi fioroasă, îşi arătă colţii spre Pantalaimon, dar acesta nu se clinti.

Omul o smuci pe Lyra şi o puse într-o poziţie şezândă, sprijinind-o de marginea săniei. Lyra continua să cadă într-o parte şi în alta pentru că mâinile îi erau încă legate strâns la spate aşa că el, în loc să-i dezlege mâinile, îi legă şi picioarele cât de strâns putu.

Printre fulgii mari de zăpadă şi ceaţa groasă văzu cât de puternic era omul, ca şi cel care conducea sania, cât de bine îşi ţineau echilibrul în sanie, cât de familiarizaţi erau cu acest ţinut, într-un fel în care gitanii nu erau.

Omul vorbi dar, fireşte, ea nu înţelese nimic. El încercă o altă limbă, dar cu acelaşi rezultat. Apoi încercă în engleză.

— Cum cheamă?

Pantalaimon se zburli în semn de avertisment, iar ea înţelese imediat ce voia să spună. Deci oamenii aceştia nu ştiau cine era! Nu o răpiseră din cauza legăturii ei cu doamna Coulter; deci, poate că nu erau plătiţi de Cobleri.

— Lizzie Brooks, spuse ea.

— Lissie Broogs, repetă el. Noi ducem tine la loc frumos. Cu oamene drăguţ.

— Cine sunteţi voi?

— Oamene Samoyezi. Vânători.

— Unde mă duceţi?

— Loc frumos. Oamene drăguţ. Aveţi *panserbørn?*

— Pentru protecţie.

— Nu bun! Ha ha, urs nu folosit! Te luat cu noi oricum!

Râse tare. Lyra se controlă şi nu spuse nimic.

— Cine oamene acolo? întrebă apoi omul, arătând în spate, înspre locul din care veniseră.

— Negustori.

— Negustori… Negoţ cu ce?

— Blănuri, tărie, spuse ea. Frunză de fumat.

— Frunză de fumat vinde, blana cumpără?

— Da.

Îi spuse ceva tovarăşului său, care îi răspunse scurt. În tot acest timp sania aluneca ameţitor înainte, iar Lyra se trase în sus pentru a sta puţin mai comod şi încerca să vadă încotro se îndreptau; dar ningea atât de puternic iar cerul era întunecat; imediat se făcu prea frig pentru a se mai uita afară şi se întinse din nou. Ea şi Pantalaimon îşi puteau simţi gândurile reciproc şi încercau să rămână calmi, dar gândul că John Faa ar putea să fie mort… Şi ce s-a întâmplat cu Farder Coram? Va reuşi Iorek să îi omoare pe ceilalţi Samoyezi? O vor putea găsi vreodată?

Pentru prima dată începu să îşi plângă puţin de milă.

După un timp destul de lung, omul o scutură de umăr şi-i dădu o bucată de carne de ren uscată ca să mestece. Era râncedă şi tare dar îi era foame iar aceasta era hrănitoare.

Îşi strecură uşor mâna în blănuri până dădu de alethiometru apoi luă încet, încet cutia cu spionul-zburător, o trase în jos şi o băgă într-una din cizmele de blană. Pantalaimon se pitulă în forma lui de şoricel şi o îndesă cât putu de adânc, printre peretele cizmei şi partea de jos a ciorapului ei din blană de ren.

După ce termină de făcut asta închise ochii. Frica o făcea să se simtă extenuată şi curând se cufundă într-un somn agitat.

Se trezi când mişcarea săniei se schimbă. Deodată deveni mai lină şi când deschise ochii, pe deasupra ei treceau lumini orbitoare; erau atât de puternice încât trebui să îşi tragă gluga mai tare peste ochi înainte de a se putea uita din nou. Era îngrozitor de amorţită şi îngheţată dar reuşi să se ridice destul de mult pentru a vedea că sania aluneca rapid, printre două rânduri de stâlpi înalţi, fiecare cu o lumină anbarică puternică la vârf. Cum încerca să se orienteze, la sfârşitul bulevardului de lumini, trecură printr-o poartă de metal şi ajunseră într-un vast spaţiu deschis, ca un fel de piaţă goală sau ca o arenă pentru un fel de jocuri sau sporturi. Era perfect netedă şi albă, şi avea probabil înjur de cincizeci, şaizeci de metri în suprafaţă. Curtea era împrejmuită cu un gard înalt de metal.

Sania se opri la capătul îndepărtat al acestei arene. Se aflau lângă o clădire joasă sau, mai degrabă, în faţa unui şir de clădiri joase

acoperite de straturi groase de zăpadă. Era greu de spus, dar avu impresia că între clădiri erau săpate tuneluri de comunicare, acoperite de zăpadă. La un capăt se vedea un pilon solid de metal care arăta familiar, deşi nu putea spune ce anume îi amintea.

Înainte de a putea prinde mai multe detalii, omul din sanie îi tăie coarda din jurul gleznelor şi o împinse afară brutal, în timp ce căpetenia săniei striga la câini ca să-i liniştească. Se deschise o uşă din clădire, la câţiva metri mai departe, şi o lumină anbarică pluti peste capetele lor rotindu-se pentru a-i găsi, ca un reflector.

Bărbatul care o capturase pe Lyra o îmbrânci înainte ca pe un trofeu, fără însă a-i da drumul şi spuse ceva. Silueta cu hanorac căptuşit cu mătase de cărbune răspunse în aceeaşi limbă iar Lyra îi văzu trăsăturile: nu era Samoyed sau tătar. Ar fi putut fi un învăţat de la Jordan. Se uită la ea şi în special la Pantalaimon.

Samoyedul vorbi din nou, iar omul din Bolvangar se adresă Lyrei:

— Vorbeşti engleza?

— Da, spuse ea.

— Daimonul tău ia întotdeauna forma aceasta?

Taman asta s-o întrebe! Lyra nu putu decât să tragă aer în piept cu gura deschisă. Dar Pantalaimon îi răspunse în felul lui propriu devenind şoim şi repezindu-se de pe umărul Lyrei spre daimonul bărbatului, o marmotă mare, care încercă să-l zgârie cu o mişcare rapidă şi scurtă şi scuipă în momentul în care acesta făcu un cerc larg şi se îndepărtă.

— Înţeleg, zise omul cu satisfacţie în timp ce Pantalaimon se întorcea pe umărul Lyrei.

Samoyezii aşteptau şi se uitau cu speranţă, bărbatul din Bolvangar dădu din cap şi îşi scoase o mănuşă pentru a putea băga mâna într-un buzunar. Luă o pungă strânsă la gură şi numără în mâna vânătorului douăsprezece monede grele.

Cei doi samoyezi verificară banii şi apoi îi puseră cu grijă deoparte, fiecare luând câte jumătate. Fără să arunce vreo privire înapoi, se urcară în sanie iar căpetenia pocni biciul şi strigă la câini; aceştia străbătură rapid arena şi ieşiră în bulevardul de lumini prinzând viteză, până când dispărură în întunericul din depărtare.

Omul deschidea uşa din nou.

— Intră repede. E cald şi bine. Nu sta afară în frig. Cum te cheamă?

Vocea trăda un englez, fără niciun fel de accent pe care Lyra să-l poată numi. Vorba lui suna ca cea a oamenilor pe care îi întâlnise la doamna Coulter: elegantă şi educată şi importantă.

— Lizzie Brooks, spuse ea.

— Vino înăuntru Lizzie. Vom avea grijă de tine, nu-ţi face griji.

Lui îi era mai frig decât ei, deşi ea stătuse mult mai mult afară; bărbatul voia să intre din nou la căldură. Lyra se hotărî să facă pe

proasta, reticentă şi înceată, şi începu să-şi târşâie picioarele după ce trecu de pragul înalt al clădirii.

Erau două uşi cu un spaţiu larg între ele astfel încât să nu iasă prea mult aer cald, atunci când ieşeai pe uşa din exterior. O dată ce intrară în holul interior Lyra se trezi sufocată de o căldură insuportabilă şi trebui să îşi descheie blănurile şi să-şi tragă gluga pe spate.

Erau într-un spaţiu de aproximativ trei metri pătraţi, cu coridoare la dreapta şi la stânga iar în faţa ei era un fel de birou de recepţie, cam ca cele pe care le întâlneşti la spital. Totul era luminat puternic şi te orbea cu reflexe ale suprafeţelor lucioase albe sau de inox. În aer plutea miros de mâncare, o mâncare cunoscută, şuncă şi cafea, iar dedesubtul acestuia, un vag şi perpetuu miros de spital şi doctorii; iar din pereţii din jur venea un bâzâit uşor, aproape prea jos pentru a putea fi auzit; tipul de sunet cu care ori te obişnuieşti ori înnebuneşti.

Pantalaimon acum sticlete îi şopti la ureche:

— Fă pe proasta! Tare de tot! Fii proastă şi moale rău!

Adulţii o priveau: bărbatul care o adusese, un alt bărbat care purta un halat alb şi o femeie în uniformă de infirmieră.

— Englezi, spunea primul bărbat, aparent negustori.

— Vânători obişnuiţi? Aceeaşi poveste?

— Acelaşi trib, din cât mi-am putut da seama. Soră Clara, poţi să o iei, te rog, pe mica ăăă… şi să ai grijă de ea?

— Bineînţeles, domnule doctor. Vino cu mine, draga mea, spuse sora şi Lyra, supusă, o urmă.

Merseră de-a lungul unui coridor cu uşi pe partea dreaptă şi o cantină pe stânga din care se auzea zăngănitul cuţitelor şi furculiţelor şi voci şi dinspre care venea alt miros de mâncare. Sora era cam de vârsta doamnei Coulter, ghici Lyra, cu un păr aspru, fără expresie şi aşezat ordonat; era tipul de persoană care ar fi în stare să coasă o rană sau să schimbe un bandaj dar niciodată să spună o poveste. Daimonul ei, şi Lyra simţi un fior rece când observă, era un căţeluş alb (după un moment nu-şi mai putu da seama de ce o trecuse fiorul acela).

— Cum te cheamă, draga mea? spuse sora, deschizând o uşă grea.

— Lizzie.

— Doar Lizzie?

— Lizzie Brooks.

— Şi câţi ani ai?

— Unşpe.

Lyrei i se spusese că era mică pentru vârsta ei, ce-o mai fi însemnat şi asta. Nu-i diminuase niciodată importanţa pe care şi-o acorda dar îşi dădu seama că putea folosi acum lucrul acesta pentru a o putea face pe Lizzie să pară timidă şi fraieră şi insignifiantă şi se lăsă puţin pe vine când intră în cameră.

Aştepta întrebări de genul de unde vine şi cum a ajuns şi îşi

pregătea răspunsurile în minte dar nu doar imaginaţia îi lipsea surorii, ci şi curiozitatea. De parcă Bolvangar ar fi fost la periferia Londrei şi copiii soseau acolo tot timpul, aşa de mare interes arăta faţă de ea sora Clara. Daimonul ei nesuferit tropăia alături de călcâiul ei la fel de teleghidat şi golit de orice expresie ca şi ea. În camera în care intrară erau o canapea, o masă, două scaune, un fişet, un dulap din sticlă cu medicamente şi bandaje şi o chiuvetă. Imediat ce pătrunseră înăuntru sora îi luă haina şi o aruncă pe podea.

— Jos şi restul, dragă, spuse ea. O să ne uităm puţin la tine, ca să vedem dacă eşti frumoasă şi sănătoasă, fără degerături sau umflături şi apoi o să-ţi găsim nişte haine drăguţe, curate. O să te ducem şi la duş, adăugă ea pentru că Lyra nu se schimbase sau spălase de zile întregi şi în căldura sufocantă de aici acest lucru devenea din ce în ce mai evident.

Pantalaimon flutură din aripi în semn de protest dar Lyra îl potoli cu o încruntătură. Pantalaimon se cuibări pe canapea, pe măsură ce hainele Lyrei cădeau, una câte una, spre resentimentul şi jena ei, pe care avu totuşi prezenţa de spirit să le ascundă pozând într-o biată fetiţă apatică şi tare de cap.

— Şi punga cu bani, Lizzie, spuse sora şi îi desfăcu punga de la brâu cu degete puternice. Merse să îi dea drumul peste grămada cu celelalte haine ale Lyrei dar se opri simţind marginea alethiometrului.

— Ce-i asta? spuse ea şi deschise punga.

— E doar un fel de jucărie. E-a mea.

— Da, drăguţă, n-o să ţi-o ia nimeni, spuse sora Clara desfăcând catifeaua neagră.

— E drăguţă, nu-i aşa? Ca o busolă. Gata, la duş cu tine, continuă ea punând alethiometrul jos şi trăgând o perdea din mătase de cărbune dintr-un colţ.

Lyra intră fără niciun chef în apa călduţă şi se săpuni în timp ce Pantalaimon stătea agăţat cu gheruţele de galerie. Amândoi erau conştienţi că nu trebuie să pară prea vioi, pentru că daimonii oamenilor proşti erau şi ei proşti. După ce o spălă şi o şterse, sora îi luă temperatura şi apoi îi examină ochii şi gâtul iar apoi îi măsură înălţimea şi o puse pe un fel de cântar după care scrise ceva pe o mapă. Apoi îi dădu Lyrei o pijama şi un capot. Erau curate şi de bună calitate, ca hanoracul lui Tony Makarios dar, din nou, parcă păreau să aibă ceva de mâna a doua. Lyra se simţea foarte neliniştită.

— Astea nu-i ale mele, spuse ea.

— Nu, drăguţă. Hainele tale trebuie să fie duse la spălat.

— O să mi le dea înapoi pe ale mele?

— Aşa cred. Da, bineînţeles.

— Ce-i asta?

— Se numeşte Staţia Experimentală.

Acesta nu era un răspuns, dar, în timp ce Lyra ar fi subliniat acest lucru şi ar fi cerut mai multe informaţii, nu crezu că Lizzie Brooks ar fi făcut-o; aşa că stătu fără reacţie, se lăsă îmbrăcată şi nu mai spuse nimic.

— Vreau jucăria înapoi, spuse ea cu încăpăţânare, când era gata îmbrăcată.

— Ia-o dragă, spuse sora. N-ai vrea mai bine un ursuleţ de pluş? Sau o păpuşică frumoasă?

Deschise un sertar în care erau aşezate, ca nişte obiecte fără viaţă, nişte jucării pufoase. Lyra se forţă să se ridice în picioare şi pretinse că se gândeşte preţ de câteva momente, după care luă o păpuşă de cârpă cu ochi mari şi goi. Nu avusese niciodată o păpuşă, dar ştia ce trebuie să facă şi o strânse absent la piept.

— Dar punga mea? spuse ea. Îmi place să-mi ţin jucăria în ea.

— Bine dragă, spuse sora Clara, care completa un formular pe hârtie roz.

Lyra îşi încheie pijamaua străină şi îşi legă punga din scai în jurul mijlocului.

— Dar haina şi cizmele mele? spuse ea. Şi mănuşile mele şi toate astea?

— O să ţi le spălăm noi, spuse sora automat.

Apoi se auzi bâzâitul unui telefon şi, în timp ce sora vorbea la telefon, Lyra se aplecă repede pentru a recupera şi cealaltă cutie, în care era spionul-zburător, pe care o puse în punga cu alethiometrul.

— Hai Lizzie, spuse sora, punând receptorul în furcă. Să mergem să-ţi găsim ceva de mâncare. Presupun că ţi-e foame.

O urmă pe sora Clara la cantină unde erau în jur de 12 mese albe rotunde, pline de firimituri şi cercuri lipicioase lăsate de paharele cu suc sau lapte. Pe un cărucior de inox era un munte de farfurii şi tacâmuri murdare. Nu erau ferestre, aşa că pentru a da impresia de lumină şi spaţiu, un perete era acoperit cu o fotogramă uriaşă înfăţişând o plajă tropicală cu cer senin albastru, nisip strălucitor şi palmieri cu nuci de cocos.

Bărbatul care o adusese lua o tavă de pe tejgheaua de la bucătărie.

— Mănâncă tot, spuse el.

Nu era nevoie să se înfometeze, aşa că mâncă cu poftă tocăniţa şi piureul de cartofi. Urmă un castronel cu compot de piersici şi îngheţată. În timp ce mânca, bărbatul şi sora vorbeau încet la altă masă, iar când termină sora îi aduse un pahar cu lapte cald şi luă tava.

Bărbatul veni şi se aşeză în faţa ei. Daimonul lui, marmota, nu părea să fie la fel de lipsit de viaţă precum căţelul sorei, dar acum stătea cuminte, pe umărul lui, şi asculta.

— Aşa, Lizzie, spuse el. Ai mâncat destul?

— Da, mulţumesc.

— Aş vrea să îmi spui de unde vii. Poţi?

— Londra, spuse ea.

— Şi ce faci tu aici în Nord, atât de departe?

— Cu tata, mormăi ea. Ţinea ochii în jos evitând privirea marmotei şi încercând să arate ca şi cum era gata să izbucnească în lacrimi.

— Cu tatăl tău? Da, înţeleg. Şi ce face el prin părţile astea ale lumii?

— Negoţ. Venim cu frunze de fumat din Noua Danemarcă şi cumpărăm blănuri.

— Şi tatăl tău era singur?

— Nu, era şi unchii mei, cu toţii, şi mai era şi alţi oameni, spuse ea vag, fiindcă nu ştia ce îi spusese vânătorul samoyed.

— De ce te-a luat cu el într-o asemenea călătorie, Lizzie?

— Fin'că acu' doi ani l-a adus pe frate-miu şi mie mi-a spus pe tine te iau la anu', numa' că nu m-a luat niciodată şi eu i-am spus mereu şi până la urmă, m-a luat.

— Şi câţi ani ai?

— Unşpe.

— Buun, bun. Ei bine, Lizzie, eşti o fetiţă norocoasă. Vânătorii aceia care te-au găsit te-au adus în cel mai bun loc în care te-ai putea afla vreodată.

— Nu m-au găsit, spuse ea cu îndoială. A fost o bătaie. Ei era foarte mulţi şi avea săgeţi…

— O, nu cred. Cred că trebuie să te fi aventurat undeva mai departe de tabăra tatălui tău şi să te fi pierdut. Vânătorii aceia te-au găsit singură şi te-au adus direct aici. Asta s-a întâmplat, Lizzie.

— Eu am văzut o luptă, spuse ea. Ei trăgea cu săgeţi în noi şi-aşa… Vreau la tata! spuse ea mai tare şi simţi că începe să plângă.

— Ei bine, eşti în siguranţă aici până când vine să te ia, spuse doctorul.

— Da' i-am văzut cum trăgea cu săgeţi!

— Ah, ai crezut că ai văzut. Acest lucru se întâmplă deseori când stai mult în frig, Lizzie. Adormi şi visezi urât şi apoi nu îţi mai aduci aminte ce este adevărat şi ce nu. Aceea nu a fost o luptă, nu-ţi face griji. Tatăl tău este bine sănătos şi va porni să te caute şi în curând va ajunge aici, pentru că acesta este singurul loc pe o rază de sute de mile, ştii, şi ce surpriză va avea să te găsească aici, frumoasă şi sănătoasă! Acum, sora Clara o să te ducă în dormitor unde o să te întâlneşti cu alte fetiţe şi cu alţi băieţei care s-au pierdut în ţinuturile sălbatice ale Nordului, la fel ca şi tine. Gata, fugi. O să mai avem o mică discuţie de dimineaţă.

Lyra se ridică, strângând păpuşa la piept, iar Pantalaimon sări pe umărul ei în momentul în care sora deschise uşa pentru a-i conduce afară.

Alte coridoare… iar Lyra era *chiar obosită* acum, îi era atât de somn încât căsca încontinuu şi abia îşi mai putea mişca picioarele în papucii moi de pâslă pe care i-i dăduseră. Lui Pantalaimon îi cădea capul şi trebui să se transforme în şoricel şi să se aşeze în buzunarul capotului Lyrei. Lyra avu impresia că vede un şir de paturi, feţe de copii şi o pernă apoi adormi buştean.

Cineva trăgea de ea să se scoale. Primul lucru pe care îl făcu fu să se pipăie la şold şi ambele cutii erau acolo, încă în siguranţă; aşa că încercă să deschidă ochii dar, ah, era atât de greu; nu îi fusese niciodată atât de somn.

— Trezeşte-te! Trezeşte-te!

Era mai mult o şoaptă decât o voce. Cu un efort uriaş, ca şi cum ar fi împins un bolovan imens în susul unui deal, Lyra se forţă să se ridice.

În lumina slabă care venea de la bec anbaric de putere foarte mică de deasupra uşii, văzu alte trei fetiţe îngrămădite în jurul ei. Nu era uşor să vadă pentru că ochii îi erau împăienjeniţi dar păreau să fie cam de aceeaşi vârsta ca şi ea, şi vorbeau englezeşte.

— S-a trezit.

— I-au dat pastile de dormit. Trebuie…

— Cum te cheamă?

— Lizzie, bolborosi Lyra.

— Mai sunt mulţi copii de venit? întrebă una dintre fetiţe.

— Habar n-am. Doar eu.

— Şi unde te-au prins?

Lyra se chinui să se ridice. Nu-şi aducea aminte să fi luat vreun somnifer, dar putea foarte bine să fi fost ceva în laptele acela cald pe care l-a băut. Capul îi era plin de vârtejuri şi în spatele ochilor simţea o durere surdă.

— Unde suntem aicea?

— La mama ciorilor. Nu ne spun.

— De obicei aduc mai mulţi copii o dată.

— Ce fac? reuşi să întrebe Lyra, încercând să-şi adune minţile amorţite, în timp ce Pantalaimon se agita şi el să se trezească.

— Nu ştim, spuse fetiţa care vorbea cel mai mult. Era o fetiţă înaltă cu părul roşcat şi cu mişcări rapide şi sacadate şi un puternic accent londonez. Ne fac un fel de teste, ne măsoară, şi toate astea…

— Măsoară Praful, spuse o altă fetiţă, prietenoasă, plinuţă şi cu părul negru.

— Nu ştii *tu*, spuse prima fetiţă.

— Ba da, spuse a treia, care arăta ca un copil supus, strângându-si la piept daimonul iepure. I-am auzit vorbind.

— Apoi ne iau unul câte unul şi asta-i tot ce ştim. Nimeni nu se mai întoarce, spuse roşcata.

— Ştii, e băiatul ăsta, spuse fata plinuţă, el crede…

— Nu-i spune! zise roşcata. Nu încă.

— Sunt şi băieţi aici?

— Ahă. Suntem mulţi. Cred că vreo treizeci.

— Ba, mai mult decât atât zise fetiţa plinuţă. Cred că spre patruzeci.

— Numai că ne tot iau, spuse roşcata. De obicei la început aduc un grup întreg şi pe urmă suntem mulţi, aşa, şi pe urmă dispar unul câte unul.

— Sunt Cobleri, spuse fetiţa plinuţă. Ai auzit de Cobleri. Ne era la toţi frică de ei până când am fost prinşi…

Lyra devenea din ce în ce mai conştientă. Daimonii celorlalte fetiţe, în afară de iepure stăteau aproape şi ascultau la uşă şi toate vorbeau numai în şoaptă. Lyra le întrebă cum le cheamă. Roşcata era Annie, bruneta plinuţă era Bella iar cea slabă era Martha. Nu ştiau numele băieţilor pentru că cele două sexe erau separate în majoritatea timpului. Nu fuseseră tratate rău.

— E binişor pe-aici, spuse Bella, nu prea ai mare lucru de făcut în afară de faptul că ne dau teste şi ne pun să facem exerciţii şi apoi ne măsoară şi ne iau temperatura şi toate astea. E cam plictisitor, zău.

— În afară de dăţile când vine doamna Coulter, spuse Annie.

Lyra trebui să se forţeze să nu ţipe iar Pantalaimon flutură din aripi atât de puternic încât celelalte fetiţe îl observară.

— Are emoţii, spuse Lyra şi îl mângâie. Trebuie să ne fi dat nişte pastile de dormit, aşa cum aţi spus, pentru că suntem amândoi somnoroşi. Cine este doamna Coulter?

— Este cea care ne-a prins, pe majoritatea, mă rog, spuse Martha. Toţi ceilalţi copii vorbesc despre ea. Când vine, ştii că sigur o să dispară din copii.

— Îi place să-i privească pe copii când sunt luaţi, îi place să se uite la ce ne fac. Băiatul ăsta, Simon, crede că ne omoară şi că doamna Coulter se uită.

— Ne *omoară?* spuse Lyra zguduindu-se.

— Cred că aşa trebuie să facă. Fin'că nimeni nu se mai întoarce.

— Şi tot au ceva şi cu daimonii, spuse Bella. Îi cântăresc şi îi măsoară şi astea…

— Vă *ating daimonii* voştri?

— Nu! Doamne! Pun cântare şi aparate de măsurat iar daimonii trebuie să se suie pe ele şi să se schimbe şi apoi scriu tot felul de chestii pe mapele alea şi fac poze. Şi te pun în dulapul ăsta şi măsoară Praful tot timpul, nu se opresc niciodată să măsoare Praful.

— Ce praf? spuse Lyra.

— Nu ştim, spuse Annie. Ceva din spaţiu. Nu praf din ăsta, adevărat. Dacă n-ai Praf e bine. Dar toată lumea face Praf până la urmă.

— Ştii ce l-am auzit o dată pe Simon că zicea? spuse Bella. Zicea că tătarii îşi fac găuri în cap ca să lase să intre Praful.

— Da, de parcă el ar şti, făcu Annie cu dispreţ. Cred că o s-o întreb pe doamna Coulter când vine.

— Ba n-o să ai curaj! zise Martha cu admiraţie.

— Ba da!

— Când vine? întrebă Lyra.

— Poimâine, spuse Annie.

O transpiraţie rece, de groază, umplu spatele Lyrei, iar Pantalaimon se târî foarte aproape de ea. Avea doar o zi în care trebuia să îl găsească pe Roger şi să descopere tot ce putea despre locul acesta şi apoi ori să evadeze, ori să fie salvată; şi dacă toţi gitanii fuseseră omorâţi, cine îi va ajuta pe copii să supravieţuiască în sălbăticia îngheţată?

Celelalte fetiţe continuară să vorbească dar Lyra şi Pantalaimon se cuibăriră amândoi adânc în pat şi încercară să se încălzească, conştienţi de faptul că la sute de mile depărtare, de jur împrejurul patului lor nu era nimic altceva decât teroare.

Cuştile cu daimoni

Lyrei nu-i stătea în fire să cadă pe gânduri; era un temperament sangvin şi practic şi în plus de asta, nu avea prea multă imaginaţie. Nicio persoană cu multă imaginaţie nu ar fi crezut serios că era posibil să vină aici şi să-l salveze pe prietenul ei Roger, sau, dacă s-ar fi gândit la asta, un copil cu imaginaţie ar fi inventat imediat nişte căi prin care să fie imposibil. Dacă eşti mincinos experimentat nu înseamnă neapărat că trebuie să ai o imaginaţie bogată. Mulţi mincinoşi de primă clasă nu au deloc imaginaţie; asta e ceea ce le conferă minciunilor lor un aer atât de puternic de autenticitate.

Acum că era în mâinile Comitetului de Oblaţii, Lyra nu se lăsă cuprinsă de teroare şi disperare gândindu-se la ceea ce se întâmplase cu gitanii. Toţi erau luptători foarte buni şi chiar dacă Pantalaimon a spus că l-a văzut pe John Faa rănit, poate că s-a înşelat; sau, dacă nu s-a înşelat, poate că nu a fost rănit rău. Era pur şi simplu un mare ghinion că picase în mâinile samoyezilor, dar gitanii vor veni în curând să o salveze iar dacă ei nu vor putea, nimic nu îl va putea opri pe Iorek Byrnison să vină şi să o ia de acolo, şi apoi vor zbura cu balonul lui Lee Scoresby până la Svalbard şi îl vor salva pe Lordul Asriel.

În mintea ei, situaţia se reducea exact la aceste acţiuni.

Aşa că în dimineaţa următoare, când se trezi în dormitor, era curioasă şi gata să ţină piept tuturor surprizelor pe care le va aduce ziua.

Şi abia aştepta să-l vadă pe Roger şi, mai ales, să-l vadă ea înainte de a o vedea el.

Nu avu mult de aşteptat. Copiii din dormitoare fură sculaţi de surorile care se ocupau de ei, la ora şapte şi jumătate. S-au spălat şi s-au îmbrăcat şi apoi au intrat cu toţii la cantină, pentru micul dejun.

Şi iată-l şi pe Roger.

Stătea cu alţi cinci băieţi la o masă chiar lângă uşă. Coada de la tejgheaua de unde se lua mâncarea trecea exact pe lângă ei iar ea scăpă intenţionat o batistă şi se ghemui să o ridice, aplecându-se tare exact lângă scaunul lui astfel încât Pantalaimon să poată vorbi cu daimonul lui Roger, Salcilia.

Salcilia era becaţă, şi începu să fluture din aripi atât de tare încât Pantalaimon trebui să se facă pisică şi să sară la ea şi s-o pună la pământ. Erau frecvente aceste încăierări scurte între daimonii copiilor, din fericire, şi nimeni nu dădu prea mare atenţie incidentului, dar Roger păli imediat. Lyra nu mai văzuse vreodată pe cineva atât de alb la faţă. Se uită în sus spre Lyra, care îl privea fix şi semeţ, şi culoarea

îi reveni un pic în obraji în momentul în care se aplecă peste masă plin de speranţă, înflăcărare şi bucurie. Doar faptul că Pantalaimon o zgâlţâia ferm pe Salcilia îl împiedică pe Roger să strige în gura mare şi să sară să o îmbrăţişeze pe vechea lui tovarăşă de joacă de la Colegiul Jordan.

Lyra se uită în altă parte, prefăcându-se cât putea ea de dispreţuitoare, îşi dădu ochii peste cap de câteva ori la noile ei prietene şi îl lăsă pe Pantalaimon să explice. Cele patru fete îşi luară tăvile cu fulgi de porumb şi pâine prăjită şi se aşezară împreună, o gaşcă formată pe moment, excluzându-i pe toţi ceilalţi pentru a-i putea bârfi.

Nu poţi ţine un grup mare de copii într-un singur loc, pentru mult timp, fără să le dai multe lucruri de făcut, iar în unele privinţe Bolvangar era condusă ca o şcoală, cu activităţi pe orar cum ar fi gimnastica şi arta. Fetele erau separate de băieţi cu excepţia meselor şi pauzelor, deci abia spre sfârşitul dimineţii, după o oră şi jumătate de cusut, sub indicaţiile unei surori, Lyra avu ocazia să vorbească cu Roger. Dar trebuia să pară natural; asta era partea cea mai grea. Toţi copiii erau cam de aceeaşi vârstă, şi era tocmai aceea la care băieţii vorbesc cu băieţi iar fetele cu fete, fiecare făcându-şi un ţel declarat din a ocoli pe cât se poate sexul opus.

Se ivi ocazia din nou, la cantină, când copiii se adunară la gustare: un pahar de lapte cu biscuiţi. Lyra îl trimise pe Pantalaimon, sub formă de muscă, să vorbească cu Salcilia pe peretele de lângă masa lor, în timp ce ea şi Roger stăteau tăcuţi în mijlocul grupurilor lor separate. Era dificil să vorbeşti când atenţia daimonului tău e concentrată în altă parte, aşa că Lyra se prefăcu prost dispusă şi adoptă o atitudine revoltată în timp ce îşi sorbea laptele împreună cu celelalte fete. Jumătate din gândurile ei erau cufundate în zumzăitul aproape imperceptibil al discuţiilor dintre cei doi daimoni, şi nu asculta mai deloc discuţia fetelor, dar la un moment dat auzi o altă fetiţă, cu un păr blond, strălucitor, spunând un nume care o făcu să tresară şi să-şi îndrepte spatele.

Era numele lui Tony Makarios. Cum atenţia Lyrei sări înspre acest fapt, Pantalaimon trebui să îşi mai domolească verva cu care îi şoptea la ureche daimonului lui Roger, şi ambii copii ascultară cu atenţie ce spunea fetiţa.

— Ba nu, eu ştiu de ce l-au luat, spuse ea, pe măsură ce capetele copiilor se adunau în jurul ei. Pentru că daimonul lui nu se mai schimba. Au crezut că e mai bătrân decât pare, sau cam aşa ceva, şi nici el nu era copil mic. Dar, zău, daimonul lui chiar nu se schimba prea des pentru că nici Tony nu prea gândea. Eu am văzut-o că se schimba. Se numea Ratter…

— De ce-i interesează atât de mult daimonii? spuse Lyra.

— Nimeni nu ştie, zise fetiţa blondă.

— Eu ştiu, spuse un băieţel care ascultase tot. Ştii ce fac? Îţi omoară daimonul şi pe urmă se uită să vadă dacă mori.

— Păi atunci de ce repetă acelaşi lucru mereu şi mereu, cu fiecare copil? întrebă cineva.

— N-ar fi nevoie s-o facă decât o singură dată, nu?

— Eu *ştiu* ce fac, spuse prima fetiţă.

Atenţia tuturor era deja concentrată asupra ei. Dar pentru că nu voiau ca personalul să descopere despre ce vorbeau trebuiră să adopte o atitudine dezinteresată, pe jumătate neglijentă, dar ascultau cu inima la gât.

— Cum? spuse cineva.

— Fin'că eram cu el când au venit să-l ia. Eram în debara, spuse ea.

Se îmbujorase toată. Dacă se aşteptase să audă glume şi răutăţi, acestea nu veniră. Toţi copiii ascultau cuminţi şi niciunul nu zâmbi măcar.

Fetiţa continuă:

— Stăteam cuminţi şi pe urmă a venit sora aia cu vocea blândă. Şi vine sora şi zice, haide, vino, Tony, ştiu că eşti acolo, hai afară, n-o să-ţi facem niciun rău… şi el zice, ce-o să-mi faceţi? Şi ea zice te adormim şi pe urmă o să-ţi facem o mică operaţie şi apoi ai să te trezeşti şi n-o să mai ai nimic. Dar Tony n-a crezut-o. Îi zice…

— Găuri! spuse cineva. Îţi fac găuri în cap, ca tătarii! *Pun pariu!,* spuse cineva.

— Taci din gură! Ce a mai spus sora? interveni altcineva.

Deja în jur de doisprezece sau chiar mai mulţi copii erau adunaţi în jurul mesei ei iar daimonii, tot atât de nerăbdători ca şi copiii se întindeau şi ciuleau urechile, să audă tot.

Fetiţa blondă continuă:

— Tony voia să ştie ce-o să-i facă lui Ratter, înţelegeţi? Şi sora zice, că o să adoarmă şi ea, la fel ca şi tine. Şi Tony zice: o s-o omorâţi, nu? Ştiu io. Şi noi ştim ce să-ntâmplă… şi sora zice: nu, bineînţeles că nu. E doar o mică operaţie. Ca un fel de tăietură. Nici măcar nu te doare, dar mai întâi te adormim, ca să fim siguri că nu simţi nimic.

În toată cantina se făcuse linişte. Sora care îi supraveghea plecase pentru moment iar ghişeul de la bucătărie era închis, aşa că nimeni nu putea auzi de acolo.

— Ce fel de tăietură? întrebă un băiat cu vocea pierită, mort de frică.

— A zis doar atâta: e ceva care te face să fii mai matur. Şi a zis că toată lumea trebuie să o facă, că d'aia daimonii oamenilor mari nu se schimbă cum fac ai noştri. Aşa că trebuie să facă tăietura asta ca să-i facă să stea într-o formă pentru totdeauna şi-aşa ajungi să creşti mare.

— Dar…

— Asta înseamnă?

— Ce, că, toţi oamenii mari au făcut tăietura asta?

— Dar?

Deodată toate vocile amuţiră ca şi cum ar fi fost ele însele tăiate şi toţi ochii se îndreptară spre uşă. Sora Clara stătea în prag placidă, domoală şi prozaică iar alături de ea era un bărbat într-un halat alb, pe care Lyra nu-l mai văzuse până atunci.

— Bridget Meginn, spuse el.

Fetiţa blondă se ridică tremurând. Daimonul ei veveriţă i se strânse la piept.

— Da, domnule? spuse ea, cu o voce abia auzită.

— Termină-ţi băutura şi vino cu sora Clara, spuse el. Iar restul, hai, fugiţi la orele voastre.

Ascultători, copiii îşi lăsară cănile pe căruciorul de inox, părăsind locul în linişte. Niciunul nu se uită la Bridget Meginn cu excepţia Lyrei, care văzu faţa micuţei blonde: era lividă.

Restul dimineţii respective se scurse cu lecţii şi exerciţii. La Staţie era şi o mică sală de gimnastică, pentru că era greu să faci exerciţii afară, în timpul lungii nopţi polare, şi fiecare grup de copii se jucau pe rând, în sală, sub supravegherea atentă a unei surori. Trebuiau să formeze echipe şi să arunce mingea. La început Lyra, care în viaţa ei nu mai jucase aşa ceva, se simţi un pic pierdută pentru că nu ştia ce să facă. Dar avea o constituţie atletică, era rapidă şi un caracter de lider înnăscut aşa că, în scurt timp, descoperi că îi place chiar destul de mult. Strigătele copiilor, ţipetele şi huiduielile daimonilor umpleau sala şi, destul de repede, făcură să dispară gândurile înfricoşătoare şi rele, ceea ce, bineînţeles, era exact lucrul pe care trebuia să-l facă exerciţiul.

La prânz, când copiii stăteau din nou la coadă în cantină, Lyra îl simţi pe Pantalaimon cum scoate un mic chiuit în semn de recunoaştere, şi se întoarse; chiar în spatele ei era Billy Costa.

— Roger mi-a spus că eşti aicea; bâigui el.

— O să vină fratele tău şi cu John Faa şi cu tabăra întreagă de gitani. O să vină să te ia acasă.

Aproape că scoase un strigăt de bucurie, dar îl înăbuşi cu un tuşit.

— Şi tre' să-mi zici Lizzie, îi spuse Lyra, *niciodată* Lyra, ai auzit? Şi tre' neapărat să-mi spui tot ce ştii, clar?

Se aşezară la aceeaşi masă cu Roger şi Billy. Era mai uşor în timpul prânzului, când copiii stăteau mai mult la masă şi la coadă iar ghişeul de la bucătărie era tot timpul aglomerat. În zgomotul cuţitelor, furculiţelor şi farfuriilor, Billy şi Roger îi spuseră amândoi tot ce ştiau. Billy auzise de la o soră că toţi copiii care făcuseră operaţia erau duşi

în nişte cămine, undeva mai spre sud, ceea ce explica într-un fel cum ajunsese Tony Makarios să bântuie prin sălbăticie. Dar Roger avea să-i spună ceva şi mai interesant.

— Am găsit o ascunzătoare, spuse el.

— Ce? Unde?

— Vezi tabloul ăla…? Se referea la fotograma cea mare cu plaja tropicală. Dacă te uiţi în colţul din dreapta de sus, vezi placa aia de tavan?

Tavanul era făcut din plăci dreptunghiulare, asamblate pe o structură din rame de oţel, iar colţul plăcii de deasupra fotogramei era uşor ridicat.

— Am văzut-o, spuse Roger, şi m-am gândit că poate şi altele sunt ca asta aşa că am încercat să le mişc şi se ridică toate. Se ridică uite-aşa, dacă tragi de ele. Io şi cu băiatu' ăsta, am încercat odată-ntr-o noapte, din dormitoru' nostru, înainte să-l ia. E loc acolo şi poţi să te bagi şi să te târăşti…

— Cât de departe poţi să te târăşti prin tavan?

— Habar n-am. Noi ne-am dus doar niţel. Am zis că, la nevoie, putem să ne-ascundem acolo, da' cred c-o să ne găsească.

Lyra vedea locul nu ca pe o ascunzătoare, ci ca pe o autostradă. Era cel mai bun lucru pe care-l auzise de când ajunsese în locul acela. Dar nu putură vorbi mai mult pentru că un doctor ciocăni în masă cu o lingură şi începu să vorbească.

— Copii, ascultaţi, spuse el. Ascultaţi cu atenţie. Din când în când trebuie să facem câte un exerciţiu de simulare a unui incendiu. Este foarte important ca toţi să fim îmbrăcaţi cum trebuie şi să putem ieşi afară fără să intrăm în panică. Aşa că, în după-amiaza aceasta, vom avea alarmă falsă. Când sună alarma trebuie să încetaţi orice activitate şi să faceţi ce spune cel mai apropiat adult de lângă voi. Să fiţi foarte atenţi unde vă duc. Acela este locul în care trebuie să ajungeţi în cazul unui incendiu adevărat.

Ei bine, gândi Lyra, asta-i o idee bună.

În prima parte a după-amiezii, Lyra şi patru alte fetiţe merseră să li se facă testul pentru Praf. Doctorii nu spuneau că asta făceau, dar era foarte uşor de ghicit. Erau duse una câte una într-un laborator, şi, bineînţeles, s-au speriat foarte tare; ce oribil ar fi, se gândea Lyra, dacă ar muri fără să le dea o lovitură! Dar se pare că nu aveau încă de gând să-i facă operaţia.

— Vrem să facem nişte măsurători, explică doctorul.

Era greu să vezi diferenţele dintre aceşti oameni: toţi arătau la fel în halatele lor albe, cu mapele şi pixurile în mână, iar femeile semănau şi ele foarte mult una cu alta, cu uniformele şi atitudinea lor placidă şi moartă, care le făcea să pară toate surori de sânge.

— Eu am fost măsurată ieri, spuse Lyra.

— Aa, astăzi facem alt fel de măsurători. Suie-te pe placa aceea de metal, te rog, ah, dă-ţi jos pantofii, mai întâi. Bine, ţine-ţi daimonul în braţe, dacă vrei. Capul sus, privirea înainte, aşa, uită-te fix la luminiţa verde, aşa… bravo, gata!

Fulgeră o lumină puternică. Doctorul o făcu să se întoarcă şi la stânga şi la dreapta, să se uite în diferite puncte şi de fiecare dată se auzea un clic şi fulgera o lumină puternică.

— Buun. Aşa, acum vino la aparatul acesta şi pune mânuţa în tubul acela, aşa, încet. Nu-ţi face nimic, hai, nu-ţi fie frică, îţi promit eu, că nu-ţi face nimic. Aşa, îndreaptă degetuţele. Gata, aşa, asta e.

— Dar *ce* măsuraţi? întrebă ea. Praful?

— Cine ţi-a spus despre Praf?

— O fetiţă, nu ştiu cum o cheamă. Zicea că avem Praf peste tot, dar eu nu sunt prăfuită, am făcut duş aseară.

— A, este alt fel de praf. Nu îl poţi vedea cu ochiul liber. Este un praf special. Acum strânge pumnul – bravo. Aşa, acum, dacă pipăi bine acolo, înăuntru, o să dai de ceva ca un mâner, da? L-ai găsit? Bun, acum apucă-l în mână, aşa, ce fetiţă cuminte. Acum poţi să îţi pui mânuţa cealaltă aşa, să o laşi uşor pe globul acela de alamă. Bine, aşa. Acum o să simţi ceva ca o furnicătură mică, nu-ţi face nimic, e doar puţin curent anbaric…

Pantalaimon, în forma lui cea mai încordată şi precaută, de pisică sălbatică, făcea ture pe lângă aparat, cu ochii plini de suspiciune, oprindu-se mereu să se frece de picioarele Lyrei.

Era deja sigură că nu aveau să îi facă operaţia încă, şi, de asemenea, era sigură că deghizarea ei ca Lizzie Brooks era foarte bună, aşa că riscă o întrebare.

— De ce le tăiaţi daimonii copiilor?

— Ce? Cine ţi-a vorbit despre treaba aceasta?

— Fetiţa asta, nu ştiu cum o cheamă. A zis că le tăiaţi daimonii.

— Prostii…

Era totuşi agitat. Ea continuă:

— Pentru că îi luaţi unul câte unul şi nu se mai întorc niciodată. Şi unii cred că-i omorâţi şi alţii spun altceva, şi fetiţa asta mi-a spus că le tăiaţi…

— Nu este adevărat deloc. Atunci când luăm copii o facem pentru că este timpul ca ei să meargă în altă parte. Cresc mari. Mi-e teamă că prietena ta se ambalează prea tare. Nimic din toate astea! Nici măcar să nu te gândeşti la aşa ceva! Cine este prietena ta?

— Eu am venit abia ieri. Nu ştiu cum îl cheamă pe niciun copil.

— Cum arată?

— Am uitat. Cred că avea părul aşa, castaniu… sau şaten, parcă… habar n-am.

Doctorul se duse să vorbească încet cu sora. În timp ce cei doi

stăteau de vorbă Lyra le urmări daimonii. Daimonul surorii era o pasăre frumoasă şi era la fel de lipsit de viaţă şi curiozitate ca şi câinele surorii Clara, iar al doctorului era o molie mare şi greoaie. Niciunul nu făcu o mişcare. Erau treji pentru că ochii păsării străluceau iar antenele moliei se unduiau larg, dar nu erau animaţi în niciun fel, aşa cum se aşteptase să-i vadă Lyra. Poate că, de fapt, chiar nu îi interesa să afle nimic.

Imediat doctorul se întoarse şi continuă examenul, cântărind-o pe Lyra separat şi pe Pantalaimon separat, uitându-se la ea din spatele unui ecran special, măsurându-i bătăile inimii, punând-o să stea nemişcată sub un fel de cioc care şuieră şi scoase un fel de aer rece.

În mijlocul unuia dintre teste, începu să sune o sonerie şi nu se mai opri.

— Alarma de incendiu, oftă doctorul. Foarte bine Lizzie, acum urmeaz-o pe sora Betty.

— Dar toate hainele lor groase sunt în incinta cu dormitoarele, domnule doctor. Nu poate ieşi afară aşa. Credeţi că ar fi bine să mergem acolo mai întâi?

Era agasat că îi fuseseră întrerupte experimentele şi pocni din degete cu iritare.

— Presupun că acesta este exact tipul de lucru pe care practica aceasta este menită să o arate, spuse el. Ce porcărie.

— Când am venit ieri, îi sări Lyra în ajutor, sora Clara mi-a pus celelalte haine într-un dulap acolo, în prima cameră în care m-a examinat. Cea de alături. Aş putea să le port pe acelea.

— Bună idee! spuse sora. Repede atunci.

Cu un sentiment de bucurie nemaipomenită, Lyra merse într-un suflet după soră şi îşi recuperă blănurile, pantalonii şi cizmele ei adevărate şi le trase repede pe ea, în timp ce sora se înfofolea în mătase de cărbune.

Apoi se grăbiră afară. În curtea cea mare din faţa grupului principal de clădiri erau în jur de o sută de persoane, adulţi şi copii la un loc, care se agitau de colo-colo unii bucuroşi, alţii iritaţi, mulţi dintre ei doar uimiţi.

— Vezi? spunea un adult. Merită să facem asta din când în când, măcar pentru a ne da seama ce haos s-ar crea dacă ar fi un incendiu adevărat.

Cineva sufla de zor într-un fluier şi îşi flutura braţele dar nimeni nu-i dădea prea mare atenţie. Lyra îl văzu pe Roger şi îi făcu semn. Roger îl trase de braţ pe Billy Costa şi foarte repede toţi trei erau împreună în mijlocul unei harababuri de copii care alergau în toate părţile şi ţipau cât îi ţinea gura.

— Nimeni n-o să bage de seamă dacă ne uităm şi noi, spuse Lyra. O să le ia o mie de ani să îi numere pe toţi aşa că putem să spunem că

am mers după cineva şi că ne-am pierdut. Aşteptară până când adulţii se uitau în alte părţi şi apoi Lyra luă o mână de zăpadă de jos, o bătători repede într-un bulgăre dezlânat şi sfărâmicios şi îl zvârli la întâmplare în mulţime. Peste o secundă toţi copiii făceau acelaşi lucru iar văzduhul se umplu de zăpadă zburătoare. Hohotele de râs şi ţipetele acopereau complet strigătele adulţilor care încercau zadarnic să menţină controlul. În secunda următoare, cei trei copii erau după colţ şi ieşiseră din conul de vedere al adulţilor.

Zăpada era atât de groasă încât nu se puteau mişca decât foarte greoi dar ce mai conta! Nu-i urmărea nimeni.

Larma din spatele lor era la fel de puternică dar se auzea mai de la distanţă. Fără doar şi poate, copiii se bucurau din plin de libertatea pe care o aveau iar Lyra spera s-o ţină tot aşa cât mai mult timp. Merse pe lângă marginea clădirii pătrate, căutând o fereastră. Acoperişul era la doar doi metri şi ceva distanţă de pământ şi, spre deosebire de celelalte clădiri, aceasta nu avea niciun tunel acoperit care să facă legătura cu restul Staţiei.

Nu era nicio fereastră dar era o uşă. Deasupra uşii era o placă pe care scria cu roşu: INTRAREA STRICT INTERZISĂ.

Lyra puse mâna pe clanţă să o încerce, dar înainte de a apăsa, Roger spuse:

— Uite! O pasăre! Sau…

Acel *sau* al lui era o exclamaţie de îndoială, pentru că acea creatură care cobora în viteză din cerul negru nu era deloc o pasăre: era cineva pe care Lyra îl mai văzuse înainte.

— Daimonul vrăjitoarei!

Gâscanul bătu din aripile largi ridicând un nor de zăpadă, când ateriză.

— Salutări, Lyra, spuse el. Te-am urmat aici, deşi nu m-ai văzut. Te-am aşteptat să ieşi afară. Ce se întâmplă?

Îi spuse repede.

— Unde sunt gitanii? întrebă ea. John Faa e bine? S-au bătut cu samoyezii?

— Aproape toţi sunt bine. John Faa este rănit, dar nu grav. Oamenii care te-au luat erau vânători şi mercenari, care de obicei atacă grupurile de călători şi fiind singuri, pot călători mai repede decât un grup mare. Gitanii sunt încă la o zi distanţă.

Cei doi băieţi se uitau cu teamă la gâscanul-daimon şi la atitudinea familiară a Lyrei faţă de el, pentru că, bineînţeles, nu văzuseră niciodată un daimon fără omul lui până acum iar despre vrăjitoare nu ştiau mai nimic.

Lyra le spuse:

— Uite, mai bine vă duceţi să staţi de şase, aţi înţeles? Billy, tu du-te în partea aia iar tu, Roger, păzeşte drumul pe care am venit. N-

avem mult timp la dispoziţie.

Se duseră repede să facă aşa cum le spusese iar Lyra se întoarse din nou la uşă.

— De ce încerci să intri acolo? întrebă gâscanul-daimon.

— Pentru ceea ce fac ei aici. Le taie – îşi coborî vocea – le taie copiilor daimonii. Şi cred că o fac aici, în clădirea asta. Sau, cel puţin, ştiu eu că *ceva* se întâmplă aici, şi voiam să mă uit. Dar e încuiată…

— Eu pot să o deschid, spuse gâscanul şi bătu o dată sau de două ori din aripi aruncând zăpada pe uşă. Lyra auzi cum se întoarce ceva în încuietoare.

— Intră cu grijă, spuse daimonul.

Lyra trase uşa prin zăpadă, o deschise mai mult şi intră. Gâscanul-daimon veni cu ea. Pantalaimon era agitat şi se fâţâia dar nu voia ca daimonul vrăjitoarei să vadă cât de teamă îi era aşa că trebui să zboare la pieptul Lyrei şi să-şi găsească adăpost în blănurile ei.

Imediat ce li se obişnuiră ochii cu lumina, Lyra văzu de ce.

Într-un şir de cutii de sticlă puse pe rafturi, de-a lungul pereţilor, erau toţi daimonii copiilor despicaţi: forme fantomatice de pisici, sau păsări sau şobolani sau alte creaturi, toţi dezorientaţi, înfricoşaţi şi străvezii ca fumul.

Daimonul vrăjitoarei sâsâi plin de mânie, iar Lyra îl strânse tare pe Pantalaimon la piept şi spuse:

— Nu te uita! Nu te uita!

— Unde sunt copiii acestor daimoni? spuse gâscanul-daimon zguduindu-se de furie.

Lyra îi explică înfricoşată despre întâlnirea pe care o avusese cu Tony Makarios, şi se uită peste umăr la bietele fiinţe întemniţate, care se întindeau şi se împingeau cu feţele lor palide în pereţii de sticlă. Lyra distinse vaietele lor istovite, pline de durere şi nefericire. În lumina palidă a unui bec anbaric slab văzu că în faţa fiecărei cutii era o plăcuţă cu un nume, şi da, într-adevăr, era şi o cutie goală cu numele *Tony Makarios*. Mai erau încă patru sau cinci cutii goale printre celelalte, fiecare cu nume.

— Vreau să le dau drumul amărâţilor ăştia, sărmanele fiinţe! spuse ea cu înverşunare. O să sparg toate cutiile astea de sticlă şi o să-i las să iasă afară.

Şi se uită în jur după ceva cu care să o facă, dar locul era pustiu.

Gâscanul-daimon spuse:

— Aşteaptă.

Era daimon de vrăjitoare, era mult mai în vârstă decât ea şi mult mai puternic. Aşa că fu nevoită să îl asculte.

— Trebuie să îi facem pe oamenii ăştia să creadă că cineva a uitat să închidă cuştile şi să încuie uşa, explică el. Dacă vor vedea cutiile sparte şi urme în zăpadă cât de mult crezi că va dura până te vor găsi?

Şi trebuie să rezişti până ajung gitanii. Acum fă exact aşa cum îţi spun eu: ia o mână de zăpadă şi atunci când îţi spun eu, suflă câte puţină peste fiecare cuşcă.

Lyra fugi afară. Roger şi Billy stăteau încă de pază. Ţipetele, râsetele şi chiuielile copiilor se auzeau în continuare, pentru că, în fond nu trecuseră decât două sau trei minute.

Înşfacă cu ambele mâini făcute căuş câtă zăpadă putu şi apoi intră din nou în clădire pentru a face cum spusese gâscanul. Cum sufla câte puţină zăpadă pe fiecare cuşcă, gâscă scotea un gâlgâit din gât şi uşa se deschidea.

După ce le-a descuiat pe toate, scoase capacul celei dintâi iar vrabia palidă ieşi din cuşcă dar, în loc să îşi ia zborul, căzu la pământ. Gâscanul se aplecă încet şi o întoarse delicat cu ciocul, iar vrăbiuţa se făcu şoarece şi încercă să meargă dar se împleticea şi era total bulversat. Pantalaimon sări de la pieptul Lyrei şi se duse să o mângâie.

Lyra lucră repede şi în câteva minute toţi daimonii erau liberi. Unii încercau să vorbească şi se adunau la picioarele ei sau chiar încercau să o tragă de pantaloni, deşi tabu-ul îi făcea să se tragă înapoi. Şi putea spune de ce, sărmanele fiinţe, pentru că le era dor de căldura solidă a corpurilor oamenilor lor; la fel cum ar fi făcut şi Pantalaimon, tânjeau să se poată strânge la pieptul cuiva.

— Acum, repede, spuse gâscanul. Lyra trebuie să fugi înapoi să te amesteci cu ceilalţi copii. Fii curajoasă, copilă. Gitanii vin cât de repede pot. Eu trebuie să îi ajut pe sărmanii daimoni să îşi găsească oamenii lor… Se apropie şi spuse încet:

— Dar nu vor mai fi niciodată ca unul singur. Sunt separaţi pe viaţă. Acesta este cel mai crud lucru pe care l-am văzut vreodată… Lasă urmele pe care le-ai făcut, le acopăr eu. Grăbeşte-te acum…

— Oh, te rog, înainte de a pleca! Vrăjitoarele… Ele zboară, nu-i aşa? Nu visam când le-am văzut zburând noaptea trecută…

— Da copilă, de ce?

— Pot să tragă un balon?

— Fără îndoială, dar…

— Vine şi Serafina Pekkala?

— Nu este timp să explicăm politica naţiilor de vrăjitoare. Aici sunt implicate mari puteri, iar Serafina Pekkala trebuie să apere interesele clanului ei. Dar s-ar putea ca ceea ce se întâmplă aici să fie o mică parte din întregul care se întâmplă în celelalte părţi. Lyra, trebuie să te duci înăuntru. Hai fugi, fugi!

Lyra fugi iar Roger, care urmărise cu ochii căscaţi cum palizii daimoni rătăceau afară din clădire, înotă disperat până la ea prin zăpada mare.

— E… ăăă – e ca în cripta de la Jordan, – ăştia-s daimoni!

— Da, şşşt. Nu-i spune lui Billy. Nu mai spune la nimeni. Hai

înapoi.

În spatele lor, gâscanul bătea cu putere din aripi aruncând zăpadă peste urmele pe care le făcuseră copiii, înconjurat de daimonii pierduţi care se adunau sau se îndepărtau cu mici sunete lugubre de dor şi suferinţă. Când urmele fură acoperite, gâscanul se întoarse pentru a-i aduna pe daimoni la un loc. Vorbi şi unul câte unul se schimbară, deşi puteai vedea ce efort mare făceau. Reuşiră până la urmă să devină cu toţii păsări şi, ca nişte pui care abia atunci învăţau să zboare, urmară daimonul vrăjitoarei, zbătându-se, căzând şi fugind prin zăpadă după el şi în final, cu mare dificultate, ridicându-se în zbor. Se ridicară într-o linie frântă, imagini palide şi cadaverice pe fondul negru al cerului câştigând înălţime încet, încet, deşi unii erau atât de slăbiţi încât zborul le era haotic iar alţii renunţaseră să mai lupte şi se zbăteau în jos, dar marele gâscan gri îi încercuia şi îi împingea înapoi în rând, mânându-i de la spate sau conducându-i până când se pierdură în întunericul adânc.

Roger o trăgea de mânecă.

— Repede spunea el, sunt aproape gata.

Înaintară poticnindu-se ca să-l ajungă pe Billy, care le făcea disperat semn cu mâna din colţul celălalt al clădirii. Copiii obosiseră sau adulţii reuşiseră să recâştige ceva autoritate, pentru că acum păreau să se alinieze oarecum la uşa principală, dar cu multe îmbrâncituri şi ghionturi. Lyra şi ceilalţi doi se strecurară de după colţ şi se amestecară printre ei, însă înainte de asta, Lyra spuse:

— Răspândiţi vorba printre toţi copiii, trebuie să fie gata să evadeze. Trebuie să afle unde ţin hainele de ieşit afară şi să fie gata să le ia imediat ce le dăm semnalul. Şi trebuie să-l păstreze ca pe un secret de moarte, înţelegi?

Billy dădu din cap iar Roger spuse:

— Care-i semnalul?

— Alarma de incendiu, spuse Lyra. Când vine timpul, o s-o declanşez.

Aşteptară să fie număraţi. Dacă cineva din Comitetul de Oblaţii ar fi avut cât de puţină experienţă de lucru într-o şcoală, atunci ar fi rezolvat această situaţie mult mai bine. Neavând un anume adult desemnat la care să se ducă, fiecare copil trebuia să fie bifat pe o listă şi, bineînţeles, nu erau în ordine alfabetică. În plus, niciunul dintre adulţi nu ştia cum să facă ordine între copii şi să menţină controlul. Aşa că acum domnea o mare confuzie chiar dacă niciun copil nu mai alerga şi nu mai ţipa.

Lyra urmărea şi înregistra tot. Nu erau deloc buni la asta. Aveau multe lacune, oamenii ăştia, bombăneau când auzeau de exerciţii în caz de incendiu, nu ştiau unde trebuie ţinute hainele pentru ieşit afară, nu reuşeau să îi facă pe copii să stea într-un şir ordonat, iar

neglijenţa asta a lor putea fi folosită în avantajul ei.

Aproape că terminaseră când apăru un nou obiect care să le distragă atenţia dar care, din punctul de vedere al Lyrei, era cel mai rău posibil.

Auzi sunetul în momentul în care îl auzi toată lumea. Capetele începură să se întoarcă şi să scruteze cerul căutând forma zepelinului al cărui motor cu gaz se auzea clar în aerul îngheţat.

Singurul noroc era că venea din direcţia opusă celei în care zburaseră daimonii. Dar aceasta era singura uşurare. Foarte curând zepelinul începu să se zărească şi un freamăt străbătu mulţimea. Forma sa alungită şi netedă pluti peste bulevardul de lumini, iar reflectoarele lui te orbeau din cabina de sub corpul principal.

Pilotul reduse viteza şi începu activitatea complexă de ajustare a înălţimii. Lyra realiză la ce folosea pilonul solid de metal: bineînţeles, era un stâlp de acostare. În vreme ce adulţii încercau să-i împingă pe copii cât mai repede înăuntru, aceştia toţi privind înapoi şi arătând cu degetul spre zepelin, echipajul ridică scările şi se pregăti să lege cablurile de acostare. Motoarele făceau un zgomot infernal iar zăpada se ridica în vârtejuri în timp ce feţele pasagerilor începură să se vadă la ferestrele cabinelor.

Lyra se uită: nu era nicio îndoială. Pantalaimon se împinse în ea, se făcu pisică sălbatică şi sâsâi cu ură pentru că cea care se uita curioasă în jos era frumoasa doamnă Coulter cu maimuţoiul ei auriu în braţe.

Ghilotina de argint

Lyra îşi ascunse faţa imediat sub gluga mare de blană şi încercă să se piardă cât mai repede în îmbulzeala care se formase la uşă. Va avea destul timp mai târziu să se gândească ce să spună când vor fi faţă în faţă: mai întâi avea de rezolvat o altă problemă – cum să îşi ascundă blănurile într-un loc de unde putea să le ia fără să ceară vreo permisiune.

Dar din fericire, înăuntru domnea o aşa de mare dezordine, cu adulţii încercând să domolească hărmălaia şi să-i împingă repede pe copii înăuntru pentru a lăsa loc de trecere pentru pasagerii din zepelin, încât nimeni nu era foarte atent la ce făceau copiii. Lyra îşi scoase repede hanoracul, pantalonii şi cizmele, le legă într-o bocceluţă cât mai strânsă şi îşi făcu loc printre copii, grăbindu-se spre dormitor.

Foarte repede, trase un dulăpior spre colţ, se sui pe el şi împinse tavanul. Placa se ridică, aşa cum spusese Roger, iar ea aruncă îmbrăcămintea şi cizmele în spaţiul de acolo. După ce se mai gândi un moment, luă alethiometrul din pungă şi îl ascunse în cel mai adânc buzunar al hanoracului, după care îl aruncă şi pe acesta înăuntru.

Sări jos, împinse dulăpiorul înapoi şi îi şopti lui Pantalaimon:

— Trebuie să ne prefacem că suntem proşti până când ea o să ne vadă şi apoi să spunem că am fost răpiţi. Şi nimic despre gitani sau, mai ales, despre Iorek Byrnison.

Pentru că acum Lyra îşi dădea seama că toată frica din sufletul şi mintea ei era atrasă de doamna Coulter aşa cum acul unei busole este atras de Nord. Tuturor celorlalte lucruri pe care le văzuse, chiar şi cruzimii hidoase a interciziei, le putea face faţă; era destul de puternică. Dar gândul la faţa aceea dulce şi vocea blândă, imaginea maimuţei aurii jucăuşe era de-ajuns să îi întoarcă stomacul pe dos şi să îi taie picioarele.

Dar vin gitanii. Gândeşte-te la asta. Gândeşte-te la Iorek Byrnison. Şi nu te da de gol, îşi spuse ea şi o luă înapoi spre cantina dinspre care venea foarte mult zgomot.

Copiii se aşezau la coadă pentru a primi câte o băutură caldă, unii dintre ei încă îmbrăcaţi cu hanoracele din mătase de cărbune. Toate discuţiile se învârteau în jurul zepelinului şi pasagerului acestuia.

— Ea *era* – cu daimonul ei, maimuţoiul…

— Tot ea te-a luat şi pe tine?

— Mi-a zis c-o să-i scrie lu' mami şi lu' tati şi sunt sigur că n-a scris nimic…

— Nu ne-a spus niciodată despre copiii omorâţi. N-a spus niciodată nimica.

— Maimoţoiu' ăla, e *cel mai rău* –a prins-o pe Rarossa mea şi aproape că a omorât-o – am simţit toată slăbiciunea şi răul ăla…

Erau cu toţii la fel de speriaţi ca şi Lyra. O găsi pe Annie şi pe ceilalţi şi se aşeză.

— Fiţi atente, spuse ea, sunteţi în stare să ţineţi un secret?

— Da!

Cele trei fetiţe se întoarseră spre ea îmbujorate, aşteptând emoţionate.

— Am un plan ca să evadăm, spuse Lyra încet. Vin nişte oameni să ne ia de aici, aţi înţeles, şi o să fie aici cam într-o zi. Sau poate chiar mai devreme. Ce tre' să facem noi e să fim gata imediat ce se dă semnalul şi să ne luăm hainele groase imediat şi să fugim afară. Fără să pierdeţi timpul niciun pic. Trebuie doar să fugiţi. Numai că dacă nu vă luaţi hanoracele şi cizmele şi tot ce trebuie pe voi, o să muriţi de frig.

— Ce semnal? întrebă Annie.

— Alarma de incendiu, ca în după-masa asta. E organizat totul. Toţi copiii tre' să ştie şi niciun adult. Şi în niciun caz, *ea*.

Ochii le străluceau de speranţă şi emoţie. Iar mesajul era dat mai departe, de la unul la altul, în toată cantina. Lyra îşi dădea seama că atmosfera se schimbase. Afară copiii fuseseră energici şi dornici să se joace; apoi, când au văzut-o pe doamna Coulter, păreau să fi fost cuprinşi de o frică isterică, dar acum se părea că starea lor căpătase un sens şi păreau stăpâni pe sine şi calmi. Lyra se minună ce efect puternic putea să aibă speranţa.

Urmări cu atenţie prin uşa întredeschisă ce se întâmpla afară, dar cu ochii în patru, gata să se pitească oricând, pentru că se auzeau venind voci de adulţi, şi apoi chiar doamna Coulter în persoană îşi făcu apariţia pentru câteva secunde uitându-se înăuntru şi zâmbind la copiii fericiţi care îşi beau laptele cald şi îşi mâncau prăjiturică, care stăteau la căldurică şi erau atât de bine hrăniţi. Un fior trecu aproape instantaneu prin toată cantina: toţi copiii încremeniră şi se uitară la ea.

Doamna Coulter zâmbi şi trecu mai departe fără niciun cuvânt. Încet, încet, gălăgia se înteţi din nou.

Lyra spuse:

— Unde se duc să vorbească?

— Probabil că în sala de conferinţe, spuse Annie. Ne-au dus şi pe noi acolo, o dată, adăugă ea, referindu-se la ea şi la daimonul ei. Erau acolo aproape douăzeci de oameni mari şi unul dintre ei ţinea o prelegere şi eu a trebuit să stau acolo şi să fac ce îmi spunea, adică să văd cât de mult putea Kyrillion să se îndepărteze de mine şi pe urmă m-au hipnotizat şi mi-au făcut alte lucruri… Este o cameră mare cu multe scaune şi mese şi un podium. Este în spatele biroului de la

intrare. Hm, sunt sigură că ei o să pretindă că exerciţiul de incendiu s-a desfăşurat cum trebuie. Sunt sigură că le e frică de ea, la fel cum ne e şi nouă…

Tot restul zilei, Lyra stătu cu celelalte fete urmărind totul cu atenţie, vorbind puţin, încercând să nu iasă în evidenţă. A trebuit să facă exerciţii, să coasă, apoi a venit cina, joaca din sală, o cameră mare şi ponosită cu jocuri mecanice, câteva cărţi jerpelite şi o masă de tenis. La un moment dat, Lyra şi ceilalţi copii îşi dădură seama că ceva se întâmpla; era parcă un fel de stare de urgenţă. Adulţii se agitau în toate părţile sau stăteau în grupuri şi vorbeau aprins. Lyra ghici că descoperiseră cuştile daimonilor şi probabil, se întrebau cum s-a întâmplat.

Dar nu o văzu pe doamna Coulter, ceea ce era o mare uşurare. Când veni timpul să meargă la culcare ştiu că trebuia să le spună şi fetelor secretul.

— Auziţi, întrebă ea, vin în dormitor noaptea ca să verifice dacă dormim?

— Intră şi se uită doar o dată, spuse Bella. Plimbă raza unei lanterne de jur împrejur, dar nu se uită cu atenţie.

— Bun. Fin'că io mă duc să mă uit. E un spaţiu prin tavan, pe care mi l-a arătat băiatu' ăsta…

Explică ea, dar până să termine, Annie spuse:

— Vin cu tine!

— Nu, mai bine nu, pentru că o să fie mai bine să lipsească doar o persoană. Puteţi să spuneţi toate că aţi adormit şi nu ştiţi unde m-am dus.

— Dar dacă aş veni cu tine…

— Ne-ar prinde mai uşor, spuse Lyra.

Daimonii lor se uitau fix unul la altul, Pantalaimon ca pisică sălbatică iar Kyrillion al lui Annie, ca vulpe. Palpitau. Pantalaimon scoase un sâsâit uşor şi îşi arătă colţii dar Kyrillion se întoarse şi începu să se spele indiferent.

— Bine, atunci, spuse Annie, resemnată.

Era un fapt destul de obişnuit ca astfel de confruntări între copii să fie rezolvate de daimonii lor în felul acesta, unul dintre ei acceptând dominaţia celuilalt. Oamenii lor acceptau, de regulă, rezultatul fără resentimente, aşa că Lyra ştia că Annie va face aşa cum a spus ea.

Toate fetiţele au contribuit la plan, punându-şi hainele în patul Lyrei astfel încât, la o verificare superficială să pară că este acolo, şi jurară să spună că nu ştiu nimic despre asta. Apoi Lyra ascultă la uşă pentru a se asigura că nu vine nimeni, sări pe dulap, împinse placa şi pătrunse înăuntru.

— Numa' să nu spuneţi nimic, şopti ea în jos, spre feţele care o urmăreau cu atenţie.

Apoi puse placa uşor la loc şi se uită înjur.

Stătea ghemuită într-un fel de jgheab metalic îngust care era fixat pe o structură de grinzi şi traverse. Plăcile tavanelor erau uşor translucide aşa că de dedesubt venea puţină lumină şi Lyra putu vedea suprafaţa destul de joasă (cam de 60, 70 de centimetri în înălţime) întinzându-se fără sfârşit în toate direcţiile. Era plin de conducte de metal, bare şi ţevi şi puteai să te pierzi uşor. Dar dacă reuşea să meargă doar pe metal, fără să pună piciorul pe panouri, şi atâta timp cât nu făcea niciun zgomot, ar trebui, gândea ea, să poată merge fără probleme de la un capăt la celălalt al Staţiei.

— E la fel ca la Jordan, Pan, şopti ea, când am stat în Camera de Odihnă.

— Dacă n-ai fi făcut-o atunci, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat, şopti el.

— Atunci eu sunt cea care trebuie să rezolv, nu-i aşa?

Încercă să se orienteze şi să descopere cam în ce direcţie ar fi trebuit să se afle Sala de Conferinţe şi porni. Nu era deloc o călătorie uşoară. Trebuia să meargă de-a buşilea pentru că spaţiul era prea mic pentru a putea merge lăsată pe vine, şi de multe ori trebuia să se târască pe sub vreo conductă mare pătrată sau să încalece ţevile de încălzire. Jgheaburile de metal prin care se târa urmau dispunerea pereţilor interiori şi atâta timp cât stătea în ele simţea ceva solid, liniştitor sub picioare; dar erau atât de înguste şi aveau margini ascuţite, atât de ascuţite încât se tăie la gleznă şi la genunchi şi în scurt timp descoperi că o dor toate oasele şi muşchii şi că e plină de praf.

Ştia însă, în mare, pe unde se afla şi putea vedea blănurile în legătura întunecată pe fondul luminat al panourilor chiar deasupra dormitorului ei – un punct foarte bun de orientare când se va întoarce. Putea spune unde era o cameră goală pentru că plăcile erau întunecate; din când în când auzea voci de dedesubt şi se oprea să asculte, dar erau doar bucătarii sau surorile, în ceea ce, potrivit celor pe care le ştia de la Jordan, se numea camera comună. Nu spuneau nimic interesant aşa că mergea mai departe.

În cele din urmă ajunse în zona în care, potrivit calculelor ei, trebuia să se afle sala de conferinţe şi fără niciun dubiu, găsi o suprafaţă care nu mai era acoperită de încrengătura de ţevi: toate conductele de aer condiţionat şi încălzire coborau într-un singur punct, la capătul unui spaţiu dreptunghiular unde toate plăcile erau luminate la fel. Îşi lipi urechea de placă şi auzi un murmur de voci de bărbaţi şi îşi dădu seama că a ajuns la locul potrivit.

Ascultă cu atenţie şi apoi înaintă foarte încet până când ajunse cât putea de aproape de amplificatoare. Apoi se întinse în jgheabul de metal şi îşi aplecă urechea spre panouri ca să poată auzi cât mai bine.

Se auzea din când în când clinchetul tacâmurilor sau al paharelor atunci când se turnau băuturile. Deci luau cina în timp ce vorbeau. Putu distinge patru voci, inclusiv pe cea a doamnei Coulter. Celelalte trei erau de bărbaţi. Păreau să discute despre daimonii evadaţi.

— Dar cine se ocupă de supravegherea acelei secţiuni? se auzi vocea blândă şi muzicală a doamnei Coulter.

— Un cercetător tânăr, se numeşte Mekaz, spuse unul dintre bărbaţi.

— Dar există mecanisme automate care să prevină astfel de lucruri…

— Nu au funcţionat, spuse ea.

— Cu tot respectul, ba da, doamnă Coulter. Mekaz ne asigură că a încuiat toate cuştile înainte de a ieşi din clădire astăzi, la ora unsprezece fix. Şi oricum, uşa din exterior era imposibil să fie lăsată deschisă pentru că el a intrat pe uşa interioară, aşa cum face de obicei. În calculatorul care controlează toate încuietorile trebuie introdus un cod de securitate şi există un raport de activitate emis de calculator, care demonstrează că Mekaz a introdus codul. Dacă nu se introduce codul de securitate, se declanşează alarma.

— Dar alarma nu s-a declanşat, spuse ea.

— Ba da. Din păcate a sunat când toată lumea era afară luând parte la exerciţiul de incendiu.

— Dar când aţi intrat înapoi înăuntru…

— Din păcate, ambele alarme sunt pe acelaşi circuit, aceasta este o greşeală de proiectare care va trebui rectificată. Aceasta înseamnă că atunci când alarma de incendiu a fost închisă, după exerciţiu, s-a închis automat şi alarma de la laborator. Chiar şi atunci ar fi putut fi detectată, datorită verificărilor de rutină care trebuie făcute la orice mic incident, cum ar fi exerciţiul de incendiu, dar exact atunci, doamnă Coulter, aţi sosit dumneavoastră pe neaşteptate şi, dacă vă aduceţi aminte, aţi cerut în mod special să vă întâlniţi cu personalul de la laborator chiar în acel moment, în camera dumneavoastră. Aşa că nimeni nu s-a întors la laborator decât ceva mai târziu.

— Înţeleg, spuse doamna Coulter cu răceală. În acest caz, daimonii trebuie să fi fost eliberaţi chiar în timpul exerciţiului. Iar aceasta lărgeşte lista suspecţilor, incluzându-i pe toţi adulţii din Staţie. V-aţi gândit la asta?

— V-aţi gândit că poate totul a fost făcut de un copil? spuse altcineva.

Ea rămase tăcută şi bărbatul continuă:

— Fiecare adult avea o sarcină de îndeplinit şi fiecare sarcină a necesitat întreaga lor atenţie; şi fiecare sarcină a fost îndeplinită. Este imposibil ca vreun membru al personalului de aici să fi deschis uşa. Niciunul. Deci, ori cineva a venit din exterior cu intenţia expresă de a

face lucrul acesta, ori unul dintre copii a reuşit să ajungă aici, să deschidă uşa şi cuştile şi să se întoarcă în faţa clădirii principale.

— Şi ce faceţi pentru a rezolva situaţia? spuse ea. Nu, dacă stau mai bine şi mă gândesc, nu-mi spuneţi. Vă rog să înţelegeţi Dr. Cooper, nu vă critic din răutate. Trebuie să fim extraordinar de atenţi şi să avem extrem de multă grijă. A fost o scăpare de neconceput ca ambele alarme să fie lăsate pe acelaşi circuit. Acest fapt trebuie remediat imediat. Poate că ofiţerul tătar care este şeful gărzii vă poate ajuta la anchetă? Menţionez asta doar ca o posibilitate. Unde erau tătarii în timpul exerciţiului de incendiu? Presupun că v-aţi gândit şi la asta?

— Da, ne-am gândit, spuse bărbatul obosit. Garda era ocupată cu efectuarea patrulei. Fiecare om avea rolul lui. Tătarii redactează şi ne transmit nişte rapoarte foarte amănunţite pentru fiecare activitate.

— Sunt sigură că faceţi toate eforturile, spuse ea. Ei bine, asta e. Un mare păcat Dar destul despre asta acum. Spuneţi-mi despre noul separator.

Lyra simţi un tremur de groază. Un singur lucru putea să însemne acel cuvânt.

— Ah, spuse doctorul, răsuflând uşurat că discuţia se îndreptase asupra unui alt subiect, acesta are un avantaj real. Cu primul model nu am putut niciodată elimina riscul ca pacientul să moară în urma şocului, dar cu acesta am reuşit să îmbunătăţim considerabil situaţia.

— Skraelingii făceau asta mai bine cu mâna liberă, spuse un bărbat care nu mai vorbise până atunci.

— Secole de practică, spuse un alt bărbat.

— Dar pentru o bună bucată de vreme, pur şi simplu *ruperea* a fost singura opţiune, continuă vorbitorul principal, oricât de tulburătoare ar fi fost acţiunea pentru adulţii care realizau operaţia. Dacă vă aduceţi aminte a trebuit să concediem un număr destul de mare de angajaţi din cauza depresiilor severe cauzate de stres. Dar prima mare descoperire a fost anestezia combinată cu bisturiul anbaric Maystadt. Am putut astfel reduce rata mortalităţii din şoc operatoriu la mai puţin de cinci la sută.

— Şi noul instrument? spuse doamna Coulter.

Lyra tremura. Îşi simţea sângele zvâcnindu-i în urechi iar Pantalaimon se îndesa puternic în ea, dintr-o parte şi şoptea.

— Şşş, taci Lyra, n-or s-o facă. N-o să-i lăsăm noi să o facă!

— Da, acesta a fost o descoperire curioasă a Lordului Asriel însuşi, care ne-a furnizat cheia metodei celei noi. El a descoperit că un aliaj de mangan şi titan are proprietatea de a izola corpul uman de daimon. Apropo, ce se mai întâmplă cu Lordul Asriel?

— Poate că nu aţi auzit, spuse doamna Coulter. Lordul Asriel este condamnat la moarte cu pedeapsă suspendată. Una dintre condiţiile exilului său la Svalbard a fost să renunţe cu totul la activitatea sa

filosofică. Din păcate, a reuşit să obţină cărţi şi materiale şi şi-a continuat investigaţiile eretice într-atât încât a ajuns la un punct în care este periculos să îl lăsăm în viaţă. Oricum, se pare că deja Curtea Consistorială de Disciplină a început să dezbată chestiunea condamnării sale la moarte şi există toate şansele ca aceasta să fie îndeplinită. Dar noul dumneavoastră instrument, domnule Doctor, cum funcţionează?

— Ah – da, condamnat la moarte, aţi spus? Doamne Dumnezeule… îmi pare rău. Noul instrument… încercăm să investigăm ceea ce se întâmplă atunci când intercizia are loc în stare conştientă şi, bineînţeles, aceasta nu se poate face prin procesul Maystadt. Aşa că am realizat un fel de, să spunem, ghilotină. Lama este făcută din aliaj de titan cu magneziu iar copilul este pus într-un compartiment – ca un fel de cabină – din plasă de aliaj, iar daimonul într-un compartiment similar, cu o punte de legătură între ele. Cât există punte de legătură, bineînţeles, va exista şi legătura între copil şi daimon. Apoi lama este lăsată să cadă între cei doi, amputând legătura instantaneu. Aceştia vor deveni apoi entităţi separate.

— Mi-ar plăcea să văd, spuse ea. Curând, sper. Dar acum sunt obosită. Cred că mă voi duce la culcare. Vreau să văd toţii copiii mâine. Vom afla cine a deschis uşa aceea.

Se auziră scaunele trase pe podea, expresii politicoase, o uşă închizându-se. Apoi Lyra îi auzi pe ceilalţi aşezându-se din nou şi continuând să vorbească, dar mai încet.

— Ce pune la cale Lordul Asriel?

— Cred că are o idee total diferită despre natura Prafului. Asta-i principalul. Ideea e profund eretică iar Curtea Consistorială de Disciplină nu poate permite nicio altă interpretare decât cea autorizată. Şi în plus, el vrea să facă experimente…

— Să facă experimente cu Praf?

— Şşt! Mai încet.

— Crezi că ne va face un raport nefavorabil?

— Nu, nu. Cred că te-ai descurcat foarte bine cu ea.

— *Atitudinea* ei mă îngrijorează.

— Nefilozofică, vrei să spui?

— Exact. Un interes *personal.* Nu-mi place să folosesc cuvântul, dar este aproape ca o hienă.

— Cred că termenul e puţin cam tare.

— Dar îţi aduci aminte de primele experimente, când era atât de nerăbdătoare să vadă cum sunt despărţiţi…

Lyra nu se putu abţine şi scăpă un ţipăt, se încordă şi tremură şi se lovi cu genunchiul de traversa de susţinere.

— Ce-a fost asta?

— În tavan…

— Repede!

Sunetul scaunelor răsturnate, picioare care aleargă, o masă trasă pe podea. Lyra încercă să se târască înapoi dar era atât de puţin spaţiu, şi nici nu reuşise să parcurgă câţiva centimetri că panoul de lângă ea fu smuls cu violenţă şi se trezi faţă în faţă cu un bărbat agitat. Era destul de aproape ca să-i vadă fiecare fir de păr din mustaţă. Şi el era tot atât de neliniştit ca şi ea dar avea o mai mare libertate de mişcare, întinse imediat o mână şi-i înşfacă braţul.

— Un copil!

— Nu-i da drumul…

Lyra îşi înfipse cât putu de tare dinţii în mâna mare şi pistruiată. Bărbatul ţipă dar nu îi dădu drumul nici în momentul în care începu să-i curgă sângele. Pantalaimon sâsâia şi rânjea dinţii şi scuipa, dar fără niciun rezultat; bărbatul era mai puternic decât ea şi trase şi trase până când cealaltă mână, cu care Lyra se ţinea de traversă trebui să slăbească strânsoarea, iar ea căzu aproape pe jumătate în cameră.

Nici atunci nu scoase un sunet. Îşi încolăci picioarele pe marginea tăioasă a metalului de deasupra şi începu să se lupte de sus cu tot arsenalul de care dispunea; zgâriind, muşcând, înţepând şi scuipând cu pasiune şi furie. Bărbaţii tresăreau şi ţipau de durere sau încordare, dar continuau să o tragă în jos.

Şi deodată toată puterea se scurse din ea.

Era ca şi cum o mână străină ar fi ajuns chiar în cel mai adânc colţişor al fiinţei ei, acolo unde nicio mână nu avea dreptul să fie şi smulgea ceva de acolo, ceva adânc şi preţios.

Simţi cum e cuprinsă de leşin, ameţeală, dezgust şi e paralizată de şoc.

Unul dintre bărbaţi *îl ţinea* pe Pantalaimon.

Îl înşfăcase pe daimonul Lyrei în mâinile lui de om şi sărmanul Pan tremura aproape să-şi iasă din minţi de atâta oroare şi scârbă. Forma lui de pisică sălbatică, cu blana când mată din cauza slăbiciunii, când fulgerând semnale de furie, aproape anbarice… Se încordă să ajungă la Lyra, iar ea se întinse cu amândouă mâinile spre el…

Rămaseră liniştiţi. Fuseseră capturaţi.

Simţise mâinile acelea… nu era *permis*… Nu era voie să *atingi*… era *rău, era greşit*…

— Era singură?

Un bărbat se uita cu atenţie prin spaţiul din tavan.

— Se pare că e singură…

— Cine este?

— Copilul cel nou.

— Cel pe care vânătorii samoyezi…

— Da.

— Dar nu crezi că *ea*… daimonii…

— Se prea poate. Dar nu singură, fără îndoială?
— Crezi că ar trebui să îi spunem…
— Cred că asta ar pune capac la toate, tu nu crezi?
— Sunt de acord. Mai bine să n-audă deloc.
— Dar ce putem face?
— Nu se poate întoarce la ceilalţi copii.
— Imposibil!
— E un singur lucru pe care *putem* să-l facem.
— Acum?
— Trebuie. Nu putem aştepta până dimineaţă. Ea vrea să vadă.
— Am putea să o facem noi singuri. Nu e nevoie să implicăm pe nimeni altcineva.

Bărbatul care părea să fie şeful, cel care nu o ţinea nici pe Lyra, nici pe Pan, îşi tot ciocănea dinţii cu unghia. Ochii îi erau agitaţi, săreau, alunecau şi se fixau în diferite puncte. În final dădu din cap.

— Acum. Faceţi-o acum, spuse el. Altfel va vorbi. Şocul o va împiedica. Nu-şi va aminti cine este, ce a văzut sau ce a auzit… Haideţi.

Lyra nu putea să vorbească. Abia putea să respire. Trebui să se lase purtată prin staţie de-a lungul coridoarelor lungi albe şi goale, pe lângă camere care zumzăiau de la becurile anbarice, pe lângă dormitoarele în care copiii dormeau cu daimonii lor pe pernă, lângă ei, împărţind visele; şi în fiecare secundă îi urmărea pe Pantalaimon iar el se întindea spre ea, iar ochii lor nu se despărţeau niciodată.

Şi apoi o uşă care se deschise cu ajutorul unei roţi, şuierat de aer şi o cameră luminată puternic, numai faianţă albă orbitoare şi inox. Frica pe care o simţea era aproape durere fizică, de fapt, era chiar durere ceea ce simţea, în timp ce o împingeau pe ea şi pe Pan spre o cuşcă mare din plasă argintie deasupra căreia atârna, gata să îi despartă pentru totdeauna, o lamă mare argintie.

În sfârşit, păru să-şi găsească vocea şi ţipă. Sunetul răsună tare pe suprafeţele strălucitoare dar uşa cea grea se închisese ermetic; putea să ţipe şi să tot ţipe cât voia şi afară nu s-ar fi auzit nici măcar un sunet.

Dar Pantalaimon, ca răspuns, reuşise să scape din mâinile acelea odioase – era leu, vultur, se repezea la ei cu ciocul lui puternic, bătea din aripi, şi apoi era lup, urs, dihor – sărind, încolţind, şuierând, muşcând – o succesiune de transformări prea rapide pentru a fi înregistrate dar tot timpul sărind, zburând, zvâcnind dintr-un loc în altul în timp ce mâinile lor greoaie loveau şi apucau doar aerul.

Dar aveau şi ei daimoni, bineînţeles. Şi lupta nu era de doi la trei, ci de doi la şase. Bursucul, bufniţa şi babuinul erau cu toţii la fel de nerăbdători să îl prindă pe Pantalaimon ca şi oamenii lor, iar Lyra striga la ei:

— De ce? De ce faceţi asta? Ajutaţi-ne! N-ar trebui să-i ajutaţi pe ei.

Şi dădea din picioare şi lovea mai înflăcărată ca niciodată, până când bărbatul care o ţinea scoase un geamăt de durere şi îi dădu drumul pentru un moment – era liberă iar Pan zvâcni spre ea mai iute ca fulgerul iar ea îl zdrobi la pieptul ei fremătătoare iar el îşi înfipse adânc ghearele lui de pisică sălbatică în carnea ei şi fiecare înţepătură era o încântare şi o plăcere pentru ea.

— Niciodată! Niciodată! Niciodată! murmura ea şi se apropia cu spatele de perete pentru a-l apăra până la moarte.

Dar săriră pe ea din nou, trei bărbaţi mari şi brutali şi ea era doar un copil, şocat şi îngrozit; iar ei îl smulseră din nou pe Pantalaimon de lângă ea, şi o aruncară pe ea într-o parte a cuştii de plasă şi îl cărară pe el, care încă se zbătea puternic, în cealaltă parte. Era o barieră de plasă între ei iar el era încă parte din ea, erau încă una şi aceeaşi fiinţă. Pentru încă o secundă sau două el era tot sufletul ei drag.

Peste răsuflarea grea a oamenilor, peste propriile ei hohote de plâns, peste urletele sălbatice ale daimonului ei, Lyra auzi un bâzâit, şi văzu un bărbat (căruia îi curgea sânge din nas) lucrând la o consolă cu butoane. Ceilalţi se uitară în sus iar ochii ei îi urmară pe ai lor. Lama cea mare de metal pal argintiu se ridica încet, reflectând lumina puternică. Ultimul moment din întreaga ei viaţă avea să fie de departe cel mai rău.

— Ce se întâmplă aici?

O voce fină, muzicală; vocea ei. Totul se opri.

— Ce faceţi, şi cine este copi…

Nu termină de pronunţat cuvântul copilul pentru că în acea fracţiune de secundă o recunoscu pe Lyra. Cu ochii împăienjeniţi de lacrimi Lyra o văzu clătinându-se şi apucându-se de o bancă; faţa ei atât de frumoasă şi aranjată deveni pentru un moment descompusă de oroare.

— Lyra, şopti ea.

Maimuţoiul auriu ţâşni de lângă ea ca o săgeată şi îl trase pe Pantalaimon din cuşca de plasă, în timp ce Lyra se rostogoli singură afară. Pan se eliberă din labele insistente ale maimuţoiului şi se rostogoli în braţele Lyrei.

— Niciodată, niciodată, respira ea în blana lui, iar el îşi îndesa inima fremătândă în a ei.

Stăteau agăţaţi unul de altul ca supravieţuitorii unui naufragiu care tremură pe o plajă pustie. Undeva, estompat, o auzea pe doamna Coulter vorbind cu bărbaţii dar nici măcar nu putea desluşi tonul vocii. Şi apoi îi văzu cum părăsesc camera aceea odioasă iar doamna Coulter pe jumătate o cără, pe jumătate o sprijinea, de-a lungul coridorului şi apoi o uşă, un dormitor, parfum în aer, lumină fină, căldură.

Doamna Coulter o aşează cu blândeţe pe pat. Braţul Lyrei era atât de tare strâns în jurul lui Pantalaimon încât tremura de încordare. O mână blândă o mângâia pe cap.

— Dragul meu copil, spuse vocea aceea dulce, cum ai ajuns tu aici?

Vrăjitoarele

Lyra gemea şi tremura fără a se putea controla, ca şi cum ar fi fost scoasă dintr-o apă atât de rece încât aproape că îi îngheţase inima. Pantalaimon stătea pur şi simplu lipit de pielea ei sub haine încercând să o aducă în fire cu iubirea lui, dar conştient tot timpul de prezenţa doamnei Coulter care era ocupată să pregătească ceva de băut şi mai presus de toate, de maimuţoiul auriu ale cărui degete mici şi negre se plimbaseră rapid peste corpul Lyrei când numai Pantalaimon putea să observe, şi care pipăise punga de la brâu şi conţinutul acesteia.

— Ridică-te puţin, draga mea, hai bea asta, spuse doamna Coulter şi braţul ei se strecură blând în spatele Lyrei şi o ridică.

Lyra se încleştă toată dar se relaxă aproape imediat în momentul în care Pantalaimon îi spuse în gând:

— Suntem în siguranţă numai atâta timp cât ne prefacem. Ea deschise ochii şi descoperi că erau înlăcrimaţi şi spre surprinderea şi ruşinea ei, începu să plângă în hohote.

Doamna Coulter o alinta şi îi dădu băutura maimuţei să o ţină, în timp ce ea îi şterse Lyrei ochii cu o batistă parfumată.

— Poţi să plângi cât de mult doreşti, iubita mea, se auzi din nou vocea aceea dulce, iar Lyra se hotărî să înceteze cât de repede putea. Se luptă să-şi ţină în frâu lacrimile, îşi muşcă buzele şi se înecă de hohotele care i se revărsau încă din piept.

Pantalaimon o ţinea pe-a lui: păcăleşte-i, păcăleşte-i. Se făcu şoricel şi merse tiptil pe mâna Lyrei şi apoi se îndepărtă puţin de ea pentru a mirosi timid băutura din mâna maimuţei. Era inofensivă: infuzie de muşeţel, nimic mai mult. Se târî înapoi pe umărul Lyrei şi îi şopti:

— Bea-o.

Lyra se ridică şi ţinu cana fierbinte cu ambele mâini, luând câte o înghiţitură şi apoi suflând în cană ca să se răcească. Îşi ţinea ochii în jos. Acum trebuia să se prefacă mai tare ca niciodată în viaţa ei.

— Lyra, iubita mea, murmură doamna Coulter mângâindu-i părul, credeam că te-am pierdut pentru totdeauna! Ce s-a întâmplat? Te-ai pierdut? Te-a luat cineva din apartament?

— Da, şopti Lyra.

— Cine era, iubito?

— Un bărbat şi o femeie.

— Invitaţi de la petrecere?

— Cred. Mi-au spus că aveţi nevoie de ceva de la parter şi când m-am dus să iau m-au prins şi m-au dus cu maşina undeva. Dar când au oprit eu am fugit şi m-am ascuns şi nu m-au mai prins. Dar nu ştiam unde sunt…

Un alt hohot de plâns o scutură scurt, dar de data aceasta era mai slab şi putea pretinde că acesta fusese cauzat de povestea pe care o spunea.

— Şi-am mers aşa, fără să ştiu unde, încercând să ajung înapoi, numai că m-au prins Coblerii ăştia… şi m-au pus într-o maşină cu alţi copii şi m-au dus undeva, la o clădire mare, nu ştiu unde era.

Cu fiecare secundă care se scurgea, cu fiecare propoziţie pe care o spunea, simţea cum îi mai revine câte o picătură de putere. Iar acum, că era prinsă în acţiunea dificilă dar atât de familiară şi niciodată destul de previzibilă de a minţi, simţea cum îşi revine şi devine din ce în ce mai stăpână pe situaţie; avea acelaşi sentiment de complexitate şi control pe care i-l dădea şi alethiometrul. Trebuia să fie atentă totuşi să nu spună nimic prea bătător la ochi sau vizibil imposibil, trebuia să fie vagă în unele locuri şi să inventeze detalii plauzibile în altele; pe scurt, trebuia să fie o artistă.

— Cât timp te-au ţinut în clădirea aceea? întrebă doamna Coulter.

Călătoria Lyrei pe canale şi timpul petrecut cu gitanii era de ordinul săptămânilor: trebuia să justifice tot acel timp. Inventă o călătorie cu Coblerii la Trollesund şi apoi o evadare, îmbibată cu detalii reale din locurile în care fusese cu adevărat, apoi o perioadă în care a fost servitoare la barul lui Einarsson şi apoi un timp în care a lucrat la o familie de fermieri de pe continent şi apoi cum a fost prinsă de Samoyezi şi adusă la Bolvangar.

— Şi voiau – aveau de gând să – să-l taie…

— Şşt, taci, iubita mea. Voi afla tot ceea ce s-a întâmplat.

— Dar chiar aveau de gând să facă asta? Eu n-am făcut niciodată nimic rău! La toţi copiii le e frică de ce se-ntâmplă acolo şi nimeni nu ştie. Dar e oribil. E mai rău decât orice… De ce fac asta, doamnă Coulter? De ce sunt atât de cruzi?

— Gata, gata… eşti în siguranţă, draga mea. N-o să-ţi facă niciodată ţie una ca asta. Acum ştiu că eşti aici şi în siguranţă şi nu vei mai fi în pericol niciodată. N-o să-ţi facă nimeni niciun rău Lyra, iubita mea, nimeni n-o să te atingă vreodată…

— Dar o fac celorlalţi copii! De ce?

— Ah, dragostea mea…

— Este Praful, nu-i aşa?

— Asta ţi-au spus? Doctorii ţi-au spus asta?

— Copiii ştiu. Toţi copiii vorbesc despre asta, dar niciunul nu ştie cu adevărat despre ce e vorba! Şi mie aproape mi-au făcut-o – trebuie să îmi spuneţi! Nu aveţi niciun drept să păstraţi secretul, cel puţin de acum înainte!

— Lyra… Lyra, Lyra. Iubita mea, acestea sunt idei mari şi complicate; cu Praful şi aşa mai departe. Nu este ceva cu care să-şi bată mintea copiii. Dar doctorii o fac pentru binele copiilor, crede-mă.

Praful este ceva rău, ceva greşit, ceva diavolesc. Adulţii şi daimonii lor sunt infectaţi cu Praf atât de adânc încât nu mai pot scăpa de el. Este prea târziu. Nu se mai poate face nimic pentru ei… Dar o operaţie rapidă când sunt copii, îi va proteja toată viaţa. Praful pur şi simplu nu se va mai lipi de ei. Sunt în siguranţă şi fericiţi şi…

Lyra se gândi la Tony Makarios. Se aplecă în faţă deodată şi vomită. Doamna Coulter se dădu înapoi şi îşi luă mâna de pe ea.

— Te simţi bine, draga mea? Mergi la baie…

Lyra înghiţi tare şi se şterse la ochi.

— Nu trebuie să ne faceţi asta, spuse ea. Aţi putea pur şi simplu să ne lăsaţi în pace. Sunt sigură că Lordul Asriel n-ar lăsa pe nimeni să facă asta dacă ar şti ce se întâmplă. Dacă el are Praf şi dumneavoastră aveţi Praf şi Stăpânul de la Jordan are Praf şi toţi adulţii au Praf, înseamnă că e în regulă să ai Praf. Când o să ies afară o să spun tuturor copiilor din lume despre asta. Oricum, dacă ar fi aşa de bine, de ce i-aţi oprit să-mi facă şi mie tăietura asta? Dacă era ceva bun, ar fi trebuit să-i fi lăsat să-mi facă şi mie la fel. Ar fi trebuit să vă bucuraţi.

Doamna Coulter dădea din cap cu faţa acoperită de un zâmbet trist şi înţelept.

— Draga mea, spuse ea, uneori ceea ce e bine ne poate face puţin rău la început şi bineînţeles că este tulburător pentru cel de lângă tine când *tu* eşti aşa de supărată… Dar nu înseamnă că daimonul îţi este luat de lângă tine. El rămâne încă acolo! Doamne, foarte mulţi adulţi de aici au făcut operaţia. Surorile par destul de fericite, nu-i aşa?

Lyra clipi. Deodată înţelese lipsa lor de curiozitate şi placiditatea lor ciudată, înţelese de ce daimonii lor mici păşeau ca somnambulii pe lângă ele.

Nu spune nimic, îşi spuse ea în gând şi strânse tare buzele.

— Draga mea, nimeni nici nu ar visa măcar să facă o operaţie pe un copil fără să-l testeze la început. Şi nimeni vreodată nu ar lua daimonul copilului pentru totdeauna! Tot ce li se întâmplă aici este o mică tăietură, şi gata, copilul va trăi în pace. Pentru totdeauna! Vezi, daimonul îţi este un prieten şi un tovarăş minunat când eşti tânăr, dar la vârsta pe care o numim pubertate, şi la care vei ajunge foarte curând, draga mea, daimonii aduc tot felul de gânduri şi sentimente tulburătoare şi chinuitoare în mintea noastră şi astfel lasă să intre Praful. O mică operaţie scurtă, înainte de aceasta, şi nu mai eşti tulburat niciodată. Şi daimonul tău stă cu tine, numai… numai că nu mai e legat. E ca… un fel de animal de companie minunat, dacă vrei. Cel mai bun din lume! Nu ţi-ar plăcea asta?

Ah, mincinoasa odioasă, ah, neruşinatele neadevăruri pe care le spunea! Şi chiar dacă Lyra n-ar fi ştiut că sunt minciuni (Tony Makarios, cuştile cu daimoni) oricum le-ar fi urât din toată fiinţa ei.

Sufletul ei drag, iubitul tovarăş al inimii ei să fie tăiat şi redus la un animăluţ de companie? Lyra aproape că fierbea de ură iar Pantalaimon, în braţele sale, deveni dihor, cea mai urâtă şi rea formă pe care şi-o putea lua, şi rânji colţii.

Dar nu spuseră nimic. Lyra îl ţinu strâns pe Pantalaimon şi o lăsă pe doamna Coulter să-i mângâie părul.

— Hai, bea ceaiul de muşeţel, draga mea, spuse blând doamna Coulter. O să le spunem să facă un pat pentru tine aici. Nu e nevoie să te întorci şi să stai în dormitorul comun, împreună cu celelalte fete, acum că mi-am recuperat micul asistent! Favoritul meu! Cel mai bun asistent din lume. Ştii că te-am căutat prin toată Londra, iubita mea? Am pus poliţia să percheziţioneze fiecare oraş din ţinut. Ah, mi-a fost atât de dor de tine! Nici nu îţi pot spune cât de fericită sunt să te revăd…

În tot acest timp maimuţoiul se plimba fără încetare de sus în jos, când urcându-se pe masă şi legănându-şi coada, când agăţându-se de doamna Coulter şi ţipând uşor la urechea ei, iar în secunda următoare măsurând podeaua cu coada băţ în sus. Trăda neliniştea şi nerăbdarea doamnei Coulter, bineînţeles, care până la urmă nu se mai putu abţine.

— Lyra, draga mea, spuse ea. Cred că Stăpânul de la Jordan ţi-a dat ceva înainte să pleci, nu-i aşa? Ţi-a dat un alethiometru. Problema este că nu era al lui, ca să ţi-l poată da. A fost lăsat în grija lui. Este de fapt mult prea valoros ca să fie cărat de colo-colo – ştii, este unul din singurele două sau trei instrumente de acest fel care există în toată lumea! Cred că Stăpânul ţi l-a dat în speranţa că va cădea în mâinile Lordului Asriel. Ţi-a zis să nu îmi spui nimic despre el, nu-i aşa?

Lyra strâmbă din gură.

— Da, înţeleg. Ei bine, draga mea, vezi, *nu mi-ai spus* tu, nu-i aşa? Deci nu ţi-ai încălcat promisiunea. Dar ascultă, draga mea, chiar trebuie să ajungă în grija cuiva. Mi-e teamă că este atât de rar şi delicat încât nu ne putem permite să îl lăsăm să păţească ceva.

— Dar de ce nu trebuie să ajungă la Lordul Asriel? întrebă Lyra fără să se mişte.

— Din pricina celor pe care le face el acum. Ştii că a fost trimis în exil pentru că are în minte ceva periculos şi rău. Pentru a-şi termina planul are nevoie de alethiometru dar, crede-mă, draga mea, ultimul lucru din lume pe care ar trebui să-l facă cineva este să i-l dea. Stăpânul Colegiului Jordan s-a înşelat amarnic. Dar acum că ştii, chiar ar fi mai bine să mi-l dai mie, nu-i aşa? O să te scutească de grija de a-l lua cu tine întotdeauna şi de toată oboseala de a-i purta de grijă peste tot… Draga mea, ce trebuie să te fi perpelit gândindu-te la ce mai foloseşte şi prostia asta veche…

Lyra se minună cum de reuşise vreodată să o creadă pe această

femeie fascinantă şi inteligentă.

— Aşa că, draga mea, dacă îl ai acum la tine, mai bine dă-mi-l mie, să am grijă de el. Este în punga aceea pe care o porţi la mijloc, nu-i aşa? Da, a fost foarte inteligent din partea ta că l-ai ascuns acolo…

Mâinile erau deja pe fusta Lyrei şi desfăceau scaiul tare. Lyra se încordă. Maimuţoiul auriu se ghemuise la capătul patului, tremurând de nerăbdare, cu mâinile mici şi negre la gură. Doamna Coulter scoase centura de la mijlocul Lyrei şi deschise buzunarul. Respira repede. Scoase pachetul înfăşurat în catifeaua neagră şi îl dezveli, găsind cutia pe care o făcuse Iorek Byrnison.

Pantalaimon era pisică din nou şi se încordase, gata să sară. Lyra îşi trase picioarele de lângă doamna Coulter şi le puse încet pe podea, astfel încât să fie gata să fugă atunci când venea momentul.

— Ce-i asta? spuse doamna Coulter, cu oarecare amuzament. Ce cutie drăguţă şi caraghioasă! L-ai pus aici ca să fie în siguranţă, draga mea? Tot muşchiul acesta… Ai fost foarte grijulie, nu-i aşa? Altă cutie în interiorul primei cutii! Şi sudată. Cine ţi-a făcut-o, draga mea?

Era prea nerăbdătoare să o deschidă pentru a mai aştepta un răspuns. În geantă avea un cuţitaş cu tot felul de alte instrumente în el, scoase o lamă şi o înfipse sub capac.

Imediat camera se umplu cu un bâzâit frenetic.

Lyra şi Pantalaimon rămaseră nemişcaţi. Doamna Coulter, fremătând curioasă, trase de capac, iar maimuţa se aplecă, ca să se uite.

Apoi, intr-o fracţiune de secundă de dezorientare, forma neagră a spionului-zburător tăbărî pe faţa maimuţoiului. Acesta ţipă şi se aruncă înapoi, bineînţeles că o rănea şi pe doamna Coulter, iar ea ţipa de durere şi frică împreună cu maimuţoiul iar apoi micul diavol mecanic ajunse la ea: ateriză pe piept şi începu să se târască pe gât, spre faţă.

Lyra nu ezită. Pantalaimon se repezi la uşă iar ea era lângă el într-o fracţiune de secundă. O deschise şi o rupse la fugă mai repede decât fugise vreodată în viaţa ei.

— Alarma de incendiu! ţipă Pantalaimon, zburând în faţa ei.

Văzu un buton la colţul următor şi sparse sticla disperată cu pumnul. Continuă să alerge îndreptându-se spre dormitoare, lovi cu putere alt buton de alarmă şi altul, şi apoi începură să apară oameni pe coridor, uitându-se în stânga şi în dreapta, să vadă unde este focul.

În acest timp Lyra ajunsese lângă bucătărie, iar Pantalaimon îi transmise Lyrei un gând tocmai în momentul în care se repezea înăuntru. Peste o secundă deschisese toate butoanele de gaz. Aruncă un chibrit aprins la cel mai apropiat ochi. Apoi trase un sac de făină de pe un raft şi îl rostogoli peste marginea mesei, sacul se sparse şi umplu aerul cu ceva alb, asta pentru că auzise ea că făina explodează

dacă este tratată în acest fel în apropierea unei flăcări.

Apoi ieşi din bucătărie şi fugi cât de tare putu spre dormitorul ei. Coridoarele erau pline acum: zeci de copii fugeau în toate părţile cu o bucurie vie în ochi pentru că deja auziseră cuvântul *evadare,* cei mai mari se îndreptau spre debaralele unde erau ţinute hainele şi îi împingeau şi pe cei mici într-acolo. Adulţii încercau să impună controlul dar niciunul dintre ei nu ştia ce se întâmplă. Peste tot era o hărmălaie de oameni şi copii ţipând, împingând, strigând.

Lyra şi Pantalaimon se strecurau felin prin tot acest balamuc spre dormitor şi exact în momentul în care ajunseră la uşă se auzi din spate o explozie înfundată care zgudui toată clădirea.

Celelalte fete fugiseră: camera era goală. Lyra trase dulapul la colţ, sări pe el, apucă legătura cu blănuri – pipăi să vadă alethiometrul. Era acolo. Îşi trase blănurile pe ea repede, îşi trase gluga peste faţă, iar apoi, de la uşă, Pantalaimon strigă:

— Acum!

Fugi afară. Printr-un noroc, un grup de copii care găsiseră deja nişte îmbrăcăminte groasă fugeau disperaţi pe coridor spre intrarea principală şi ea li se alătură, transpirând, cu inima aproape să-i sară din piept, ştiind că trebuia să evadeze sau să moară.

Drumul era blocat. Focul din bucătărie se întinsese repede şi, fie că era de la făină, fie că era de la gaze, explozia pusese la pământ o parte din acoperiş. Copii şi adulţi la un loc escaladau bucăţi de grindă, grămezi de moloz şi bare îndoite pentru a ieşi sus, în aerul rece şi înţepător. Mirosea foarte tare a gaz. Apoi urmă o altă explozie mult mai puternică şi mai apropiată decât prima. Deflagraţia răsturnă câţiva oameni şi aerul se umplu de ţipete de durere şi teamă.

Lyra reuşi să ajungă sus, cu Pantalaimon care îi striga mereu:

— Pe aici! Pe aici! Printre alte strigăte şi ţipete şi zbateri de daimoni reuşi să iasă la suprafaţă din grămada de dărâmături. Aerul pe care-l respira era îngheţat şi spera că toţi copiii reuşiseră să îşi găsească hainele lor groase; ar fi frumos să evadezi din Staţie şi să mori pe urmă de frig!

Acum clădirea chiar era cuprinsă de flăcări. Când ieşi pe acoperiş, sub cerul nopţii putu vedea flăcările care se furişau pe la marginile spărturii celei mari din colţul clădirii. La intrarea principală era o îmbulzeală de copii şi adulţi ca şi mai devreme, în timpul zilei, dar de data aceasta adulţii era mai agitaţi iar copiii mai speriaţi: mult mai speriaţi.

— Roger! Roger! strigară Lyra şi Pantalaimon, rotindu-şi ochii de jur împrejur şi concentrându-se pentru a-l vedea.

Peste un moment se găsiră.

— Spune-le tuturor să vină cu mine! îi strigă Lyra la ureche.

— N-o' să vină – îi prea mare panica.

— Spune-le ce le fac copiilor care dispar! Le taie daimonu' cu un cuţit mare! Spune-le ce-ai văzut după-masa asta, toţi daimonii ăia cărora le-am dat drumul! Spune-le că asta o să se-ntâmple şi cu ei dacă nu fug acum!

Roger luă o gură de aer, îngrozit, dar apoi se adună şi fugi până la primul grup de copii care ezitau. Lyra făcu la fel, şi mesajul se transmise cu repeziciune, unii copii începură să ţipe şi să-şi strângă înfricoşaţi daimonii la piept.

— Veniţi cu mine! strigă Lyra. O să vină cineva să ne salveze! Trebuie să ieşim din complex! Haideţi, fugiţi!

Copiii o auziră şi o urmară, curgând în şiruri spre bulevardul de lumini, cu cizmele alunecându-le şi scârţâind pe zăpada tare.

În spatele lor adulţii ţipau. Se auzi o altă bubuitură şi încă o parte a clădirii se prăbuşi. Aerul se umplu de scântei iar flăcările izbucniră pârâind ca o bucată de stofă sfâşiată, dar străpungând toată gălăgia se auzi un alt sunet, un sunet teribil, care venea de foarte aproape.

Lyra nu-l mai auzise până atunci, dar îşi dădu imediat seama ce era: urletul daimonilor lupi ai gărzilor tătare. Simţi un val de slăbiciune cuprinzând-o din cap până-n picioare iar copiii se opriră buimaci şi speriaţi pentru că spre ei se îndrepta în pas alergător primul om din garda tătară, cu puşca pregătită şi cu umbra cenuşie, îngrozitoare a daimonului alături de el.

Apoi veni altul şi apoi altul. Aveau cu toţii platoşe din cap până-n picioare şi nu aveau ochi – sau cel puţin nu le puteai vedea ochii în spatele vizierelor căştilor, acoperite de zăpadă. Singurii ochi ce se puteau zări erau găurile mici şi negre ale butoaielor puştilor şi galbenul sălbatic al ochilor daimonilor de deasupra colţilor rânjiţi şi al balelor care se scurgeau pe zăpadă.

Lyra se împiedică. Nici în cel mai rău coşmar nu visase cât de înfricoşători puteau fi lupii aceia. Şi acum, că ştia cu câtă uşurinţă cei din Bolvangar încălcau marele tabu, se cutremură la gândul acelor colţi salivând…

Tătarii se aşezară în poziţie de apărare, blocând intrarea pe bulevardul de lumini, cu daimonii alături, la fel de disciplinaţi şi bine instruiţi ca şi ei. Într-un alt minut apăru şi o a doua linie de apărare. În urma lor veneau alţii şi alţii. Lyra se gândi cu disperare: copiii nu se pot bate cu soldaţii. Nu era ca la bătăile de la Lutăria din Oxford, în care aruncai cu bucăţi de noroi în copiii cărămidarilor.

Sau poate că era! Îşi aduse aminte cum aruncase un pumn de noroi în faţa lată a unui copil de cărămidar care sărise la ea să o atace. Copilul se oprise să îşi scoată mizeria lipicioasă din ochi şi în acel moment copiii de orăşeni tăbărâseră pe el.

Atunci stătea în noroi. Acum stătea în zăpadă.

La fel ca în după-amiaza acelei zile, luă o mână de zăpadă şi o

aruncă spre cel mai apropiat soldat.

— Pă ei! Daţi-le la ochi! strigă ea cât o ţinu gura şi apoi mai aruncă un bulgăre.

I se alăturară şi alţi copii şi apoi daimonul cuiva avu ideea de a zbura în formă de lăstun pe lângă bulgărele de zăpadă pentru a-l trânti direct în fanta destinată ochilor. În următoarea secundă toţi copiii făceau la fel şi în câteva momente tătarii se împiedicau, scuipau şi înjurau şi încercau să îşi mănânce zăpada lipicioasă din mica deschizătură din faţa ochilor.

— Haideţi! ţipă Lyra cât putu de tare şi se aruncă prin poartă spre bulevardul de lumini.

Copiii se repeziră toţi după ea ferindu-se de fălcile feroce ale lupilor şi alergând cât de tare puteau spre întunericul deschis şi îmbietor de după bulevardul de lumini.

Se auzi un strigăt scurt şi dur din spate: un ofiţer dădea un ordin şi apoi toate puştile fură încărcate în acelaşi timp, după care urmă un alt strigăt şi o linişte tensionată, tulburată doar de picioarele copiilor tropăind şi sărind şi de respiraţia lor întretăiată.

Ţinteau. N-or să rateze.

Dar până să tragă, un geamăt adânc veni din partea unui ofiţer, acompaniat de un strigăt de surpriză din partea altuia.

Lyra se opri şi se întoarse să se uite: un bărbat zăcea întins în zăpadă cu o săgeată cu pană gri înfiptă în spate. Era în agonie, se zvârcolea şi scuipa sânge iar ceilalţi soldaţi se uitau bulversaţi de jur împrejur ca să vadă cine trăsese, dar arcaşul nu era de văzut.

Şi apoi o săgeată zbură direct din cer şi îl lovi pe unul în ceafă. Omul căzu imediat. Un strigăt din partea ofiţerului şi toţi se uitară la cerul întunecat.

— Vrăjitoare! exclamă Pantalaimon.

Şi aşa era: forme negre, elegante şi franjurate, trecură pe deasupra lor cu un foşnet de aer printre acele crengilor de pin-de-nor pe care zburau. Cum se uita, Lyra văzu una dintre forme coborând şi trăgând o săgeată: un alt om căzu.

Şi apoi toţi tătarii îşi îndreptară puştile în sus şi începură să tragă în întuneric, în umbre, în nimic, în nori, însă ploaia de săgeţi care se abătea asupra lor era la fel de puternică.

Comandantul gărzii, văzând copiii aproape scăpaţi ordonă unui pluton să îi urmărească. Câţiva copii ţipară înfricoşaţi. Urmară alte ţipete, iar copiii nu mai înaintau, ci se întorceau speriaţi şi dezorientaţi, îngroziţi de arătarea monstruoasă care se repezea spre ei din întunericul din spatele bulevardului de lumini.

— Iorek Byrnison! ţipă Lyra, cu pieptul aproape să-i explodeze de bucurie.

Ursul cu armură părea să nu vadă nimic altceva în jurul lui. Făcu

un salt pe lângă Lyra într-un vârtej de zăpadă, blană şi fier zăngănitor şi se prăbuşi în mijlocul tătarilor împrăştiind soldaţi, daimoni şi puşti pe o rază considerabilă în jurul lui. Apoi se opri, se întoarse pe loc cu o putere de neimaginat şi lovi de două ori în tătarii care se aflau mai aproape de el.

Un daimon lup se repezi la el: Iorek ridică o labă în aer şi o trase în jos într-o fracţiune de secundă; din daimon ieşi o flacără puternică în momentul în care acesta căzu în zăpadă. Urlă şi horcăi după care dispăru. Omul lui muri imediat.

Ofiţerul tătar, confruntat cu acest dublu atac, nu ezită. Strigă un şir de comenzi iar forţele se împărţiră în două: una să ţină piept vrăjitoarelor, alta, şi cea mai mare, să îl învingă pe urs. Soldaţii erau nemaipomenit de curajoşi. Se adunară în grupuri de câte patru, se lăsară într-un genunchi şi îşi descărcară armele ca şi cum ar fi fost la instrucţie, fără să dea înapoi nici măcar un centimetru în faţa trupului masiv al lui Iorek care se avânta spre ei. Într-o secundă erau morţi cu toţii.

Iorek lovi din nou, întorcându-se într-o parte, muşcând, strivind, şi apucând în timp ce gloanţele zburau pe lângă el ca viespile sau muştele, fără să-l atingă. Lyra îi îndemna pe copii să meargă mai departe, să ajungă în spaţiul întunecat din spatele luminilor. Trebuie să scape, pentru că, oricât de periculoşi ar fi tătarii, adulţii din Bolvangar erau mult mai periculoşi.

Aşa că striga, făcea semne cu mâna şi împingea cât putea de tare ca să-i facă pe copii să avanseze. Stâlpii luminaţi din spatele lor aruncau umbre lungi pe zăpadă iar Lyra îşi simţi inima jinduind după întunericul adânc al nopţii arctice şi după gerul curat, vrând aproape să-i sară din piept pentru a ajunge odată acolo. Pantalaimon, acum iepure sărea şi se tăvălea în zăpadă extaziat de propria lui mişcare.

— Un'e mergem? întrebă cineva.

— Aicea nu-i nimic decât zăpadă!

— Vine o echipă de salvare, le spuse Lyra. Sunt cincizeci de gitani sau mai mult. Sunt sigură că sunt şi rude de-ale tale printre ei. Toate familiile de gitani au pierdut câte un copil, toţi au trimis pe cineva.

— Dar eu nu-s gitan, spuse un băiat.

— Nu contează. O să te ia oricum şi pe tine.

— Unde? spuse cineva pe un ton certăreţ.

— Acasă, spuse Lyra. D'asta am venit eu aici, ca să vă salvez şi s-aduc gitanii să vă ia acasă înapoi. Noi trebuie doar să mergem puţin mai departe şi o să-i găsim. Ursul era cu ei aşa că nu pot fi departe.

— Mamă, ai văzut ursu' ăla! spunea un băiat. Când l-a sfâşiat pe daimonu' ăla – omul daimonului a murit pă loc, ca şi cum cineva i-ar fi smuls inima din piept şi-ar fi aruncat-o, aşa, imidiat!

— N-am ştiut niciodată că daimonii se pot omorî, spuse altcineva.

Acum vorbeau cu toţii, agitaţia, emoţia şi uşurarea dezlegaseră limba tuturor. Atâta vreme cât continuau să înainteze nu conta dacă vorbeau.

— E-adevărat, spuse o fetiţă, ce am auzit eu, despre ce fac ei acolo?

— Da, spuse Lyra. Nu m-am gândit niciodată că o să văd în viaţa mea pe cineva fără daimon. Dar pe drum, când veneam încoace, am găsit băiatul ăsta care era singur şi n-avea daimon. Tot întreba de ea, unde este, dacă o să-l găsească vreodată. Se numea Tony Makarios.

— Îl cunosc! spuse cineva şi ceilalţi se alăturară:

— Da, l-a luat cam acum o săptămână…

— Ei, să ştiţi că i-au tăiat daimonul, spuse Lyra, ştiind foarte bine ce efect va avea aceasta asupra lor. Şi niţel după ce l-am găsit noi, a murit. Şi toţi daimonii pe care i-au tăiat îi ţineau în nişte cuşti dintr-o cameră încuiată, acolo.

— E-adevărat! spuse Roger. Şi Lyra le-a dat drumu' în timpul exerciţiului de incendiu.

— Da, i-am văzut şi io! spuse Billy Costa. Nu ştiam ce era la-nceput da' i-am văzut cum zbura cu gâscanu' ăla.

— Dar de ce fac asta? întrebă un băiat. De ce taie daimonii oamenilor? Asta e tortură! De ce o fac?

— Praful, sugeră cineva cu îndoială.

Dar băiatul râse batjocoritor:

— Praf! spuse el. Nu există aşa ceva! Au scos-o de la ei! Eu nu cred în chestia asta.

— Ia uite, spuse cineva, ia uite ce se întâmplă cu zepelinul!

Se uitară cu toţii înapoi. În spatele peticului luminos unde continua încă bătălia, forma masivă a aeronavei nu mai plutea liber lângă stâlpul de acostare. Capătul liber părea să se încline în jos şi în spatele lui se ridica un glob de…

— Balonul lui Lee Scoresby! ţipă Lyra şi bătu din mănuşi cu încântare.

Ceilalţi copii erau cu gura căscată. Lyra îi împinse înainte minunându-se cum putuse aeronautul să ajungă cu balonul atât de departe. Era clar ceea ce făcea, şi ce idee bună, să-şi umple balonul cu gazul lor, să scape printr-un mijloc care îi va pune în imposibilitate să-i urmărească!

— Haideţi, mişcaţi-vă, altfel o să îngheţaţi, spuse ea, pentru că unii copii începuseră să tremure şi le clănţăneau dinţii de frig, iar daimonii lor plângeau cu voci subţiri.

Pe Pantalaimon îl enerva lucrul acesta. Se făcu urs şi se repezi la daimonul veveriţă al unei fetiţe, care stătea întins pe umărul ei şi se smiorcăia înfundat.

— Intră în haina ei! Fă-te ceva mare şi încălzeşte-o! mormăi el, iar daimonul fetiţei se târî înfricoşat în hanoracul din mătase de cărbune.

Necazul era că mătasea de cărbune nu era la fel de călduroasă ca blana adevărată indiferent cât de bine ar fi fost căptuşită cu fibre goale de mătase. Unii dintre copii arătau ca nişte gogoşi mergătoare, atât erau de umflaţi, dar echipamentul fusese făcut în fabrică în laboratoare, departe de gerul adevărat şi nu putea face faţă frigului pătrunzător. Blănurile Lyrei arătau ponosite, miroseau îngrozitor, dar ţineau căldura înăuntru.

— Dacă nu-i găsim pe gitani repede, n-or să reziste, îi spuse ea lui Pantalaimon.

— Ţine-i în mişcare, şopti acesta. Dacă se întind pe jos sunt morţi. Ştii ce spunea Farder Coram.

Farder Coram îi spusese multe poveşti despre propriile lui călătorii în Nord, ca şi doamna Coulter, de altfel – asta, presupunând că ale ei erau adevărate. Dar ambii fuseseră de acord asupra unui singur lucru şi anume că trebuie să continui să mergi.

— Cât mai trebuie să mergem? întrebă un băieţel.

— Ne face să mergem aşa prin zăpadă doar ca să ne omoare, spuse o fetiţă.

— Mai bine să fim aici afară decât acolo înăuntru, spuse cineva.

— Ba nu! E cald acolo la Staţie. Avem mâncare şi ceai şi lapte cald şi de toate.

— Dar e în flăcări!

— Ce-o să facem aici? Pun pariu că o să murim de foame…

Mintea Lyrei era plină de întrebări negre care zburau precum vrăjitoarele, rapide şi de neatins dar undeva, într-un colţ de minte, într-un punct la care nu putea ajunge, era un sentiment de glorie, de bucurie şi emoţie pe care nu-l putu înţelege deloc în acel moment.

Dar îi dădu un plus de forţă. Ridică o fetiţă peste un troian de zăpadă, sprijini un băiat care se împleticea şi le strigă tuturor:

— Continuaţi să mergeţi! Mergeţi pe urmele ursului! El a venit cu gitanii aşa că urmele lui ne vor duce la ei. Voi doar mergeţi!

Începuseră să cadă fulgi mari de zăpadă. În curând, urmele lui Iorek Byrnison vor fi acoperite complet. Acum că ieşiseră din raza luminilor din Bolvangar, iar flăcările care acopereau Staţia abia se mai zăreau, ca o palidă pâlpâire, singura lumină venea din reflexia albului zăpezii. Cerul era acoperit de nori groşi aşa că nu se putea vedea luna sau Aurora; dar dacă se uitau cu mare atenţie copiii puteau descoperi urmele adânci lăsate de Iorek Byrnison în zăpadă. Lyra îi încuraja, îi împingea, aproape că îi şi căra pe unii, îi înjura, le dădea câte un brânci înainte, îi trăgea, îi ridica blând atunci când cădeau, iar Pantalaimon (în funcţie de starea fiecărui daimon) îi spunea Lyrei ce trebuia să facă în fiecare caz.

O să-i duc eu până acolo, îşi spunea ea înverşunată. Am venit până-aici ca să-i iau şi o să-i duc, o să-i duc eu.

Roger îi urma exemplul iar Billy Costa deschidea drumul pentru că avea vederea mai bună decât majoritatea celorlalţi copii. Curând zăpada începu să cadă atât de tare şi de groasă încât ei trebuiră să se agaţe unul de altul pentru a nu se pierde, iar Lyra se gândi… ce-ar fi, poate, dacă ne-am strânge aşa toţi la un loc… şi să ne ţinem cald… Să săpăm nişte găuri în zăpadă.

Auzea lucruri. Se auzea hârâitul unui motor undeva, nu bufniturile înfundate ale zepelinului ci un sunet mai subţire, ca un bâzâit de viespe. Când apărea, când dispărea. Şi urlete… Câini? Câini de sanie? Dar şi acesta era la foarte mare distanţă şi era foarte greu să fii sigur, pentru că îl înăbuşeau milioanele de fulgi de zăpadă şi era cărat într-o parte şi-n alta de palele de vânt. Puteau fi câinii de la săniile gitanilor sau poate că erau spiritele sălbatice din tundră, sau chiar daimonii aceia eliberaţi, plângându-şi copiii lor pierduţi.

Avea vedenii… Lumini în zăpadă nu puteau fi, nu-i aşa? Tre' să fie şi fantome pe aici… orice… numai să nu meargă în cerc şi să se trezească înapoi la Bolvangar.

Dar acestea erau mici raze galbene de lanternă, nu sclipirea puternică a luminilor anbarice. Şi se mişcau, şi urletele se apropiau din ce în ce mai tare, şi până să se asigure că încă mai era trează şi nu adormise, Lyra se trezi printre feţe cunoscute şi oameni în blănuri o luau în braţe: braţul puternic al lui John Faa o ridică de la pământ, iar Farder Coram râdea, şi cât putea vedea cu ochii în viscol, gitanii se aplecau şi ridicau copiii în sănii, îi acopereau cu blănuri, le dădeau să mestece pastramă de focă.

Şi Tony Costa era acolo, îmbrăţişându-l pe Billy şi apoi dându-i un pumn uşor în umăr doar pentru a-l îmbrăţişa apoi din nou şi a-l scutura plin de bucurie. Şi Roger…

— Roger vine cu noi, îi spuse ea lui Farder Coram. Pe el am vrut să-l iau în primul rând. O să ne întoarcem la Jordan până la urmă. Ce-i zgomotul ăsta…

Era bâzâitul acela din ou, motorul acela ca un spion- zburător de zeci de ori mai mare.

Deodată veni o lovitură care o puse la pământ iar Pantalaimon nu o putea apăra pentru că maimuţoiul acela auriu…

Doamna Coulter…

Maimuţoiul se lupta, îl muşca şi zgâria pe Pantalaimon care trecea prin atât de multe forme deodată încât ţi-era greu să-l şi vezi. Între timp doamna Coulter, cu faţa în blănuri, îngheţată într-o expresie încordată şi întărâtată, o târa pe Lyra spre o sanie cu motor, iar Lyra se lupta la fel de aprig ca şi daimonul ei. Zăpada era atât de deasă, vuietul vântului atât de puternic şi ele păreau să fie izolate într-un viscol numai al lor iar farurile anbarice ale săniei luminau doar vălătuci grei şi vârtejuri învolburate de zăpadă.

— Ajutor! strigă Lyra spre gitanii care erau chiar *acolo*, în zăpada orbitoare şi care nu puteau vedea nimic. Ajutaţi-mă! Farder Coram! Lord Faa! O, Doamne, ajutor!

Doamna Coulter strigă o comandă scurtă în limba tătarilor de nord. Zidul de zăpadă se deschise şi iată-i: un întreg pluton, înarmaţi cu puşti, cu lupoaicele care mârâiau şi urlau. Căpitanul o văzu pe doamna Coulter cum se zbate. O ridică pe Lyra cu o mână, de parcă ar fi fost o păpuşă şi o aruncă în sanie, unde aceasta rămase împietrită şi uimită.

Se auzi un foc de puşcă şi apoi altul în momentul în care gitanii realizară ce se întâmpla. Dar să tragi în ţinte pe care nu le vezi este un lucru periculos, şi mai ales când nu îţi poţi vedea nici măcar oamenii tăi. Tătarii, într-un grup restrâns acum în jurul săniei, puteau să tragă la întâmplare în zăpadă, dar gitanii nu îndrăzneau să răspundă cu foc puternic de frică să nu o rănească pe Lyra.

Oh, ce amărăciune era în sufletul ei! Ce oboseală!

Încă uimită, cu capul învârtindu-i-se, se ridică pentru a-l găsi pe Pantalaimon care încă se bătea disperat cu maimuţa. Avea fălcile de urs încleştate în braţul auriu fără să se mai schimbe dar muşcând tare. Şi cine era acela?

Nu Roger?

Da, Roger, care tăbărâse pe doamna Coulter cu pumnii şi picioarele, care o lovi cu capul cât putea de tare, numai pentru a fi doborât de un tătar care îl dădu la o parte cu o mână, aşa cum goneşti o muscă. Totul era o fantasmagorie: alb, negru, o pală rapidă de verde prin orizontul ei de vedere, franjuri negre, lumini mişcătoare…

Un puternic vârtej ridica în jurul lui cortine de zăpadă, şi în arenă îşi făcu apariţia Iorek Byrnison cu zgomotul infernal al armurii, cu scrâşnetul metalului pe metal, cu vuietul glasului său. Într-un moment fălcile acelea teribile muşcară în stânga, în dreapta, iar o labă sfâşie un piept cu platoşă cu tot – colţi albi, fier negru, blană udă roşie…

Apoi ceva o trăgea în *sus* cu putere, în *sus,* iar ea îl înşfacă şi pe Roger, smulgându-l din mâinile doamnei Coulter şi apucându-se strâns de el, daimonii ambilor copii bătând din aripi uimiţi, în vreme ce o altă bătaie de aripi, mai puternică, îi înconjură iar apoi Lyra văzu în aer lângă ea o vrăjitoare, una din umbrele acelea elegante, franjurate din susul cerului, dar acum destul de aproape ca să se poată atinge. Iar ea avea un arc în mână şi avea braţele goale (în gerul acela!) şi încordă arcul şi apoi trase o săgeată în viziera unui tătar la numai un metru şi jumătate distanţă…

Iar săgeata îi străpunse capul şi jumătate din ea ieşi pe partea cealaltă, iar daimonul lup dispăru chiar înainte ca acesta să atingă pământul.

Sus! Lyra şi Roger se legănau în aer şi se treziră că se ţineau cu

degete slăbite de o creangă de pin-de-nor, pe care stătea cu multă graţie o vrăjitoare tânără; apoi aceasta se înclină spre stânga şi se văzu ceva mare de tot care se apropie şi apoi pământul.

Se rostogoliră în zăpadă lângă nacela balonului lui Lee Scoresby.

— Hop'şea sus înăuntru! strigă texanul. Şi ia-l şi pe prietenul tău cu tine, negreşit! Nu l-aţi văzut cumva pă afurisitu' ăla de urs?

Lyra văzu că trei vrăjitoare ţineau o frânghie care era înfăşurată în jurul unei pietre, ţinând legată de pământ marele balon de gaz, într-o continuă pendulare.

— Urcă! îi strigă ea lui Roger, şi se căţără peste marginea burduşită cu saci de piele a nacelei pentru a cădea înăuntru, într-o grămadă de zăpadă. Un moment mai târziu, Roger căzu peste ea iar apoi un zgomot asurzitor şi înfricoşător, jumătate urlet, jumătate mormăit, făcu pământul să se cutremure.

— Haida Iorek! La bord, bătrâne! zbieră Lee Scoresby din toţi rărunchii, şi peste margine alunecă ursul într-un scârţâit oribil de metal şi scrâşnet de lemn îndoit.

Apoi un vârtej de aer mai uşor ridică pentru un moment ceaţa şi zăpada din jur, iar în luminişul creat Lyra văzu tot ce se întâmpla în jurul lor. Văzu un grup de gitani sub conducerea lui John Faa hărţuind ariergarda tătară şi împingându-i înapoi spre ruinele în flăcări ale Bolvangarului, îi văzu pe ceilalţi gitani ajutând copil după copil să urce în sănii şi învelindu-i bine în blănurile lor, îl văzu pe Farder Coram uitându-se în jur neliniştit, sprijinindu-se în cârjă, cu daimonul lui de culoarea toamnei sărind prin zăpadă şi uitându-se agitat în toate părţile.

— Farder Coram! strigă Lyra. Aici!

Bătrânul auzi şi se întoarse să se uite uimit la balonul prins de frânghie, la vrăjitoarele care-l ţineau la pământ şi la Lyra care dădea frenetic din mâini, de acolo, din nacelă.

— Lyra! strigă el. Eşti bine, fato? Eşti bine?

— Mai bine ca niciodată! îi răspunse. La revedere Farder Coram! La revedere! Du toţi copiii ăştia acasă!

— Aşa o să facem, jur pe viaţa mea! Mergi cu bine copilul meu – mergi cu bine – mergi cu bine, draga mea…

În acel moment aeronautul ridică braţul ca un semnal, iar vrăjitoarele dădură drumul frânghiei. Balonul se ridică imediat şi ţâşni în sus prin aerul îngreunat de zăpadă, cu o viteză pe care Lyra abia şi-o putea crede ochilor. După un moment, pământul dispăru în ceaţă iar ei urcau şi tot urcau din ce în ce mai tare, încât credea că nicio rachetă nu se putea îndepărta de pământ cu mai mare repeziciune. Stătea întinsă în nacelă, agăţată strâns de Roger, presată de puterea acceleraţiei.

Lee Scoresby chiuia şi râdea şi scotea nişte strigăte sălbatice de

bucurie în texană; Iorek Byrnison îşi desfăcea calm armura, înfigându-şi o gheară îndemânatică sub fiecare inel şi desfăcându-le unul câte unul, după care puse piesele separate într-o grămadă. Undeva afară foşnetul şi vâjâitul aerului prin acele de pin şi îmbrăcămintea vrăjitoarelor le spunea că vrăjitoarele le ţineau companie în împărăţia văzduhului.

Încet, încet, Lyra îşi recăpătă suflul, echilibrul şi bătăile inimii. Se ridică şi se uită în jur.

Nacela era mult mai mare decât crezuse. De jur împrejur, pe margini, erau rafturi cu instrumente filosofice şi grămezi de blănuri, aer îmbuteliat, o mulţime de alte lucruri prea mici sau complicate pentru a le identifica exact în ceaţa deasă prin care urcau.

— Asta este un nor? întrebă ea.

— Bineînţeles că este. Înfăşoară-ţi prietenul în nişte blănuri până nu se transformă într-un ţurţure. E frig aici, da' o să se facă şi mai frig.

— Cum ne-ai găsit?

— Vrăjitoarele. E o doamnă vrăjitoare care vrea să vorbească cu tine. Când ieşim din nor o să luăm coordonatele şi pe urmă putem să ne-aşezăm să stăm şi noi puţin.

— Iorek, spuse Lyra, îţi mulţumesc că ai venit.

Ursul mormăi ceva printre dinţi şi se aşeză mai bine pentru a-şi linge blana murdară de sânge. Greutatea lui făcea ca nacela să fie puternic înclinată într-o parte, dar asta nu conta. Lui Roger îi era cam frică, dar ursul nu îl băgă în seamă mai mult decât pe un fulg de zăpadă. Lyra se mulţumi să se agaţe de marginea nacelei care, stând în picioare, îi ajungea chiar sub bărbie, şi să se uite cu ochii larg deschişi în norul învolburat.

În numai câteva secunde, balonul ieşi cu totul din nor şi, încă mişcându-se cu rapiditate, se ridică la ceruri.

Ce privelişte!

Chiar deasupra lor balonul se legăna într-o curbă uriaşă. Peste el şi înaintea lor strălucea Aurora cu o putere şi grandoare mai mare decât văzuse ea vreodată. Era peste tot, sau aproape peste tot, iar ei mai că făceau parte din ea. Văluri nesfârşite de incandescenţă tremurau şi se despărţeau ca aripile îngerilor; cascade de aureole luminescente se rostogoleau în piscuri invizibile pentru ca apoi să se lase în vârtejuri magnifice sau în cascade fremătătoare.

Lyra rămase cu gura căscată şi apoi se uită în jos şi văzu o privelişte care-i tăia şi mai mult respiraţia.

Cât de departe vedeai cu ochii, chiar până la orizont, în toate direcţiile o mare de alb se întindea fără hotare. Vârfuri blânde şi goluri vaporoase se ridicau sau se deschideau din loc în loc dar, în cea mai mare parte, tot pământul arăta ca o masă solidă de gheaţă.

Şi ridicându-se în grupuri mici, sau chiar câte una, veneau siluetele

acelea negre, zdrenţuite, de o atât de mare eleganţă, cu crengile lor de pin-de-nor.

Zburau repede, fără niciun efort, în sus şi spre balon, înclinându-se într-o parte sau în alta pentru a schimba direcţia. Şi una dintre ele, arcaşa, cea care o salvase pe Lyra de doamna Coulter zbura chiar alături de nacelă, iar Lyra o putu vedea clar acum.

Era tânără – mai tânără decât doamna Coulter, şi blondă, cu ochii mari, verzi, şi îmbrăcată ca toate celelalte vrăjitoare, în fâşii de mătase neagră şi nu purta niciun fel de blănuri, mănuşi sau glugă. Părea să nu simtă deloc frigul. Pe frunte avea o împletitură simplă din floricele roşii. Îşi aşeză creanga de pin-de-nor ca pe un cal pe care părea că-l ţine în frâu la doar doi metri de privirea uimită a Lyrei.

— Lyra?

— Da! Dumneata eşti Serafina Pekkala?

— Da.

Lyra înţelegea de ce se îndrăgostise Farder Coram de ea, şi de ce avea inima frântă, deşi mai înainte n-ar fi putut înţelege niciunul dintre aceste lucruri. El îmbătrânea, era un om bolnav şi bătrân, iar ea urma să mai fie tânără timp de generaţii.

— Ai cititorul de simboluri? spuse vrăjitoarea cu o voce atât de asemănătoare susurului sălbatic al Aurorei însăşi, încât Lyra abia putu înţelege sensul cuvintelor, atât de tare fu cuprinsă de uimire şi plăcere la auzul vocii.

— Da, îl am în buzunar, este în siguranţă.

Bătăi puternice din aripi anunţau o altă prezenţă şi într-o fracţiune de secundă aluneca alături de ea: era marele daimon gâscan. Vorbi scurt şi apoi se îndepărtă pentru a pluti în cercuri mari în jurul balonului care continua să se ridice.

— Gitanii au distrus Bolvangarul, spuse Serafina Pekkala. Au omorât douăzeci şi doi de oameni din gardă şi nouă din personal şi au dat foc la toate părţile clădirii care mai stăteau în picioare. O vor distruge complet.

— Dar doamna Coulter?

— Niciun semn.

Scoase un ţipăt sălbatic şi alte vrăjitoare veniră în cercuri înspre balon.

— Domnule Scoresby, spuse ea. Funia, vă rog.

— Doamnă! Vă sunt foarte recunoscător. Încă ne ridicăm. Pare-mi-se că o vreme urcăm. De câte dintre domniile voastre este nevoie ca să ne tragă spre Nord?

— Suntem puternice, fu tot ce răspunse ea.

Lee Scoresby legă un colac de frânghie groasă de inelul de fier învelit în piele care strângea laolaltă toate frânghiile de peste balonul cu gaz şi de care era suspendată nacela. După ce o fixă bine, aruncă

afară capătul liber şi imediat şase vrăjitoare se avântară spre el, îl prinseră şi începură să tragă îndreptându-şi crengile de pin-de-nor spre Steaua Polară.

În timp ce balonul începu să se mişte în acea direcţie, Pantalaimon veni să se agaţe de marginea nacelei în chip de chiră-de-baltă. Daimonul lui Roger ieşi ameţit să privească dar se retrase foarte repede, pentru că Roger dormea adânc, la fel ca Iorek Byrnison. Numai Lee Scoresby era treaz, mestecând cu calm un trabuc subţire şi urmărindu-şi instrumentele.

— Aşadar Lyra, spuse Serafina Pekkala, ştii de ce te duci la Lordul Asriel?

Lyra era uimită.

— Ca să-i duc alethiometrul, bineînţeles. Apoi îşi aminti primul motiv, atât de vechi încât aproape că îl uitase.

— Sau să-l ajut să evadeze. Asta e. O să-l ajutăm să scape.

Dar imediat ce termină de spus acest lucru, i se păru că sună absurd. Să evadeze de la Svalbard? Imposibil!

— Să încercăm, oricum, adăugă ea apăsat. De ce?

— Cred că sunt nişte lucruri pe care trebuie să ţi le spun, spuse Serafina Pekkala.

— Despre Praf?

Era primul lucru pe care Lyra voia să-l afle

— Da, printre altele. Dar eşti obosită acum copilă, şi va fi un zbor lung. Vorbim când te trezeşti.

Lyra căscă. Un căscat care aproape îi rupse fălcile, un căscat lung, ce dură aproape un minut, sau cel puţin aşa i se păru ei, şi oricât de mult ar fi dorit să stea trează, nu putu rezista imboldului somnului. Serafina Pekkala întinse o mână peste marginea nacelei şi îi atinse uşor ochii şi, în timp ce Lyra se întindea pe jos, Pantalaimon zbură şi el, se schimbă în hermină şi merse la locul lui preferat de dormit: la gâtul Lyrei.

Vrăjitoarea îşi aranjase creanga astfel încât să înainteze la o viteză constantă pe lângă nacelă, în timp ce balonul se apropia din ce în ce mai mult de Svalbard.

Ceţuri şi Gheţuri

Lee Scoresby o înveli pe Lyra cu câteva blănuri. Ea se ghemui lângă Roger şi adormiră amândoi, în timp ce balonul se îndrepta încet spre Pol. Aeronautul îşi verifica din când în când instrumentele, mesteca un trabuc pe care n-avea de gând să-l aprindă, cu hidrogenul inflamabil atât de aproape, şi se cuibărea mai bine în blănuri.

— Fata asta-i cam importantă, ai? spuse el după câteva minute.

— Mai importantă decât are habar, spuse Serafina Pekkala.

— Vrei să zici că ne aşteaptă ceva în stilul urmăririlor armate? Mănţelegi, te întreb ca un om practic ce mă aflu, care ţine la viaţa lui. Nu pot să-mi permit să fiu bătut măr sau făcut bucăţi fără să am şi eu o compensaţie fixată dinainte. Nu că nu vreau să dau importanţă expediţiei, crede-mă, doamnă. Da' John Faa şi gitanii mi-au plătit o simbrie care-i destul să acopere timpul şi priceperea mea şi uzura normală a balonului, şi cam atât. Nu acoperă asigurarea pentru acte-de-război. Şi să ştii, când vom ateriza cu Iorek Byrnison pe Svalbard, asta chiar act de război se va numi.

Scuipă delicat o bucată de frunză de fumat peste bord.

— Aşa că vreau să ştiu la ce schilodiri şi scandaluri trebe să ne aşteptăm, termină el.

— S-ar putea să fie ceva lupte, spuse Serafina Pekkala. Dar te-ai mai luptat înainte.

— Cred şi io, când sunt plătit. Da' treaba e că am crezut că ăsta-i un contract simplu de transport, şi pentru asta i-am taxat. Acu' mă gândesc, după bătălia de mai devreme, până unde merge treaba mea de transportator. Dacă trebuie să-mi risc viaţa şi echipamentul într-un război printre urşi, de exemplu. Sau dacă duşmanii de la Svalbard ai copilei ăsteia sunt la fel de focoşi ca cei din Bolvangar. Zic şi eu, aşa, de dragul conversaţiei.

— Domnule Scoresby, spuse vrăjitoarea, aş vrea să pot răspunde. Nu pot spune decât că noi toţi, oameni, vrăjitoare, urşi, suntem angajaţi deja în război, deşi nu toţi ştim asta. Fie că dai de necaz la Svalbard, fie că zbori mai departe nestingherit, eşti deja recrut sub arme, un soldat.

— Ei, asta-i cam din pripă. Pare-mi-se că omu' tre' să zică şi el dacă vrea să ridice armele au ba.

— Nu prea mai ai de ales, la fel cum nu mai poţi să alegi dacă să te fi născut ori nu.

— Totuşi, mie îmi place să aleg, zise el. Îmi place să-mi aleg treburile pe care le fac, locurile în care mă duc, mâncarea pe care o mănânc şi tovarăşii cu care şed şi depăn poveşti. Nu-ţi doreşti să mai

şi alegi din când în când?

Serafina Pekkala stătu o clipă să se gândească şi apoi spuse:

— Poate nu înţelegem la fel cuvântul *alegere*, domnule Scoresby. Vrăjitoarele nu posedă nimic, aşa că nu ne interesează să conservăm valoarea sau să facem vreun profit, cât despre alegerea unui lucru sau a altuia, când trăieşti mai multe sute de ani ştii că ocaziile vor apărea din nou. Avem nevoi diferite. Dumneata trebuie să-ţi repari balonul şi să-l păstrezi în condiţii bune, asta ia timp şi energie, înţeleg. Noi, ca să zburăm, n-avem decât să rupem o creangă dintr-un pin-de-nor, oricare e bună, şi mai sunt şi altele. Nu ne e frig, aşa că n-avem nevoie de haine călduroase. N-avem niciun fel de modalităţi de schimb, în afară de ajutorul reciproc. Dacă o vrăjitoare are nevoie de ceva, primeşte de la o altă vrăjitoare. Dacă trebuie să luptăm în război, nu costul ne ajută să decidem dacă lupta e dreaptă sau nu. Nici n-avem noţiunea de onoare, ca urşii, de exemplu. O insultă adresată unui urs este o greşeală fatală. Pentru noi… de neconceput. Cum să insulţi o vrăjitoare? Ce-ar însemna dacă ai face-o?

— Hm, îţi dau dreptate aici. Cu un par ş-un bolovan îţi crăp acu' un ciolan, că pă-njurat nu dau un ban. Da' doamnă, sper că-mi înţelegi dilema. Sunt un simplu aeronaut şi aş vrea să-mi sfârşesc zilele în tihnă. Să cumpăr o fermă, câteva vaci, ceva cai… Nimic măreţ, vezi bine. Niciun palat, sau sclavi, sau mormane de aur. Doar adierea serii peste tufele de salvie, o ţigară şi un pahar de whisky bourbon. Acu' treaba-i că astea costă bani. Aşa că fac zborurile astea pe bani, şi după fiecare trimit ceva aur la Banca Wells Fargo, şi când o să se strângă destui, cucoană, o să vând balonu' ăsta şi o să-mi iau un bilet de vapor până la Portul Galveston şi n-o să mai părăsesc pământul.

— Mai e o diferenţă între noi, domnule Scoresby. O vrăjitoare o să renunţe la zburat doar când i-o sta inima în loc. Zburatul face parte din noi.

— Văd, şi mă roade invidia. Da' n-am io mulţumirea voastră. Zburatu' nu-i decât o meserie pentru mine, iar eu nu-s decât un tehnician. Aş putea la fel de bine să reglez pompele unui motor pe gaz sau să bobinez circuite anbarice. Dar eu am ales, se înţelege. A fost în totalitate alegerea mea. D'aia găsesc că ideea cu războiu', de care nu mi-a zis nimenea nimic, e cam incomodă.

— Şi cearta lui Iorek Byrnison cu regele lui face parte din asta, spuse vrăjitoarea. Copila o să joace şi ea un rol.

— Vorbeşti de destin, spuse el, ca şi cum ar fi stabilit. Şi nu cred că treaba asta îmi place mai mult decât războiul în care am fost băgat fără să ştiu nimic. Unde mi-e liberul arbitru, vreau să ştiu? Iar copila asta pare să aibă mai multă libertate decât oricine altcineva. Vrei să-mi spui că e doar o jucărie mecanică întoarsă şi aşezată pe un drum pe care nu-l poate schimba?

— Cu toţii suntem supuşi destinului. Însă trebuie să acţionăm ca şi cum n-am fi, spuse vrăjitoarea, sau să murim de disperare. Există o profeţie ciudată despre acest copil: e destinată să aducă sfârşitul destinului. Dar trebuie s-o facă fără să ştie ce face, ca şi cum ar fi natura şi nu destinul ei să ducă treaba la bun sfârşit. Dacă i se va spune ce trebuie să facă, totul se duce de râpă. Moartea va mătura toate lumile iar disperarea va triumfa pentru totdeauna. Universurile vor deveni nimic mai mult decât nişte maşinării interconectate, oarbe şi fără gândire, simţire, viaţă…

Se uitară la Lyra (sau ce puteau vedea din ea de sub glugă) care se încruntase încăpăţânat în somn.

— Cred că parte din ea ştie ceva, spuse aeronautul. Pare să fie pregătită, în orice caz. Da' cu băieţelu' ce-i? Ştii că a venit tot drumul ăsta ca să-l salveze din ghearele diavolilor de acolo? Fuseseră colegi de joacă la Oxford, sau aşa ceva. Ştiai asta?

— Da, ştiam. Lyra poartă cu ea ceva extrem de valoros şi se pare că sorţii o folosesc drept mesager către taică-su. Aşa că ea a făcut tot drumul ăsta ca să-l salveze pe prietenul ei, neştiind că prietenul ei fusese adus în Nord de către sorţi ca ea să-l urmeze şi să-i aducă ceva tatălui ei.

— Aşa vezi tu lucrurile, hm?

Pentru prima oară vrăjitoarea păru nesigură.

— Aşa par să fie… numai că noi nu putem citi întunericul, domnule Scoresby. E mai mult decât posibil să greşesc.

— Şi ce te-a adus pe *tine* în toată treaba asta, dacă pot să întreb?

— Orice făceau la Bolvangar, am simţit din toţi rărunchii că nu era bine. Lyra le este duşman, aşa că noi suntem prietenii ei. Mai clar de atât nu văd. Apoi, mai e şi prietenia clanului meu cu poporul gitan, care e veche de când Farder Coram mi-a salvat viaţa. Facem asta la cererea lor. Şi ei au obligaţiile lor faţă de Lordul Asriel.

— Aha! D-aia mâni balonul spre Svalbard, de dragul gitanilor! Şi prietenia asta zice că o să-l mâni şi-napoi? Sau trebe' să aştept vreun vânticel mai blând şi, între timp, să depind de indulgenţa urşilor? Încă o dată, cucoană, te întreb doar aşa, prieteneşte.

— Dacă putem să te ajutăm să ajungi înapoi la Trollesund, domnule Scoresby, o vom face. Dar nu ştim cu ce ne vom întâlni la Svalbard. Noul rege al urşilor a făcut multe schimbări, vechile legi nu mai sunt la modă. S-ar putea să fie o aterizare mai dificilă. Şi nu ştiu cum o să găsească Lyra drumul către taică-su. Nici ce are în cap Iorek Byrnison, afară că soarta lui este legată de a ei.

— Nici eu nu ştiu, doamnă. Cred că s-a legat de fată ca un fel de protector. L-a ajutat să-şi recupereze armura, înţelegi. Cine ştie ce gândesc urşii? Dar dacă vreodată un urs a iubit un om, el e ăla. Cât despre aterizarea la Svalbard, niciodată n-a fost uşoară. Totuşi, dacă

aş putea să te rog să tragi în direcţia bună, m-aş simţi mai eliberat. Iar dacă pot să fac ceva pentru tine în schimb, nu trebuie decât să spui. Da' pentru ştiinţa mea, n-ai vrea să-mi spui şi mie de ce parte sunt în acest război invizibil?

— Suntem de partea Lyrei.

— Nici nu mă îndoiam.

Continuau să zboare. Din cauza norilor de jos, nu era cu putinţă să-şi dea seama cât de repede înaintau. În mod normal, bineînţeles, un balon depindea de vânt şi stătea pe loc sau plutea după cum se mişca aerul. Acum, însă, tras de vrăjitoare, balonul se mişca prin aer şi nu mai era purtat de el, dar opunea în acelaşi timp rezistenţă, căci matahala de pungă umplută cu gaz n-avea nimic din formele netede şi suple ale unui zepelin. În consecinţă, nacela se bălăngănea într-o parte şi-n alta, tresăltând şi legănându-se mai tare decât într-un zbor normal.

Lee Scoresby nu se preocupa de confortul lui cum se îngrijea de instrumentele sale, şi petrecu ceva vreme asigurându-se că erau bine legate de barele mai mari. Potrivit altimetrului, erau la aproape patru mii de metri deasupra pământului. Temperatura era de minus douăzeci de grade. Îi fusese şi mai frig decât atât, însă nu cu mult mai mult şi nu voia să se facă şi mai frig, aşa că desfăşură prelata pe care o folosea drept bivuac de urgenţă şi o fixă în dreptul copiilor care dormeau, să le ţină adăpost de vânt, înainte să se lungească spate în spate cu vechiul său tovarăş de arme, Iorek Byrnison, şi să adoarmă.

Când Lyra se trezi, luna era sus pe cer şi totul în jur avea sclipiri de argint, de la suprafaţa rotundă a norilor de dedesubt până la ţurţurii şi acele de chiciură de pe pânza balonului.

Roger dormea, la fel şi Lee Scoresby şi ursul. Dincolo de nacelă, totuşi, regina-vrăjitoare zbura constant.

— Cât mai avem până la Svalbard? întrebă Lyra.

— Dacă nu ne mai bat vânturile, vom fi deasupra Svalbardului în cam douăsprezece ore.

— Când o să aterizăm?

— Depinde de vreme. O să încercăm să evităm stâncile. Sunt acolo nişte fiinţe care vânează tot ce mişcă. Dacă o să putem, o să te instalăm în interior, departe de palatul lui Iofur Raknison.

— Ce-o să se întâmple când îl găsesc pe Lordul Asriel? Crezi că vrea să vină la Oxford? Nici nu ştiu dacă ar trebui să-i spun că ştiu că e tatăl meu. Poate că vrea să se prefacă în continuare că e unchiul meu. Nici măcar nu-l cunosc prea bine.

— N-o să vrea să se întoarcă la Oxford, Lyra. Se pare că e ceva de făcut într-o altă lume, iar Lordul Asriel este singurul care poate să creeze o punte peste golful dintre lumea asta şi cealaltă. Numai că are nevoie de ceva care să-l ajute.

— Alethiometrul! spuse Lyra. Stăpânul de la Jordan mi l-a dat şi am crezut că voia să zică ceva despre Lordul Asriel, doar că n-a mai apucat. Ştiam că n-a vrut *cu adevărat* să-l otrăvească. Crezi că o să-l citească şi o să vadă cum să construiască puntea? Sunt sigură că pot să-l ajut. Cred că acum pot să-l citesc la fel de bine ca oricine.

— Nu ştiu, spuse Serafina Pekkala. Cum o s-o facă şi care-i va fi menirea, nu putem şti. Sunt puteri care ne vorbesc şi altele deasupra lor. Şi sunt secrete şi mai de departe.

— O să-mi spună alethiometrul! Aş putea să-l citesc chiar acum…

Însă era prea frig, n-ar fi reuşit niciodată să-l ţină în mâini. Se înfofoli până la urechi şi-şi trase gluga strâns peste ochi, să o apere de vântul îngheţat, lăsându-şi doar o mică crăpătură prin care să poată vedea. În depărtare şi puţin mai jos, frânghia lungă se întindea de la inelul de suspensie al balonului, trasă de şase sau şapte vrăjitoare călare pe ramurile lor de pin-de-nor. Stelele străluceau puternic şi rece, ca nişte diamante.

— De ce nu ţi-e frig, Serafina Pekkala?

— Ne e frig, dar nu ne pasă, deoarece nu ne face niciun rău. Şi dacă ne-am înfofoli să nu ne fie frig, n-am mai simţi alte lucruri, cum ar fi strălucirea cristalină a stelelor, sau muzica Aurorei, sau cel mai frumos dintre toate, mătasea razelor de lună mângâindu-ne pielea. Merită să-ţi fie frig ca să simţi toate astea.

— Pot şi eu să le simt?

— Nu. Ai muri dacă ţi-ai scoate blănurile. Stai îmbrăcată!

— Cât trăiesc vrăjitoarele, Serafina Pekkala? Farder Coram spune că sute de ani. Da' tu nu pari aşa bătrână.

— Am trei sute de ani, sau mai mult. Cea mai bătrână mamă-vrăjitoare are aproape o mie de ani. Într-o zi, Yambe-Akka va veni după ea. Într-o zi va veni şi după mine. Ea e zeiţa morţilor. Vine la tine zâmbitoare şi drăguţă, şi tu ştii că e momentul să mori.

— Sunt şi bărbaţi vrăjitori? Sau doar femei?

— Sunt bărbaţi în slujba noastră, cum e consulul de la Trollesund. Şi sunt bărbaţi pe care-i alegem amanţi sau soţi. Eşti aşa de tânără, Lyra, prea tânără ca să înţelegi asta, dar o să-ţi povestesc totuşi, şi o să înţelegi mai târziu: bărbaţii trec prin faţa ochilor noştri ca fluturii, vietăţi aparţinând unui sezon trecător. Îi iubim: sunt curajoşi, mândri, frumoşi, inteligenţi, şi mor aproape imediat. Mor atât de repede încât inimile noastre sunt încontinuu devastate de durere. Le purtăm în pântece copiii, care vor fi vrăjitoare dacă sunt fete, dacă nu, doar oameni. Şi apoi, într-o clipită, se duc, sunt doborâţi, distruşi, pierduţi. Şi fiii noştri la fel. Când un băieţel creşte mare, crede că e nemuritor. Mama lui ştie că nu-i aşa. De fiecare dată e şi mai dureros, până când inima ţi se frânge. Poate atunci vine Yambe-Akka după tine. E mai bătrână decât tundra. Poate că pentru ea vieţile vrăjitoarelor sunt la

fel de scurte cum sunt cele ale bărbaţilor pentru noi.

— L-ai iubit pe Farder Coram?

— Da. Ştie?

— Nu ştiu, da' ştiu că el te iubeşte.

— Când m-a salvat era tânăr şi puternic, mândru şi frumos. M-am îndrăgostit de el imediat. Mi-aş fi schimbat firea, aş fi uitat de strălucirea stelelor şi de muzica Aurorei, nu aş mai fi zburat niciodată – aş fi renunţat la toate astea într-o clipă, fără să gândesc, ca să fiu nevastă de gitan, să trăiesc într-o barcă şi să-i gătesc, să dorm cu el în acelaşi pat şi să îi port în pântec copiii. Dar nu poţi să schimbi ceea ce eşti, ci doar ceea ce faci. Sunt vrăjitoare. El e om. Am stat cu el îndeajuns de mult ca să-i fac un copil…

— N-a spus niciodată! Era fetiţă? O vrăjitoare?

— Nu. Băiat, şi a murit în timpul marii epidemii de acum patruzeci de ani, boala care a venit din Est. Sărmanul copilaş! A intrat în viaţă şi a ieşit tremurând ca un fluture de mai. Mi-a sfâşiat inima, aşa cum se întâmplă mereu. I-a frânt inima şi lui Coram. Apoi am fost chemată să mă întorc la familia mea, pentru că Yambe-Akka o luase pe mama şi devenisem regina clanului. Aşa că am plecat. Trebuia.

— De-atunci nu l-ai mai văzut pe Farder Coram?

— Niciodată. Am auzit de faptele lui, am auzit cum a fost rănit de Skraelingi cu o săgeată otrăvită, şi i-am trimis ierburi şi descântece ca să-l ajut să se facă bine, însă n-am fost destul de puternică să-l văd. Am auzit cât de dărâmat a fost după aceea şi cât de tare s-a înţelepţit, cât de multe a citit şi a studiat, şi am fost mândră de el şi de bunătatea lui. Însă am stat deoparte, căci erau vremuri grele şi pentru clanul meu, ne ameninţau războaie între vrăjitoare şi, în plus, am crezut că mă va uita şi-şi va găsi o nevastă din lumea lui…

— N-o s-o facă niciodată, spuse Lyra cu tărie. Ar trebui să te duci să-l vezi. Te mai iubeşte, ştiu asta.

— Dar s-ar ruşina de vârsta lui, şi n-aş vrea să-l fac să simtă asta.

— Poate că s-ar ruşina, însă ar trebui să-i trimiţi un mesaj, măcar atât. Asta cred eu.

Serafina Pekkala nu spuse nimic o bună bucată de vreme. Pantalaimon se transformă într-o chiră-de-baltă şi zbură pentru o secundă pe ramura ei, pentru a-i arăta că poate au fost impertinenţi. Apoi Lyra spuse:

— De ce au oamenii daimoni, Serafina Pekkala?

— Toată lumea întreabă asta, şi nimeni nu ştie răspunsul. De când sunt oamenii pe lume au existat şi daimonii. E ceea ce ne face diferiţi de animale.

— Mda! Suntem diferiţi de ele, sigur… De exemplu, urşii. Ciudaţi, nu, urşii? Crezi că-s ca o persoană, după care fac deodată ceva atât de ciudat sau de feroce încât ai impresia că n-o să-i înţelegi niciodată…

Dar ştii ce mi-a zis Iorek, mi-a zis că armura era pentru el ce e daimonul pentru o persoană. E sufletul lui, mi-a zis. Dar şi aici sunt diferiţi, pentru că el şi-a făcut *singur a*rmura. I-au luat prima armură când l-au exilat şi a găsit ceva fier ceresc şi şi-a făcut o armură nouă, ca şi cum şi-ar fi făcut un suflet nou. Noi nu putem să ne facem daimoni. După aia, oamenii de la Trollesund l-au îmbătat cu tărie şi i-au furat-o, eu am aflat unde era şi el şi-a luat-o înapoi… Însă ce mă întreb eu e de ce vine la Svalbard? Or să se bată cu el. Ar putea să-l omoare… Mi-e drag Iorek. Mi-e aşa drag că îmi doresc să nu fi venit cu noi.

— Ţi-a spus cine e el?

— Doar numele. Şi Consulul de la Trollesund ni l-a spus.

— E de viţă nobilă. E prinţ. De fapt, dacă n-ar fi comis o mare crimă, până acum ar fi fost regele urşilor.

— Mi-a spus că regele lor se numeşte Iofur Raknison.

— Iofur Raknison a devenit rege când a fost exilat Iorek Byrnison. Iofur e şi el prinţ, bineînţeles, altfel n-ar fi fost lăsat să conducă, însă are o inteligenţă omenească: face alianţe şi tratate, nu trăieşte ca urşii, în forturi de gheaţă, ci într-un palat nou construit. Vorbeşte de schimburi de ambasadori cu naţiunile oamenilor şi de dezvoltarea minelor de foc cu ajutorul oamenilor-ingineri… Este foarte subtil şi abil. Unii spun că el l-a provocat pe Iorek să facă fapta pentru care a fost exilat, şi alţii spun că, chiar dacă n-a făcut-o, îi încurajează pe ceilalţi să creadă că a făcut-o, pentru că îi sporeşte reputaţia de ingeniozitate şi subtilitate.

— Dar ce a *făcut* Iorek? Vezi, un motiv pentru care mi-e drag Iorek este fiindcă tatăl meu a făcut ce a făcut şi a fost pedepsit. Mi se pare că seamănă unul cu celălalt. Iorek mi-a spus că a omorât un alt urs, însă nu a spus niciodată cum a ajuns până acolo.

— Lupta a fost pentru o ursoaică. Masculul pe care l-a omorât Iorek nu a dat semnele obişnuite de capitulare când a devenit clar că Iorek era mai puternic. Cu toată mândria lor, urşii recunosc întotdeauna o forţă superioară a unui alt urs şi i se predau, însă dintr-un motiv necunoscut, ursul acela n-a făcut-o. Unii spun că Iofur Raknison i-a întunecat minţile, sau i-a dat nişte ierburi să-l ameţească. În orice caz, ursul tânăr a continuat iar Iorek Byrnison şi-a lăsat mânia să-l stăpânească. Cazul nu a fost greu de judecat: ar fi trebuit doar să-l rănească, nu să-l omoare.

— Deci, altfel ar fi fost rege, spuse Lyra. Şi eu am auzit câte ceva despre Iofur Raknison de la Profesorul Palmerian de la Jordan, că cică fusese el în Nord şi-l întâlnise. Spunea că… dacă mi-aş aduce aminte… zicea că făcuse nişte şmecherii ca să ajungă la tron, sau aşa ceva… Dar ştii, Iorek mi-a spus o dată că urşii nu pot fi păcăliţi, şi mi-a arătat că eu nu pot să fac chestia asta. Pare că amândurora li *s-a juca*t o festă, şi

lui şi ursului celuilalt. Poate că doar urşii pot să păcălească urşi, oamenii nu. Numai dacă… Oamenii de la Trollesund l-au păcălit, nu-i aşa? Când l-au îmbătat şi i-au furat armura?

— Când urşii se poartă ca oamenii, poate atunci pot fi şi păcăliţi, spuse Serafina Pekkala. Când urşii se comportă ca nişte urşi, poate că nu pot fi păcăliţi. Niciun urs nu bea în mod normal alcool. Iorek Byrnison a băut să uite de ruşinea exilului, şi doar aşa au putut oamenii din Trollesund să-l păcălească.

— A, da, spuse Lyra aprobând din cap. Era mulţumită de ideea aceea. Îl admira pe Iorek aproape fără limită şi era fericită să găsească confirmarea caracterului său nobil. Eşti foarte deşteaptă, spuse ea. N-aş fi ştiut asta dacă nu mi-ai fi spus. Cred că eşti chiar mai deşteaptă decât doamna Coulter.

Zburau în continuare. Lyra mesteca din pastrama de focă pe care o găsise în buzunar.

— Serafina Pekkala, spuse ea după o vreme, ce e Praful? Fin'că mi se pare că toată tevatura asta-i legată de Praf, numa' că nimeni nu mi-a zis ce-i aia.

— Nu ştiu, îi răspunse Serafina Pekkala. Vrăjitoarelor nu le-a păsat niciodată de Praf. Tot ce pot să-ţi spun e că acolo unde-s preoţi, acolo o să găseşti şi teama de Praf. Doamna Coulter nu e preot, bineînţeles, însă e un agent puternic al Magisteriumului şi ea a înfiinţat Comitetul de Oblaţii şi a convins Biserica să plătească pentru Bolvangar, dovadă a interesului pe care îl are pentru Praf. Nu putem să înţelegem ce simte ea. Însă mai sunt şi alte lucruri pe care nu le-am înţeles niciodată. Vedem cum îşi fac tătarii găuri în craniu şi stăm şi ne minunăm. Aşa că Praful poate să fie ciudat, şi ne minunăm de el, însă nu despicăm firul în patru ca să-l examinăm. Lasă asta în seama Bisericii.

— Biserica? întrebă Lyra. Ceva îi suna cunoscut: îşi aminti cum vorbea cu Pantalaimon în Fens despre ce ar putea să mişte acul alethiometrului, şi se gândiseră la moara de lumină de pe înaltul altar de la Colegiul Gabriel, şi cum particulele elementare făceau paletele să se rotească. Intercesorului îi era clar care era legătura dintre particulele elementare şi religie.

— S-ar putea, zise ea, dând din cap. În Biserică mai totul e secret. Dar mai totul în Biserică e vechi, şi Prafu' nu-i vechi, după cum ştiu. Oare Lord Asriel mi-ar spune…

Căscă din nou.

— Mai bine mă întind, îi spuse Serafinei Pekkala, că altfel o să-ngheţ. Mi-a mai fost frig şi pe pământ, da' niciodată aşa tare. Cre' că po' să şi mor dacă se face şi mai frig.

— Atunci întinde-te şi înfăşoară-te în blănuri.

— Mda, aşa o să fac. Dacă tot e să mor, mai bine aici, sus, decât

acolo, jos. Cân' ne-au pus sub chestia aia ca o sabie mi-am zis că-i gata… Amândoi am crezut la fel. A fost dur. Însă acum o să mă întind. Trezeşte-ne şi pe noi când ajungem, mai spuse şi se trânti stângaci pe mormanul de blănuri, doborâtă de frigul profund şi intens care făcea s-o doară toate mădularele, şi se întinse cât de aproape putu de Roger, care dormea profund.

Şi aşa continuară cei patru călători, adormiţi în balonul brăzdat de gheaţă, drumul către stâncile şi gheţarii, minele de foc şi forturile de gheaţă din Svalbard.

Serafina Pekkala strigă la aeronaut şi el se trezi de îndată, ameţit de frig, însă dându-şi seama, după mişcările nacelei, că ceva nu era în regulă. Se zguduia sălbatic în bătaia vântului care sufla cu putere peste balon, iar vrăjitoarele care trăgeau de funii abia puteau s-o ţină în loc. Dacă-i dădeau drumul, balonul ar fi fost spulberat cu siguranţă, şi dacă era să se ia după ce spunea busola, ar fi fost măturat spre Novaia Zemlea cu aproape o sută de mile pe oră.

— Unde suntem? îl auzi Lyra întrebând. Era pe jumătate trează, deranjată de mişcările nacelei, şi-i era atât de frig încât tot corpul îi era amorţit. Nu putu să audă replica vrăjitoarei, însă prin gluga pe jumătate închisă îl văzu, în lumina lanternei anbarice, pe Lee Scoresby cum se ţinea de o parâmă şi cum trăgea de o frânghie care ducea chiar în balon. Trase cu putere, ca şi cum ceva ar fi opus rezistenţă şi se uită în sus în întunericul vijelios înainte de a înfăşură frânghia în jurul unui ţăruş de pe inelul de suspensie.

— O să dau drumul la un pic de gaz, strigă el către Serafina Pekkala. O să coborâm. Suntem prea sus.

Vrăjitoarea îi strigă ceva înapoi, însă Lyra nu auzi nici de data asta. Roger se trezea şi el; scârţâitul nacelei era de-ajuns să te trezească şi din somnul cel mai adânc, ca să nu mai vorbim de cum se zguduia şi se clătina. Daimonul lui Roger şi Pantalaimon se agăţaseră unul de altul ca două maimuţele iar Lyra se concentra să rămână nemişcată şi să nu sară în sus de frică.

— Nu-i nica, zise Roger părând mai vesel decât ea. Cân' o să ajungem jos facem focu' şi ne-ncălzim. Am ceva chibrite în buzunar. Le-am şterpelit din bucătăria de la Bolvangar.

Balonul cobora, se vede, căci o secundă mai târziu fură învăluiţi de norul gros şi îngheţat. Bucăţele şi ace de gheaţă zburau prin nacelă, după care totul se întunecă deodată. Era cea mai deasă ceaţă pe care Lyra o văzuse vreodată. După un moment sau două se auzi un alt strigăt al Serafinei Pekkala şi aeronautul desfăcu frânghia de pe ţăruş şi o lăsă să alunece. Frânghia se smuci din mâinile lui şi, chiar peste scrâşnetul şi vuietul şi urletul vântului prin velatură, Lyra auzi sau

simţi o bufnitură puternică de undeva de mai sus.

Lee Scoresby îi văzu ochii căscaţi.

— E supapa de gaz, strigă el. Se prinde de un arc ca să ţină gazul înăuntru. Când o trag în jos, iese un pic de gaze pe sus, şi noi perdem din lest şi ne coborâm în jos.

— Suntem aproape…

Nu termină, fiindcă se întâmplă ceva hidos. O creatură cât o jumătate de om, cu aripi acoperite cu piele, cu gheare întoarse, se târa pe partea nacelei unde era Lee Scoresby. Avea capul plat, ochii ieşiţi din orbite şi o gură ca de broască, din care se revărsau valuri de putoare abominabilă. Până apucă Lyra să ţipe, Iorek Byrnison se întinse şi-i trosni una. Creatura căzu din nacelă şi dispăru cu un ţipăt de groază.

— Spurcăciuni de stâncă, spuse scurt Iorek.

În clipa următoare apăru Serafina Pekkala şi se agăţă de marginea nacelei, turuind:

— Ne atacă spurcăciunile de stâncă. O să coborâm balonul pe pământ, după care trebuie să ne apărăm. Sunt…

Însă Lyra nu mai auzi restul, căci sunetul se transformă într-un vuiet violent şi sfâşietor, şi totul se înclină într-o parte. Apoi, o pală puternică de vânt îi izbi pe cei trei oameni înspre latura nacelei unde se afla armura lui Iorek Byrnison. Iorek îi cuprinse cu o labă ca să-i ţină în loc, căci nacela se zgâlţâia violent. Serafina Pekkala dispăruse. Zgomotul era îngrozitor: peste toate celelalte sunete se auzeau ţipetele stridente ale spurcăciunilor de stâncă, iar Lyra le vedea trecând în urma lor şi le simţea împuţiciunea dezgustătoare.

Urmă o altă smucitură, atât de bruscă încât îi aruncă din nou pe toţi la podea, iar nacela începu să coboare cu o viteză înspăimântătoare, rotindu-se întruna. Parcă fuseseră rupţi de balon şi cădeau în gol, apoi urmă o altă serie de smucituri şi trosnete, nacela era aruncată rapid dintr-o parte în alta, ca o minge între două ziduri de piatră.

Ultimul lucru pe care Lyra îl văzu fu Lee Scoresby, descărcându-şi pistolul cu butoiaş direct în faţa unei spurcăciuni de stâncă, închise apoi ochii strâns şi se agăţă de blana lui Iorek Byrnison cu o frică teribilă. Urlete, ţipete stridente, vântul şfichiuitor şi şuierător, scrâşnetul nacelei asemănător unui animal chinuit, toate umpleau aerul cu un zgomot hidos.

După care veni cea mai mare zdruncinătură, şi se trezi aruncată cu totul peste bord. Nu mai avea de ce să se ţină şi aerul îi era tot scos din plămâni. Aterizează într-aşa o încâlceală încât pierdu orice direcţie. Faţa ei, în gluga legată strâns, era plină de pudră şi de cristale reci, uscate.

Era zăpadă. Aterizase într-un morman de zăpadă. Se lovise atât de

rău încât nici nu mai putea să gândească. Rămase nemişcată câteva secunde înainte să scuipe încetişor zăpada din gură, după care suflă la fel de încetişor, până când îşi făcu puţin spaţiu ca să poată respira.

Nimic nu părea s-o doară, doar că n-avea aer. Încercă să-şi mişte cu grijă mâinile, picioarele, braţele, tălpile şi să-şi ridice capul.

Vedea foarte puţin, pentru că gluga îi era încă plină de zăpadă. Cu o sforţare, ca şi cum mâinile îi erau de o tonă fiecare, se scutură de zăpadă şi îşi miji ochii afară. Zări o lume gri, în griuri pale şi în griuri întunecate şi în negru, în care ghemotoace de ceaţă rătăceau precum fantomele.

Singurele zgomote pe care le auzea erau ţipetele îndepărtate ale spurcăciunilor de stâncă, mult mai sus, şi valurile spărgându-se de stânci, undeva mai jos.

— Iorek, strigă ea. Vocea îi era slabă şi tremurată, dar încercă din nou, însă nimeni nu răspunse.

— Roger, încercă din nou, cu acelaşi rezultat.

Putea să fie singură pe lume, dar bineînţeles că nu era aşa niciodată. Pantalaimon se strecură afară din hanorac sub formă de şoricel, ca să-i ţină companie.

— Am verificat alethiometrul, spuse el, şi totul e în ordine. Nu s-a rupt nimic.

— Suntem pierduţi, Pan! plânse ea. Ai văzut spurcăciunile alea? Şi cum le-a împuşcat domnu' Scoresby? Doamne ajută dacă mai coboară şi pe-aici…

— Mai bine am căuta nacela, spuse el, poate.

— Mai bine nu mai strigăm, spuse ea. Mai devreme am strigat, da' mai bine nu, că dacă ne aud… Tare-aş vrea să ştiu unde suntem.

— S-ar putea să nu ne placă dacă am şti, făcu el. Am putea fi la poalele unei stânci, fără nicio putinţă de a urca, iar spurcăciunile de pe vârf să ne vadă când dispare ceaţa.

Lyra pipăi în jur, după ce se odihni câteva minute şi realiză că aterizase într-o scobitură între două stânci acoperite de gheaţă. Ceaţa îngheţată acoperea totul, într-o parte valurile se izbeau la cinzeci de metri mai jos, după cum se auzea şi de deasupra încă veneau ţipetele îngrozitoare ale spurcăciunilor de stâncă, deşi parcă mai slăbiseră puţin între timp. Nu vedea mai departe de doi-trei metri în întunecimea dinainte şi nici măcar ochii de bufniţă ai lui Pantalaimon nu erau de folos.

Înaintă cu greu, alunecând pe stâncile aspre, îndepărtându-se de valuri şi apropiindu-se puţin de plajă, şi nu găsi altceva decât stânci şi zăpadă, fără nicio urmă de balon sau ocupanţii săi.

— Că doar n-au dispărut cu toţii, şopti ea.

Pantalaimon se făcuse o felină de pradă ceva mai încolo şi se întorcea cu patru saci grei de nisip rupţi, cu nisipul risipit deja

îngheţat bocnă.

— Balast, spuse Lyra. Sigur l-au aruncat ca să poată zbura din nou…

Înghiţi cu greu ca să scape de nodul din gât, sau de frica din piept, sau de amândouă.

— O, Doamne, mi-e frică, spuse ea. Sper că n-au păţit nimic.

Pantalaimon veni în braţele ei, în chip de şoricel, şi se ascunse în glugă, unde nu-l putea vedea nimeni. Auzi un zgomot, ceva care zgâria stânca, şi se întoarse să vadă ce e.

— Iorek!

Însă îşi înghiţi cuvântul la loc neterminat, căci nu era deloc Iorek. Era un urs străin, înveşmântat în armură strălucitoare, pe care roua se transformase în ace de gheaţă, şi cu o pană la coif.

Ursul rămase nemişcat, la trei metri depărtare, şi Lyra gândi că era cu adevărat terminată.

Ursul deschise gura şi mugi. Un ecou se întoarse dinspre stânci şi stârni şi mai multe ţipete undeva, sus de tot. Din ceaţă mai veni un urs, şi încă unul, şi încă unul. Lyra stătu pe loc, încleştându-şi pumnii de omuleţ.

Urşii nu se mişcară până când unul din ei spuse:

— Cum te numeşti?

— Lyra.

— De unde vii?

— Din cer.

— Într-un balon?

— Da.

— Vii cu noi. Eşti prizonieră. Mişcă-te, hai.

Slăbită şi înspăimântată, Lyra începu să se împiedice de stâncile dure şi alunecoase, mergând după urs, întrebându-se cum să iasă din necaz.

În captivitate

Urşii o luară pe Lyra în sus pe stânci, unde ceaţa era şi mai deasă decât pe plajă. Strigătele spurcăciunilor de stâncă şi zgomotul valurilor erau tot mai slabe pe măsură ce urcau, iar acum singurul sunet era neîncetatul ţipăt al păsărilor de mare. Se căţărau cu greutate, în tăcere, peste stânci şi peste munţi de zăpadă şi, deşi Lyra cerceta cu ochii măriţi întunericul din jur şi-şi ciulise urechile ca să prindă vreun semn de la prietenii ei, ea putea să fi rămas singura fiinţă umană de pe Svalbard iar Iorek să fi fost omorât.

Ursul-sergent nu-i spuse nimic până când ajunseră la loc întins. Acolo se opriră. După zgomotul valurilor, Lyra gândi că ajunseseră în vârful stâncilor şi nu îndrăzni s-o ia la fugă, de teamă să nu cadă peste margine.

— Uită-te în sus, spuse ursul, pe când o adiere de vânt dădu la o parte perdeaua grea de ceaţă.

Era puţină lumină, în orice caz, însă Lyra se uită şi realiză că se găsea în faţa unei mari clădiri din piatră. Era la fel de înaltă ca cea mai înaltă parte a Colegiului Jordan, însă mult mai masivă, şi sculptată peste tot cu reprezentări de război, înfăţişându-i pe urşi victorioşi şi pe skraelingi predându-se, arătându-i pe tătari înlănţuiţi şi muncind ca sclavi în minele de foc, zepeline zburând din toate părţile lumii purtând daruri şi tributuri regelui, Iofur Raknison.

Cel puţin asta îi spunea ursul-sergent că înseamnă sculpturile acelea. Trebuia să-l creadă pe cuvânt, pentru că fiecare proeminenţă şi fiecare margine a faţadei adânc sculptate era ocupată de gâşte de mare şi de mari lupi- de-mare care croncăneau, ţipau strident şi se roteau întruna deasupra capetelor lor, ale căror excremente acoperiseră toată clădirea cu o unsoare groasă de un alb murdar.

Urşii păreau că nu văd mizeria şi îi conduseră înăuntru prin arcada uriaşă, pe pământul îngheţat, plin de găinaţul păsărilor. Trecură printr-o o curte interioară, urcară nişte trepte înalte şi intrară prin nişte porţi, iar în fiecare loc urşi în armură îi opreau pe noii veniţi şi le cereau parola. Armura era lustruită şi lucitoare şi toţi aveau coifuri cu pene. Lyra nu se putu abţine să nu-l compare pe fiecare urs pe care îl vedea cu Iorek Byrnison, şi întotdeauna în avantajul lui. El era mai puternic, mai graţios, iar armura lui era una adevărată, colorată de rugină, pătată de sânge, ciobită în lupte, şi nu elegantă, emailată şi decorativă ca cele mai multe pe care le vedea acum în jurul ei.

Pe măsură ce înaintau, temperatura creştea, precum orice altceva în jur. Mirosul din palatul lui Iofur era respingător: mirosea a grăsime râncezită de focă, a baligă, a sânge, a gunoaie de tot felul. Lyra îşi dăduse jos gluga, să nu-i fie aşa cald, însă nu putea să nu strâmbe din

nas. Spera ca urşii să nu poată citi expresiile oamenilor. La fiecare câţiva metri erau console de fier care susţineau lămpi din seu de balenă, şi nu era uşor să ghiceşti, nici măcar în umbrele lor pâlpâitoare, încotro te îndreptai.

În final, se opriră în faţa unei uşi grele din fier. Un urs-gardian împinse un zăvor masiv iar sergentul îşi întoarse deodată capul spre Lyra şi o împinse de-a dura peste prag. Înainte să se dezmeticească, auzi uşa zăvorându-se în urma ei.

Era tare întuneric, însă Pantalaimon se făcu licurici şi aruncă o luminiţă palidă în jurul lor. Erau într-o celulă îngustă, cu pereţii şiroind de umezeală şi cu o bancă de piatră drept mobilă. În colţul cel mai îndepărtat era o grămadă de zdrenţe pe care o luă drept pat, şi cam asta era tot ce se vedea.

Lyra se aşeză, cu Pantalaimon pe umăr, şi căută prin haine alethiometrul.

— Da' ştiu c-a avut parte de ceva zdruncinătură, Pan, şopti ea. Sper că mai merge.

Pantalaimon zbură pe încheietura ei şi rămase acolo, strălucind, în timp ce Lyra se concentra. O parte din ea găsea remarcabil că putea să stea acolo, în mijlocul pericolului, şi totuşi să se afunde în calmul de care avea nevoie să citească alethiometrul. Era însă o parte atât de mare din ea încât cele mai complicate întrebări se sortau singure în simbolurile ce le alcătuiau, la fel de natural precum muşchii îi mişcau membrele: abia dacă mai avea nevoie să se gândească la ele.

Îşi întoarse palmele şi gândi întrebarea:

— Unde este Iorek? Răspunsul veni pe dată:

Cale de-o zi, a fost târât acolo de balon după ce te-ai prăbuşit, însă se grăbeşte într-aici.

— Şi Roger?

E cu Iorek.

— Ce o să facă Iorek?

Vrea să pătrundă în palat şi să te salveze, înfruntând toate dificultăţile.

Puse alethiometrul deoparte, mai neliniştită decât înainte.

— N-o să-l lase, nu-i aşa? spuse ea. Sunt prea mulţi. Tare-aş vrea să fiu eu vrăjitoare, Pan, aşa ai putea să ieşi şi să-l găseşti şi să iei mesaje şi am putea face un plan bun…

După care trase sperietura vieţii.

O voce de bărbat vorbi în întuneric la un metru şi ceva mai încolo şi spuse:

— Cine eşti?

Sări în picioare cu un strigăt de alarmă. Pantalaimon se făcu de îndată liliac, ţipând strident, şi zbură în jurul ei, în timp ce ea se lipi cu spatele de perete.

— E? E? spuse din nou bărbatul. Cine-i acolo? Vorbeşte! Vorbeşte!

— Fă-te la loc licurici, Pan, spuse ea tremurând. Dar nu te duce prea aproape.

Micul punct de lumină dansă prin aer şi flutură în jurul capului vorbitorului. Şi, la urma urmei nu era o grămadă de zdrenţe: era un bărbat cu barba căruntă legat în lanţuri de perete, ai cărui ochi sclipiră în licărirea lui Pantalaimon şi al cărui păr zdrenţăros îi cădea peste umeri. Daimonul lui, un şarpe jigărit, îi şedea în poală, scoţându-şi din când în când limba, când Pantalaimon zbura mai aproape.

— Cum te numeşti? întrebă ea.

— Jotham Santelia, răspunse el. Sunt Profesorul Regius de Cosmologie la Universitatea din Gloucester. Cine eşti?

— Lyra Belacqua. Pentru ce te-au închis?

— Maliţie şi gelozie… De unde vii? E?

— De la Colegiul Jordan, spuse ea.

— Ce? Oxford?

— Da.

— Mai e ticălosul ăla de Trelawney acolo? E?

— Profesorul Palmerian? Da, zise ea.

— Mai e, pentru numele lui Dumnezeu! E? Trebuiau să-l forţeze să-şi dea demisia de mult. Plagiator duplicitar! Filfizon!

Lyra scoase un sunet neutru.

— Şi-a mai publicat lucrarea despre fotonii razelor gama? spuse Profesorul, împingându-şi faţa înspre Lyra.

Ea se dădu înapoi.

— Nu ştiu, răspunse ea şi apoi, din obişnuinţă, inventă – nu, continuă ea. Îmi amintesc acum. Spunea că trebuie să mai verifice nişte cifre. Şi… spunea că vrea să scrie şi despre Praf. Asta-i.

— Ticălosul! Hoţul! Escrocul! Haimanaua! strigă bătrânul şi se cutremură atât de violent, încât Lyrei i se făcu teamă că o să-l apuce o criză. Daimonul îi alunecă letargic din poală, în vreme ce Profesorul se bătea cu pumnii în picioare. Picături de salivă îi zburau din gură.

— Mda, spuse Lyra, întotdeauna m-am gândit că e hoţ. Şi haimana, şi toate alea.

Că era puţin probabil ca o fetiţă murdară şi nepieptănată să apară în celula lui şi să-l cunoască exact pe omul care-i popula obsesiile, asta nu mai remarcă Profesorul Regius. *Era* nebun, fără îndoială, sărmanul bătrân, însă putea deţine câteva fărâme de informaţii care i-ar fi fost de folos Lyrei.

Se aşeză cu grijă lângă el, nu prea aproape ca să nu se atingă de ea, însă destul de aproape ca luminiţa lui Pantalaimon să-l dezvăluie clar.

— Profesorul Trelawney se lăuda mai ales că-l ştia tare bine pe regele urşilor, spuse ea.

— Se lăuda! E? E? Sigur că se laudă! Nu-i decât un papiţoi! Şi, şi, şi

un pirat! Nici măcar o fărâmă de cercetare originală care să-i poarte numele! Totu-i furat de la oameni mai buni!

— Da, asta aşa-i, spuse Lyra cu sinceritate. Şi când *face* ceva singur, nimereşte greşit.

— Da! Da! Absolut! Nu tu talent, nu tu imaginaţie, o fraudă din cap până în picioare!

— Adică, de exemplu, spuse Lyra, sunt sigură că ştii mai multe despre urşi decât el.

— Urşii, exclamă bătrânul, ha! Aş putea să scriu un tratat despre ei! D-aia m-au şi închis, ştii?

— Pentru ce?

— Ştiu prea multe despre ei, şi n-ar îndrăzni să mă omoare. N-ar îndrăzni pe cât şi-ar dori. Ştiu, îţi dai seama. Am prieteni. Da! Prieteni influenţi.

— Mda, zise Lyra. Şi pun pariu că ai fi un profesor minunat, continuă ea. Cu atâta ştiinţă şi experienţă câtă ai.

Chiar şi în adâncurile nebuniei, bătrânului i se trezi puţin bruma de bun simţ şi se uită la ea tăios, ca şi cum ar fi bănuit-o de sarcasm. Însă Lyra avusese de-a face cu învăţaţi suspicioşi şi supărăcioşi toată viaţa ei, şi se uită la el cu atâta admiraţie sinceră încât el se linişti.

— Profesor, repetă el, profesor… Da, aş putea să fiu profesor. Daţi-mi elevul potrivit şi o să-i aprind scânteia cunoaşterii!

— Da, şi cunoştinţele tale n-ar trebui să dispară pur şi simplu, spuse Lyra încurajator. Ar trebui să fie duse mai departe, ca oamenii să-şi amintească de tine.

— Da, încuviinţă el serios. Prinzi foarte repede, copilă. Cum te numeşti?

— Lyra, îi spuse din nou. Ai putea să mă înveţi despre urşi?

— Urşi… spuse el cu neîncredere.

— Chiar aş vrea să ştiu despre cosmologie şi despre Praf, şi toate astea, numai că nu sunt prea deşteaptă pentru ele. Ai nevoie de studenţi cu adevărat deştepţi pentru asta. Însă aş putea învăţa câte ceva despre urşi. Ai putea să-mi predai despre ei, cu siguranţă. Şi am putea să facem exerciţii şi după aia să trecem la Praf, poate.

El încuviinţă din nou.

— Da, spuse el, da, cred că ai dreptate. Există o corespondenţă între microcosmos şi macrocosmos! Stelele au viaţă, copila mea. Ştiai? Totul în univers are viaţă şi sunt şi scopuri măreţe pe deasupra. Universul este plin de *intenţii*, ştii. Totul se întâmplă cu un scop. Scopul tău e să-mi aduci aminte de asta. Foarte bine, foarte bine – în disperarea mea uitasem. Foarte bine! Excelent, copila mea!

— Deci l-ai văzut pe rege? Pe Iofur Raknison?

— Da. O, da. Am venit aici la invitaţia lui, ştii. Voia să înfiinţeze o universitate. Urma să mă facă Vice-Cancelar. Asta chiar ar fi o ţeapă

în coasta Societăţii Arctice Regale, e? E? Şi ticălosul ăla de Trelawney! Ha!

— Ce s-a întâmplat?

— Am fost trădat de oameni de nimic. Trelawney printre ei, desigur. Era aici, ştii. Pe Svalbard. A răspândit minciuni şi calomnii despre diplomele mele. Calomnie! Infamie! Cine a descoperit ultima demonstraţie a ipotezei Barnard-Stokes, e? E? Da, Santelia, iată cine. Trelawney n-a putut să suporte. A scuipat minciuni printre dinţi. Iofur Raknison m-a aruncat aici. O să ies eu într-o zi, ai să vezi. O să fiu Vice-Cancelar, oh, da. Trelawney o să se târască în genunchi şi o să-mi ceară iertare! Las' să mă denigreze Comitetul Publicaţiilor Societăţii Arctice Regale! Ha! O să-i demasc pe toţi!

— Nădăjduiesc că Iorek Byrnison o să te creadă, când s-o întoarce, spuse Lyra.

— Iorek Byrnison? N-are rost să-l mai aşteptăm. N-o să se întoarcă niciodată.

— E pe drum.

— Atunci o să-l omoare. El nu-i urs, ştii. El e un proscris. Ca mine. Degradat, ştii. N-are dreptul la niciun privilegiu de-al urşilor.

— Să zicem că Iorek Byrnison vine, totuşi, spuse Lyra. Dacă l-ar provoca pe Iofur Raknison la duel…

— Oh, ei n-ar permite aşa ceva, spuse Profesorul cu hotărâre. Iofur nu s-ar coborî niciodată până-ntr-atât încât să recunoască dreptul lui Iorek Byrnison de a se lupta cu el. N-are niciun drept. Iorek ar putea foarte bine să fie acum şi focă, sau morsă, nu urs. Sau mai rău: Tătar sau Skraeling. Nu s-ar lupta cu el onorabil, ca şi cu un urs. L-ar ucide cu aruncătoare de flăcări înainte să se apropie. Nicio speranţă. Fără milă.

— O, spuse Lyra cu disperarea în suflet. Şi ceilalţi prizonieri ai urşilor? Ştii unde-i ţin?

— Alţi prizonieri?

— Cum ar fi… Lordul Asriel.

Deodată, Profesorul se schimbă cu totul. Se ghemui şi se făcu mic de tot, lipindu-se de perete, şi începu să dea din cap a avertisment:

— Şşşt! Taci! O să te-audă! şopti el.

— De ce nu trebuie să amintesc de Lordul Asriel?

— Interzis! Foarte periculos! Iofur Raknison nu va permite să-i fie rostit numele!

— De ce? spuse Lyra, apropiindu-se în şoaptă, ca să nu-l sperie.

— Comitetul de Oblaţii i-a dat sarcina specială lui Iofur să-l ţină prizonier pe Lordul Asriel, şopti la rândul său bătrânul. Doamna Coulter însăşi a venit până aici să vorbească cu Iofur şi i-a oferit tot soiul de recompense ca să-l ţină pe Lordul Asriel deoparte. Ştiu asta, ştii, pentru că eram la vremea aceea în graţiile lui Iofur. M-am întâlnit

cu doamna Coulter! Da. Am avut o lungă conversaţie cu ea. Iofur era prostit cu totul de ea. Nu se putea abţine să nu vorbească despre ea. Ar face totul pentru ea. Dacă ea doreşte ca Lordul Asriel să stea la sute de mile depărtare, aşa va fi. Orice pentru doamna Coulter, orice. O să dea numele ei capitalei, ştiai?

— Deci nu lasă pe nimeni să-l vadă pe Lordul Asriel?

— Nu! Niciodată! Dar îi e şi frică de Lordul Asriel, ştii. Iofur joacă un joc dificil, însă e deştept. A făcut ce voiau amândoi. L-a ţinut pe Lordul Asriel izolat, s-o mulţumească pe doamna Coulter şi l-a lăsat pe Lordul Asriel să primească orice echipament doreşte, ca să-i facă şi lui pe plac. Echilibrul ăsta n-o să dureze. E instabil. Să mulţumeşti ambele părţi. E? Situaţia o să se prăbuşească destul de curând. Ştiu bine lucrurile astea.

— Chiar? spuse Lyra cu mintea în altă parte, gândindu-se furioasă la ceea ce bătrânul tocmai spusese.

— Da. Limba daimonului meu poate gusta probabilităţile, ştii.

— Da, şi daimonul meu la fel. Când ne dau de mâncare, Profesore?

— Mâncare??

— Trebuie să ne dea ceva de mâncare o dată şi-o dată, altfel o să murim de foame. Şi mai sunt şi nişte oase pe jos. Sper că sunt oase de focă, nu?

— Focă… Nu ştiu. Poate.

Lyra se ridică şi pipăi drumul către uşă. Evident, nu exista niciun mâner, nicio gaură a cheii iar uşa se închidea atât de bine şi sus şi jos încât nu se vedea nicio lumină, îşi lipi urechea de ea, însă nu auzi nimic. În spatele ei, bătrânul mormăi ceva în barbă şi se întoarse obosit pe cealaltă parte. Lyra auzi zdrăngănitul lanţului şi, imediat după aceea îl auzi sforăind.

Pipăi din nou drumul către bancă. Pantalaimon, obosit să tot facă lumină, se transformase în liliac, ceea ce i se potrivea foarte bine: zbura de jur împrejur scoţând ţipete înfundate, în timp ce Lyra stătea aşezată şi-şi rodea o unghie.

Dintr-o dată, fără niciun avertisment, îşi aminti despre ce vorbea Profesorul Palmerian în Camera de Odihnă, cu atâta vreme în urmă. Un gând n-o lăsa în pace de când Iorek Byrnison îi menţionase pentru prima dată numele lui Iofur, şi acum revenea: ceea ce-şi dorea Iofur Raknison mai mult decât orice, spusese Profesorul Trelawney, era un daimon.

Bineînţeles, nu pricepuse ce voia el să zică; în loc să spună cuvântul în engleză, el folosise cuvântul *panserbørn*, aşa că nu îşi dăduse seama că vorbea despre urşi şi ea habar n-avea că Iofur Raknison nu-i om. Un om ar fi avut, oricum, un daimon, aşa că n-avea nicio noimă.

Acum, însă, era clar. Tot ce auzise despre regele-urs ducea în acelaşi loc: puternicul Iofur Raknison nu dorea altceva decât să fie om,

cu un daimon al lui.

Pe când se gândea la toate acestea, îi veni în minte un plan: un mod de a-l face pe Iofur Raknison să facă ceea ce, în mod normal, n-ar fi făcut niciodată, un mod de a-i reda lui Iorek Byrnison tronul care-i revenea de drept, în cele din urmă un mod de a ajunge la locul în care-l duseseră pe Lordul Asriel, şi de a-i da alethiometrul.

Ideea plutea şi pâlpâia delicat, ca un balon de săpun, şi nu îndrăzni nici măcar să se uite direct la ea, să nu se spargă. Ştia, totuşi, care e felul de-a fi al ideilor, aşa că o lăsă să pâlpâie şi se uită în altă parte, gândindu-se la altceva.

Aproape aţipise când zăvorul fu tras şi uşa se deschise. Lumina năvăli înăuntru iar Lyra sări direct în picioare, cu Pantalaimon ascuns în buzunar.

De îndată ce ursul-gardian se aplecă să apuce halca de carne de focă şi s-o arunce înăuntru, Lyra ajunse lângă el, şi-i spuse:

— Du-mă la Iofur Raknison. O să dai de belea dacă nu mă duci. E foarte urgent.

Ursul aruncă halca din fălci şi se uită în sus. Nu era uşor să citeşti expresia unui urs, însă părea nervos.

— E vorba de Iorek Byrnison, spuse ea repede. Ştiu ceva despre el, iar regele trebuie să afle.

— Spune-mi ce e şi o să-i transmit mesajul, spuse ursul.

— N-ar fi corect ca altcineva să afle înaintea regelui, spuse ea. Îmi pare rău, nu vreau să fiu nepoliticoasă, însă vezi, e o regulă care spune că regele trebuie să afle primul.

Poate că ursul era încet la minte. În orice caz, făcu o pauză, după care aruncă bucata de carne în celulă şi abia apoi spuse:

— Foarte bine. Vino cu mine.

O scoase la aer, şi ea îi fu recunoscătoare. Ceaţa se ridicase şi stelele sclipeau deasupra zidurilor înalte ale curţii. Gardianul o încredinţă unui alt urs, care veni să-i vorbească.

— Nu poţi să-l vezi pe Iofur Raknison când vrei tu, spuse el. Trebuie să aştepţi până vrea el să te primească.

— Dar ce vreau eu să-i spun e urgent, spuse ea. E despre Iorek Byrnison. Sunt sigură că Maiestatea Sa ar vrea să afle, însă în acelaşi timp nu pot să spun nimănui altcuiva, nu înţelegeţi? N-ar fi politicos. S-ar supăra tare de tot dacă n-am fi politicoşi.

Ceea ce tocmai spusese păru să aibă destulă greutate încât să-l dezorienteze pe urs şi să-l reducă la tăcere. Lyra era sigură că felul în care vedea lucrurile era corect: Iofur Raknison introducea atât de multe reguli noi încât niciunul din urşi nu era sigur încă de felul în care ar fi trebuit să se poarte, iar ea putea exploata această nesiguranţă pentru a ajunge la Iofur.

Aşa că ursul se retrase să se consulte cu ursul de mai sus, şi, într-un

târziu, Lyra fu condusă din nou în Palat, însă la Statul Major de data asta. Nu era mai curat şi, de fapt, aerul era şi mai greu de respirat decât în celulă, fiindcă toate duhorile naturale fuseseră acoperite cu un strat gros de parfum greţos. Fu lăsată să aştepte pe coridor, apoi într-o anticameră, apoi lângă o uşă mare, în timp ce urşii discutau şi se certau şi alergau de colo-colo. Avu timp să analizeze decoraţiunile absolut ridicole: pereţii erau plini de stucaturi din ghips aurit, care se dezlipeau deja sau se fărâmiţau de atâta umezeală iar covoarele înflorate erau îmbâcsite de jeg.

În final, uşa cea mare se deschise din interior. O explozie de lumină de la o jumătate de duzină de candelabre, un covor de un roşu aprins şi tone de parfum greţos plutind în aer, feţele unei duzini de urşi, ba poate chiar mai mult, toţi uitându-se la ea, niciunul în armură însă fiecare cu câte un element decorativ: un lanţ de aur, o pălărie din pene purpurii, o eşarfă violetă. În mod curios, camera era ocupată şi de păsări; chire-de-baltă şi mari lupi-de-mare se cocoţau pe cornişa de ghips şi se năpusteau apoi în jos pentru a înşfăca bucăţi de peşte care le căzuseră din cuiburile din candelabru.

Pe un piedestal la capătul îndepărtat al camerei se înălţa un tron impunător. Era făcut din granit, ca să pară puternic şi masiv, însă, ca multe alte lucruri din palatul lui Iofur, era decorat cu festoane şi pampoane de ghips superelaborate care arătau ca nişte zorzoane împodobind vârful unui munte.

Pe tron şedea cel mai mare urs pe care-l văzuse vreodată. Iofur Raknison era chiar mai înalt şi mai masiv decât Iorek, iar faţa îi era mult mai mobilă şi mai expresivă, cu un soi de aer uman pe care nu-l văzuse niciodată la Iorek. Când Iofur se uită la ea i se păru că vede privirea unui bărbat, genul de bărbat pe care îl întâlnise la doamna Coulter, un politician abil, obişnuit cu puterea. Purta un lanţ gros de aur în jurul gâtului, cu o piatră preţioasă masivă atârnând de el iar ghearele – cam de doisprezece centimetri lungime – erau acoperite cu foiţă de aur. Efectul era de putere enormă, de energie şi de îndemânare. Era îndeajuns de mare ca să poarte excesul absurd de decoraţiuni; pe el nu părea ridicol ci barbar şi magnific.

Se dădu un pas înapoi de frică. Deodată, ideea ei păru prea plăpândă ca să poată fi exprimată în cuvinte.

Însă se apropie puţin, căci trebuia s-o facă, şi apoi văzu că Iofur ţinea ceva pe genunchi, cum ar fi ţinut un om o pisică în poală – sau un daimon.

Era o păpuşă mare din paie, un manechin cu o faţă stupidă şi inexpresivă de om. Era îmbrăcată aşa cum s-ar fi îmbrăcat doamna Coulter şi semăna de departe cu ea. Se prefăcea că are un daimon. Atunci Lyra ştiu că e în siguranţă.

Se apropie de tron şi se înclină foarte adânc, cu Pantalaimon foarte

tăcut şi cuminte în buzunar.

— Omagiile noastre, mare Rege, spuse ea calm. De fapt, omagiile mele, nu ale *lui*.

— Nu ale cui? întrebă el cu o voce mai subţire decât şi-ar fi imaginat ea, însă plină de tonuri expresive şi de subtilitate. Când vorbi, flutură o labă prin faţa gurii, ca să alunge muştele care se adunaseră în zonă.

— Ale lui Iorek Byrnison, Maiestatea Voastră, spuse ea. Am ceva foarte important şi secret să vă spun, aşa că ar trebui să discutăm între patru ochi, credeţi-mă.

— Ceva despre Iorek Byrnison?

Se apropie de el, păşind cu grijă pe podeaua plină de găinaţ şi alungând muştele care-i bâzâiau pe lângă faţă.

— Ceva despre daimoni, spuse ea, astfel încât doar el să audă.

Expresia lui se schimbă. Nu înţelegea ce vrea să însemne, însă fără îndoială era extrem de interesat. Deodată, se prăvăli de pe tron, făcând-o să sară în lături, le ordonă ceva celorlalţi urşi. Cu toţii îşi plecară capetele şi se îndreptară cu spatele spre uşă. Păsările, care se ridicaseră în stol la urletul lui, croncăniră şi se rotiră peste capetele lor înainte de a se întoarce la cuiburi.

Când sala tronului se goli iar Iofur Raknison şi cu Lyra rămaseră singuri, el se întoarse nerăbdător către ea.

— Ei bine? întrebă el. Spune-mi cine eşti. Ce poţi să-mi spui despre daimoni?

— Eu *sunt* un daimon, Maiestate, spuse ea.

El se opri în loc.

— Al cui? întrebă el.

— Al lui Iorek Byrnison, răspunse ea.

Era cel mai periculos lucru pe care îl spusese vreodată. Vedea destul de clar că doar uimirea lui fără margini îl opri să o omoare pe loc. Ea continuă imediat:

— Vă rog, Maiestate, lăsaţi-mă să vă spun mai întâi, înainte să mă loviţi. Am venit aici pe riscul meu, după cum vedeţi, şi nu pot să fac nimic care să vă rănească. De fapt, vreau să vă ajut, de aceea am venit. Iorek Byrnison a fost primul urs care a primit un daimon, însă voi ar fi trebuit să fiţi primul. Aş vrea, mai degrabă, să fiu daimonul vostru, decât al lui, de aceea am venit.

— Cum? spuse el dintr-o suflare. Cum a primit un urs un daimon? Şi de ce el? Şi cum se face că eşti atât de departe de el?

Muştele plecau din gura lui ca nişte cuvinte mărunte.

— Asta-i uşor. Pot să mă îndepărtez de el pentru că sunt ca un daimon de vrăjitoare. Ştii că ei se pot îndepărta sute de mile de oamenii lor? Aşa şi cu mine. Cât despre cum m-a primit pe mine daimon, asta s-a întâmplat la Bolvangar. Aţi auzit de Bolvangar, căci

doamna Coulter sigur v-a povestit despre el, însă probabil că nu v-a spus chiar tot ce se întâmplă acolo.

— Taie… răspunse el.

— Da, taie, asta-i o parte, intercizia. Însă fac şi tot felul de alte lucruri, cum ar fi să producă daimoni artificiali. Şi experimente pe animale. Când Iorek Byrnison a auzit chestia asta s-a oferit voluntar pentru un experiment ca să vadă dacă puteau să-i facă un daimon, şi au reuşit. Eu sunt daimonul. Mă cheamă Lyra. Aşa cum oamenii au daimoni sub formă de animale, tot aşa, când un urs are un daimon, va lua formă umană. Eu sunt daimonul lui. Pot să-i citesc gândurile şi ştiu exact ce face şi unde este şi…

— Unde este acum?

— Spre Svalbard. Vine încoace cât de repede poate.

— De ce? Ce vrea? Trebuie că e nebun! O să-l facem fărâme!

— Pe mine mă vrea. Vine să mă recupereze. Dar eu nu vreau să fiu daimonul lui, Iofur Raknison. Vreau să fiu daimonul vostru. Pentru că odată ce au văzut cât de puternic este un urs care are daimon, oamenii din Bolvangar au decis să nu mai repete niciodată experimentul. Iorek Byrnison urma să fie singurul urs care a avut vreodată un daimon. Iar dacă îl ajut, ar putea să conducă toţi urşii împotriva voastră. De aceea a venit la Svalbard.

Ursul-rege urlă de furie. Urlă atât de tare încât cristalele din candelabru începură să sune, toate păsările din marea sală începură să ţipe iar Lyrei îi ţiuiau deja urechile.

Dar nu pierdu ocazia.

— De aceea sunteţi cel mai bun, îi spuse ea lui Iofur Raknison, fiindcă sunteţi plin de pasiune şi pe cât de puternic, pe atât de deştept. Însă a trebuit să-l părăsesc şi să vin să vă spun, pentru că nu vreau ca el să fie conducătorul urşilor. Conducerea trebuie să vă aparţină. Şi *există* o cale să mă desprindeţi de el şi să mă faceţi daimonul vostru, însă nu o să ştiţi care e aceea dacă nu v-o spun eu şi s-ar putea să alegeţi metoda obişnuită pentru doborârea urşilor ca el, proscrişi, adică să nu vă bateţi cu el ci să-l ucideţi cu aruncătoarele de flăcări sau altfel. Şi dacă faceţi treaba asta, o să mă sting ca o lumânare şi o să mor odată cu el.

— Dar tu… cum se poate…

— *Pot* să devin daimonul vostru, spuse ea, însă doar dacă îl învingeţi pe Iorek Byrnison într-o luptă dreaptă. Apoi, puterea lui o să vină la voi şi mintea mea se va contopi cu a voastră şi vom deveni o singură persoană, gândindu-ne gândurile unul celuilalt. Şi-apoi veţi putea să mă trimiteţi la mile depărtare să spionez pentru voi, sau să mă ţineţi lângă voi, cum doriţi. Şi v-aş ajuta să conduceţi urşii spre capturarea Bolvangarului, dacă doriţi, şi să-i faceţi să creeze mai mulţi daimoni pentru urşii voştri favoriţi, sau dacă aţi vrea să fiţi singurul

urs care să aibă un daimon am putea distruge Bolvangarul pentru totdeauna. Am putea face orice, Iofur Raknison, voi şi cu mine, împreună!

În tot timpul ăsta îl ţinuse pe Pantalaimon în buzunar cu o mână tremurătoare. El stătea cât de nemişcat putea, în cea mai mică formă de şoricel la care se gândise vreodată.

Iofur Raknison se plimba în sus şi în jos cu un aer de impacienţă explozivă.

— Luptă dreaptă? întreba el. Eu? Să lupt cu Iorek Byrnison? Imposibil! E un proscris! Cum se poate? Cum să lupt cu el? Numai aşa se poate?

— E singura cale, spuse Lyra, dorindu-şi în sinea ei să nu fie, căci Iofur Raknison părea, cu fiecare secundă ce trecea, mai mare şi mai fioros. Cât îi era de drag Iorek şi cât de multă încredere avea în el, nu putea să creadă cu adevărat că ar doborî vreodată acest gigant printre alţi urşi giganţi. Însă era singura speranţă pe care o aveau. Să fii doborât de la distanţă de aruncătoarele de flăcări nu lăsa loc de nicio speranţă.

Iofur Raknison se întoarse brusc.

— Dovedeşte-mi! spuse el. Dovedeşte-mi că eşti daimon!

— Prea bine, spuse ea. Pot să fac asta uşor. Pot să aflu ceva ce doar voi ştiţi, nimeni altcineva, ceva ce doar un daimon ar putea să afle.

— Atunci spune-mi care-i prima fiinţă pe care am omorât-o.

— Va trebui să merg într-o încăpere şi să fiu singură ca să fac asta, spuse ea. Când voi fi daimonul vostru veţi putea vedea cum fac, însă până atunci trebuie să rămână secret.

— Este o anticameră înaintea acestei camere. Mergi acolo şi ieşi când vei şti răspunsul.

Lyra deschise uşa şi se trezi într-o cameră luminată de o singură torţă, fără altă mobilă decât o vitrină de mahon care conţinea câteva ornamente oxidate de argint. Scoase alethiometrul şi întrebă:

— Unde este Iorek acum?

La patru ore depărtare şi se grăbeşte din ce în ce mai tare.

— Cum pot să-i spun ce-am făcut?

Trebuie să ai încredere în el.

Se gândi cu îngrijorare cât de obosit va fi. Însă apoi îşi dădu seama că nu făcea ceea ce alethiometrul tocmai îi spusese: nu avea încredere în el.

Lăsă gândul acela la o parte şi puse întrebarea pe care o dorea Iofur Raknison. Care a fost prima fiinţă pe care o omorâse prima data?

Răspunsul veni pe dată: tatăl lui Iofur.

Întrebă mai departe, şi află că Iofur fusese singur pe gheţar ca tânăr urs, în prima lui expediţie de vânătoare şi dăduse peste un urs solitar. Se certaseră şi se luptaseră iar Iofur îl omorâse. Când află mai târziu

că era propriul lui tată (fiindcă urşii erau crescuţi de mamele lor şi rareori îşi vedeau taţii) ascunse adevărul. Nimeni nu ştia despre ce se întâmplase în afară de Iofur.

Lyra puse alethiometrul deoparte şi se întrebă cum să-i spună ce aflase.

— Flatează-l! şopti Pantalaimon. Asta-i tot ce vrea.

Aşa că Lyra deschise uşa şi îl găsi pe Iofur Raknison aşteptând-o, cu o expresie de triumf, viclenie, aprehensiune şi lăcomie.

— Ei bine?

Îngenunche înaintea lui şi îşi înclină capul până când îi atinse laba stângă din faţă, cea mai puternică, fiindcă urşii erau stângaci.

— Vă cer iertare, Iofur Raknison! spuse ea. Nu ştiam că eşti atât de puternic şi de măreţ.

— Ce-i asta? Răspunde-mi la întrebare!

— Prima fiinţă pe care aţi ucis-o a fost propriul vostru tată. Cred că sunteţi un nou zeu, Iofur Raknison. Cu siguranţă. Doar un zeu ar fi avut puterea să facă asta.

— Ştii! Vezi!

— Da, pentru că *sunt* daimon, aşa cum am spus.

— Mai spune-mi ceva. Ce mi-a promis Lady Coulter când a fost aici?

Din nou Lyra intră în camera goală şi consultă alethiometrul înainte de a se întoarce cu răspunsul.

— V-a promis că o să-l facă pe Magisterium-ul din Geneva să fie de acord să fiţi botezat creştineşte, chiar dacă pe atunci nu aveaţi un daimon. Ei bine, mi-e teamă că nu a făcut asta, Iofur Raknison, şi sincer vorbind nu cred că ar fi vreodată de acord dacă n-aţi avea un daimon. Cred că ea ştia asta şi nu v-a spus adevărul. Însă, în orice caz, când o să mă primiţi daimon *aţi putea* să fiţi botezat dacă aţi vrea, fiindcă nimeni n-ar mai avea ce să spună. Aţi putea cere lucrul ăsta şi ei n-ar putea să vă refuze.

— Da… Adevărat. Chiar asta a spus. Adevărat, fiecare cuvânt. Şi m-a înşelat? Am crezut în ea şi ea m-a înşelat?

— Da, v-a înşelat. Însă ea nu mai contează de-acum. Scuzaţi-mă, Iofur Raknison. Sper că nu vă supăraţi că vă spun, însă Iorek Byrnison e doar la patru ore depărtare aşa că mai bine aţi ordona gărzilor să nu-l atace, aşa cum ar face în mod normal. Dacă vă veţi lupta cu el pentru mine va trebui să-l lăsaţi să intre în Palat.

— Da…

— Şi poate, atunci când vine, ar fi bine să mă prefac că sunt încă daimonul lui şi să-i spun că m-am rătăcit, sau aşa ceva. Nu-şi va da seama. Mă voi preface. O să spuneţi celorlalţi urşi că sunt daimonul lui Iorek şi că voi fi al vostru după ce îl veţi învinge?

— Nu ştiu… Ce ar trebui să fac?

— Nu cred că ar trebui să menţionaţi asta încă. De îndată ce vom fi împreună, voi şi cu mine, putem gândi ce-i mai bine de făcut şi să decidem atunci. Acum trebuie să explicaţi celorlalţi urşi de ce o să-l lăsaţi pe Iorek să se lupte cu voi ca un urs în toate drepturile, chiar dacă e proscris. Pentru că nu vor înţelege şi va trebui să găsim un motiv pentru asta. Vreau să spun că o să facă ce le veţi spune, oricum, însă dacă înţeleg motivul vă vor admira şi mai tare.

— Da. Şi atunci ce ar trebui să le spunem?

— Să le spunem… Spuneţi-le că pentru a face regatul şi mai sigur l-aţi chemat pe Iorek Byrnison aici, să vă luptaţi, iar învingătorul va conduce urşii pentru totdeauna. Vedeţi, dacă îi faceţi să creadă că a fost ideea *voastră* ca el să vină, şi nu a lui, ei vor fi cu adevărat impresionaţi. Vor crede că aveţi puterea să-l chemaţi aici de departe. Vor crede că puteţi face orice.

— Da…

Marele urs era neajutorat. Lyra găsea că puterea asupra lui era de-a dreptul îmbătătoare şi, dacă Pantalaimon n-ar fi ciupit-o brusc de mână să-i amintească de pericolul în care se aflau cu toţii, şi-ar fi pierdut cu totul simţul proporţiilor.

Îşi reveni însă şi păşi înapoi cu modestie, privind şi aşteptând în timp ce urşii, sub comanda exaltată a lui Iofur, pregăteau câmpul de bătălie pentru Iorek Byrnison. Între timp, Iorek, neştiind nimic din toate acestea, se apropia din ce în ce mai repede de ceea ce ea şi-ar fi dorit să-i poată spune că este o luptă pentru viaţa lui.

Până la moarte

Luptele între urşi erau obişnuite şi erau prilejul unui adevărat ritual. Pentru că era un lucru rar ca un urs să omoare un alt urs, totuşi, şi atunci când se întâmpla era mai degrabă un accident, sau se datora faptului că un urs nu înţelesese semnalele celuilalt, aşa cum a fost cazul lui Iorek Byrnison. Cazurile de crimă propriu-zisă, aşa cum se întâmplase cu Iofur care-şi omorâse tatăl, erau şi mai rare.

Uneori, însă, apăreau ocazii în care singurul mod de a rezolva o dispută era lupta până la moarte. Şi pentru asta se prescria un întreg ceremonial.

De îndată ce Iofur anunţă că Iorek Byrnison era pe drum şi că va avea loc o bătălie, câmpul de bătaie fu măturat şi nivelat iar armurierii veniră de la minele de foc pentru a verifica armura lui Iofur. Era examinată fiecare crestătură, erau testate toate legăturile iar plăcile erau şlefuite cu cel mai fin nisip. Ghearele primiră şi ele o la fel de mare atenţie. Spoiala aurie fu dată jos şi fiecare unghie de doisprezece centimetri lungime fu ascuţită şi pilită până când vârful devenea o armă mortală în sine. Lyra privea şi i se făcea din ce în ce mai rău la stomac, pentru că Iorek Byrnison nu avea parte de aşa o atenţie. La ora aceea probabil că se făceau aproape douăzeci şi patru de ore de când mărşăluia pe gheaţă fără încetare şi fără niciun fel de hrană. Poate că fusese rănit în cădere. Şi ea îl vârâse în bătălia asta fără ca el să ştie. La un moment dat, după ce Iofur Raknison îşi testă ascuţişul ghearelor pe o morsă proaspăt ucisă, jupuindu-i pielea ca pe hârtie, şi puterea loviturilor lui distrugătoare pe craniul morsei (din două lovituri ţeasta se crăpase ca o coajă de ou), Lyra trebui să-şi ceară scuze de la Iofur şi să se ascundă într-un colţ ca să poată plânge de frică.

Chiar şi Pantalaimon, care în mod normal putea s-o înveselească, nu mai putu spune nimic încurajator. Tot ce mai putea ea să facă era să consulte alethiometrul: e la o oră depărtare, îi spuse, şi, din nou, trebuie să aibă încredere în el. Şi (asta era mai greu de descifrat), Lyra se gândi chiar că o dojenise fiindcă pusese aceeaşi întrebare de două ori.

Zvonul se răspândise deja printre urşi şi toate laturile câmpului de bătaie erau extrem de aglomerate. Urşii de rang înalt aveau cele mai bune locuri şi un separeu special era dedicat ursoaicelor, printre care, bineînţeles, nevestele lui Iofur. Lyra era extrem de curioasă să afle cum sunt ursoaicele, pentru că ştia atât de puţin despre ele, însă nu mai era vreme să-şi pună astfel de întrebări. Alese să stea în apropierea lui Iofur Raknison şi să privească cum urşii-curteni din

jurul său îşi etalau gradele în faţa urşilor obişnuiţi de mai încolo. Încercă să ghicească semnificaţia diferitelor pene, insigne şi simboluri pe care toţi le purtau. Unii din urşii cu gradul cel mai înalt, observă ea, purtau cu ei păpuşi care semănau cu daimonul-din-zdrenţe al lui Iofur, încercând probabil să-l linguşească astfel, imitând moda pe care el o lansase. Observă cu încântare sardonică cum, atunci când văzură că Iofur îşi aruncase păpuşa de paie, nu mai ştiură ce să facă cu ale lor. Să le arunce? Căzuseră oare în dizgraţie? Cum oare să se poarte?

Începea să înţeleagă că asta era atitudinea predominantă la curte. Nu erau siguri ce anume erau de fapt.

Nu erau ca Iorek Byrnison, puri şi absolut siguri, ci purtau cu ei un mare şi constant semn de întrebare, uitându-se unii la alţii şi la Iofur.

Apoi se uitară şi la ea, cu o curiozitate vădită. Rămase cu modestie lângă Iofur şi nu spuse nimic, lăsând ochii în jos ori de câte ori un urs se uita la ea.

Ceaţa se ridicase deja şi aerul era curat. Ca din întâmplare, scurta ridicare a întunericului spre amiază coincise cu momentul în care Lyra gândi că Iorek urma să sosească. Stătea tremurând pe o mică ridicătură de zăpadă bătătorită la marginea câmpului de bătaie şi se uita în sus spre cerul slab luminat, dorindu-şi din toată inima să zărească un stol de forme negre, elegante şi zdrenţuite care să vină s-o ia de acolo. Sau să vadă oraşul ascuns al Aurorei, unde ar putea să se plimbe fără teamă de-a lungul marilor bulevarde, în plin soare. Sau să vadă braţele largi ale lui Ma Costa, să simtă aromele îmbietoare de carne şi de bucătărie care te înconjurau în prezenţa ei…

Se trezi plângând. Lacrimile îi îngheţau aproape în secunda în care se formau, şi le şterse cu mare greutate. Îi mai era şi teamă. Urşii, care nu plângeau, nu înţelegeau ce i se întâmpla: era un proces tipic omenesc, fără rost. Şi, bineînţeles că Pantalaimon nu putea s-o consoleze aşa cum ar fi făcut-o în mod normal, deşi ea îl ţinea strâns în buzunar iar el, în formă de şoricel, îi mângâia degetele.

În spatele ei, fierarii făceau ultimele aranjamente la armura lui Iofur Raknison. El se ridică în picioare ca un imens turn de metal, strălucind în oţel lustruit, plăcile fin lucrate fiind legate cu sârmuliţe de aur. Coiful îi apăra partea de sus a capului într-o carapace lucitoare gri-argintie, cu deschizături adânci pentru ochi iar partea de jos a corpului era protejată de o cămaşă strâmtă de zale. Doar când văzu toate acestea Lyra îşi dădu seama că îl trădase pe Iorek Byrnison, fiindcă Iorek n-avea nimic asemănător. Armura îi proteja doar spatele şi părţile laterale. Se uită la Iofur Raknison, atât de lucios şi de puternic şi simţi o mare slăbiciune înăuntru, un fel de vină amestecată cu teamă. Spuse:

— Scuzaţi-mă, Maiestatea Voastră, dacă vă amintiţi ce vă spuneam mai devreme…

Vocea-i tremurătoare şi subţire străbătu cu greu aerul. Iofur Raknison îşi întoarse prea puternicul cap, distras de la ţinta pe care trei urşi o ţineau în faţa lui ca să o doboare cu ghearele sale perfecte.

— Da? Da?

— Vă amintiţi că am spus că ar fi mai bine să merg şi să-i vorbesc mai întâi lui Iorek Byrnison şi să mă prefac…

Înainte să-şi termine fraza, se auzi un strigăt de la urşii din turnul de veghe. Toţi ceilalţi înţeleseră ce însemna şi îl preluară cu un entuziasm triumfător. Îl văzuseră pe Iorek.

— Vă rog? spuse Lyra grăbit. O să-l păcălesc, veţi vedea.

— Da, da. Mergi acum. Mergi şi *încurajează-l!*

Iofur Raknison abia dacă mai putea vorbi de atâta entuziasm şi avânt.

Lyra se retrase de lângă el şi traversă câmpul gol de bătălie, lăsând urma paşilor săi mici în zăpadă, iar urşii din latura cea mai îndepărtată îi făcură loc să treacă. În timp ce corpurile lor masive se dădeau greoi la o parte, orizontul se deschise, sumbru în lumina palidă. Unde era Iorek Byrnison? Nu vedea nimic, însă turnul de pază era înalt şi ei puteau vedea ceea ce ei îi rămânea încă ascuns. Tot ce putea să facă era să meargă mai departe prin zăpadă.

El o văzu înainte ca ea să îl vadă. Cu un salt care declanşă un zdrăngănit puternic de metale şi stârni o furtună de zăpadă, Iorek Byrnison ajunse lângă ea.

— Oh, Iorek! Am făcut un lucru îngrozitor. Dragule, va trebui să te lupţi cu Iofur Raknison şi nu eşti pregătit – eşti obosit şi flămând iar armura…

— Ce lucru îngrozitor?

— I-am spus că vii, fiindcă citisem în cititorul de simboluri, iar el e disperat să fie ca un om şi să aibă un daimon, pur şi simplu disperat. Aşa că l-am păcălit şi l-am făcut să creadă că eu sunt daimonul tău şi că o să te părăsesc şi o să fiu daimonul lui, însă el trebuie să se bată cu tine ca să se întâmple asta. Fiindcă altfel, Iorek, dragule, nu te-ar fi lăsat niciodată să te lupţi cu el, ţi-ar fi dat foc înainte de a te apropia…

— L-ai păcălit pe Iofur Raknison?

— Da. L-am făcut să fie de acord să se lupte cu tine în loc să te omoare pur şi simplu ca pe un paria, iar învingătorul va fi regele urşilor. A trebuit să fac asta pentru că…

— Belacqua? Nu. Te numeşti Lyra Silvertongue (Limbă de argint), spuse el. Să mă lupt cu el e tot ceea ce îmi doresc. Vino, micul meu daimon.

Se uită la Iorek Byrnison în armura lui bătucită, avântat şi feroce, şi simţi cum inima îi iese afară din piept de mândrie.

Păşiră împreună spre palatul ruină al lui Iofur, unde câmpul de

bătaie se întindea la piciorul zidurilor. Urşii se adunară la parapete, feţe albe se iţiră la fiecare fereastră iar formele lor greoaie formau un zid dens de un alb ceţos, marcat doar de punctele negre ale ochilor şi nasurilor. Cele mai apropiate se mişcau în lături, formând două şiruri printre care treceau Iorek Byrnison şi daimonul său. Ochii tuturor urşilor erau fixaţi pe ei.

Iorek se opri pe câmpul de bătaie în faţa lui Iofur Raknison. Regele coborî de pe ridicătura de zăpadă bătătorită şi cei doi urşi se aflară faţă în faţă, despărţiţi doar de câţiva paşi.

Lyra era atât de aproape de Iorek încât putu să observe tremurul ce-l cuprinsese, ca un dinam uriaş care genera forţe anbarice nebănuite. Îl atinse uşor pe gât, la marginea căştii şi spuse:

— Luptă, Iorek, dragul meu, luptă. Tu eşti adevăratul rege, el nu-i. El e un nimic.

Apoi se dădu la o parte.

— Urşi! urlă Iorek Byrnison. Ecoul se izbi de pereţii palatului şi zburătăci păsările din cuiburi. El continuă:

— Termenii acestei lupte sunt următorii. Dacă Iofur Raknison mă omoară, atunci el va fi rege pentru totdeauna, liber de provocări sau dispute. Dacă eu îl omor pe Iofur Raknison, eu voi fi regele vostru. Primul meu ordin către voi va fi să dărâmaţi acest palat, această casă parfumată a batjocurii şi a înzorzonării de tinichea, şi să aruncaţi aurul şi marmura în mare. Fierul este metalul demn de un urs, nu aurul. Iofur Raknison a poluat Svalbardul. Eu am venit să-l curăţ. Iofur Raknison, te provoc la luptă.

Apoi Iofur sări înainte un pas sau doi, ca şi cum cu greu s-ar fi putut stăpâni să stea pe loc.

— Urşi! urlă la rândul lui Iofur. Iorek Byrnison s-a întors la invitaţia mea. Eu l-am atras aici şi eu trebuie să spun termenii acestei lupte. Iată-i: dacă îl omor pe Iorek Byrnison, carnea îi va fi făcută bucăţi şi împrăştiată la spurcăciunile de stâncă. Capul îi va fi atârnat deasupra palatului meu. Memoria lui va fi uitată. Va fi o greşeală capitală să-i pronunţe cineva numele…

Continuă la fel, după care fiecare urs vorbi din nou. Era o formulă, un ritual urmat cu credinţă. Lyra se uită la amândoi, atât de diferiţi unul de celălalt: Iofur atât de lucios şi de puternic, pocnind de sănătate şi de putere, cu armură splendidă, mândru ca un rege, iar Iorek – mai mic, deşi niciodată nu se gândise că el ar fi mic, şi prost echipat, cu armura ruginită şi ciobită. Însă armura lui era sufletul lui. El o făcuse şi i se potrivea. Erau una. Iofur nu era mulţumit de armura lui, el voia, de altfel, şi un alt suflet. Era fără astâmpăr iar Iorek era liniştit.

Ea îşi dădu seama că şi ceilalţi urşi făceau această comparaţie. Însă Iorek şi Iofur erau mai mult decât doi urşi. Două caste de urşi se

înfruntau în bătălie, două destine, două căi de viitor. Iofur începuse să-i ducă într-o direcţie, Iorek îi mâna într-alta şi, în acelaşi timp, un viitor se închidea iar altul începea să se desfăşoare.

Când ritualul de luptă trecu la faza a doua, cei doi urşi începură să amuşine fără răbdare zăpada, făcându-şi loc înainte, clătinând din cap. Nicio mişcare în rândul spectatorilor, însă toţi ochii îi urmăreau.

În final, războinicii se opriră în tăcere, urmărindu-se faţă în faţă, fiecare într-o extremitate a câmpului de bătaie.

Apoi, cu un răget şi răscolind zăpada cei doi urşi se mişcară în acelaşi moment. Ca două mari stânci care, stând în balans pe două piscuri de munte alăturate, sunt desprinse deodată de către un cutremur, şi se rostogolesc pe pantele muntelui şi capătă viteză, sărind peste crevase şi făcând copacii una cu pământul, până se izbesc una de cealaltă atât de tare încât amândouă se fac pulbere şi fărâme de piatră, aşa porniră la luptă cei doi urşi. Izbitura întâlnirii lor răsună în aerul nemişcat şi ecoul se lovi de pereţii Palatului. Însă ei nu se sfărâmară, ca stâncile. Căzură amândoi într-o parte şi primul care se ridică fu Iorek. Se roti ca un arc şi îl înşfacă pe Iofur, a cărui armură fusese afectată de coliziune şi care nu putea să-şi ridice prea uşor capul.

Iorek ajunse rapid la locul vulnerabil de la gât. Râcâi blana albă şi apoi îşi agăţă ghearele pe sub marginea căştii lui Iofur şi o trase în sus.

Simţind pericolul, Iofur mârâi şi se scutură, aşa cum Lyra îl văzuse pe Iorek scuturându-se pe malul apei, trimiţând în aer cascade de apă. Iorek căzu din nou, dislocat iar Iofur se ridică în două labe, cu un scrâşnet de metale îndoite, îndreptând cu puterea-i oţelul platoşei din spate. Apoi, ca o avalanşă, se năpusti peste Iorek, care încerca încă să se ridice.

Lyrei i se tăie răsuflarea simţind forţa acelei căderi zdrobitoare. Cu siguranţă, chiar şi pământul de sub ea se cutremură. Cum putea Iorek să supravieţuiască? Se chinuia să se întoarcă din nou şi să câştige puţin teren, însă picioarele îi erau mai sus iar Iofur îşi înfipse dinţii undeva lângă gâtul lui Iorek. Picături de sânge zburau prin aer: una ateriză pe blana Lyrei iar ea o apăsă cu mâna, în semn de iubire.

Apoi ghearele din spate ale lui Iorek se afundară în legăturile cămăşii de zale a lui Iofur şi traseră în jos. Rupse de tot partea din faţă iar Iofur se rostogoli într-o parte ca să poată vedea stricăciunea, lăsându-l pe Iorek să se ridice din nou în picioare.

Pentru o secundă, cei doi urşi se îndepărtară unul de celălalt, recăpătându-şi răsuflarea. Iofur era acum stânjenit de cămaşa de zale căci, din platoşă de protecţie se transformase într-un obstacol: era încă legată jos şi rămăsese atârnată de picioarele din spate. Totuşi, lui Iorek îi era şi mai rău. Rana de la gât sângera din belşug iar el respira cu greu.

Însă sări la Iofur, înainte ca regele să poată descâlci zalele agăţate de blană, şi-l răsturnă cu picioarele în sus, plonjând apoi către partea dezgolită a gâtului lui Iofur, unde era îndoită marginea căştii. Iofur îl aruncă de pe el şi cei doi urşi se porniră din nou la luptă, împroşcând în toate direcţiile şuvoaie de zăpadă care făceau şi mai dificil să vezi cine era în avantaj.

Lyra privea, cu răsuflarea tăiată, frământându-şi atât de tare mâinile încât o dureau. Crezu o clipă că îl vede pe Iofur făcându-i lui Iorek o rană la burtă, însă nu putea fi adevărat pentru că un moment mai târziu, după o altă explozie convulsivă de zăpadă, amândoi urşii stăteau pe labele din spate, ca doi boxeri, iar Iorek zgâria faţa lui Iofur cu ghearele-i puternice, în timp ce Iofur riposta aproape la fel de sălbatic.

Lyra tremura la greutatea loviturilor. Ca şi cum un uriaş ar fi mânuit un buzdugan cu cinci ţinte de oţel…

Fierul se izbea de fier, dinţii scrâşneau pe alţi dinţi, răsuflarea tuna fioros, picioarele fulgerau pământul bătătorit. Zăpada din jur era stropită cu roşu, răscolită şi transformată într-o zloată purpurie de jur împrejur.

Armura lui Iofur ajunsese într-o stare jalnică, platoşele rupte şi îndoite, firele de aur smulse sau murdărite de sânge iar casca îi dispăruse cu totul. A lui Iorek era într-o condiţie mult mai bună, cu toată urâţenia ei: ciobită însă intactă, rezistând mult mai bine loviturilor de baros ale ursului-rege, şi respingând ghearele lui brutale, lungi de doisprezece centimetri.

Totuşi, Iofur era mai mare şi mai puternic decât Iorek iar Iorek era slăbit şi flămând, şi pierduse mult sânge. Era rănit la burtă, la ambele braţe şi la gât, pe când lui Iofur nu-i curgea sânge decât din falca de jos. Lyra ar fi vrut atât de mult să-şi ajute prietenul drag, dar ce putea face?

Lui Iorek îi era din ce în ce mai rău acum. Şchiopăta. De câte ori punea pe pământ laba stângă din faţă cu toţii vedeau că abia îşi mai poate duce greutatea. Nu lovise niciodată cu ea iar loviturile cu cea dreaptă erau mai slabe, aproape ca nişte bătăi uşoare în comparaţie cu loviturile năprasnice pe care le dăduse cu doar câteva minute înainte.

Iofur observase şi el. Începu să-l provoace jignindu-l, numindu-l mână-ruptă, plod neputincios, ros de rugină, mortăciune şi alte nume de ocară, cărându-i în tot acest timp lovituri din stânga şi din dreapta, pe care Iorek nu le mai putea para. Iorek trebui să se retragă încet în spate, pas cu pas, şi să se ghemuiască sub ploaia de lovituri ale sarcasticului urs-rege.

Lyra plângea. Dragul şi curajosul ei urs, apărătorul ei fără de frică era pe moarte şi ea nu putea să-l trădeze şi să se uite în altă parte căci, dacă el s-ar fi uitat la ea, trebuia să-i vadă ochii strălucind de iubire şi

încredere şi nu o faţă ascunsă cu laşitate sau un spate întors de frică.

Aşa că se uită, însă lacrimile o împiedicau să vadă ce se întâmpla cu adevărat, şi poate că nici n-ar fi fost vizibil pentru ea. În orice caz, nu era vizibil pentru Iofur.

Fiindcă Iorek se mişca înapoi doar ca să găsească un loc curat şi uscat sub picioare şi o stâncă solidă de pe care să sară, iar neputinciosul braţ stâng era de fapt teafăr şi puternic. Nu puteai să păcăleşti un urs, însă, aşa cum Lyra îi demonstrase, Iofur nu voia să fie urs, voia să fie om, aşa că Iorek îl păcălea.

În cele din urmă, găsi ce-şi dorea: o piatră solidă şi bine înfiptă în solul îngheţat. Se sprijini de ea, încordându-şi picioarele şi aşteptând momentul propice.

Acesta veni când Iofur se ridică drept pe labele din spate mugindu-şi triumful şi întorcându-şi capul batjocoritor înspre partea stângă, aparent slabă, a lui Iorek.

Atunci se mişcă Iorek. Ca un val care şi-a adunat puterile pe mii de mile de ocean şi care tulbură puţin apa adâncă dar când ajunge la mal se ridică înalt spre cer, îngrozind locuitorii ţărmului, înainte să se spargă de pământ cu o putere căreia nu-i chip să-i ţii piept – aşa şi Iorek Byrnison se ridică împotriva lui Iofur, explodând în sus de pe stânca uscată şi-şi izbi feroce mâna stângă în falca dezgolită a lui Iofur Raknison.

Lovitura fu teribilă. Îi smulse de tot partea de jos a fălcii, care zbură în aer împroşcând cu sânge zăpada la mulţi metri distanţă.

Limba roşie a lui Iofur atârna scurgându-se peste pieptul deschis. Ursul-rege rămăsese deodată fără glas, fără muşcătură, fără ajutor. Iorek nu mai avea nevoie de nimic altceva. Plonjă şi într-o secundă dinţii muşcară gâtul lui Iofur, trăgând de el într-o parte şi-n alta, ridicând uriaşul trup de la pământ şi trântindu-l mai apoi la loc, ca şi cum Iofur nu mai era decât o focă la marginea apei.

Apoi îl smulse în sus şi Iofur îşi pierdu viaţa în dinţii lui Iorek.

Mai era un ritual de înfăptuit. Iorek deschise pieptul neprotejat al regelui mort, jupuind deoparte blana pentru a expune vederii coastele înguste albe şi roşii, semănând cu scândurile unei bărci răsturnate. Iorek pătrunse în cuşca coastelor şi smulse inima lui Iofur, roşie şi aburindă, şi o mâncă în faţa tuturor supuşilor lui Iofur.

Apoi izbucniră aclamaţiile, pandemoniul, urşii se năpustiră să aducă omagiile lor învingătorului lui Iofur.

Vocea lui Iorek Byrnison se ridică peste vacarm.

— Urşi! Cine e regele vostru?

Strigătul se întoarse înapoi, mugind ca şi cum tot pietrişul din lume ar fi fost aruncat într-o mare lovită de furtună:

— Iorek Byrnison!

Urşii ştiau ce aveau de făcut. Fiecare insignă, eşarfă şi diademă era

smulsă de îndată şi călcată cu dispreţ sub picioare, pentru a fi instantaneu uitată. Erau urşii lui Iorek acum, urşi adevăraţi nu pe jumătate-oameni, nesiguri, conştienţi doar de o inferioritate torturantă. Năvăliră către Palat şi începură să disloce mari blocuri de marmură din turnurile cele mai înalte, lovind cu pumnii lor puternici zidurile crenelate până când pietrele slăbiră şi le rostogoliră şi pe ele peste stânci, ca să se spargă de debarcader, la sute de picioare mai jos.

Iorek îi ignoră şi îşi desprinse armura pentru a se îngriji de răni dar înainte să înceapă, Lyra era deja lângă el, bătând cu piciorul în zăpada stacojie şi îngheţată, strigând la urşi să înceteze dărâmarea Palatului, căci erau prizonieri înăuntru. Ei n-o auzeau, însă Iorek da şi, când urlă la ei, se opriră de îndată.

— Oameni prizonieri? spuse Iorek.

— Da – Iofur Raknison i-a închis în donjoane – ar trebui să iasă de-acolo şi să-şi găsească adăpost undeva, altfel vor muri striviţi de pietre…

Iorek dădu ordine scurte şi câţiva urşi intrară în Palat să elibereze prizonierii. Lyra se întoarse către Iorek.

— Lasă-mă să te ajut – vreau să fiu sigură că nu eşti prea greu lovit, Iorek dragă – oh, aş dori să am nişte bandaje, sau ceva! Ai o tăietură tare urâtă pe burtă…

Un urs aşează pe pământ, la picioarele lui Iorek, o bucăţică de ceva verde şi rigid, îngheţat bocnă.

— Muşchi de sânge, spuse Iorek. Pune-l tu în răni, Lyra. Apoi acoperă carnea la loc şi ţine puţină zăpadă deasupra până îngheaţă.

Nu voia să lase niciun urs să-i îngrijească rănile, în ciuda dorinţei lor. În plus, Lyra era tare îndemânatică şi atât de dornică să-l ajute; aşa că micuţa se aplecă peste marele urs-rege, îndesând muşchiul de sânge în răni şi îngheţând carnea zdrenţuită până când se opri sângerarea. Când termină, mănuşile îi erau îmbibate de sângele lui Iorek, însă rănile se lipiseră deja.

Între timp, prizonierii – vreo doisprezece bărbaţi care tremurau şi mergeau vârâţi unii în alţii, orbiţi de lumină – ieşiseră afară. Nu avea niciun rost să-i vorbească Profesorului, decise Lyra, fiindcă sărmanul era nebun, însă erau multe alte lucruri urgente de făcut. Şi nu voia să-i distragă atenţia lui Iorek care dădea ordine rapide, trimiţând urşi încolo şi-ncoace, însă era îngrijorată pentru Roger şi pentru Lee Scoresby şi pentru vrăjitoare, îi era foame şi era obosită… Se gândi că cel mai bun lucru pe care-l putea face era să se dea la o parte din cale.

Aşa că se cuibări într-un colţ liniştit al câmpului de bătălie cu Pantalaimon în formă de urs pitic ca să-i ţină de cald, şi trase un morman de zăpadă peste ea, aşa cum ar fi făcut un urs, şi adormi.

Ceva o gâdila la picioare şi o voce străină de urs îi spuse:

— Lyra Silvertongue, regele vrea să te vadă.

Se trezi aproape moartă de frig şi nu putu să-şi deschidă ochii pentru că îngheţaseră închişi. Pantalaimon îi linse ca să topească gheaţa de pe pleoape şi în curând putu să vadă ursul cel tânăr vorbindu-i sub clar de lună.

Încercă să se ridice în picioare însă căzu de două ori.

Ursul spuse:

— Suie-te în spate, şi se ghemui să-i ofere spatele lui larg. Pe jumătate agăţată, pe jumătate alunecând, Lyra reuşi să nu cadă, în timp ce el o duse la o văgăună abruptă unde se adunaseră mulţi urşi.

Printre ei se găsea o mică fiinţă care alergă spre ea, al cărui daimon sări în sus să-l întâmpine pe Pantalaimon.

— Roger! spuse ea.

— Iorek Byrnison m-a pus să stau acolo, în zăpadă, până când venea el să te ia – am căzut din balon, Lyra! După ce ai căzut tu, am fost purtaţi zeci de mile şi după aceea domnul Scoresby a mai dat drumul la gaz afară şi ne-am lovit de un munte, şi am căzut pe o pârtie cum n-ai mai văzut. Şi nu ştiu unde este acum domnul Scoresby, nici vrăjitoarele nu ştiu. Doar eu şi Iorek Byrnison am rămas. El a venit direct aici să te caute. Şi mi-au povestit despre luptă…

Lyra privi în jur. Sub conducerea unui urs mai bătrân, oamenii prizonieri construiau un adăpost din buşteni de lemn şi din bucăţi de prelată. Păreau fericiţi că au ceva de făcut. Unul dintre ei scăpăra un amnar să aprindă focul.

— E şi de mâncare, spuse ursul cel tânăr care o trezise pe Lyra.

O focă proaspătă zăcea pe zăpadă. Ursul o deschise în bucăţi cu o gheară şi îi arătă Lyrei unde găseşte rinichii. Mâncă unul crud: era cald şi moale şi delicios peste măsură.

— Mănâncă-i şi vezica, spuse ursul şi smulse o bucată pentru ea. Avea gust de smântână cu aromă de alune. Roger ezită, însă îi urmă exemplul. Mâncară cu lăcomie şi în câteva minute Lyra se trezi de-a binelea şi începu să se încălzească.

Se uită în jur, ştergându-se la gură, dar Iorek nu era de găsit.

— Iorek Byrnison vorbeşte cu consilierii lui, spuse ursul tânăr. Vrea să te vadă după ce mănânci. Urmează-mă.

Îi conduse peste o ridicătură de zăpadă către un loc unde urşii începeau să construiască un perete de blocuri de gheaţă. Iorek stătea în centrul unui grup de urşi mai în vârstă şi se ridică să o întâmpine.

— Lyra Silvertongue, spuse el. Vino să auzi ce mi se spune.

Nu explică prezenţa ei celorlalţi urşi, sau poate ei aflaseră deja despre ea, însă urşii îi făcură loc şi o tratară cu o imensă curtoazie, ca şi cum ar fi fost o regină. Se simţi mândră peste măsură să stea lângă prietenul ei Iorek Byrnison, sub Aurora care strălucea graţios pe cerul polar, şi se alătură conversaţiei urşilor.

Se dovedi că dominaţia lui Iofur Raknison peste ceilalţi urşi fusese ca o vrajă. Unii dintre ei o puseră pe seama influenţei doamnei Coulter care îl vizitase înainte de exilul lui Iorek, deşi Iorek nu ştiuse nimic despre asta, şi-i dăduse lui Iofur diverse cadouri.

— I-a dat un drog, spuse un urs, cu care l-a hrănit în secret pe Hjalmur Hjalmurson, şi l-a făcut să-şi uite de el.

Hjalmur Hjalmurson, îşi dădu seama Lyra, era ursul pe care-l omorâse Iorek, şi a cărui moarte îi adusese exilul. Deci doamna Coulter era în spatele acestei mârşăvii! Şi nu era totul.

— Există legi umane care împiedică anumite lucruri pe care le planifica ea, însă legile umane nu se aplică pe Svalbard. Ea voia să facă o altă staţie ca Bolvangar aici, numai că ceva şi mai rău, iar Iofur urma să-i dea voie să o facă, împotriva obiceiurilor urşilor, pentru că oamenii vizitaseră locul sau fuseseră luaţi prizonieri dar nu munciseră acolo niciodată. Încet, încet urma să-şi mărească puterea asupra lui Iofur Raknison şi a lui asupra noastră, până când deveneam creaturile ei, alergând de colo-colo la ordinele ei, singura noastră sarcină fiind să păzim monstruozitatea pe care voia s-o creeze…

Cel care vorbise era un urs bătrân. Numele lui era Søren Eisarson, şi era consilier, unul care suferise sub Iofur Raknison.

— Ce o să facă acum, Lyra? întrebă Iorek Byrnison. Care vor fi planurile ei când va auzi de moartea lui Iofur?

Lyra scoase alethiometrul. Nu prea era lumină şi nu vedea prea bine, iar Iorek ordonă să fie adusă o torţă.

— Ce s-a întâmplat cu domnul Scoresby? spuse Lyra în timp ce ceilalţi aşteptau. Şi cu vrăjitoarele?

Vrăjitoarele au fost atacate de un alt clan vrăjitoresc. Nu ştiu dacă ceilalţi erau aliaţii tăietorilor de copii, însă patrulau pe ceruri în grupuri mari şi atacau pe timp de furtună. Nu văd ce s-a întâmplat cu Serafina Pekkala. Cât despre Lee Scoresby, balonul s-a ridicat din nou după ce am căzut cu băiatul, luându-l cu el. Cititorul de simboluri îţi va spune care le-a fost soarta.

Un urs trase o sanie pe care fumega un cazan de cărbune şi aruncă o ramură răşinoasă în mijlocul lui. Ramura se aprinse imediat, şi la lumina ei Lyra îşi întoarse mâinile către alethiometru şi întrebă despre Lee Scoresby.

Află că era încă în zbor, purtat de vânturi către Novaia Zemlea, că nu fusese rănit de spurcăciunile de stâncă şi că alungase celălalt clan de vrăjitoare.

Lyra îi spuse lui Iorek şi el dădu satisfăcut din cap.

— Dacă e în aer, e în siguranţă, spuse el. Dar doamna Coulter?

Răspunsul era complicat, acul sărea de la simbol la simbol, într-o înşiruire care o lăsă pe Lyra pe gânduri o bună bucată de vreme. Urşii erau curioşi, însă se abţineau datorită respectului pe care i-l purtau lui

Iorek Byrnison şi el Lyrei, aşa că Lyra şi-i scoase din minte şi se cufundă din nou în transa alethiometrică.

Înlănţuirea simbolurilor, de îndată ce descoperi tiparul, era descurajatoare.

— Spune că e… Că a auzit că noi zburam într-aici, şi a încărcat un zepelin de transport cu mitraliere – cred că asta e – şi zboară către Svalbard chiar acum. Nu ştie ea de Iofur Raknison c-a fost doborât, bine-nţeles, da' va şti curând fiindcă… Da, fiindcă nişte vrăjitoare o să-i spună, iar ele o să afle de la spurcăciunile de stâncă. Aşa că, mă gândesc, sunt spioni peste tot în aer, Iorek. Venea să… pretindă că îl ajută pe Iofur Raknison, însă de fapt venea să ia puterea, cu un regiment de tătari care ă-vine pe mare, şi o să fie aici în vreo două zile.

— Şi de îndată ce va putea, se va duce acolo unde Lordul Asriel e ţinut prizonier, şi o să-l omoare. Pentru că… Acuma e din ce în ce mai clar: ceva ce nu înţelesesem înainte, Iorek! De ce vrea ea să-l omoare pe Lordul Asriel: pentru că ştie ce vrea el să facă, şi se teme, şi vrea să facă ea lucrul ăla singură şi să preia controlul înaintea lui… Trebuie să fie oraşul din cer, sigur asta el încearcă să ajungă acolo prima! Şi acum îmi mai spune ceva…

Se aplecă peste instrument, concentrată furios în timp ce acul ţintea când într-o parte, când în alta. Se mişca mult prea rapid ca să-l urmăreşti: Roger, privind peste umărul ei nu vedea nici măcar când se oprea şi n-auzea decât un dialog rapid şi în şoaptă între degetele Lyrei întorcând limbile şi acul care răspundea, un limbaj la fel de uimitor de nefiresc precum Aurora.

— Da, spuse ea în final, lăsând instrumentul în poală, clipind des şi oftând în timp ce se trezea din profunda concentrare. Da, înţeleg ce spune. Iar mă caută. Doreşte ceva ce am eu, pentru că şi Lordul Asriel îl vrea. Au nevoie de el pentru această… Pentru acest experiment, orice ar fi el…

Se opri aici, să inspire adânc. Ceva o neliniştea şi nu ştia ce anume. Era sigură că acest *ceva* atât de important era chiar alethiometrul fiindcă, la urma urmei, doamna Coulter chiar îl dorise, ce altceva ar putea fi? Şi, totuşi, nu era, pentru că alethiometrul avea un alt fel de a se referi la el însuşi, şi acum nu o făcuse.

— Presupun că e vorba de alethiometru, spuse ea nefericită. E ceea ce am crezut de la bun început. Trebuie să-l duc Lordului Asriel înainte ca ea să pună mâna pe el. Dacă *ea* pune mâna pe el, suntem morţi.

Pe când spunea acestea se simţi atât de obosită, atât de slăbită până-n măduva oaselor şi atât de tristă încât ar fi fost o uşurare să moară. Însă exemplul lui Iorek nu o lăsa să admită acest lucru. Puse alethiometrul deoparte şi se ridică dreaptă.

— Cât de departe e ea? spuse Iorek.

— Doar la câteva ore. Presupun că ar trebui să duc alethiometrul Lordului Asriel cât de repede pot.

— Voi merge cu tine, spuse Iorek.

Ea nu se împotrivi. În timp ce Iorek dădea ordine şi organiza o patrulă înarmată care să o însoţească în ultima parte a călătoriei ei spre nord, Lyra şezu nemişcată, conservându-şi energia. Simţea că pierduse ceva din ea în timpul ultimei citiri. Închise ochii şi adormi dar de îndată o treziră şi plecară.

Întâmpinarea Lordului Asriel

Lyra călărea un urs tânăr şi puternic, iar Roger un altul, în timp ce Iorek păşea neobosit înainte. O trupă armată cu un aruncător de flăcări îi urma în ariergardă.

Drumul era lung şi greu. Interiorul ţinutului Svalbard era friguros şi muntos, cu piscuri dezordonate şi creste ascuţite, tăiate adânc de ravene şi văi abrupte. Lyra îşi aminti de săniile uşor alunecătoare ale gitanilor în drum spre Bolvangar: cât de uşoară şi confortabilă îi părea acum călătoria! Aerul era aici mult mai rece şi mai pătrunzător decât orice experimentase ea înainte, sau poate că ursul pe care-l călărea nu mergea la fel de lin ca Iorek, sau poate că era obosită până-n măduva oaselor. În orice caz, se deplasau cu greutate.

Ştia prea puţin încotro se îndreptau, sau cât de departe era acel loc. Tot ce ştia era ceea ce îi spusese ursul mai în vârstă, Søren Eisarson, în timp ce pregăteau aruncătorul de flăcări. El participase la negocierile cu Lordul Asriel în legătură cu termenii prizonieratului său, şi îşi amintea foarte bine.

La început, spunea el, urşii din Svalbard au crezut că Lordul Asriel nu-i cu nimic diferit de oricare din ceilalţi politicieni, regi sau răufăcători care fuseseră exilaţi pe insula lor sumbră. Prizonierii erau importanţi, altfel ar fi fost omorâţi de poporul lor. Ar fi putut fi însă de folos urşilor într-o zi, dacă balanţa politicii s-ar fi schimbat şi ei s-ar fi întors să conducă propriile lor ţări, aşa că urşii ar fi putut fi răsplătiţi dacă nu-i tratau cu cruzime sau fără respect.

Aşa că Lordul Asriel găsi pe Svalbard condiţii nici mai bune nici mai rele decât ale celorlalte sute de exilaţi. Anumite lucruri îi făcuseră pe gardienii lui să fie mai atenţi cu el decât cu oricare alt prizonier pe care-l avuseseră. Un aer de mister şi un pericol spiritual înconjurau orice avea legătură cu Praful; cei care îl aduseseră acolo erau în mod clar cuprinşi de panică, şi mai erau şi întâlnirile private ale doamnei Coulter cu Iofur Raknison.

În afară de asta, urşii nu întâlniseră niciodată până atunci ceva care să semene cu natura nobilă, arogantă şi impunătoare a Lordului Asriel. Îl dominase şi pe Iofur Raknison, cu argumente puternice şi elocvente, şi-l convinsese pe ursul-rege să îl lase să-şi aleagă singur locul exilului.

Primul care-i fusese alocat era la o înălţime prea mică, spusese el. Avea nevoie de un loc înalt, deasupra fumului şi deasupra agitaţiei minelor de foc şi a fierarilor. Le dăduse urşilor un plan al locuinţei pe care o dorea şi le spusese unde voia să fie amplasată. Îi mitui chiar cu aur, îl flată şi îl intimidă pe Iofur Raknison şi, cu o uimitoare bunăvoinţă, urşii se apucară de lucru. În cele din urmă ridicară o casă

pe un promontoriu cu faţa spre nord: un loc spaţios şi solid, cu şemineuri în care ardeau blocuri mari de cărbuni scoase de urşi din adâncuri, cu ferestre mari din sticlă adevărată. Acolo locuia el, un prizonier care se comporta ca un rege.

Apoi se porni să adune materiale pentru un laborator.

Cu o concentrare furioasă trimisese după cărţi, instrumente, substanţe chimice, tot felul de unelte şi echipamente. Cumva, reuşise să le adune, dintr-o sursă sau alta, unele pe faţă, altele aduse în ascuns de vizitatorii la care îi convinsese că are dreptul. Pe căi terestre, maritime sau aeriene, Lordul Asriel îşi adună materialele şi, în şase luni de la intrarea sa în captivitate, avu tot echipamentul pe care-l dorea.

Şi aşa începu să lucreze, să gândească, să planifice şi să calculeze, aşteptând lucrul acela de care mai avea nevoie pentru a-şi finaliza sarcina ce îngrozise atât Comitetul de Oblaţii. Se apropia din ce în ce mai mult, cu fiecare minut ce trecea.

Prima oară când Lyra văzu închisoarea tatălui fu atunci când Iorek Byrnison se opri la poalele unei creste şi le spuse copiilor să se mişte şi să se întindă pentru că li se făcuse prea frig şi erau în pericol să îngheţe.

— Ia uită-te în sus, spuse el.

O pârtie largă de stânci prăvălite şi de gheaţă, în care se tăiase o cărare temeinic curăţată, ducea către un pisc ce se profila pe cer. Nu era Aurora, însă stelele străluceau ca nişte briliante. Piscul se înălţa întunecat şi sterp, însă pe vârf se afla o clădire spaţioasă care răspândea generos lumina de jur împrejur: nu mai era pâlpâirea intermitentă a lămpilor de seu, nici albul tăios al reflectoarelor anbarice, ci strălucirea cremoasă şi caldă a gazelor de naftalină.

Ferestrele de la care venea lumina arătau şi ele puterea formidabilă a Lordului Asriel. Sticla era costisitoare iar prezenţa ei în foi mari aducea cu generozitate căldură pe aceste latitudini neprietenoase. Folosirea sticlei aici era un semn mult mai puternic de bunăstare şi influenţă decât vulgarul palat al lui Iofur Raknison.

Se urcară pentru ultima dată în spatele urşilor iar Iorek îi conduse în sus pe pârtie, înspre casă. Era o curte ascunsă sub zăpadă, înconjurată de un zid jos, şi când Iorek deschise poarta auziră cu toţii un clopoţel sunând undeva în interiorul clădirii.

Lyra coborî. Abia mai putea să stea în picioare. Îl ajută şi pe Roger să se dea jos şi, sprijinindu-se unul pe celălalt, copiii îşi croiră drum, împleticindu-se şi poticnindu-se, către scările ce duceau la uşă.

Oh, ce cald trebuia să fie în casă! Şi ce linişte, ce pace!

Se ridică să apuce mânerul clopoţelului însă, înainte să-l atingă, uşa se deschise. În spate era un vestibul mic, slab luminat, menit să ţină aerul cald înăuntru iar sub lampă stătea o siluetă pe care o recunoscu:

era servitorul Lordului Asriel, Thorold, împreună cu Anfang, daimonul-doberman.

Lyra îşi trase cu greutate gluga jos.

— Cine… începu Thorold, apoi văzu cine era şi continuă, nu cumva Lyra? Micuţa Lyra? Visez?

Se îndreptă să deschidă uşa din spatele lui.

Un hol unde ardea un foc de cărbuni într-un cămin de piatră, lumina caldă de naftalină strălucea pe covoare, scaunele de piele, lemnul lustruit… Nu semăna cu nimic din ceea ce văzuse Lyra de când părăsise Colegiul Jordan, şi asta o făcu să simtă un nod sufocant în gât.

Daimonul-leopard al Lordului Asriel mârâi înfundat.

Tatăl Lyrei stătea acolo, cu faţa-i puternică şi cu ochii întunecaţi aruncând priviri feroce, triumfătoare şi tăioase. Culoarea pieri din obraji, ochii i se măriră de groază când îşi recunoscu fiica.

— Nu! Nu!

Se clătină înapoi şi se sprijini de poliţa căminului. Lyra încremeni.

— Ieşi! strigă Lordul Asriel. Întoarce-te, ieşi, pleacă! *Nu am trimis după tine!*

Lyra amuţise. Îşi deschise gura de două ori, de trei ori, după care reuşi să spună:

— Nu, nu, am venit pentru că…

El părea îngrozit, dădea întruna din cap, stătea cu mâinile în sus ca şi când ar fi vrut s-o protejeze. Lyrei nu-i venea să creadă cât de tulburat era.

Făcu un pas înainte ca să-l liniştească, iar Roger i se alătură, îngrijorat. Daimonii lor intraseră şi ei la căldură şi, după o clipă, Lordul Asriel îşi trecu o mână peste frunte şi îşi reveni puţin. Culoarea îi reveni în obraji când se uită din nou la cei doi copii.

— Lyra, spuse el, tu *eşti* Lyra?

— Da, unchiule Asriel, spuse ea, gândind că nu era momentul să dezvăluie adevărata lor relaţie. Am venit să-ţi aduc alethiometrul de la Stăpânul Jordanului.

— Da, sigur că da, spuse el. Iar el cine-i?

— E Roger Parslow, răspunse ea. El e băiatul de la Bucătărie de la Colegiul Jordan. Însă…

— Cum aţi ajuns aici?

— Tocmai voiam să spun. Iorek Byrnison e afară, el ne-a adus aici. A venit cu mine tocmai de la Trollesund, şi l-am păcălit pe Iofur…

— Cine-i Iorek Byrnison?

— Un urs cu armură. El ne-a adus aici.

— Thorold, strigă el, pune de o baie caldă pentru copiii ăştia şi pregăteşte-le ceva de mâncare. Apoi să-i duci la culcare. Hainele le sunt jegoase, găseşte-le ceva de îmbrăcat. Hai, mergi acum, cât stau eu

de vorbă cu ursul.

Lyra parcă plutea. Poate că de la căldură, sau poate că de uşurare. Privi cum servitorul făcu o plecăciune şi părăsi sala şi cum Lordul Asriel plecă în vestibul şi închise uşa după el şi apoi se trânti pe scaunul cel mai apropiat.

Doar o clipă mai apoi, i se păru ei, Thorold veni să-i vorbească:

— Urmaţi-mă, domnişoară, spuse el şi ea îşi luă avânt şi se ridică şi merse cu Roger într-o sală caldă de baie, unde pe un grilaj încălzit atârnau prosoape moi şi o cadă de apă fierbinte îşi ridica aburii în lumina de naftalină.

— Mergi tu primul, spuse Lyra. O să stau afară şi o să vorbim.

Aşa că Roger, chircindu-se, copleşit de fierbinţeala apei intră în cadă şi se spălă. Înotaseră împreună goi destul de des, tulburând apele Isisului sau ale Cherwell-ului împreună cu alţi copii, însă de data asta era altfel.

— Mi-e teamă de unchiul tău, spuse Roger prin uşa deschisă. Adică de tatăl tău.

— Mai bine îi spun încă unchi. Şi mie mi-e teamă de el câteodată.

— Când am intrat prima dată nici măcar nu m-a observat. Te-a văzut doar pe tine. Şi era îngrozit, până m-a văzut şi pe mine. Apoi s-a liniştit deodată.

— Era şocat, spuse Lyra. Oricine ar fi, dacă s-ar trezi la uşă cu cineva la care nu se aştepta. M-a văzut ultima oară atunci, în Camera de Odihnă. E clar că e un şoc.

— Nu, spuse Roger, e mai mult decât atât. Se uita la mine ca un lup, sau aşa.

— Hai, că inventezi.

— Nţt. Mi-e mai frică de el decât de doamna Coulter, ăsta-i adevăru'.

Se stropi cu apă. Lyra luă alethiometrul.

— Vrei să-ţi zic ce zice cititorul de simboluri despre asta? întrebă Lyra.

— Io… io nu ştiu. E lucruri de care mai bine n-aş şti. Mi se pare că tot ce-am auzit de când Coblerii or venit la Oxford, totu-i rău. Nimica bun n-a durat mai mult de cinci minute. Cum văd şi-acu', baia-i bună, şi m-aşteaptă un prosop călduţ p-aci, cam în cinci minute. Şi după ce m-oi usca o să mă gândesc la ceva bunuţ de mâncare, da' mai încolo d-asta nimic. Şi după ce-oi mânca, poate c-o să capăt un pat moale să dorm în iei. Da' după, io nu ştiu, Lyra. Am văz't lucruri îngrozitoare, nu? Şi mai vine şi altele, stai să vezi. Aşa că mai bine nu mai ştiu ce-o să fie. O să mă mulţumesc cu ce-am acu'.

— Mda, spuse Lyra obosită. Câteodată şi eu zic la fel.

Deşi ţinu puţin mai mult alethiometrul în mâini, era doar pentru liniştea ei. Nu întoarse rotiţele şi balansul acului n-ajunse până la ea.

Pantalaimon o privea în tăcere.

După ce se spălară amândoi, mâncară nişte pâine cu brânză şi băură ceva vin şi apă fierbinte, servitorul Thorold spuse:

— Băiatul o să meargă la culcare. O să-i arăt pe unde să meargă. Lordul vă întreabă dacă vreţi să-l vizitaţi în Bibliotecă, domnişoară Lyra.

Lyra îl găsi pe Lordul Asriel într-o cameră ale cărei ferestre dădeau către marea îngheţată ce se afla jos, în depărtare. Un foc de cărbuni ardea într-un şemineu larg iar lampa de naftalină păstra o lumină slabă, aşa că ocupanţii camerei se puteau uita în voie la panorama sumbră luminată de stele de afară, nestânjeniţi de alte licăriri de lumină. Lordul Asriel, care stătea comod într-un mare fotoliu, lângă foc, o îndemnă să se apropie şi să se aşeze pe celălalt fotoliu din faţa lui.

— Prietenul tău Iorek Byrnison se odihneşte afară, spuse el. Preferă să stea la frig.

— Ţi-a povestit cum s-a luptat cu Iofur Raknison?

— Nu mi-a dat detalii. Înţeleg că el este acum noul rege al ţinutului Svalbard. E adevărat?

— Bineînţeles că e. Iorek nu minte niciodată.

— Se pare că s-a numit gardianul tău.

— Nu. John Faa i-a spus să aibă grijă de mine. Urmează ordinele lui John Faa.

— Cum a intrat John Faa în povestea asta?

— Îţi spun dacă îmi spui şi tu ceva, spuse ea. Eşti tatăl meu, nu?

— Da. Şi ce-i cu asta?

— Aşa că trebuia să-mi spui dinainte, na. N-ar trebui să ascunzi oamenilor astfel de lucruri, fiindcă se simt prost când află, şi asta-i o cruzime. Cum s-ar fi schimbat lucrurile dacă aş fi ştiut că sunt fiica ta? Ai fi putut să-mi spui mai demult. Ai fi putut să-mi spui şi să mă rogi să ţin secretul, şi aş fi făcut-o, cât de mică eram, aş fi făcut asta dacă mă rugai. Aş fi fost atât de mândră că nimic n-ar fi smuls secretul de la mine, dacă m-ai fi rugat să ţin secretul. Da' tu niciodată. Ai zis la alţii, numa' mie nu.

— Cine ţi-a spus?

— John Faa.

— Ţi-a spus şi despre mama ta?

— Da.

— Atunci nu prea mai am ce să-ţi spun. Nu cred că vreau să fiu interogat şi condamnat de un copil insolent. Vreau să aud ce ai văzut şi ce ai făcut în drumul către încoace.

— Ţi-am adus nesuferita' ăsta de alethiometru, nu? izbucni Lyra. Era aproape cu lacrimi în ochi. Am avut grijă de el tot drumul de la Jordan, l-am ascuns şi l-am cocoloşit, prin tot ce-am trecut şi am

învăţat să-l folosesc, şi l-am cărat cu mine tot drumu' ăsta imposibil când puteam să renunţ şi să stau liniştită şi în siguranţă, şi nici măcar n-ai zis mersi, nici măcar n-ai arătat vreun pic că eşti bucuros că mă vezi. Nici nu ştiu de ce-am făcut-o. Da' am făcut-o şi am continuat să merg, chiar şi în palatul ăla împuţit a lu' Iofur Raknison, cu toţi urşii ăia în juru' meu, am mers înainte, de una singură, şi l-am păcălit să se bată cu Iorek ca să pot să ajung aici, de dragu' tău… Şi când m-ai văzut aproape că ai leşinat, ca şi când aş fi vreo arătare oribilă pe care nu voiai s-o mai vezi vreodată. Nu eşti om, Lord Asriel. Nu eş' nici măcar *tatăl* meu. *Tatăl* meu nu s-ar purta aşa cu mine. Taţii îşi iubesc fiicele, nu-i aşa? Tu nu mă iubeşti şi nici eu nu te iubesc, asta-i sigur. Îl iubesc pe Farder Coram şi-l iubesc pe Iorek Byrnison, iubesc un urs în armură mai mult decât pe tatăl meu. Şi pun pariu că Iorek Byrnison mă iubeşte mai mult decât mă iubeşti tu.

— Tu mi-ai spus că doar urmează ordinele lui John Faa. Dacă vrei să atingi coarda sentimentală nici nu-mi mai pierd vremea cu tine.

— Ia-ţi nenorocitu' de alethiometru, atunci, şi mă întorc cu Iorek.

— Unde?

— La palat. El poate să se lupte cu doamna Coulter şi cu Comitetul de Oblaţii, când o apărea. Dacă pierde o să mor şi eu, nici nu-mi pasă. Dacă câştigă o să trimitem după Lee Scoresby şi o să merg cu balonul lui şi…

— Cine-i Lee Scoresby?

— Un aeronaut. Ne-a adus aici şi după aia ne-am prăbuşit. Na, poftim alethiometru'. E în stare bună.

Nu făcu nicio mişcare să-l ia iar Lyra îl aşeză pe apărătoarea de alamă din jurul căminului.

— Şi probabil că ar trebui să-ţi spun că doamna Coulter se îndreaptă către Svalbard, şi când o auzi ce s-a întâmplat cu Iofur Raknison o să vină încoa. Într-un zepelin, cu o grămadă de soldaţi şi o să ne omoare pe toţi, din ordinul Magisteriumului.

— N-o să ajungă niciodată aici, spuse el calm.

Era atât de relaxat şi de calm că o parte din ferocitatea ei păli.

— N-ai cum să ştii, spuse ea nesigur.

— Ba da.

— Atunci, ai şi tu un alethiometru?

— N-am nevoie de alethiometru pentru asta. Acum vreau să aud povestea despre cum ai călătorit până aici, Lyra. Ia-o de la început. Spune-mi tot.

Şi aşa şi făcu. Începu cu seara când se ascunsese în Camera de Odihnă, şi continuă cu Coblerii care l-au luat pe Roger şi povestea cu doamna Coulter şi tot ce se mai întâmplase.

Era o poveste lungă, şi când o termină spuse:

— Aşa că vreau să ştiu şi eu ceva, şi cre' că am dreptu' să ştiu, cum

aveam dreptu' să ştiu cine eram eu de fapt. Şi dacă aia nu mi-ai spus, trebuie să-mi spui chestia asta în schimb. Bun: ce-i Praful? Şi de ce le e atât de teamă tuturor?

Se uită la ea ca şi cum încerca să ghicească dacă ar înţelege ce-o să-i spună. Niciodată nu se uitase atât de serios la ea, gândi Lyra. Până acum o tratase ca un adult îngăduitor cu şmecheriile drăgălaşe ale unui copil. Însă acum părea să fie sigur că ea e pregătită.

— Praful face alethiometrul să funcţioneze, spuse el.

— Ah… Şi eu m-am gândit că s-ar putea. Da' altceva? Cum s-a aflat despre el?

— Într-un fel, Biserica a ştiut întotdeauna de existenţa lui. Au predicat secole de-a rândul despre Praf, numai că nu i-au spus aşa. Câţiva ani în urmă, un moscovit, pe numele lui Boris Mikhailovitch Rusakov, a descoperit un nou tip de particulă elementară. Ai auzit de electroni, fotoni, neutroni şi restul? Ele se numesc particule elementare pentru că nu se mai pot divide: nu mai e nimic altceva înăuntrul lor decât ele însele. Ei bine, acest nou tip de particulă era într-adevăr elementară însă era foarte greu de măsurat pentru că nu reacţiona în niciunul din felurile normale. Cel mai dificil lucru de înţeles pentru Rusakov era de ce particulele cele noi se adunau mai mult acolo unde erau fiinţe umane, ca şi cum ar fi fost atrase de noi. Şi în special de adulţi. Şi de copii, dar nu atât de mult până când daimonii lor nu-şi iau o formă fixă. În timpul pubertăţii încep să atragă Praful mai mult, şi se aşază pe ei la fel cum se aşază pe adulţi. Acum, toate descoperirile de acest gen, fiindcă au o influenţă asupra doctrinelor Bisericii, trebuie să fie anunţate prin Magisteriumul de la Geneva. Şi această descoperire a lui Rusakov era atât de nefirească şi de ciudată încât Inspectorul Curţii Consistoriale de Disciplină l-a suspectat că ar fi posedat de diavol. A făcut o şedinţă de exorcism în laborator, l-a interogat pe Rusakov conform regulilor Inchiziţiei, însă în final au trebuit să accepte faptul că Rusakov nu-i minţea şi nu-i înşela: Praful chiar exista. Asta i-a lăsat cu problema de a decide ce era. Şi, dată fiind natura Bisericii, un singur lucru puteau să aleagă. Magisteriumul a decis că Praful era dovada fizică a păcatului originar. Ştii ce e păcatul originar?

Ea îşi lăsă colţurile gurii în jos. Era ca şi cum ar fi fost la Jordan din nou, ascultată la o lecţie pe jumătate învăţată.

— Cred că da, spuse ea.

— Nu, nu ştii. Ia mergi la raftul din spatele biroului şi adu-mi Biblia.

Lyra aşa făcu şi îi dădu cartea mare şi neagră tatălui ei.

— Ţi-aminteşti povestea cu Adam şi Eva?

— Bine'nţeles, spuse ea. Ea nu trebuia să mănânce din fruct şi şarpele a ispitit-o şi ea l-a mâncat.

— Şi după aceea ce s-a întâmplat?

— Aăă… Au fost alungaţi. Dumnezeu i-a alungat din grădină.

— Dumnezeu le spusese să nu mănânce fructul căci altfel vor muri. Ţi-aminteşti, ei erau goi în grădină, erau ca nişte copii, daimonii lor puteau lua orice formă voiau. Dar iată ce s-a întâmplat.

Deschise la Capitolul Trei din Facerea şi citi:

„Iar femeia a zis către şarpe: Noi putem mânca din roada pomilor raiului, dar din roada pomului care este în mijlocul raiului, ne-a zis Dumnezeu: «Din el să nu mâncaţi şi nici să vă atingeţi de el, ca să nu muriţi!» Atunci şarpele a zis către femeie: «Nu, nu veţi muri; dar Dumnezeu ştie că'n ziua'n care veţi mânca din el vi se vor deschide ochii şi daimonii voştri vor lua forma lor adevărată *şi veţi fi ca nişte Dumnezei, cunoscând binele şi răul.» Şi femeia a văzut că pomul e bun de mâncat şi că plăcut le este ochilor la vedere şi că e de dorit* spre dezvăluirea adevăratei forme a daimonului *a luat din roada lui şi a mâncat i i-a dat şi bărbatului său care era cu ea, şi el a mâncat. Atunci amândurora li s-au deschis ochii şi* au văzut adevărata formă a daimonilor lor şi le-au vorbit.

Dar când bărbatul şi femeia îşi cunoscură daimonii, atunci ştiură că o mare schimbare venise asupra lor, căci până atunci păruse că erau una cu toate creaturile cerului şi pământului şi nu era nicio diferenţă între ele:

Şi au văzut diferenţa şi au cunoscut binele şi răul; şi li s-a făcut ruşine *şi au cusut frunze de smochin* să le acopere goliciunea…“[{3}]

Închise cartea.

— Şi aşa a pătruns păcatul în lume, spuse el, păcatul, şi ruşinea, şi moartea. A apărut când daimonii lor au luat o formă fixă.

— Dar… Lyra se luptă să găsească cuvintele pe care le căuta. Dar nu-i adev*ărat,* nu-i aşa? Nu e adevărat cum e chimia sau ingineria, nu e felul ăla de adevăr? Nu au fost *într-adevăr un* Adam şi-o Evă? Învăţatul Cassington mi-a spus că e un fel de poveste.

— Bursa Cassington este în mod tradiţional dată unui liber-cugetător. Funcţia lui este să pună la încercare credinţa învăţaţilor. Bineînţeles că aşa a spus. Însă gândeşte-te la Adam şi Eva ca la un număr imaginar, cum ar fi rădăcina pătrată a lui minus unu: nu poţi niciodată vedea o dovadă concretă că există, însă dacă o incluzi în ecuaţii, poţi să calculezi tot felul de chestii care n-ar putea fi imaginate fără ea. În orice caz, asta e ceea ce Biserica a propovăduit mii de ani. Şi când Rusakov a descoperit Praful, în sfârşit apăruse o dovadă fizică despre faptul că ceva se întâmplă atunci când inocenţa se transformă în experienţă. Întâmplător, şi Biblia ne-a dat numele de Praf. Mai întâi s-au numit particulele Rusakov, însă în curând cineva a scos la iveală un verset curios, spre sfârşitul Capitolului Trei din Facerea, în care Dumnezeu îl blestemă pe Adam pentru că a mâncat

din fruct.

Deschise din nou Biblia şi îi arătă Lyrei. Ea citi:

„Întru sudoarea feţei tale îţi vei mânca pâinea, până te vei întoarce în pământul din care eşti luat: căci pământ[4] *eşti şi în pământ te vei întoarce!*“

Lordul Asriel spuse:

— Învăţaţii Bisericii au fost mereu confuzi în traducerea acestui verset. Unii spun că ar trebui să fie citit nu „în praf te vei întoarce“ ci că „vei fi supus prafului“, iar alţii spun că întregul vers este un fel de joc cu cuvintele „pământ“ şi „praf“ şi de fapt înseamnă că Dumnezeu îşi admite propria natură ca fiind parţial păcătoasă. Nimeni nu e de acord. Nimeni nu poate, pentru că textul este alterat. Însă era un cuvânt prea bun ca să fie irosit, aşa că de aceea particulele au început să fie cunoscute drept Praf.

— Da’ Coblerii? întrebă Lyra.

— Comitetul de Oblaţii… Gaşca lui maică-ta. A fost deşteaptă că a simţit şansa de a-şi înfiinţa propria-i bază de putere, e o femeie deşteaptă şi îndrăznesc să spun că ţi-ai dat seama. Magisteriumului îi convine să permită ca tot felul de agenţii să înflorească. Pot să le întărâte pe unele împotriva celorlalte; dacă una câştigă, pot să pretindă că au sprijinit-o tot timpul, iar dacă pierde, pot să pretindă că era un renegat, care niciodată nu fusese cu adevărat acceptat. Vezi tu, mamei tale i-a plăcut întotdeauna puterea. La început a încercat s-o obţină pe căi normale, prin căsătorie, însă treaba asta n-a mers, după cum cred c-ai aflat. Aşa că s-a întors către Biserică. Normal că nu putea să aleagă calea pe care ar fi putut-o lua un bărbat – preoţia şi aşa mai departe – trebuia să fie o cale neortodoxă, trebuia să înfiinţeze propriul ei ordin, propriile-i canale de influenţă şi să lucreze prin ele. A fost o mişcare bună că s-a specializat în Praf. Toată lumea era speriată de Praf, nimeni nu ştia ce să facă şi când ea s-a oferit să conducă o investigaţie, Magisterium-ul a fost atât de uşurat încât au sprijinit-o cu bani şi resurse de tot felul.

— Dar ei *tăiau*… Lyra nu reuşea s-o spună, vorbele i se înecau în gură. Ştii ce făceau! De ce i-a lăsat Biserica să facă una ca asta?

— Exista un precedent. Ceva similar se întâmplase şi înainte. Ştii ce înseamnă cuvântul *castrare*? Înseamnă înlăturarea organelor sexuale ale unui băiat astfel încât niciodată nu va dezvolta caracteristicile unui bărbat. Un *castrato* îşi păstrează vocea subţire toată viaţa lui, şi de aceea Biserica a îngăduit acest lucru atât de util pentru muzica bisericească. Unii *castrati* au devenit mari cântăreţi, minunaţi artişti. Mulţi au devenit obezi, bărbaţi doar pe jumătate. Unii au murit din cauza efectelor operaţiei. Însă Biserica nu se înfiorează la ideea unei mici *tăieturi*, vezi tu. Exista un precedent. Şi aceasta era mult mai *igienică* decât metodele vechi, când n-aveau anestezice sau bandaje

sterile sau îngrijire medicală adecvată. Era blândă prin comparaţie.

— Nu e! spuse Lyra îngrozită. Nu e!

— Nu, bineînţeles că nu. De aceea au trebuit să se ascundă în îndepărtatul Nord, în întuneric şi obscuritate. Şi de aceea Biserica a fost fericită să aibă pe cineva ca mama ta pentru acest lucru. Cine ar fi pus la îndoială pe cineva atât de fermecător, atât de influent, atât de dulce şi de rezonabil? Însă pentru că era un fel obscur şi neoficial de operaţie, ea era şi persoana pe care Magisterium-ul ar fi putut-o nega, la nevoie.

— Dar a cui a fost la început ideea să facă *tăierea?*

— A ei. A presupus că cele două lucruri care se întâmplă în adolescenţă ar putea fi legate între ele: schimbarea daimonului şi faptul că Praful începea să se depună. Poate dacă daimonul ar fi separat de corp, n-am mai fi niciodată *supuşi Prafului* – păcatului originar. Întrebarea era dacă era posibil să separi daimonul de trup fără să omori persoana. Însă ea călătorise în multe locuri şi văzuse tot felul de lucruri. Călătorise în Africa, de exemplu. Africanii au un fel de a face un sclav denumit *zombi.* Nu are o voinţă proprie, munceşte zi şi noapte fără să evadeze sau să se plângă. Arată ca un cadavru…

— Este o persoană fără daimon!

— Exact. Aşa că a văzut că se poate să îi separi.

— Şi… Tony Costa mi-a povestit despre fantomele oribile pe care le au în pădurile Nordice. Probabil că şi ele sunt la fel.

— Ai dreptate. Oricum, Comitetul de Oblaţii s-a născut din idei ca acestea, şi din obsesia Bisericii cu păcatul originar.

Daimonul Lordului Asriel îşi zbârli urechile, iar el îşi puse mâna pe capul ei frumos.

— S-a mai întâmplat ceva când au făcut tăietura, continuă el. Ceva ce ei n-au văzut. Energia care leagă trupul de daimon este extrem de puternică. Atunci când se face despicarea, toată acea energie se disipează într-o fracţiune de secundă. Nu şi-au dat seama, pentru că au luat-o drept şoc, sau dezgust sau ofensă morală şi s-au instruit să nu simtă nimic în legătură cu asta. Aşa că nu şi-au dat seama ce putea să provoace şi niciodată nu s-au gândit s-o stăpânească…

Lyra nu mai avea astâmpăr. Se ridică în picioare şi se duse la fereastră să privească întunericul adânc şi sumbru, uitându-se în gol. Aveau prea multă cruzime. Nu contează cât de important era să afli adevărul despre păcatul originar, era prea nemilos să faci ce-i făcuseră ei lui Tony Makarios şi tuturor celorlalţi. Nimic nu justifica ce făceau.

— Şi *tu* ce-ai făcut? Ai făcut vreo *tăietură?*

— Pe mine mă interesează ceva destul de diferit. Comitetul de Oblaţii nu merge destul de departe, după părerea mea. Vreau să merg la sursa Prafului însuşi.

— Sursa? De unde vine, atunci?

— Din celălalt univers pe care îl vedem prin Aurora.

Lyra se întoarse din nou. Tatăl ei stătea confortabil în fotoliul lui, leneş şi puternic, cu ochii sclipind la fel de intens cu ai daimonului. Nu-l iubea, nu putea avea încredere în el, însă era nevoită să-l admire, să admire luxul extravagant cu care se înconjurase în această pustietate dezolantă, să admire puterea ambiţiei lui.

— Ce *este* celălalt univers? spuse ea.

— Unul din miliardele fără număr de lumi paralele. Vrăjitoarele ştiau despre ele de secole, însă primii teologi care au dovedit existenţa lor în mod matematic au fost excomunicaţi acum mai bine de cincisprezece ani. Totuşi e adevărat, nu este nicio cale să negi asta. Totuşi, nimeni nu s-a gândit că va fi vreodată posibil să treci dintr-un univers în altul. Asta ar viola legile fundamentale, am gândit. Ei bine, ne-am înşelat, am învăţat să vedem lumea de sus. Dacă lumina poate să treacă, şi noi putem. Şi a trebuit să *învăţăm* să vedem, Lyra, la fel cum tu ai învăţat să foloseşti alethiometrul. Acum lumea aceea, precum orice alt univers, a apărut ca rezultat al posibilităţii. De exemplu când dai cu banul: poate să iasă cap sau pajură, şi nu ştim până nu aterizează pe care parte va cădea. Dacă iese cap, înseamnă că posibilitatea de a ieşi pajură a dispărut. Până în acel moment, cele două posibilităţi erau egale. Într-o altă lume, însă, iese pajură. Şi când se întâmplă asta, cele două lumi se despart. Folosesc exemplul cu banul ca să fie mai clar. De fapt, aceste dispariţii ale posibilităţilor se întâmplă la nivelul particulelor elementare însă ele au loc exact la fel: la un anumit moment mai multe lucruri sunt posibile, în momentul următor doar unul se întâmplă, iar restul nu există. Cu excepţia cazului în care au răsărit alte lumi, în care ele *de fapt* s-au întâmplat. Şi voi merge în lumea de dincolo de Aurora, spuse el, pentru că cred că de acolo vine Praful în acest univers. Ai văzut diapozitivele pe care le-am arătat învăţaţilor în Camera de Odihnă. Ai văzut cum Praful se varsă peste lumea aceasta din Aurora. Ai văzut tu singură oraşul acela. Dacă lumina poate trece bariera dintre universuri, dacă Praful poate, dacă putem vedea acel oraş, atunci putem construi o punte peste care să trecem. E nevoie de o explozie fantastică de energie. Dar pot s-o fac. Undeva acolo este originea Prafului, originea morţii, a păcatului, a nenorocirii, a distrugerii în lume. Fiinţele umane nu pot vedea nimic fără să dorească să distrugă, Lyra. *Acesta* este păcatul originar. Şi îl voi distruge. Moartea va muri.

— De aia te-au pus aici?

— Da. Sunt îngroziţi. Şi pe bună dreptate.

Se ridică în picioare, la fel făcu şi daimonul lui, mândru şi frumos şi periculos. Lyra nu se mişcă. Îi era frică de tatăl ei, şi-l admira profund, dar se gândi că e nebun de legat! Dar cine era ea să-l judece?

— Mergi la culcare, spuse el. Thorold îţi va arăta unde vei dormi.

Dădu să plece.

— Ai uitat alethiometrul, spuse Lyra.

— A, da. De fapt n-am nevoie de el acum, spuse el. N-o să-mi fie de folos fără cărţi, oricum. Ştii, eu cred că Stăpânul Jordanului ţi l-a dat *ţie.* Ţi-a zis el să mi-l aduci mie?

— Ei bine, da! spuse ea. După care se gândi din nou şi-şi dădu seama că de fapt Stăpânul nu-i ceruse niciodată asta. Ea presupusese de la început pentru că ce alt motiv ar fi avut să i-l dea ei?

— Nu, spuse ea. Nu ştiu. Am crezut…

— Ei bine, nu-l vreau. E al tău, Lyra.

— Dar…

— Noapte bună, copilă.

Rămasă fără grai, mult prea năucită ca să mai pună vreuna din zecile de întrebări urgente care-i veneau în minte, Lyra luă alethiometrul şi îl înfăşură în catifeaua lui neagră. Apoi se aşeză lângă foc şi îl privi cum iese din cameră.

Trădarea

Se trezi trasă de mână de către un străin şi, după ce Pantalaimon sări în sus şi mârâi, îl recunoscu pe Thorold. Ţinea cu o mână tremurătoare o lampă de naftalină.

— Domnişoară, domnişoară, treziţi-vă repede. Nu ştiu ce să fac. Nu mi-a lăsat niciun ordin. Cred că a-nnebunit, domnişoară.

— Ce? Ce s-a întâmplat?

— Lordul Asriel, domnişoară. De când v-aţi dus la culcare, aproape că a intrat în delir. Nu l-am văzut niciodată aşa de dezlănţuit. A împachetat o mulţime de instrumente şi de baterii într-o sanie, a legat câinii şi a plecat. Dar a luat cu el şi băiatul, domnişoară!

— Roger? L-a luat pe Roger?

— Mi-a spus să-l trezesc şi să-l îmbrac, şi nu am vrut să mă cert cu el – n-am făcut-o niciodată – băiatul tot întreba de dumneata, domnişoară – dar Lordul Asriel nu-l voia decât pe el – ştii când ai venit prima dată la uşă, domnişoară? Şi te-a văzut şi n-a putut să-şi creadă ochilor şi voia să pleci?

Lyra simţi cum i se învârteşte capul de slăbiciune şi de teamă şi nu putu să mai gândească, însă…

— Da, da, spuse ea.

— Asta era pentru că avea nevoie de un copil să-şi termine experimentul, domnişoară. Iar Lordul Asriel are un fel al lui special prin care obţine ceea ce vrea, trebuie doar să ceară şi…

Acum capul Lyrei era plin de urlete, ca şi cum ar fi încercat să înăbuşe nişte lucruri din propria-i conştiinţă.

Se dăduse jos din pat să-şi caute hainele, când, deodată căzu la pământ, învăluită într-un strigăt teribil de disperare. Simţea nevoia s-o exprime, numai că era mai mare decât ea, era ca şi cum disperarea o striga pe ea. Căci îşi amintea cuvintele lui: *energia care leagă trupul şi daimonul are o putere imensă;* şi ca să creezi o punte între lumi era nevoie de *o explozie fenomenală de energie*…

Tocmai realizase ce făcuse.

Se luptase atât ca să aducă ceva Lordului Asriel, crezând că ştie ce voia el. Şi nu era vorba de alethiometru. Ceea ce el dorea era un copil.

I-l adusese pe Roger.

De aceea el strigase „Nu după tine am trimis!“, când o văzuse. El chemase un copil iar sorţii îi aduseseră propria fiică. Sau aşa crezuse el, până când Roger apăruse de după ea.

Oh, ce durere amară! Crezuse că îl *salvează* pe Roger, şi, de fapt, în tot timpul lucrase asiduu ca să-l trădeze…

Lyra tremura şi suspina într-o vijelie de emoţii. Nu putea fi

adevărat.

Thorold încercă s-o liniştească, însă el nu ştia care e motivul durerii ei profunde, şi nu putea decât s-o bată pe umăr neliniştit.

— Iorek… suspină ea, împingându-l la o parte pe servitor. Unde e Iorek Byrnison? Ursul? E încă afară?

Bărbatul strânse neajutorat din umeri.

— Ajută-mă! spuse ea, tremurând toată de slăbiciune şi teamă. Ajută-mă să mă îmbrac. Trebuie să plec. *Acum!* Fă-o *repede!*

Servitorul puse lampa jos şi făcu ce-i spusese. Când dădea ordine, în maniera aceea imperioasă, semăna foarte mult cu tatăl ei, chiar dacă faţa îi era udă de lacrimi iar buzele îi tremurau. În timp ce Pantalaimon măsura podeaua în lung şi-n lat, cu coada ridicată, şi cu blana aproape scânteietoare, Thorold se grăbi să-i aducă Lyrei blănurile îngheţate şi împutite şi o ajută să se îmbrace cu ele. De îndată ce închise şi ultimul nasture de sus, şi apărătoarele fură bine strânse, Lyra se repezi la uşă, şi simţi cum frigul îi loveşte gâtul ca o sabie, îngheţându-i lacrimile instantaneu pe obraji.

— Iorek! strigă ea. Iorek Byrnison! Vino, am nevoie de tine!

O furtună de zăpadă, un zgomot metalic şi ursul fu lângă ea. Dormise liniştit afară, în ninsoare. În lumina care se revărsa din lampa pe care Thorold o ţinea la fereastră, Lyra văzu capul lung, fără faţă, scobiturile întunecate ale ochilor, strălucirea blănii albe pe sub metalul negru-roşiatic, şi dori să-l îmbrăţişeze şi să caute consolare la ursul cu blana acoperită de gheaţă şi cască de fier.

— Ei bine? spuse el.

— Trebuie să-l prindem pe Lordul Asriel. L-a luat pe Roger şi se duce la… nici nu vreau să mă gândesc… oh, Iorek, te rog, mergi repede, dragule!

— Haide, atunci, spuse el şi ea sări în spatele lui.

Nu era nevoie să întrebe încotro s-o ia: urmele săniei duceau drept din curte şi peste platou, iar Iorek se grăbi să se ia după ele. Mişcarea lui făcea acum atât de mult parte din fiinţa ei încât Lyra îşi menţinea deja automat echilibrul. Iorek alerga mai repede ca niciodată peste mantia groasă de zăpadă de deasupra pământului stâncos, iar platoşele armurii se mişcau sub ea într-o legănare ritmică.

În spatele lor, ceilalţi urşi alergau cu uşurinţă, trăgând după ei aruncătorul de flăcări. Drumul era luminat căci luna era deja sus şi lumina pe care o arunca peste tărâmul de zăpadă era la fel de puternică precum fusese şi în balon: o lume de argint sclipitor şi negru intens.

Urmele săniei Lordului Asriel mergeau drept către un şir de dealuri ascuţite, cu forme ciudate, ca de cocostârc, profilându-se pe un cer la fel de negru ca şi catifeaua alethiometrului. Nu se vedea nicio sanie – sau se vedea oare o mişcare ca o atingere de pană pe versantul celui

mai înalt vârf? Lyra scrută zarea, forţându-şi ochii, iar Pantalaimon zbură cât de sus putu şi se uită cu ochi de bufniţă.

— Da, spuse el, aşezându-se pe palma ei o clipă mai târziu, e Lordul Asriel, şi biciuie câinii furios, şi mai este şi un copil în spate…

Lyra simţi cum Iorek Byrnison încetineşte. Ceva îi captase atenţia. Mergea din ce în ce mai încet şi îşi ridica ochii să privească în stânga şi-n dreapta.

— Ce e? întrebă Lyra.

El nu răspunse. Asculta atent, însă ea nu auzea nimic. Apoi auzi ceva: un freamăt şi un pocnet, îndepărtate şi misterioase. Era un sunet pe care-l mai auzise: sunetul Aurorei. De nicăieri, un văl de lumină căzuse şi atârna strălucitor pe cerul nordului. Toate acele miliarde şi trilioane de particule încărcate nevăzute şi, posibil, de Praf, radiau în atmosferă jerbe de lumină. Urma să fie un spectacol şi mai strălucitor şi mai extraordinar decât orice văzuse ea până atunci, ca şi cum Aurora ştia ce dramă avea loc mai jos, şi dorea să o lumineze cu efectele cele mai uimitoare.

Însă niciunul dintre urşi nu privea în sus: atenţia lor era captată de ceva de pe pământ. Nu era Aurora, până la urmă, cea care-i atrăsese atenţia lui Iorek. El se oprise acum şi rămase nemişcat, iar Lyra alunecă uşor de pe spatele lui, ştiind că simţurile aveau nevoie să fie libere. Ceva îl preocupa.

Lyra privi în jur, în spate, peste platoul vast care ducea la casa Lordului Asriel, spre munţii prăvăliţi pe care-i trecuseră mai devreme şi nu văzu nimic. Aurora era din ce în ce mai intensă. Primele văluri vibrau şi se adunau într-o parte iar alte cortine se înfăşurau şi se desfăşurau mai sus, sporind în fiecare minut în dimensiuni şi în strălucire. Arce şi bucle se învolburau de la un orizont la altul şi atingeau zenitul cu arcuri de raze. Auzea mai clar ca niciodată cântecul şuierat şi susurul uriaşelor forţe intangibile.

— Vrăjitoare! strigă o voce de urs iar Lyra se întoarse bucuroasă şi uşurată.

Însă un bot greu o împinse înainte şi, cu răsuflarea tăiată, nu mai putu decât să tremure îngrozită căci, în locul unde stătuse era acum pana verde a unei săgeţi. Vârful şi coada săgeţii erau îngropate în zăpadă.

Imposibil! gândi ea fără convingere, dar era adevărat pentru că o altă săgeată se izbi de armura lui Iorek, care era în picioare, deasupra ei. Nu erau vrăjitoarele Serafinei Pekkala, erau dintr-un alt clan. Se rotiră mai sus, douăsprezece vrăjitoare sau poate chiar mai multe, lăsându-se în jos să tragă şi urcând înapoi deodată, iar Lyra înjură în toate felurile pe care le ştia.

Iorek Byrnison dădea ordine scurte. Era clar că urşii ştiau să se lupte cu vrăjitoarele, căci se aşezară imediat în poziţie defensivă iar

vrăjitoarele se aranjară la fel de repede în poziţie de atac. Puteau să tragă precis doar de la distanţe mici, şi, pentru a nu risipi săgeţi, coborau rapid, trăgeau când se aflau în punctul cel mai de jos şi ţâşneau imediat la loc. Însă atunci când ajungeau în punctul cel mai de jos, când mâinile le erau ocupate cu arcul şi cu săgeata, erau vulnerabile, iar urşii săreau în sus să le doboare cu labele. Mai multe căzură şi fură rapid omorâte.

Lyra se ghemui jos de tot, lângă o stâncă, privind cum plonjează vrăjitoarele. Câteva o ţintiră direct, însă săgeţile n-o nimeriră, iar apoi Lyra, uitându-se pe cer, văzu cea mai mare parte a stolului de vrăjitoare desprinzându-se şi întorcându-se.

Lyra fu pe moment uşurată, însă asta nu dură mult. Pentru că din direcţia în care se îndreptaseră, văzu mult mai multe venindu-le în ajutor, şi la mijloc, împreună cu ele, era un grup de lumini pâlpâitoare şi peste marea întindere a platoului de pe Svalbard, sub razele Aurorei, auzi sunetul de care se temea cel mai tare. Era duduitul înfundat al unui motor cu benzină. Zepelinul, cu doamna Coulter şi gărzile sale la bord, venea din urmă.

Iorek mârâi un ordin şi urşii se mişcară de îndată într-o altă formaţie. În agitaţia nemaipomenită din cer, Lyra privi cum descărcară rapid aruncătorul de flăcări. Avangarda stolului de vrăjitoare îi văzuse şi începu să se lase în jos şi să plouă cu săgeţi peste ei, însă în cea mai mare parte, urşii erau apăraţi de armuri şi continuară să înalţe rapid aparatul: un braţ lung întinzându-se în sus în unghi, o cupă sau un bol la distanţă de un metru, şi un mare recipient de fier învălătucit de fum şi aburi.

Pe când privea, o flacără vie se aprinse şi o echipă de urşi porni la acţiune. Doi dintre ei traseră în jos lungul braţ al aruncătorului de flăcări, un altul încărca lopeţi de foc în bol, şi la un ordin îi dădură drumul, ca să arunce sulful aprins pe cerul negru.

Vrăjitoarele coborau în grupuri atât de mari deasupra lor încât trei căzură în flăcări doar la prima aruncătură, însă deveni foarte repede evident că adevărata ţintă era zepelinul. Pilotul fie că nu văzuse niciodată un aruncător de flăcări înainte, fie îi subestima puterea, căci zburâ direct înspre urşi, fără să urce sau să se întoarcă spre o parte sau alta.

Apoi deveni clar că şi ei deţineau o armă puternică în zepelin: o mitralieră urcată pe nasul gondolei. Lyra văzu scântei zburând din armurile unora dintre urşi şi îi văzu cum se înghesuie sub ele ca să-i protejeze, înainte să audă rafalele de gloanţe. Strigă de groază.

— Sunt în siguranţă, spuse Iorek Byrnison. Nu poţi să străpungi armura cu gloanţe mici.

Aruncătorul de flăcări funcţionă din nou: de data aceasta o masă de sulf în flăcări se năpusti în sus şi lovi gondola, explodând într-o

cascadă de fragmente aprinse în toate direcţiile. Zepelinul se aplecă spre stânga şi descrise un arc larg înainte de a se îndrepta din nou către grupul de urşi care lucrau cu avânt în spatele aparatului. În timp ce se apropia, braţul aruncătorului de flăcări căzu în jos, mitraliera tuşea şi scuipa iar doi urşi căzură, la îndemnul şoptit al lui Iorek Byrnison. Când aparatul de zbor fu aproape deasupra capetelor lor, un urs strigă un ordin şi arma încărcată ţinti din nou în sus.

De data aceasta sulful atinse învelişul balonului de gaz al zepelinului. Cadrul rigid susţinea un înveliş de mătase unsă cu ulei care conţinea hidrogen şi, deşi putea să suporte mici zgârieturi, o stâncă de o tonă în flăcări era mult prea mult. Mătasea se sfâşie iar sulful şi hidrogenul se întâlniră într-o flacără catastrofală.

De îndată mătasea deveni transparentă; întregul schelet al zepelinului era vizibil, întunecat pe un fundal infernal de portocaliu, roşu şi galben, atârnând în aer o bucată de vreme ce păru imposibil de lungă înainte să eşueze înspre pământ, aproape cu reticenţă. Nişte siluete micuţe şi negre pe fundalul zăpezii şi al focului apărură clătinându-se sau fugind, iar vrăjitoarele zburară înspre ele pentru a le scoate din flăcări. Într-un minut de la impactul său cu solul zepelinul se transformă într-o uriaşă masă de metal îndoit, un vălătuc de fum şi în câteva scântei rătăcite.

Însă soldaţii de la bord şi ceilalţi (deşi Lyra era mult prea departe acum să o depisteze pe doamna Coulter, ştia doar că era acolo) nu pierdură timpul. Cu ajutorul vrăjitoarelor traseră mitraliera şi o instalară, şi începură să se lupte iar, de pe pământ.

— Înainte, spuse Iorek. Vor rezista încă multă vreme.

Scoase un urlet şi un grup de urşi se desprinse de grupul principal şi atacară flancul drept al tătarilor. Lyra simţi dorinţa de a li se alătura, însă în tot timpul nervii strigau: *înainte, înainte,* iar mintea îi era plină de imagini cu Roger şi cu Lordul Asriel. Iorek Byrnison ştia şi se întoarse către munte, lăsându-i pe urşii lui să se lupte cu Tătarii.

Şi înaintară. Lyra îşi încorda privirea să vadă mai departe, însă nici măcar ochii de bufniţă ai lui Pantalaimon nu puteau vedea vreo mişcare pe versantul muntelui pe care îl urcau. Urmele săniei Lordului Asriel erau clare, totuşi, iar Iorek le urma cu atenţie, alunecând pe zăpadă şi aruncând-o mult în spate în timpul alergării. Orice se întâmpla în spate acum era pur şi simplu în spate. Lyra părăsise totul. Se simţea ca şi cum ar fi părăsit complet lumea, atât era de îndepărtată şi hotărâtă, atât de sus urcau, atât de ciudată era lumina care îi scălda.

— Iorek, spuse ea, o să-l găseşti pe Lee Scoresby…

— Mort sau viu, tot îl găsesc.

— Şi dacă o vezi pe Serafina Pekkala…

— O să-i spun că ai reuşit.

— Îţi mulţumesc, Iorek, spuse ea.

O vreme nu-şi mai spuseră nimic. Lyra simţea cum trece într-un fel de transă, dincolo de somn şi trezie: o stare de visare conştientă, aproape, în care visa că era purtată de urşi spre un oraş din stele.

Voia să spună ceva despre asta lui Iorek Byrnison, când el încetini şi se opri.

— Urmele merg mai departe, spuse Iorek Byrnison. Însă eu nu mai pot.

Lyra sări şi se aşeză lângă el să se uite. Stătea la marginea unui abis. Că era o crevasă în gheaţă sau o fisură în stâncă, era greu de spus, şi nici nu mai conta. Tot ce conta era că plonja în adâncuri într-o gaură neagră.

Iar urmele săniei Lordului Asriel mergeau pe buza prăpastiei şi mai departe, peste un pod de zăpadă compactă.

Acest pod simţise cu siguranţă greutatea săniei, pentru că avea o crăpătură de-a lungul lui, până la cealaltă parte a prăpastiei, iar suprafaţa în capătul mai apropiat al crăpăturii se lăsase cam cu o jumătate de metru mai jos. Ar fi putut susţine greutatea unui copil, însă cu siguranţă n-ar fi rezistat sub greutatea unui urs în armură.

Urmele Lordului Asriel mergeau mai departe, peste pod, pe munte în sus. Dacă voia să meargă mai departe, trebuia s-o facă singură.

Lyra se întoarse către Iorek Byrnison.

— Trebuie să trec dincolo, spuse ea. Mulţumesc pentru tot ce ai făcut. Nu ştiu ce se va întâmpla când voi ajunge la el. Poate că o să murim cu toţii, fie că ajung la el, fie că nu. Însă dacă mă întorc, voi veni să-ţi mulţumesc cum se cuvine, Rege Iorek Byrnison.

Îi puse o mână pe cap. El o lăsă şi dădu din cap uşor.

— La revedere, Lyra Silvertongue, spuse el.

Inima îi bătea cu putere şi durere, plină de iubire.

Se întoarse şi puse piciorul pe pod. Zăpada pârâi sub paşii ei iar Pantalaimon zbură deasupra podului până ajunse în partea cealaltă şi o încurajă să înainteze. Punea un picior în faţa celuilalt şi se întreba la fiecare pas dacă nu era mai bine să alerge şi să ajungă dintr-un salt în partea cealaltă sau să meargă încet, aşa cum făcea acum şi să calce cât mai uşor posibil. La jumătatea distanţei, zăpada pârâi din nou cu putere, o bucată căzu de lângă picioarele ei şi se rostogoli în abis, iar podul se lăsă alţi câţiva centimetri.

Rămase perfect nemişcată. Pantalaimon, în formă de leopard, stătea ghemuit, gata să sară după ea.

Podul ţinu. Făcu un alt pas, apoi încă unul, şi apoi simţi cum pământul devine mai ferm sub picioarele ei şi sări la marginea lui cu toată puterea ei. Ateriză pe burtă în zăpadă, în timp ce întregul pod căzu în spatele ei în crevasă, cu o *foşnire* uşoară.

Ghearele lui Pantalaimon apucaseră strâns blănurile ei.

După un minut, deschise ochii şi se târî de pe margine. Nu mai era cale de întoarcere. Se ridică în picioare şi făcu din mână ursului care privea de partea cealaltă. Iorek Byrnison se ridică pe picioarele din spate ca să o salute, apoi se întoarse şi coborî muntele în goană, ca să vină în ajutorul supuşilor săi angajaţi în bătălia cu doamna Coulter şi soldaţii de pe zepelin.

Lyra rămăsese singură.

Podul spre stele

De îndată ce Iorek Byrnison nu se mai văzu, Lyra simţi că o cuprinde o mare slăbiciune. Se întoarse şi-l căută pe pipăite pe Pantalaimon.

— O, Pan, dragule, nu pot merge mai departe! Mi-e aşa de teamă – şi sunt aşa de obosită – cu tot drumul ăsta, şi mi-e frică de mor! Aş vrea să fie altcineva în locul meu, chiar aş vrea!

Daimonul ei se vârî în ea, în formă de pisică, călduţ şi consolator.

— Nu ştiu ce-o să ne facem, suspină Lyra. E prea mult pentru noi, Pan, nu putem…

Se agăţă de el orbeşte, legănându-se înainte şi înapoi şi plângând în hohote în mijlocul pustiului de zăpadă.

— Şi chiar dacă… dacă doamna Coulter ar ajunge prima la Roger, n-o să-l salveze pentru că o să-l ia cu ea la Bolvangar sau, mai rău… şi mă vor omorî şi pe mine în semn de răzbunare… De ce fac asta copiilor, Pan? Îi urăsc aşa de tare pe copii încât vor să-i sfâşie în două? De ce? De ce?

Pantalaimon n-avea niciun răspuns, tot ce putea să facă era s-o ţină strâns în braţe. Încetul cu încetul, pe măsură ce vijelia de teamă se potoli, Lyra îşi veni în fire. Era din nou Lyra, tot înfrigurată şi înfricoşată, însă era ea însăşi.

— Aş vrea… spuse ea şi se opri. Nu putea să câştige nimic doar punându-şi dorinţe. Trase aer adânc în piept şi fu gata să meargă înainte.

Luna apusese deja, iar cerul era întunecat spre sud, deşi miliardele de stele se răsfirau ca diamantele pe o bucată de catifea. Erau însă depăşite de sute de ori de strălucirea Aurorei. Niciodată n-o văzuse atât de dramatică şi de strălucitoare. Cu fiecare tremur, cu fiecare convulsie, noi miracole de lumină dansau pe cer. Şi în spatele mereu-schimbătoarei perdele de lumină, cealaltă lume, acel oraş luminat de soare, era solidă şi clară.

Cu cât urcau mai mult, cu atât se întindea mai mult tărâmul sumbru de dedesubt. Înspre nord era marea îngheţată, ici şi colo erau creste de gheaţă, în locul unde se întâlniseră doi gheţari, însă plană, albă şi nesfârşită în rest, ajungând chiar până la Pol şi mai departe, fără variaţiuni, fără viaţă, fără culoare şi mai sumbră decât îşi putea Lyra imagina. Înspre est şi înspre vest erau munţi mai mulţi, cu piscuri zimţate care se înălţau semeţe, cu pante abrupte acoperite de zăpadă, modelate de vânt în formă de lame ascuţite ca un iatagan. Spre sud se întindea drumul pe care veniseră, iar Lyra se uita cu mare jind înapoi, ca să vadă dacă nu se mişca ceva pe platoul imens. Nu era sigură dacă

se mai vedeau rămăşiţele arse ale zepelinului sau zăpada purpurie din jurul cadavrelor războinicilor.

Pantalaimon zbură în înaltul cerului şi reveni pe încheietura Lyrei, sub formă de bufniţă.

— Sunt chiar după pisc! spuse el. Lordul Asriel şi-a întins toate instrumentele iar Roger nu se poate mişca…

În timp ce spunea asta, Aurora începu să pâlpâie şi să se estompeze, ca un bec anbaric spre sfârşitul vieţii, şi *se stinse* de tot. În întuneric, totuşi, Lyra simţi prezenţa Prafului, pentru că aerul părea plin de intenţii ascunse, ca nişte gânduri care n-au fost încă născute.

În întunericul deplin, auzi un strigăt de copil:

— Lyra! Lyra!

— Vin! strigă ea înapoi, şi se năpusti în sus, căţărându-se cu greu, târându-se, luptându-se la capătul puterilor, însă ridicându-se mereu mai sus, prin zăpada lucind fantomatic.

— Lyra! Lyra!

— Sunt aproape, spuse ea într-o suflare, aproape am ajuns, Roger!

Pantalaimon se schimba foarte rapid în agitaţia lui: leu, hermină, vultur, râs, iepure, salamandră, bufniţă, leopard, toate formele pe care le luase vreodată, un caleidoscop de forme în mijlocul Prafului…

— Lyra!

Apoi ajunse pe vârf şi văzu ce se întâmpla.

Cincizeci de metri mai încolo, în lumina stelelor, Lordul Asriel împletea două sârme care duceau la sania lui răsturnată, pe care stătea un rând de baterii, borcane şi componente de aparat, deja acoperite de cristale de gheaţă. Era îmbrăcat în blănuri grele, cu faţa luminată de flacăra lămpii de naftalină. În spatele lui era daimonul lui, în poziţie de Sfinx, cu blana pătată strălucind de putere, mişcând leneş din coadă.

Ţinea în gură daimonul lui Roger.

Sărmana creatură se zbătea, se smulgea, se lupta, acum pasăre, acum câine, apoi pisică, şobolan, pasăre din nou, strigându-l în fiecare clipă pe Roger, care era la câţiva metri mai încolo, încordându-se şi încercând să slăbească strânsoarea straşnică în care era prins, plângând de durere şi de frig. Striga numele daimonului şi o striga pe Lyra. Alergă spre Lordul Asriel şi-l ciupi de mână. Lordul Asriel îl împinse într-o parte. Încercă din nou, plângând, rugându-se şi suspinând, iar Lordul Asriel nu-l băga în seamă altfel decât ca să-l trântească la pământ.

Erau pe marginea unei stânci. Dedesubtul lor nu era decât un întuneric adânc şi de necuprins. Erau la mai mult de o mie de picioare deasupra mării îngheţate.

Lyra vedea toate acestea doar la lumina stelelor, însă apoi, când Lordul Asriel conectă firele, Aurora izbucni deodată într-o jerbă vie de

lumină. La fel ca degetul lung al energiei orbitoare care se joacă la două terminale, cu diferenţa că acesta era înalt de o mie de mile şi lung de zece mii de mile: scufundându-se, ridicându-se brusc, ondulându-se, strălucind, un torent glorios.

O *controla*…

Sau dirija energia ei, pentru că un fir care se înfăşură pe o rolă uriaşă care stătea pe sanie mergea direct în sus, spre cer. Din întunericul de jos apăru un corb, şi Lyra ştiu că era daimonul unei vrăjitoare. O vrăjitoare care-l ajuta pe Lordul Asriel şi care purtase în zbor firul în înaltul cerului.

Aurora strălucea din nou.

Era aproape gata.

Se întoarse către Roger şi-i făcu un semn cu capul iar Roger veni, neajutorat, tremurând, implorând, plângând, însă continuând să meargă neajutorat înainte.

— Nu! Fugi! strigă Lyra şi se năpusti pe pârtie în jos către el.

Pantalaimon sări la leopardul de zăpadă şi-i smulse daimonul dintre fălci. Într-o secundă, leopardul sări după el. Pantalaimon dădu drumul celuilalt daimon şi, fiind amândoi daimoni tineri, se schimbară pac-pac-pac, se întoarseră şi se bătură cu marea bestie pătată.

Leopardul zgâria aerul în stânga şi-n dreapta cu gheare ascuţite ca acele iar mârâitul său fioros înghiţea chiar şi strigătele Lyrei. Ambii copii se luptau cu ea, sau se luptau cu formele care invadau aerul tulbure, acele intenţii întunecate care se adunau şi se îngrămădeau de-a lungul şuvoaielor de Praf…

Aurora se mlădia deasupra, dând la iveală, printre valuri continue de lumină, acum o clădire, acum un lac, acum un şir de palmieri, atât de aproape încât puteai gândi că lumea cealaltă nu-i decât la un pas distanţă.

Dintr-un salt, Lyra ajunse lângă Roger şi-l luă de mână.

Trase cu putere şi apoi se desprinseră de Lord Asriel şi fugiră, ţinându-se de mână, însă Roger plângea şi se zvârcolea fiindcă leopardul îi prinsese din nou daimonul. Lyra cunoştea durerea aceea ca un cuţit în inimă, aşa că încercă să se oprească…

Însă nu puteau să se mai oprească.

Stânca aluneca sub ei.

Un strat întreg de zăpadă care se prăbuşea…

Marea îngheţată, la o mie de picioare mai jos…

— LYRA!

Bătăi nebuneşti de inimă…

Mâini strânse cu putere…

Şi mai sus, cea mai mare minune.

Bolta cerului, ticsită de stele, profundă, fu deodată străpunsă ca de o lance.

Un jet de lumină, un jet de energie pură eliberată ca o săgeată dintr-un arc imens, ţinti în sus. Valurile de lumină şi culoare ale Aurorei se dădură la o parte. Un sunet sfâşietor, mistuitor, o scrâşnire furioasă se făcu auzită de la un capăt la altul al universului. Un pământ uscat se deschidea pe cer…

Lumina soarelui!

Lumina soarelui strălucind pe blana unei maimuţe aurii…

Căderea stratului de zăpadă se oprise, poate că un obstacol nevăzut îi întrerupsese căderea. Lyra vedea peste zăpada călcată în picioare de pe pisc, maimuţa aurie sărind din aer înspre leopard, şi-i văzu pe cei doi daimoni zbârlindu-se unul la celălalt, prudenţi dar puternici. Coada maimuţei era ridicată, leopardul învolbura zăpada cu putere dintr-o parte în alta. Apoi, maimuţa ridică o labă, leopardul îşi coborî capul într-o încuviinţare graţioasă şi senzuală, se atinseră…

Când Lyra îi căută din priviri, doamna Coulter însăşi era acolo, îmbrăţişată de Lordul Asriel. Lumina se juca în jurul lor în scântei şi raze intense de energie anbarică. Lyra, neajutorată, putea doar să-şi imagineze ce se întâmplase: cumva, doamna Coulter trecuse peste prăpastie şi o urmărise până aici…

Părinţii ei, împreună!

Îmbrăţişându-se atât de pasional: un lucru de neimaginat.

Ochii îi erau larg deschişi. Trupul lui Roger zăcea mort în braţele ei, nemişcat, liniştit, odihnindu-se. Îşi auzi părinţii vorbind.

Mama ei spuse:

— N-o să permită asta niciodată…

Tatăl ei spuse:

— S-o permită? Am trecut de faza în care primeam *permisiunea* ca şi cum am fi nişte copii. Am făcut posibil ca oricine să treacă, dacă doreşte.

— Or să interzică asta! O să pună sigiliu şi o să excomunice pe oricine ar încerca s-o facă!

— Prea mulţi vor dori s-o facă! Nu vor putea să-i împiedice. Acesta va fi sfârşitul Bisericii, Marisa, sfârşitul Magisteriumului, sfârşitul tuturor secolelor de întuneric! Priveşte lumina aceea de sus: acela este soarele unei alte lumi! Simţi căldura lui pe piele?

— Sunt mai puternici decât oricine altcineva, Asriel. Nu ştii…

— Nu ştiu? Eu? Nimeni în lumea asta nu ştie mai bine ca mine cât de puternică e Biserica! Dar nu e atât de puternică pentru asta. Praful va schimba totul, oricum. Nu mai e cale de întoarcere acum.

— Asta ai vrut? Să ne sufoci şi să ne omori cu păcate şi întuneric?

— Am vrut să mă eliberez, Marisa! Şi am făcut-o. Priveşte, priveşte palmierii care se unduiesc pe plajă! Simţi vântul? Un vânt din altă lume! Simţi cum adie în păr, pe faţă…

Lordul Asriel dădu la o parte gluga doamnei Coulter şi îi întoarse

faţa către cer, trecându-şi degetele prin părul ei. Lyra privea fără să mai respire, neîndrăznind să mişte un muşchi.

Femeia se sprijini de Lordul Asriel ca şi cum era ameţită şi dădu din cap, istovită.

— Nu, nu… or să vină, Asriel, ştiu unde am plecat…

— Atunci vino cu mine, să fugim din această lume!

— N-aş putea să îndrăznesc…

— Tu? Să nu *îndrăzneşti*? Copilul tău ar veni. Copilul tău ar îndrăzni orice, şi ar face-o de ruşine pe mama ei.

— Atunci ia-o pe ea, foarte bine. E mai mult a ta decât este a mea, Asriel.

— Nu e aşa. Tu ai purtat-o, tu ai încercat s-o modelezi. Tu ai dorit-o atunci.

— Era prea nerafinată, prea încăpăţânată. Amânasem prea mult… Dar unde este acum? Am mers pe urma paşilor ei până…

— Încă o mai vrei? Ai încercat de două ori s-o ţii lângă tine, şi de două ori ţi-a scăpat. Dacă aş fi în locul ei aş alerga, şi nu m-aş mai opri, decât să-ţi mai dau o şansă.

Mâinile lui, încă protejându-i capul, se încordară deodată şi o apropie de el, într-un sărut pasional. Lyra gândi că arăta mai mult cruzime decât iubire şi se uită la daimonii lor. Văzu o imagine ciudată: leopardul de zăpadă era încordat, cu ghearele apăsând carnea maimuţei aurii, iar maimuţa era relaxată, într-o stare de beatitudine, aproape leşinată în zăpadă.

Doamna Coulter se eliberă cu putere din sărut şi spuse:

— Nu, Asriel, locul meu este în lumea asta, nu în aceea…

— Vino cu mine! spuse el grăbit, cu tărie. Vino şi munceşte alături de mine!

— N-am putea lucra împreună noi doi.

— Nu? Tu şi cu mine am putea face universul bucăţi şi să-l facem la loc, Marisa. Am putea găsi sursa Prafului şi am putea-o înăbuşi pentru totdeauna! Şi ţi-ar plăcea şi ţie să faci parte din această muncă minunată, să nu încerci să mă minţi. Poţi să minţi despre orice altceva, să minţi despre Comitetul de Oblaţii, să minţi despre amanţii tăi – da, ştiu de Boreal şi nu-mi pasă – poţi să minţi în legătură cu Biserica, să minţi despre copilă chiar, însă nu minţi despre ceea ce vrei cu adevărat…

Buzele lor se întâlniră din nou, cu lăcomie. Daimonii lor se jucau sălbatic. Leopardul de zăpadă se răsturnase pe spate iar maimuţa îi mângâia blana de la gât, iar leopardul mârâia şi torcea de plăcere.

— Dacă nu vin o să încerci să mă distrugi, spuse doamna Coulter, smulgându-se din îmbrăţişare.

— De ce să vreau să te distrug? spuse el râzând, cu lumina celeilalte lumi strălucindu-i deasupra capului. Vino cu mine, lucrează alături de

mine, şi îmi va păsa dacă trăieşti sau dacă mori. Dacă rămâi aici orice urmă de interes îmi va dispărea. Nu te flata gândindu-te că o să mă mai gândesc vreo secundă la tine. Aşa că rămâi să-ţi continui relele pe lumea asta, sau vino cu mine.

Doamna Coulter ezită. Cu ochii închişi, părea că se clatină ca şi cum ar fi fost pe punctul de a leşina. Însă îşi păstră echilibrul şi îşi deschise din nou ochii, cu o tristeţe infinit de frumoasă în ei.

— Nu, spuse ea. Nu.

Daimonii se separară din nou. Lordul Asriel se aplecă şi-şi trecu degetele prin blana leopardului. Apoi îi întoarse spatele şi plecă fără să mai spună un cuvânt. Maimuţa aurie sări în braţele doamnei Coulter, scoţând gemete slabe, uitându-se înspre leopardul care se îndepărta. Faţa doamnei Coulter era o mască de lacrimi. Lyra le vedea sclipind, erau reale.

Apoi mama ei se întoarse, tremurând şi suspinând în tăcere, şi coborî muntele dispărând din vederea Lyrei.

Lyra o privi cu răceală şi se uită apoi înspre cer.

Nu văzuse niciodată aşa o boltă de minuni.

Oraşul care atârna deasupra atât de gol şi de tăcut părea nou-nouţ, aşteptând să fie ocupat, sau parcă era adormit şi aştepta să fie trezit. Soarele acelei lumi strălucea şi peste lumea aceasta, aruncând o lumină aurie peste mâinile Lyrei, topind zăpada de pe gluga din piele de lup a lui Roger, făcându-i obrajii palizi să pară transparenţi, strălucind în ochii lui deschişi dar lipsiţi de vedere.

Se simţi sfâşiată de tristeţe. Şi de furie. Ar fi putut să-şi omoare tatăl, dacă ar fi putut să-i smulgă inima din piept ar fi făcut-o acolo şi atunci, pentru ce-i făcuse lui Roger. Şi ei, fiindcă o păcălise – cum *îndrăznise?*

Încă ţinea trupul lui Roger în braţe. Pantalaimon spunea ceva, însă mintea îi era tulbure şi nu auzi până când el nu-şi apăsă labele de pisică sălbatică pe spatele palmei ei, ca s-o facă atentă. Ea clipi.

— Ce? Ce?

— Praf, spuse el.

— Despre ce vorbeşti?

— Praf. O să găsească sursa Prafului şi o să o distrugă, nu?

— Aşa a spus.

— Iar Comitetul de Oblaţii şi Biserica şi Bolvangar şi doamna Coulter, cu toţii, vor să-l distrugă şi ei, nu-i aşa?

— Da, sau să-l oprească să mai distrugă oamenii… De ce?

— Pentru că dacă *ei* cred cu toţii că Praful este rău, cu siguranţă e bun.

Lyra tăcu. Un sughiţ de emoţie i se urcă în piept.

Pantalaimon continuă:

— I-am auzit pe toţi vorbind despre Praf şi tuturor le e aşa teamă

de el, dar ştii ceva? I-am crezut, chiar dacă vedeam că ceea ce făceau era crud, rău şi greşit… Am crezut că Praful trebuie să fie şi el ceva rău, pentru că ei erau oameni mari şi aşa spuneau ei. Dar dacă nu-i aşa? Dacă este…

Ea spuse dintr-o suflare:

— Da! Dacă e de fapt *bun*…

Se uită la el şi-i văzu ochii verzi de pisică sălbatică larg deschişi, strălucind de emoţie. Se simţi ameţită, ca şi cum tot pământul îi fugea de sub picioare.

Dacă Praful era ceva *bun*… Dacă trebuia căutat, întâmpinat şi iubit…

— Am putea şi noi să mergem în căutarea lui, Pan! spuse ea.

Era exact ce voia să audă.

— Am putea ajunge la el înaintea lui, continuă el, şi…

Enormitatea acestei sarcini îi reduse la tăcere. Lyra privi cerul luminat. Ştia cât de mici erau, ea şi daimonul ei, în comparaţie cu măreţia şi întinderea universului. Şi cât de puţine ştiau, în comparaţie cu misterele profunde de deasupra lor.

— Am *putea,* insistă Pantalaimon. Am venit tot drumul ăsta, nu-i aşa? Am *putea* reuşi.

— Am fi singuri. Iorek Byrnison nu ne-ar putea urma să ne dea ajutor. Nici Farder Coram sau Serafina Pekkala, sau Lee Scoresby sau nimeni altcineva.

— Doar noi doi, atunci. Nu contează. Nu suntem singuri, oricum, nu ca…

Lyra ştia că voia să spună *nu ca Tony Makarios, nu ca sărmanii daimoni pierduţi pe Bolvangar. Suntem încă o singură fiinţă, amândoi suntem unul.*

— Şi am şi alethiometrul, spuse ea. Da, cred că aşa o să facem, Pan. Vom merge acolo sus şi vom căuta Praful, şi când îl vom fi găsit vom şti ce avem de făcut.

Trupul lui Roger stătea nemişcat în braţele ei. Îl lăsă uşor jos.

— Şi o s-o facem, spuse ea.

Se întoarse. În spatele lor era durere, moarte şi teamă, în faţa lor era îndoială, pericol şi mister de nepătruns, însă nu erau singuri.

Aşa că Lyra şi daimonul ei întoarseră spatele lumii în care se născuseră, priviră înainte spre soare şi păşiră spre cer.

Sfârşitul cărţii întâi

Redactor MĂDĂLINA DĂSGĂLESCU
Tehnoredactor MANUELA MAXINEANU
Corector HORIA GĂNESCU
Apărut 2007 BUCUREŞTI – ROMÂNIA
Tiparul executat la S.P. „BUCUREŞTII NOI“

Lyra Belacqua şi daimonul său – Pantalaimon – pornesc într-o călătorie fantastica spre tărâmul magic al Nordului, ţinut ocrotit de luminile fermecătoarei Aurore Boreale, unde urşi cu armură stăpânesc gheţurile, clanuri de vrăjitoare străbat cerul întunecat şi o echipă de savanţi face experimente atât de înfricoşătoare, încât nu pot fi dezvăluite decât în şoaptă. Taina pe care o descoperă Lyra poate schimba soarta lumii.

„Este una dintre cărţile pe care nu te înduri să le laşi din mână… Incredibil de captivantă şi convingătoare.“

Linsey Fraser, *The Scotsman*

„Nu ştiu dacă vreodată li s-a mai oferit cititorilor un sipet atât de plin de minuni.“

Christina Hardyment, *The Independent*

{1} John Milton, *Paradisul Pierdut,* în româneşte de Aurel Covaci, Editura Minerva, BPT, Bucureşti, 1972.

{2} Monedă britanică de aur, în valoare de 20 de şilingi (*n. Tr.).*

{3} Pentru parafrază am folosit textul traducerii din *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Ediţie Jubiliară a Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti - 2001. Restul inserţiilor aparţin autorului (*n. tr.).*

{4} Praf, în versiunea în limba engleză.